

Traducere din limba engleză

CENTRUL INTERNAȚIONAL
PENTRU SOLUȚIONAREA LITIGI-
ILOR DE INVESTIȚII (ICSID)

THE NOVA GROUP INVESTMENTS, B.V.

Reclamantă

– și –

ROMÂNIA,

Pârâtă

Cazul ICSID Nr. ARB/16/19

MEMORANDUMUL RECLAMANTEI

21 iulie 2017

DEBEVOISE & PLIMPTON LLP

65 Gre-
sham
Street

Londra EC2V

7NQ Marea Bri-
tanie

Telefon: +44 (0) 20 7786 9000

Fax: +44 (0) 20 7588 4180

Avocat pentru Reclamantă

Cuprins

Pagina

MEMORANDUMUL RECLAMANTEI: LISTA TERMENILOR DEFINIȚI	1
I. INTRODUCERE	1
II. ORIGINILE REVENDICĂRII NOVA	7
A. SCURT ISTORIC AL ROMÂNIEI.....	7
B. DAN ADAMESCU ȘI ORIGINILE NOVA GROUP.....	9
1. <i>România Liberă</i>	10
2. <i>Astra</i>	15
a. Privatizarea Astra.....	15
b. <i>Uniqa</i>	17
c. Schimbare bruscă la Astra.....	18
d. Reforma rețelei de vânzări a Astra.....	19
e. Crearea unor produse noi și inovatoare.....	20
f. Extinderea pe noi piețe din Europa Centrală și de Est.....	21
3. <i>Alte investiții ale The Nova Group</i>	21
a. Unirea Shopping Center SA.....	21
b. Compania Hoteliera Intercontinental România SA.....	22
c. International Business Center Modern SRL.....	23
d. Alpha SPV.....	24
e. Alte active.....	24
C. VICTOR PONTA ȘI PSD.....	24
1. <i>Victor Ponta</i>	24
III. CAMPANIA ÎMPOTRIVA THE NOVA GROUP	30
A. PRIMELE FIRE ALE ATACULUI ASUPRA LUI DAN ADAMESCU ȘI THE NOVA GROUP.....	30
1. <i>Polițele de asigurare PAD</i>	30
2. <i>Licitația TAROM</i>	30
3. <i>Polițele de asigurare cu CNADNR ca pretext pentru a ataca Astra</i>	31
a. Originile.....	32
b. Legătura dintre Astra și Contractul pentru Transalpina.....	32
c. Operarea polițelor CNADNR.....	34
d. Neplata polițelor CNADNR.....	35
e. CNADNR efectuează o serie de cereri de plată către Astra.....	35
4. <i>Controlul inopinat de la Autoritatea de reglementare în 2012/2013</i>	38
5. <i>Mobilizarea DNA, ASF și a altor organe pentru atacarea și distrugerea Astra și familiei Adamescu</i>	39
6. <i>Intensificarea atacului asupra Astra și familiei Adamescu</i>	44
a. ASF refuză să aprobe propunerea de preluare a AXA.....	44
b. CNADNR mărește presiunea.....	46
c. ASF declanșează un control inopinat în ianuarie 2014.....	47
B. ADMINISTRAREA SPECIALĂ A ASTRA.....	57
1. <i>Efectele Deciziei nr. 42</i>	58
2. <i>Întrebări privind numirea și conduita inițială a KPMG</i>	59
C. RAPORTUL ADMINISTRATORULUI SPECIAL KPMG.....	60
1. <i>Ajustările KPMG</i>	61
a. Creanțe din operațiuni de asigurare directă sub administrare specială Report.....	62
b. Împrumuturile intra-grup conform raportului administratorului special.....	63

c.	Rezerve pentru revendicări	63
2.	<i>Deloitte nu aprobă ajustările KPMG</i> 64	
a.	Planul de recuperare al KPMG	64
D.	IMPLEMENTAREA PLANULUI DE RECUPERARE AL KPMG	65
1.	<i>Preluarea AXA</i>	65
2.	<i>Prima etapă de mărire a capitalului</i>	68
3.	<i>Căutarea unui investitor strategic</i>	71
a.	Fosun	72
b.	Alți potențiali cumpărători	74
4.	<i>Împrumuturile intra-grup</i>	75
5.	<i>A doua etapă de mărire a capitalului</i>	78
6.	<i>ASF împiedică a doua etapă de mărire a capitalului: Decizia nr. 999</i>	79
7.	<i>KPMG recomandă falimentul Astra</i>	82
a.	Raportul KPMG despre efectele rezultatului măririi capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra, 25 august 2015	83
b.	Raportul KPMG despre privind cauzele și principalele situații care au dus la dete-	
	riorarea lichidității și solvabilității Companiei până la începerea procedurii de	
	recuperare financiară, 25 august 2015.....	85
8.	<i>ASF solicită grăbirea falimentului Astra</i>	85
9.	<i>Astra în faliment</i>	88
E.	ACCESUL LA INFORMAȚII	90
IV.	PROCEDURA PENALĂ ȘI ORDINUL DE SECHESTRARE A BUNURILOR	91
A.	PROCEDURA PENALĂ ÎMPOTRIVA LUI DAN ADAMESCU	91
1.	<i>Dan Adamescu acuzat de mituire în mod eronat</i>	91
2.	<i>Dan Adamescu nu a avut parte de un proces corect</i>	98
a.	Refuzul asistenței și al unor condiții mai corespunzătoare	107
B.	PROCEDURA PENALĂ ÎMPOTRIVA LUI ALEXANDER ADAMESCU.....	113
1.	<i>România reactivează procedurile privind mita și intensifică acțiunea</i>	114
2.	<i>România îl acuză pe Alexander Adamescu de eludarea justiției</i>	116
3.	<i>România cere extrădarea lui Alexander Adamescu</i>	121
C.	PROCEDURILE PRIVIND ABUZUL ÎN SERVICIU ȘI SECHESTRAREA BUNURILOR NOVA123	
1.	<i>Au început procedurile privind abuzul în serviciu</i>	124
a.	Activele înghețate nu au aparținut lui Dan Adamescu	126
b.	Prejudicii considerabile pentru subsidiarele Nova	126
V.	TRIBUNALUL ARE JURISDICȚIA DE A AUDIA ȘI DECIDE PRIVIND REVENDICĂRILE NOVA	129
VI.	ROMÂNIA A ÎNCĂLCAT OBLIGAȚIILE POTRIVIT BIT OLANDA-ROMÂNIA	130
A.	ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIEI DE A ASIGURA UN TRATAMENT CORECT ȘI ECHITABIL ÎN BAZA ARTICOLULUI 3(1) DIN BIT	131
1.	<i>Standardul corect și echitabil</i>	132
2.	<i>Încălcarea de către România a protecției și tratamentului corect și echitabil</i>	133
a.	Vendeta politică a României împotriva investițiilor Nova a încălcat FET.....	133
b.	Tratamentul de reglementare de către România a Astra nu a respectat tratamentul corect și echitabil.....	134
c.	Acuzațiile penale rău-intenționate și continue destinate să pună presiune asupra investitorului	
	139	

B.	AFFECTAREA, PRIN MĂSURI INCORECTE SAU DISCRIMINATORII A FUNCTIUNĂRII, ÎNTREȚINERII, UTILIZĂRII, POSEDĂRII SAU DIS- PUNERII DE INVESTIȚII DE CĂTRE ACEI INVESTI- TORI	141
C.	NERESPECTAREA OBLIGAȚIEI DE A ACORDA INVESTIȚIILOR PROTECȚIE ȘI SECURITATE COMPLETĂ	142
D.	ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIEI DE A NU EXPROPRIA ALTFEL DECĂT CONFORM ARTICOLULUI 5 DIN BIT	147
E.	ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIEI DE ARBITRAJ DE BUNĂ CREDINȚĂ	152
F.	ROMÂNIA ARE OBLIGAȚIA DE A REPARA COMPLET ÎNCĂLCĂRILE BIT OLANDA-ROMĂ- NIA.....	152
1.	<i>Principii legale aplicabile</i>	152
2.	<i>Calculul daunelor materiale</i>	155
3.	<i>Daune morale</i>	156
VII.	158

MEMORANDUMUL RECLAMANTEI: LISTA TERMENILOR

TERMENI DEFINIȚI	DESCRIERE
Acțiune pentru abuz în serviciu	Acțiune penală intentată de România împotriva familiei Adamescu pentru presupusul abuz în serviciu în managementul Astra
ANAF	Autoritatea fiscală de Stat
ASF	Autoritatea de Supraveghere Financiară (Organism de Reglementare)
ASO	Ordinul de sechestrare a bunurilor din 25 martie 2016
Astra	Societatea Asigurare - Reasigurare ASTRA S.A
AXA România	AXA Life Insurance S.A.
BCR	Banca Comercială Română
BNR	Banca Națională a României
Acțiune pentru mituire	Acțiune penală intentată de România împotriva familiei Adamescu în legătură cu presupusa aprobare a plăților de mită către judecători de la Tribunalul București, în schimbul unor decizii presupus avantajoase ale instanței
BSR	Analiza bilanțului și testarea la stres de către ASF, iulie 2015
CAP	Centrul de Arest Preventiv
CNADNR	S.C. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A.
CNSC	Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor
CSA	Comisia de Supraveghere Financiară (Organism de Reglementare)
Model DCF tualizat	Model de Flux Monetar Ac-
Decizia 2034	Decizia ASF Nr. 2034 emisă la data de 27 august 2015
Decizia 42	Decizia ASF Nr. 42, 18 februarie 2014, care pune Astra sub Administrare Specială
Decizia 43	Decizia ASF Nr. 43, 19 februarie 2014, care numește KPMG ca Administrator Special

TERMENI DEFINIȚI	DESCRIERE
Decizia nr. 999	Decizia ASF Nr. 999, 26 mai 2015, care limitează valoarea primelor pe care le poate subscrie Astra
Raportul de Audit Deloitte	Raportul de Audit Deloitte, 7 august 2014
DGPMB	Direcția Generală de Poliție a Municipiului București
DIICOT	Direcția de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
DNA	Direcția Națională Anticorupție
EAW	Mandat de arest european
EBRD	Banca Europeană de Dezvoltare Regională
FCN	Prietenie, Comerț și Navigație
FET	Tratament corect și echitabil
Plângere FGA	O posibilă plângere intentată împotriva Astra de către FGA
Primul Plan de Măsuri	Planul detaliat prezentat de Astra la ASF la data de 20 iunie 2013
Primul raport KPMG	Raportul KPMG privind efectele rezultatului măririi capitalului social asupra șanselor Astra de recuperare, 25 august 2015
Prima Notă de Litigiu	Scrisoare de la WilmerHale către ASF, 25 august 2015
Prima pretinsă chemare în judecată	Prima încercare a DNA, la data de 21 mai 2014, de a chema pe Alexander Adamescu să se prezinte pentru interogare în legătură cu acțiunea în justiție pentru mituire
Prima etapă de majorare a capitalului	Majorarea capitalului Astra cu 70 milioane RON, inițială, programată pentru 30 aprilie 2014
FPS	Protecție și siguranță completă
GPO	Procuratura Generală
IBC Modern	Centrul Internațional de Afaceri Modern

TERMENI DEFINIȚI	DESCRIERE
IFC	Corporația de Finanțare Internațională
Analiza ajustării KPMG	Analiza ulterioară a principalelor ajustări impuse de KPMG pentru bilanțul contabil al Astra în Raportul de Administrare Specială din data de 25 martie 2014
Planul de Recuperare KPMG	planul de recuperare KPMG, 25 martie 2014
Megaconstruct	Megaconstruct SA
Nova	The Nova Group Investments B.V.
PAD	Cerința obligatorie de bază pentru asigurare în România
PAID România	Pool-ul de Asigurare împotriva Dezastrelor Naturale din România
PDL	Partidul Democrat Liberal
Preinvestment	Holding SA
PZU	Powszechny Zakład Ubezpieczeń
Închisoarea Rahova	Penitenciarul București-Rahova
Raportul 5577	Raportul ASF Nr. 5577 privind controlul inopinat din ianuarie 2014, 10 februarie 2014
Planul de Măsuri Revizuit	Revizuirea Primului Plan de Măsuri prezentat la ASF, 31 ianuarie 2014
SCACI	SC Activ Construcții Industriale SRL
SCBPS	SC Baumeister Prestări Servicii SRL
SCBUE	SC Baumeister Utilaje Echipamente SRL
SCIC	SC Sigur Industrial Construcții SRL (fosta S.C. Baumeister SA)
Al doilea raport KPMG de solvabilitate și lichiditate înainte de deschiderea procedurii de recuperare financiară, 25 august 2015	Raportul KPMG privind cauzele problemelor companiei de solvabilitate și lichiditate înainte de deschiderea procedurii de recuperare financiară, 25 august 2015
A doua Notă de Litigiu	Scrisoarea de la Hogan Lovells către Președintele României și Primul Ministru al României, care notifică România despre intenția de a declanșa acest Arbitraj, 15 decembrie 2015

TERMENI DEFINIȚI	DESCRIERE
A doua pretinsă chemare în judecată	Scrisorile rogatorii emise de Procurorul Șef al DNA, D-na Laura Codruța Kovesi, la data de 16 decembrie 2015, către autoritățile din Monaco în legătură cu anchetarea lui Alexander Adamescu
A doua etapă de majorare a capitalului	A doua majorare a capitalului social al Astra, programată inițial pe data de 9 aprilie 2015
SIE	<i>Serviciul de Informații Externe</i>
Raportul de Administrare Specială	Raportul KPMG de administrare specială emis la data de 25 martie 2014
SRI	<i>Serviciul Roman de Informații</i>
A treia pretinsă chemare în judecată	O chemare în judecată pe care DNA a transmis-o la data de 25 februarie 2016, cerându-i lui Alexander Adamescu să se prezinte la sediul DNA la data de 4 martie 2016
TNG România	Nova Group Investments România S.A.
TRG	The Rompetrol Group N.V.
Data evaluării	Data la care (la sfârșitul anului 2013) a început exproprierea pe furiș a Astra
VCLT	Convenția de la Viena privind Legea Tratatelor
VIG	Vienna Insurance Group AG, Austria

CENTRUL INTERNAȚIONAL PENTRU
SOLUȚIONAREA LITIGIILOR DE INVESTIȚII
(ICSID)

THE NOVA GROUP INVESTMENTS, B.V.

Reclamantă

– și –

ROMÂNIA,

Pârâtă

Cazul ICSID Nr. ARB/16/19

I. INTRODUCERE

1. The Nova Group Investments B.V. (“**Nova**”) prezintă acest Memorandum în conformitate cu Regula 31 din Regulile Procedurale pentru Procesele de Arbitraj ICSID, Anexa A la Ordinul Procedural Nr. 1 din data de 23 decembrie 2016, modificată prin acordul Părților și Tribunalului la data de 14 iulie 2017.
2. Prin atacul său ilegal împotriva The Nova Group (“**TNG**”) și liderilor acesteia, România:
 - a) a făcut ca o companie de asigurări lider de piață, Nova, să intre în lichidare;
 - b) încearcă să pună mâna pe restul bunurilor Nova din România; și
 - c) a persecutat liderii Nova, pe Dan Adamescu și pe fiul și moștenitorul acestuia, Alexander Adamescu.
3. Dan Adamescu, un om de afaceri german de origine română, a construit TNG din rămășițele pe care dictatura comunistă brutală a lui Nicolae Ceaușescu le-a lăsat în urmă când a căzut. Societatea de Asigurare-Reasigurare Astra S.A. (“**Astra**”) a fost o companie de asigurări proprietate de Stat fărâmițată, spoliată de active și asaltată de vechea gardă de activiști care se alimentau din troaca companiei. Dan Adamescu a transformat-o într-un lider de piață vii și inovator – “*un ‘giuvaer’ de pe piața românească de asigurări, cum era cunoscută*”. Prin intermediul conducerii sale, Nova a dobândit de asemenea interese în imobiliare, un hotel important și – în ceea ce s-a dovedit a fi potirul otrăvit – cel mai venerabil și pe larg respectat ziar pro-democrație din țară, neînfricat editorial, *România Liberă*.
4. Dan Adamescu a stat retras și a încercat să se mențină în umbră. Dar sprijinul său pentru valorile liberale democratice occidentale și deținerea de către Nova a ziarului România Libera, l-au adus în cele din urmă pe el și Nova în centrul atenției politice.

1. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶ 106.

5. În 2012, Primul Ministru al României, Victor Ponta, nu a reușit să-l dea jos pe Președintele țării, Traian Băsescu. Pentru a da această lovitură de stat, Ponta chiar a dat o ordonanță de urgență neconstituțională în a unsprezecea oră, pentru a modifica anti-democratic regulile de votare ale țării. Ponta a dat vina pentru învingerea sa pe “*de-ontologii*” de la *România Liberă*, care și astăzi ți conferințe despre moralitate pentru toată lumea” și, prin extensie, pe Dan Adamescu, pe care îl percepea a fi un supporter financiar al ziarului și Președintelui și, prin urmare, unul dintre principalii arhitecți ai umilirii lui Ponta.

6. Ponta avea mijloacele și voința de a pretinde răzbunarea.
7. Cel târziu în trimestrul 3 din 2013, Ponta și alți puternici actori ai Statului, au lansat o campanie premeditată și coordonată pentru a-i prinde pe Nova și familia Adamescu. În decembrie 2013, Ponta a convocat o întâlnire la nivel înalt. Întâlnirea i-a inclus pe Laura Kovesi, șeful *Direcției Naționale Anticorupție* (“DNA”), care este autoritatea anticorupție exagerat de puternică a Statului. De asemenea, i-a inclus pe Petre Tobă, atunci șeful poliției naționale, și Cristian Beizadea, Director Adjunct al Serviciului Român de Informații (“SRI”), mult-temutul serviciu de securitate internă al Statului,

care este manifestarea contemporană a nefastei Securități a lui Ceaușescu. La întâlnire, ei au decis în mod special să se ocupe de Nova și familia Adamescu:

“Primul Ministru Ponta a declarat că a primit ‘informații credibile’ de la SRI... că [Dan Adamescu] și fiul său, [Alexander Adamescu], prin intermediul controlului pe care-l dețin asupra cotidianului de largă influență națională România Liberă, reprezenta un risc pentru securitatea națională, pentru că acest mijloc media a fost folosit pentru a ataca și submina guvernul și pentru că proprietarii acestuia – [Dan Adamescu și Alexander Adamescu] – aveau cetățenie străină.”

8. Ulterior, diverse agenții ale Statului au preluat fire din problemele care atârnavă de Astra și alte active ale Nova și le-au împletit pentru a realiza un laț în jurul gâtului TNG.
9. În primul rând, autoritatea de reglementare a serviciilor financiare din România (CSA, ulterior înlocuită de ASF), s-a concentrat brusc pe abordarea problemei Astra. S-a schimbat de la o relație constructivă corespunzătoare cu Astra la una de urmărire dură, în care a denaturat controlul Astra de către Nova și familia Adamescu.
10. În acel timp, Astra se afla în curs de abordare a unor deficiențe pe care CSA le identificase într-un control cuprinzător cu durata de patru luni la mijlocul anului 2013. CSA/ASF nu au avut niciun fel de plângeri ca răspuns la frecventele rapoarte de la Astra privind situația rezolvării problemelor din septembrie până în decembrie 2013. Cu toate acestea, în ianuarie 2014, ASF, reînființată de Ponta, a afirmat brusc că avea nevoie de mai multe informații.

2. Postare pe Facebook de Victor Ponta, Facebook [online], 26 august 2015, disponibil la: <https://ro-ro.facebook.com/victor.ponta/posts/1014481618591725> (accentuare adăugată), **Proba C-39**.

3. Kieran Williams și Dennis Deletant, *Serviciile de securitate și informații în noile democrații: Republica Cehă, Slovacia și România* (Palgrave Macmillan 2001), pp. 231-232, **Proba C-804**.

4. *Un raport de expert în legătură cu procedurile de extrădare din Marea Britanie*, SC Strategy Ltd., 19 septembrie 2016 (modificat la 29 septembrie 2016, 4 ianuarie 2017 și 18 ianuarie 2017), **Proba C-803**.

În loc de o simplă cerere a acestora de la Astra, ASF a declanșat un nou control inopinat.

11. Pe durata unei analize desfășurate în pripă, ASF a adresat cereri imposibile personalului Astra, să producă informații fără a avea timpul necesar pentru a face aceasta. Autoritatea a întocmit un raport de condamnare, plin cu concluzii și erori fără justificare și a acordat Astra numai două zile pentru a face comentarii. ASF a susținut de asemenea o cerere mult trâmbițată a CNADNR, agenția de Stat pentru drumuri, care cerea în mod absurd plata unei garanții de bună execuție pentru neîndeplinirea obligațiilor contractantului, când CNADNR

5

încă nici nu susținea că suferise o pierdere. Surprinzător, CSA refuzase anterior să se amestece chiar în această revendicare pe baza faptului că aceasta nu putea “*intervenii în ra-*

6

porturile contractuale dintre asigurat și asigurator, stabilite prin libera voință a părților”. Acest lucru s-a schimbat pe la începutul anului 2014.

12. În ciuda lipsei de justificare corectă pentru astfel de operațiune extremă, la data de 28 februarie 2014, ASF a impus “administrarea specială” pentru Astra. Aceasta a avut efectul de a înlătura familia Adamescu de la conducerea companiei care era deținută 99% de către Nova.
13. În al doilea rând, când a apărut faptul că Nova ar putea avea succes de fapt în implementarea ambițiosului plan de recuperare cu care ASF fusese de acord, ASF a acționat pentru a asigura eșecul acestuia.
14. Achiziționarea de către Astra a companiei de asigurări de viață AXA România era unul dintre pilonii de bază ai aceluși plan de recuperare. Și totuși, în ciuda sprijinului pentru tranzacția pregătită cu grijă și îndelung negociată de Astra, AXA și chiar administratorul special al Astra, KPMG, ASF a refuzat cu încăpățănare și fără nicio explicație să o aprobe.
15. Majorarea capitalului suplimentar de la un cumpărător strategic sau de la terțe părți era un alt pilon al planului de recuperare. Cu toate acestea, în ajunul lansării acelei campanii de majorare a capitalului, ASF a dat Decizia nr. 999. “*Efectul Deciziei nr. 999 a fost devastator*”, tăind la jumătate posibilitatea Astra de a subscrie noi activități și astfel, diminuând substanțial capacitatea acesteia de a obține venituri la nivelurile care puteau atrage un nou capital.
16. În al treilea rând, DNA s-a folosit de ocazia prezentată de un caz de lungă durată de corupție în justiție pentru a născoci acuzații penale împotriva lui Dan și Alexander Adamescu.
17. Una dintre persoanele implicate în cazul DNA de corupție în justiție a fost un angajat TNG. Practic un necunoscut pentru conducerea TNG, el a delapidat fonduri substanțiale de la Grup. DNA a transformat delapidatorul într-o vedetă și - în cele mai importante privințe - singurul martor împotriva familiei Adamescu. Aceasta a permis DNA, împreună cu îngăduitorul SRI și judecătorii care se temeau de DNA, care au făcut declarații șocante să arate prejudecata vinei lui Dan Adamescu și să-l dețină în public și umilitor pe Dan Adamescu, atunci când de el era cel mai mult nevoie pentru a promova planul de recuperare a Astra.

5. Transcrierea interviului de televiziune cu Mișu Negrițoiu, Realitatea TV, **Proba C-570**

6. Nota Nr. 855 of 31 ianuarie 2013 *op cit*. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, p. 27, (8), **Proba C-696**

7. Vezi A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶275.

18. Dovezile prezentate în acțiunea în justiție pentru mituire au fost jalnice. Acestea nu constau din dovezi fizice care să facă legătura dintre Dan sau Alexander Adamescu și vreo mituire. În schimb, acestea se bazau aproape în întregime pe depoziția necoroborată a unui martor compromis, care s-a salvat pe el de la urmărirea penală prin implicarea familiei Adamescu. În ciuda a numeroase ore de capcane întinse, DNA de-abia dacă a găsit oarece mențiuni despre Dan Adamescu în toate acele conversații, și cu siguranță nimic din ceea ce de fapt să-l incrimineze și chiar niciun fel de mențiune despre Alexander Adamescu. Și totuși, consecventă cu evidenta rată de condamnare de către DNA de 92%, o instanță românească l-a condamnat pe Dan Adamescu. L-a condamnat la o perioadă lungă în închisoare, ceea ce a dus în cele din urmă la moartea sa tragică și ce putea fi în întregime prevenită, în timp ce se afla arestat.
19. În al patrulea rând, ASF a cerut DNA să declanșeze un caz penal de “abuz în serviciu” împotriva familiei Adamescu, pe baza conducerii Astra. În legătură cu acest caz, DNA a impus ordinul de sechestrare a bunurilor pentru majoritatea restului de bunuri ale Nova din România. Aceasta s-a făcut având în vedere că probabilitatea condamnării lui Dan sau Alexander Adamescu pentru abuz în serviciu ar duce la pierderea acelor bunuri în beneficiul Statului – inclusiv *România Liberă*.
20. Familia Adamescu sunt victimele unei vânători de vrăjitoare politice, care are provine din legătura acestora cu The Nova Group și investițiile lor în Astra și România Liberă. După cum s-a descris de Martorul DNA, DNA a fost solicitată să desfășoare o “*anchetă pe teren viran*”, ceea ce sugerează “*o puternică direcționare către ținte*” – familia Adamescu. Aceste chestiuni reprezintă o acțiune penală la ordin, în care “*personalul din conducerea DNA nu și-a ascuns față de [echipele lor] puternicul interes în a găsi*”
- 8
- materiale prin care să incrimineze țintele*”.
21. Deci, în numai șase luni de la întâlnirea din decembrie 2013 între Primul Ministru, SRI și DNA, brusc Nova a fost pusă în stare de amenințare: Astra a fost desemnată ca insolubilă și pusă sub administrare specială; Dan Adamescu a fost scos în cătușe în prezența televiziunii naționale și încarcerat, iar Dan și Alexander Adamescu s-au confruntat cu acuzații penale false, dar descurajante, care au fost urmărite de atotputernica DNA. Și, în doar [douăsprezece] luni după aceasta, Dan Adamescu a fost condamnat și a fost aruncat în închisoare; planul de recuperare a Astra a fost abandonat; ceea ce a fost una dintre companiile de asigurări de frunte ale țării a ajuns în stare de lichidare, lăsând restul afacerilor Nova să se lupte pentru a supraviețui sub constrângerile ordinului de sechestrare a bunurilor. Primul Ministru Ponta privea cu lăcomie:

“[...] După mulți ani (prea mulți), ASF a înțepat bășica corupției și fraudei la ASTRA ASIGURĂRI. În 2013, Guvernul, ASF și BNR au făcut plângere pentru urmărire penală și au informat publicul în legătură cu incredibilele înșelătorii comise de Dan Adamescu (daunele se estimează la cel puțin 500 milioane lei), dar protecția politică și media pe care acest om le-a cumpărat de-a lungul anilor au fost foarte eficiente...”

9

8. Declarația celui de-al doilea martor al DNA, răspunsul 6

9. Postare pe Facebook de Victor Ponta, Facebook [online], 26 august 2015, disponibil la: <https://ro-ro-facebook.com/victor.ponta/posts/1014481618591725> (accentuare adăugată), **Proba C-39**.

22. Schema continuă chiar astăzi. Afacerile Nova continuă să se confrunte cu amenințarea că vor fi sechestrate., Iar România ignoră recomandările de măsuri provizorii ale acestui Tribunal, urmărind cu insistență extrădarea lui Alexander Adamescu în România, astfel încât acesta să aibă parte de soarta tatălui său.
23. O astfel de poveste de conspirație politică la cele mai înalte niveluri ale guvernului, orientată către un grup de afaceri private și liderii acestuia este în întregime plauzibil în destul de multe țări, în special cele cu conducători autoritari, instituții slabe și puțin respect pentru statul de drept. În ciuda faptului că este un Stat Membru al UE, adevărul regretabil este că modelul este mult prea familiar în România. Aceasta rămâne o țară chinuită de moștenirea lui Ceaușescu și omnipotenta Securitate, în care puterea politică este deseori folosită pentru a servi unor scopuri personale, lupta anticorupție este foarte politizată iar instituțiile slabe se pleacă în fața voinței marilor șefi. La fel ca Securitatea de dinainte, *“Serviciul Român de Informații continuă să joace un rol agresiv, dar disimulat în anchetele penale și are influență asupra sistemului judiciar – chiar infiltrându-se și influ-*

10

ențând deciziile juridice” și mergând atât de departe încât descrie procesul juridic drept

11

“un câmp tactic de operații”.

24. Dreptul internațional al investițiilor interzice astfel de tratament inuman al investițiilor Nova. Acesta interzice tratamentul inconsecvent, netransparent și arbitrar de reglementare de către ASF a Astra. Acesta interzice folosirea necorespunzătoare a acțiunilor penale motivate politic în care vina este pe larg presupusă. Aceasta interzice distrugerea pas cu pas a unei afaceri legitime pentru a satisface o vendetă politică. Aceasta interzice moartea inutilă în timp ce se afla în custodia Statului, a patriarhului investitorilor.
25. Din păcate, nicio decizie a acestui tribunal nu poate îndeplini cu adevărat mandatul legii de a înlătura toate consecințele actelor ilegale ale României. Nicio decizie nu poate reface Astra în starea de dinaintea faptelor. Nicio decizie nu-l poate aduce înapoi pe Dan Adamescu din mormânt. Nicio decizie nu poate face față fricii care-l macină pe Alexander Adamescu, care încearcă să protejeze ceea ce rămâne din Nova, în timp ce se teme pentru siguranța sa și a familiei sale.
26. În loc să înlătore practic consecințele conduitei ilegale a României, dreptul investițiilor internaționale și acest Tribunal pot decide daune într-o valoare pe care ar suporta-o o restituire în natură astfel încât să asigure echivalentul bănesc care să înlătore toate consecințele actelor ilegale ale Statului. În acest caz, această valoare este de 328 milioane euro; posibil supusă unei ajustări în jos dacă și când România dezvăluie informațiile nece-

12

sare pentru a se stabili, dacă e cazul, ce fel de capital suplimentar a necesitat Astra, sau ajustare în sus, dacă

10. ‘Comisia pentru Securitate și Cooperare în Europa: Comisia SUA Helsinki: “Procesul anticorupție din România: Succese și Excese”’ (14 iunie, 2017), p. 3, **Proba C-835**. <https://www.csce.gov/sites/helsinki-commission.house.gov/files/unofficial-transcript/0614%20The%20Romanian%20Anti-Corruption%20Process%20-%20Successes%20and%20Excesses.pdf> accesat la 11 iulie 2017.
11. Alina Mungiu-Pippidi, ‘CSM solicită Inspecției Juridice să verifice posibila încălcare a independenței judiciare de către SRI (The Romania Journal, 26 mai 2015), **Proba C-836**. www.romaniajournal.ro/csm-asks-judicial-inspection-to-probe-into-sris-potential-breach-of-judiciarys-independence/ accesat la 11 iulie 2017
12. Evaluarea presupune o contribuție de capital de 65 milioane RON, deci suma doar va scădea dacă este necesară o contribuție de capital mai mare de 65 milioane RON. *Vezi* Raportul Expertului Quantum.

România mai ia alte măsuri împotriva restului de active ale Nova. Dar va fi, în orice caz, o sumă foarte substanțială.

27. Tribunal ar trebui să decidă de asemenea daune morale. Daunele morale răspund conduitei necorespunzătoare intenționate și în special conduitei menționate în prezentul caz. Desfășurarea unei vendete politice cu instrumentele de putere ale Statului pentru a distruge o investiție străină substanțială și a produce moartea dureroasă a fondatorului și liderului investitorilor constituie cu siguranță felul de conduită necorespunzătoare care obligă la stabilirea de daune morale.
28. Nova își prezintă Memorandumul în următoarele secțiuni:
 - a) Originile revendicărilor Nova;
 - b) Campania României împotriva The Nova Group;
 - c) Acțiunile penale și Ordinul de sechestrare a bunurilor;
 - d) Jurisdicția Tribunalului de a audia și decide privind revendicările Nova;
 - e) Încălcarea de către România a obligațiilor potrivit BIT România-Olanda;
 - f) Cuantumul daunelor revendicate de către Nova; și
 - g) Solicitarea de reparații.
29. Memorandumul Nova se sprijină pe următoarele Declarații ale Martorilor și Rapoarte ale Expertilor:
 - a) a doua declarație scrisă a lui Bogdan-Alexander Adamescu, Director al Nova;
 - b) Prima declarație de martor a lui Răzvan Lucian Chiruță, Redactor Șef la România Liberă;
 - c) Prima și a Doua Declarație a Martorilor Adriana Constantinescu, fost angajat al Astra și asociat al lui Alexander Adamescu;
 - d) Prima declarație de martor a lui John Cutts de la Pall Mall Capital, care a asistat la încercările de a se vinde Astra;
 - e) Prima declarație de martor a lui Gianina Iovanel, Manager Relații Publice la Astra și TNG România;
 - f) Prima și a Doua Declarație a Martorilor din Martorul DNA;
 - g) Prima și a Doua Declarație a Martorilor of Martorul ASF;
 - h) Prima declarație de martor a Martorului ANAF;
 - i) Primul raport de expert al SC Strategy Ltd;
 - j) Al doilea raport de expert al SC Strategy Ltd; și

- k) Primul raport de expert privind Quantum, Kiran Sequeira & Garrett Rush (Asociați Versant).

SC Strategy Ltd este o companie internațională de consultanță strategică, fondată în 2012 de către Sir John Scarlett KCMG OBE și Lord Carlile of Berriew CBE QC. Sir John este un fost șef al MI6. Lord Carlile este un expert renumit pe probleme de fraudă și corupție. În primul raport de expert, SC Strategy are în vedere unele evenimente legate de conspirația împotriva The Nova Group și a funcționarilor acesteia. Al doilea raport este un accesoriu la declarațiile de la martorii anonimi, care explică circumstanțele în care ei au cerut să fie anonimi și contextul în care au prezentat depoziție cu un mare risc personal.

II. ORIGINILE REVENDICĂRII NOVA

A. SCURT ISTORIC AL ROMÂNIEI

30. Între 1947 și 1989, România a fost un stat mono-partinic marxist-leninist. Nicolae Ceaușescu și-a asumat conducerea României, mai întâi ca Secretar General al Partidului Comunist în 1965, apoi ca Președinte al Consiliului de Stat în 1967. A preluat rolul de Președinte în 1974.
31. Regimul lui Ceaușescu a fost o formă brutală de guvern totalitar. El a impus schimbări economice drastice, având în vedere industrializarea României cu orice costuri, dezvoltând proiecte de fabrici risipitoare și neproductive, care au irosit resursele României. Aceste schimbări au dus la multe greutăți pentru părți considerabile ale populației și la stagnare economică în anii 1980.
32. Ceaușescu a impus controlul asupra României, lucrând cu ajutorul unei rețele de putere construite în jurul familiei sale și a apropiaților de încredere și bazându-se pe o forță de poliție secretă, cunoscută sub numele de *Securitate*.
33. Pentru a menține ordinea și a contracara nemulțumirea socială și politică în creștere, regimul lui Ceaușescu a dezvoltat *Securitatea* și a lansat o campanie de frică și intimidare ale cărei efecte se mențin și în prezent. Efectele se mențin mai ales prin intermediul instituțiilor succesoare ale *Securității*, în special *Serviciul Român de Informații* (“SRI”) și *Serviciul de Informații Externe* (“SIE”), care sunt responsabile de securitatea internă și respectiv, externă, și instituțiile de procuratură cu care acestea mențin relațiile, inclusiv *Direcția Națională Anti-corupție* (“DNA”) și *Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism* (“DIICOT”), care este responsabilă de investigarea terorismului și crimei organizate. Acestea continuă să exercite o influență necorespunzătoare asupra și prin intermediul instituțiilor presupus independente

13

ale Statului român.

13. *N.b.*, cel puțin nouă servicii de securitate au fost înființate de la desființarea *Securității*, inclusiv SRI și SIE. Aceste servicii au fost “formate în jurul nucleului unei foste direcții sau unități a *Securității*.” (Vezi, Kieran Williams și Dennis Deletant, ‘*Serviciile de securitate și informații în noile democrații: Republica Cehă, Slovacia și România*’ (Palgrave Macmillan 2001), pp. 218-219, **Proba C-804**)

34. *Securitatea*, cunoscută de asemenea ca Direcția Generală pentru Securitatea Poporului, a fost fondată după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, cu sprijin de la Direcția Principală Sovietică de Contrainformații, mai cunoscută ca ‘SMERSH’, care includea unitatea de contrainformații a Comisariatului Poporului pentru Afaceri Interne (“NKVD”) (el însuși un strămoș al KGB). *Securitate* s-a dezvoltat și a devenit una din cele mai mari forțe de poliție secretă din blocul sovietic (relativ la mărimea populației). Aceasta avea cam 11.000 de agenți și între un sfert de milion și jumătate de milion de informatori în 1985, pentru o populație de aproximativ 22 milioane.
35. *Securitate* este cea mai evidentă manifestare a rețelelor de mare anvergură care au controlat politica și societatea românească timp de decenii. *Securitatea* a fost responsabilă pentru suprimarea opoziției din România și era foarte temută. Aceasta monitoriza și supraveghea îndeaproape populația și opera un control intens asupra instituțiilor și întreprinderilor de Stat. În mare parte, prin acțiunile sale, ideea de ceea ce s-ar putea denumi acum ‘stat profund’, condus de “*mafia trans-partinică*” (după cum a descris un lider al societății civile și academician), a devenit încorporată în
- 14
- conștiința românilor – și în experiență.
36. Regimul lui Ceaușescu s-a prăbușit în decembrie 1989 în nu mai mult de 11 zile, când protestele au crescut rapid și baza de putere a lui Ceaușescu l-a abandonat.
37. În urma morții lui Ceaușescu, Partidul Comunist al lui Ceaușescu a dispărut – dar numai cu numele. Frontul Salvării Naționale a subsumat aceleași rețele și structuri care menținuseră regimul lui Ceaușescu. S-au făcut schimbări superficiale, de exemplu desființarea *Securității*, dar instituțiile succesoare ale *Securității* urmau să împărtășească multe în comun cu predecesorii lor, în ce privește personalul, conducerea, misiunea, tactica și în general, *modus operandi*.
38. Era un apetit limitat pentru reformă în rândul conducerii statului profund și, într-o mare măsură, și chiar dacă ascuns de vederea publicului, urma să fie un caz de ‘activitate ca de obicei, adaptată, desigur, pentru era modernă. Corupția și practicile abuzive urmau să continue, toate între limitele rețelelor clienteliste de patronaj.

14. Nick Thorpe, ‘*Anticorupția în România atinge elitele*’ (BBC News Inside Europe Blog, 19 februarie 2015), **Proba C-805**.

15. Vezi Dennis Deletant, ‘*Angajamentul României față de statul de drept?*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’, (Lexington Books, 2015), p. 224, **Proba C-806** “*O problemă post-comunistă concomitentă a fost eșecul în reformarea birocrăției politizate. un birocrat trebuie să implementeze politicile unui guvern legal, indiferent de profilul său de partid. Consultanții și organizațiile străine, cum ar fi UE, au accentuat asupra nevoii de administrație publică apolitică în Europa Centrală și de Est.*”

Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’, (Lexington Books, 2015), p. 172, **Proba C-807**: Ca o dezvăluire completă, notăm faptul că profesorul Gallagher a avut o coloană regulată în *România Liberă* între 2004 și 2013. “*Noul stat și noile instituții de reglementare, destinate să dirijeze țara departe de comunismul mono-partinic și economia controlată de stat, au fost deseori slabe, chiar disfuncționale. Dar acestea au furnizat o sursă de influență și îmbogățire pentru rețelele de putere care s-au dezvoltat în umbra PSD, iar acesta a fost principalul criteriu pentru care au fost judecate.*”

B. DAN ADAMESCU ȘI ORIGINILE NOVA GROUP

39. Pentru a fugi de acest regim represiv, Dan Adamescu a emigrat din România.
40. Dan Adamescu s-a născut în România în 1948, dar a plecat în Republica Federală a Germaniei în 1979 cu prima sa soție, Alice, și fiul său în vârstă de doi ani și singurul său copil, Alexander. Dan Adamescu a primit aprobarea de a pleca din România în Germania pentru a beneficia de tratament medical, dar nu s-a mai întors și s-a stabilit în Germania.
41. În Germania,¹⁶ Dan Adamescu a obținut cetățenia germană și a renunțat la cetățenia română. Pornind de la nimic, în anul 1990, el a creat o companie de mare succes, activă în imobiliare și comerț în regiunea Frankfurt. El a adoptat din plin valorile fundamentale ale sistemelor politice și economice democratice și liberale și, cu aceste valori, a prosperat.
42. În România, Frontul Salvării Naționale urma să se separe în aripa Frontului Salvării Naționale sub conducerea lui Ion Iliescu, care a devenit (în final) Partidul Social Democrat ("PSD"). Astfel, după cum se descrie în Cererea de Arbitraj a Nova și apoi în prezentul Memorandum, măsurile luate de Stat împotriva The Nova Group, care au culminat cu distrugerea Astra și moartea lui Dan Adamescu, au fost dirijate de către un moștenitor al aceluiași rețele și structuri de putere care l-au susținut pe Ceaușescu și care au dezvoltat metode caracteristice regimului lui Ceaușescu.
43. Frontul Salvării Naționale și guvernele succesoare au declanșat un proces de liberalizare economică graduală, întreprinzând o serie limitată de reforme având scopul de a deschide economia și a construi capacitatea instituțiilor civile din România. Printre aceste reforme a fost și privatizarea întreprinderilor de Stat. Aceste reforme au prezentat oportunități pentru dezvoltarea de investiții private.
44. În această perioadă de după căderea Cortinei de Fier și în climatul de creștere a optimismului și liberalizării care au acompaniat căderea regimului Ceaușescu, Dan Adamescu s-a hotărât să-și concentreze eforturile de investiții în România. El s-a condus în parte după propriile speranțe că România se va lepăda de moștenirea totalitarismului și va trece la democrație liberală și piețe libere. Activitățile sale de investiții au fost dirijate corespunzător acestor idei.
45. La mijlocul anilor 2000, Dan Adamescu a fondat și a investit în diverse întreprinderi de afaceri în România în sectoare industriale, inclusiv imobiliare (centre comerciale, clădiri de birouri și industria hotelieră), construcții, distribuția gazelor naturale, asigurări și media. Investițiile sale s-au sprijinit pe liberalizarea crescândă a economiei românești, promovarea statului de drept și un regim de reglementare mai stabil promis prin privatizarea întreprinderilor de Stat, schimbările legislative și accesarea în Uniunea Europeană. Prin toate acestea, Dan Adamescu a căutat să dezvolte investiții de înalt profil și înaltă calitate,

16. Nova totuși nu este în măsură să confirme dacă Dan Adamescu ar fi putut sau nu să-și reclame proprietățile din România la un anumit moment dat; cu toate acestea, în timp util, Nova poate înainta cereri documentate, dacă e necesar, pentru a verifica revendicările pe care le-a făcut în România.

inclusiv primul hotel de lux din România, București Intercontinental.

46. Investițiile lui Dan Adamescu au format împreună The Nova Group și, sub conducerea lui Dan Adamescu, investițiile The Nova Group în România au făcut ca grupul să devină unul dintre cele mai mari grupuri de afaceri din România.
47. Dan Adamescu a fost deosebit de alți antreprenori care operează în România. Mulți erau foști agenți de la fosta *Securitate* sau membri de conducere ai regimului comunist, care depindeau de contracte cu Statul și patronajul pentru a reuși. În timp ce ei au adunat averi prin nepotism, legături și achiziții dubioase ale noilor active privatizate, Dan Adamescu și-a dezvoltat investițiile prin muncă grea și fără a se baza pe calitatea de membru în “mafia trans-partinică” sau favoruri de la autorități. Dan Adamescu a dezvoltat relații bune cu politicienii și rețelele de sprijin ale liderilor în afaceri din întregul spectru politic, ca parte a eforturilor sale de a dezvolta The Nova Group, dar nu a fost niciodată dator nimănui.
48. Dan Adamescu a dezvoltat The Nova Group în ciuda instabilității mediului politic și economic și a ritmului sclerotic al reformei. El a făcut asta cu integritate și respingând patronajul, în acest fel ținându-se departe de alții care operau în mediul de afaceri corupt din România. Realizările sale sunt toate la un loc mai impresionante pentru că au făcut față și au trecut peste aceste probleme unice românești. Discutăm despre un număr de realizări principale ale sale mai jos, care împreună formează cea mai mare parte a portofoliului de investiții Nova în România.

I. România Liberă

Figura 1: Antetul ziarului România Liberă, 10 noiembrie 1881

49. *România Liberă* este unul din principalele cotidiene din România și este bine cunoscut pentru puternica sa independență editorială. Existența sa continuă și locul de vază în societatea românească se datorează, în mare măsură, sprijinului pe care Dan Adamescu l-a dedicat *României Libere*.
50. *România Liberă* a fost fondată la începutul statului modern România, la o zi după ce România și-a declarat independența de Imperiul Otoman la 15 mai 1877. Acesta a căutat permanent să promoveze relatările oneste și adevărate. După Primul Război Mondial, a fost “cea mai activă voce a opoziției față de alianța dintre România și regimul nazist și față de guvernarea pro-germană”

condusă de Ion Antonescu.” Chiar și sub regimul comunist, el a mers pe un traseu unic, cu un aspect editorial care căuta să privească dincolo de restricțiile impuse de

18

Stat. Chiar și jurnaliști dizidenți au publicat articole în *România Liberă*.

51. La începutul anilor 1990, revenirea lui Dan Adamescu în România, a fost invitat să investească în *România Liberă*. După cum explică Alexander Adamescu, Dan Adamescu s-a întâlnit cu redactorul șef de la *România Liberă*, Petre Mihai Băcanu, la începutul anilor 1990. Dl. Băcanu este o persoană foarte respectată și urma să devină mai târziu Președinte al Asociației Jurnaliștilor din România. Cei doi bărbați au dezvoltat o relație pe baza dorinței lor comune ca România să se rupă de trecutul său totalitar comunist și să promoveze democrația liberală și piețele deschise și

19

libere.

52. Petre Băcanu a condus un grup de jurnaliști la preluarea *României Libere* private după căderea regimului lui Ceaușescu. Legea în acel timp permitea înființarea de mici afaceri de până la 20 de persoane, care se puteau atunci asocia unii cu alții. Dl. Băcanu a înregistrat șase din aceste mici întreprinderi pentru a angaja un număr de vreo 120 de angajați la *România Liberă*. Dl. Băcanu a înregistrat asociația cu primul

20

contract de asociere, cu numărul de înregistrare 1.

53. Dorința reprimată pentru adevăr și democrație printre jurnaliștii *România Liberă* și numărul de cititori au fost evidente imediat după căderea lui Ceaușescu. În ciuda amenințărilor și atacurilor fizice asupra ziarului și jurnaliștilor săi la porunca Frontului Salvării Naționale din săptămânile și lunile care au urmat după căderea lui Ceaușescu, *România Liberă* a continuat să încurajeze rezistența populară împotriva regimului “neocomunist” al lui Ion Iliescu, culminând cu valuri de proteste care au

21

fost reprimare brutal prin folosirea minerilor.

54. Principiile liberale ale ziarului au rezonat cu cele ale lui Dan Adamescu și au făcut din *România Liberă* o investiție de valoare. În consecință, în 1991, Dan Adamescu a devenit acționarul majoritar al ziarului, obținând 30.000 de acțiuni la Societatea “R”

22

SA (“R”) pentru 300 de milioane lei (echivalent atunci cu 1.500.000 dolari SUA).

55. La sfârșitul anilor 1990, Dan Adamescu a renunțat la partea lui din ziar pentru WAZ, un grup media german. În 2005, WAZ i-a propus lui Dan Adamescu să intre din nou, ca partener egal la ziar, pentru a ajuta la facilitarea raporturilor dintre echipa editorială românească locală, condusă de Petre Băcanu, și

17. Scurt istoric al ziarului și descrierea modului în care îi vede rolul în societatea românească, scrisă de proprii săi jurnaliști, a fost publicat în 2014 și se poate găsi la **Proba C-8**, ¶ 3.

18. Scurt istoric al ziarului și descrierea modului în care îi vede rolul în societatea românească, scrisă de proprii săi jurnaliști, a fost publicat în 2014 și se poate găsi la **Proba C-8**, ¶ 5.

19. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 137.

20. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 139.

21. Scurt istoric al ziarului și descrierea modului în care îi vede rolul în societatea românească, scrisă de proprii săi jurnaliști, a fost publicat în 2014 și se poate găsi la **Proba C-8**, ¶ 9-14.

22. *Vezi* Scrisoare de la Societatea “R” România Liberă către Agenția Națională pentru Privatizare, 1992, **Proba C-524**.

conducerea germană. Dan Adamescu a fost de acord și a preluat 50% din acțiunile R. În 2009, R și-a cesionat interesele în *România Liberă* companiei-mamă SC Medine Holding SRL (“**Medine Holding**”), o companie holding românească și ea, deținută atunci 50:50 de The Nova Group și WAZ. După o majorare a capitalului în iulie 2015, The Nova Group și-a crescut pachetul de acțiuni la Medine Holding de la

23

50% la 80,69%.

56. Sub îndrumarea strategică a lui Dan Adamescu și The Nova Group, *România Liberă* a crescut ca influență și succes. Succesul și poziția ziarului i-au permis să devină singurul editor sindicalizat românesc pentru suplimentul săptămânal de știri *The*

24

New York Times (fostul *The International Herald Tribune*). The Nova Group a investit în îmbunătățirea poziției financiare și sustenabilității acestui important ziar.

57. The Nova Group a lucrat de asemenea pentru a proteja alte voci independente importante din media românească. În vara anului 2011, Medine Holding²⁵ a dobândit *Academia Cațavencu*, principalul săptămânal satiric din România. *Academia Cațavencu* a fost fondată²⁶ de poetul și fostul dizident Mircea Dinescu, în 1991. Aceasta este o publicație care este, în mare, echivalentă cu publicația *Private Eye* din Marea Britanie. După cum explică Alexander Adamescu și în comun cu ziare satirice similare, *Academia Cațavencu* a criticat elita din România.²⁷

58. Pe toată durata cât The Nova Group a deținut *România Liberă*, ziarul a adoptat o poziție editorială de favorizare puternică a democratizării, transformării României într-o economie de piață și integrării sale în instituțiile vest-europene, inclusiv NATO și Uniunea Europeană.

59. Ziarul este respectat în interior și în străinătate pentru jurnalismul său riguros de investigație. Este robust în criticarea oricăror greșeli constatate în rândul politicienilor, în mod deosebit atunci când astfel de greșeli amenință valorile democratice sau drepturile fundamentale. Acesta întrebuițează o gamă de jurnaliști și contribuabili foarte mult respectați; de exemplu, profesorul Thomas G. Gallagher, profesor emerit de politică la Universitatea din Bradford, a contribuit cu o coloană săptămânală la

28

România Liberă între 2004 și 2013.

-
23. Procesul verbal al Adunării Generale a Acționarilor de la SC Medine-Holding SRL, ținută la data de 1 iulie 2015, **Proba C-125**.
24. ‘*The New York Times lansează suplimentul săptămânal de știri în alte două țări: România și Georgia*’, New York Times Company [online], 2 mai 2009, disponibil la <http://investitori.nytc.com/press/press-releases/press-release-details/2009/The-New-York-Times-Launches-Weekly-News-Supplement-in-Two-Additional-Countries-Romania-and-Georgia/default.aspx> **Proba C-10**: *N.b.*, De atunci, The New York Times a ieșit de pe piața românească.
25. Acord între Pădurean Ioan-Claudiu și SC Medine Holding Ltd, de cesionare a mărcii “Academia Cațavencu”, 01 iunie 2011, **Proba C-531**.
26. Radu Cinpos, ‘*Naționalism și identitate în România: Un istoric al politicii de extremă de la hotărârea Statului de a intra în UE* (Tauris Academic Studies 2010), p. 207, **Proba C-808**: Nota 22 pentru Capitolul 4: “*Academia Cațavencu este o publicație satirică, similară cu Private Eye în Marea Britanie.*”
27. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 149.
28. Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’, (Lexington Books, 2015), p. 300, **Proba C-824**. Thomas Gallagher a scris mult

60. Dl. Chiruță, actualul redactor șef la *România Liberă*, descrie cu această puternică independență se manifestă în practică până în ziua de azi, chiar atunci când aceasta duce la articole critice față de prietenii și asociații personalului *România Liberă* sau

29

proprietarilor săi. Spre deosebire de alte grupuri media deținute sau controlate de membri din “mafia trans-partinică”, ambele publicații exercită o independență editorială față de The Nova Group și funcționarii săi, inclusiv Dan și Alexander

30

Adamescu.

61. *România Liberă* este, în general, poziționată pe centru-dreapta. Prin urmare, a fost în mod regulat și frecvent criticată de PSD. În 2004, echipa editorială de conducere de la *România Liberă* a condus opoziția față de campania lui Adrian Năstase pentru a

31

deveni Președintele României. Această campanie împotriva exceselor PSD a continuat, inclusiv după ce Primul Ministru Ponta a preluat funcția în mai 2012. De exemplu, la data de 6 octombrie 2014, redactorul șef al ziarului din acel timp, Dl. Dan Turturica, a publicat un editorial în cuvinte incisive, intitulat ‘*O prioritate națională: distrugerea PSD!*’ în care îl acuza pe Primul Ministru Ponta și PSD, printre altele, de “*fraudă electorală*”, “*demagogie*” și “*populism*”, și a cerut “*atomizarea*”

32

partidului.

62. *România Liberă* de asemenea a contestat, în mod direct, instituțiile moștenitoare ale *Securității*. Aceasta a atras mânia SRI și a altor părți ale sistemului de securitate românesc, de exemplu, adunând cu miză împreună sute de dosare pe care *Securi-*

33

tatea le aruncase în albia unui râu. De asemenea, a contestat instituțiile sistemului, inclusiv Armata Română, a cărei complicitate în suprimarea protestelor din 1989 prin deschiderea focului asupra

despre România; munca sa a fost pe larg recunoscută, inclusiv de Societatea pentru Studii Românești.

29. *Vezi* Declarația de martor a lui Răzvan Chiruță, ¶¶ 20-21, 40-44.
30. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 140-142, 172; Declarația de martor a lui Răzvan Chiruță, ¶¶ 40-44. *Cf.* Dan Voiculescu, un aliat al lui Ponta, al cărui imperiu media a fost subiectul unor critici pe scară largă: Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la douăzeci și cinci de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), pp. 176, 178, **Proba C-806**. *Vezi și* Andreea Wagner, Bogdan Iancu și Valentina Dimulescu, ‘România’ în *Națiuni în Tranzit 2013* (Freedom House, 2013), p.448, **Proba C-809**.
31. Scurt istoric al ziarului și descrierea modului în care îi vede rolul în societatea românească, scrisă de proprii săi jurnaliști, a fost publicat în 2014 și se poate găsi la **Proba C-8**, ¶ 18. *N.b.*, Echipa editorială a făcut aceasta, în ciuda opoziției WAZ, un grup media german care a deținut un pachet de acțiuni la *România Liberă* pentru un număr de ani, de la sfârșitul anilor 1990 până la mijlocul anilor 2000, după cum se descrie în A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 143-145.
32. D. Turturica, ‘*O prioritate națională: Distrugerea PSD*’, *România Liberă*, **Proba C-9**.
33. *Vezi* Roger Boys, ‘*România devine un stat penal membru al UE*’, *The Times*, 9 februarie 2017, disponibil la <http://www.theaustralian.com.au/news/world/thetimes/romania-este-becoming-the-eus-outlawstate/newsstory/f96663a870ff501a74c242b9f650d7c6> sau la <https://www.thetimes.co.uk/article/romania-este-becoming-the-eu-s-outlaw-state-l3jb3rjr0>, **Proba C- 810**.

Vezi de asemenea Kieran Williams și Dennis Deletant, ‘*Serviciile de Informații și securitate în noile democrații: Republica Cehă, Slovacia și România*’ (Palgrave Macmillan 2001), p. 221, **Proba C-804**.

demonstrațiilor pe care a³⁴ expus-o prin publicarea unor extrase sensibile din jurnalele ofițerilor superiori.

63. *România Liberă* a servit de asemenea ca mijloc de a cere explicații ofițerilor din serviciile de securitate și politicianilor prea puternici, atunci când structurile de tragere la răspundere care ar fi considerate normale în³⁵ democrațiile dezvoltate din Vestul Europei, sunt fie absente, fie în stare incipientă. S-a considerat critic “în formarea unei opoziții autentice și puternice”³⁶ să se împiedice membrii din “mafia trans-partinică” să acționeze cu impunitate.
64. Această atitudine i-a adus ziarului *România Liberă* mulți suporterii liberali, dar și mulți inamici dintre cei din conducerea PSD și instituțiile de securitate. Atacurile asupra ziarului din partea minerilor sub îndrumarea Frontului Salvării Naționale au fost o manifestare fizică a acestui sentiment de curent subteran. În timp ce violența fizică fățișă împotriva personalului de la *România Liberă* poate fi considerată de domeniul trecutului, rămâne aceeași stare de animozitate. Existența unei astfel de animozități continue demonstrează pur și simplu modul în care succesul ziarului *România Liberă* a însemnat contestarea intereselor acordate și modul în care a fost un iritant pentru cei de la putere.
65. Cu toate acestea, la un moment dat, conducerea PSD a început să perceapă că *România Liberă* era portavoce lui Dan Adamescu și că a fost active angajată în sprijinirea vocală și financiară a rivalilor politici ai PSD din opoziție, Partidul Democrat Liberal (“PDL”), inclusiv fostul Președinte Traian Băsescu, care a fost Președintele României din anul 2004 până în 2014. Aceasta a făcut ca atât *România Liberă* cât și, prin extensie, Dan Adamescu și fiul său Alexander, să fie disprețuiți în rândurile anumitor membri ai PSD. În mod esențial, cel mai vocal inamic al lor a fost Victor Ponta, care a fost liderul PSD din 2010 până în 2015 și Primul Ministru al României din 2012 până în 2015.
66. În ciuda acestor provocări în curs, familia Adamescu a refuzat să permită The Nova Group să vândă *România Liberă* sau *Academia Cațavencu*. În mod deosebit, să fi vândut *România Liberă* ar fi însemnat o capitulare și o abandonare a datoriei față de cel mai vechi și neîndoielnic cel mai important ziar al României.
67. Alexander Adamescu descrie în detalii în A doua declarație de martor, la ¶¶ 145-152 și 162-176, impactul total asupra familiei sale și The Nova Group al faptului de a fi afiliat cu *România Liberă*. Din partea sa, Răzvan Chiruță descrie în declarația sa de martor

37

istoricul și poziția ziarului *România Liberă* în societatea românească modernă.

-
34. Kieran Williams și Dennis Deletant, ‘*Serviciile de securitate și informații din noile democrații: Republica Cehă, Slovacia și România*’ (Palgrave Macmillan 2001), p. 247, **Proba C-804**.
 35. Kieran Williams și Dennis Deletant, ‘*Serviciile de securitate și informații din noile democrații: Republica Cehă, Slovacia și România*’ (Palgrave Macmillan 2001), p. 250, **Proba C-804**: “În final, cel mai eficient câine de pază al activității SRI este mass media. Presa a fost extrem de vigilentă în demascarea abuzurilor SRI...”.
 36. Scurt istoric al ziarului și descrierea modului în care îi vede rolul în societatea românească, scrisă de proprii săi jurnaliști, a fost publicat în 2014 și se poate găsi la **Proba C-8**; vezi ¶ 14.
 37. Vezi Declarația de martor a lui Răzvan Chiruță, ¶¶ 17-29.

2. Astra

Figura 2: Imaginea Astra Asigurări, City Business Center

68. Cu toate că *România Liberă* a fost una din primele și cele mai importante ale lui Dan Adamescu în România, giuvaerul coroanei investițiilor The Nova Group urma să devină Astra.

a. Privatizarea Astra

69. Sub regimul lui Ceaușescu, asigurările, sub egida Administrației asigurărilor de Stat³⁸

(“ADAS”), au devenit un monopol de Stat. Ordonanța de Guvern nr. 1279 din 8 decembrie 1990 a împărțit operațiunile ADAS în trei nou înființate companii de asigurări. Astra a fost una din aceste trei companii. Celelalte două au fost Asigurarea Românească S.A. (“**Asirom**”) și Carom S.A.. Astra a moștenit asigurările de aviație, maritime și activitățile de reasigurare ale ADAS. Acestea urmau să devină nucleul de putere pentru

³⁹
Astra.

40

70. Guvernul României a anunțat privatizarea Astra la 1 septembrie 2000. Guvernul României a desfășurat procesul de privatizare ca parte a unei serii de reforme economice destinate să pregătească România pentru admiterea în UE. Procesul de licitație urma să se bazeze pe oferte sigilate, cu oferte care trebuiau depuse până la 2 octombrie

⁴¹
2000.

38. *Vezi* Istoricul asigurărilor, Asociația Națională a Companiilor de Asigurare și Reasigurare din România [online, disponibil la <http://unsar.ro/en/istoria-asigurarilor>: “După apariția ADAS, activitățile de asigurare au devenit monopol de stat, fiind unica companie de asigurări românească ce se ocupa de asigurări și reasigurări.” **Proba C-811.**

39. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 107.

40. *Vezi* ‘Anunțul pentru vânzarea acțiunilor prin negociere’ (Ziua și România Liberă), 1 septembrie 2000, pp. 3-4, **Proba C-812.**

41. *Vezi* ‘Anunțul pentru vânzarea acțiunilor prin negociere’ (Ziua și România Liberă), 1 septembrie 2000, p. 4, **Proba C-812:** “Posibilii cumpărători vor depune OFERTELE FINALE până la termenul 02.10.2000, ora 16.00, în plicuri sigilate, în conformitate cu îndrumările specificate în Dosarul de Presentare, la sediile F.P.S. specificate mai sus.”

71. Nova Group Investments România S.A. (fosta denumire a SC Nova Trade SA) (“**TNG România**”) a dobândit participarea inițială la Astra de la Statul român în conformitate cu

42

un Contract de Vânzare-Cumpărare din data de 24 iulie 2002.

72. Ca parte a unei reorganizări a grupului, Nova a obținut o cotă-parte de 99,043%⁴³ la Astra prin achiziționarea întregului capital social emis al TNG România în 2006.

73. După ce TNG România a obținut Astra în 2002, a descoperit o serie de tranzacții necorespunzătoare întreprinse în beneficiul unor persoane cu legături la serviciul românesc de informații și regimul comunist care au lăsat Astra practic fără tot numerarul și alte active lichide. Existau un număr de alte aranjamente incorecte. De exemplu, o duzină aproximativ de oameni de vază, care au fost mult suspectați de a avea legături cu *Securitatea*, și-au tras pensii generoase de la Astra în momentul în care TNG România a achiziționat

44

Astra. Acești factori au confirmat continua influență și practicile vechiului regim și, mod special, ale serviciilor de securitate. Sistemul de securitate a permis deviere incorectă a fondurilor de la companiile proprietate de Stat pentru beneficiul persoanelor cu legături. Astfel de actori au beneficiat de impunitate, chiar și la 10 ani după căderea

45

regimului comunist.

74. Această situație nu a fost în niciun caz neobișnuită. Primul raport al Departamentului de Control al Guvernului României, sau ‘DCG’ a constatat că “75 de parlamentari au fost membri în 51 de consilii de conducere, consilii de administrație sau comisii de audit. La niveluri mai joase, 3.100 de funcționari civili din Ministerul de Finanțe au fost în comisi-

46

ile de audit pentru diverse întreprinderi deținute de Stat.” Pe această bază, comentatorii au concluzionat că participarea continuă a unor astfel de politicieni “demonstrează politizarea constantă a economiei românești în perioada de tranziție. Prin participarea în consiliile de conducere, politicienii și birocrații de la vârful își

42. Contract de Vânzare-Cumpărare pentru acțiuni pentru Societatea de Asigurare și Reasigurare Astra S.A. București încheiat între Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului și compania Nova Trade S.A., București, Nr. 19, 24 iulie 2002, **Proba C-11**.

43. Contract de Vânzare-Cumpărare între Bauinvest AG și The Nova Group Investments B.V. pentru cumpărarea de acțiuni la S.C. Nova Trade S.A., 27 decembrie 2006, **Proba C-12**.

44. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 44.

45. *Vezi ‘Cele mai mari fraude bancare*, evz.ro [online], (1 noiembrie 2012), disponibil la: <http://www.evz.ro/Cele-mai-mari-fraude-bancare-romneti-1008759.html?wb48617274=46CE95DD>, **Proba C-13**; despre legătura lui Vântu cu Securitatea, *vezi ‘Trecutul secret al omului de afaceri român Sorin Ovidiu Vântu. Povestea informatorului securității Nus’*, HotNews.ro [online], (12 iulie 2010), disponibil la <http://m.hotnews.ro/stire/7570550>, **Proba C-14**. În legătură cu Astra, *vezi ‘În locul banilor din depozite și al dobânzii respective, ASTRA a ajuns cu zero USD în conturi*, xprimm.md [online] (10 ianuarie 2002), disponibil la: <http://www.xprimm.md/In-locul-banilor-depusi-si-al-dobanzii-afere-ASTRA-s-atrezit-cu-zero-dolari-in-cont-articol-2,3,100-27758.htm>, **Proba C-466**; ‘15 milioane USD – numai vârful aisbergului din furtul de la Astra’, Xprimm.md [online] (20 februarie 2002), disponibil la <http://www.xprimm.md/15-milioane-USD-doar-varful-aisbergului-din-jaful-de-la-ASTRAarticol-2,3,100-27716.htm>, **Proba C-465**; și ‘Compania SIVAMO din Nașornita a garantat cu banii de la Astra un împrumut la BRS pentru Roman SA Brașov’ Adevarul.ro [online] (24 ianuarie 2002), disponibil la http://adevarul.ro/news/societate/firma-sivamo-nafornta-garantat-banii-as-tra-creditbrsromanbrasov1_50abe7d07c42d5a663822b06/index.html, **Proba C-813**.

46. Ileana Tache, ‘Procesul de privatizare în masă din România: Un caz de capitalism anglo-saxon eșuat’, (Universitatea Transilvania din Brașov), p. 13, **Proba C-814**.

păstrau o situație similară cu sistemul comunist anterior, când partidul conducător era omniprezent în luarea deciziilor la nivel de întreprindere.” În acest sens, *“dat fiind intersectarea jocurilor de interese între factorii economici și politici asociați cu privatizarea, capitalismul emergent din România nu a reușit niciodată să emuleze mecanismele eficiente ale modelului anglo-saxon de capitalism. Aceasta este o formă specială de capitalism post-socialist, în care clientelismul politic joacă un rol major.”*

47

tor era omniprezent în luarea deciziilor la nivel de întreprindere.” În acest sens, *“dat fiind intersectarea jocurilor de interese între factorii economici și politici asociați cu privatizarea, capitalismul emergent din România nu a reușit niciodată să emuleze mecanismele eficiente ale modelului anglo-saxon de capitalism. Aceasta este o formă specială de capitalism post-socialist, în care clientelismul politic joacă un rol major.”*

48

lismul politic joacă un rol major.”

75. Dan Adamescu a refuzat să fie disciplinat. El i-a înlăturat pe foștii membrii din

49

Securitate și a stopat pensiile acestora. El a început să pună în aplicare revendicările pentru jupuirea de bunuri care avusese loc. Dar mai mult decât asta, el a pus Astra pe un nou curs.

76. Percepția de pe piața românească de asigurări a fost că Astra a fost așa de slăbită de aceste activități, încât trebuia să intre în insolabilitate repede după privatizare. Nimeni nu se aștepta ca Astra să se dezvolte și să devină cel mai important asigurator din România; cu toate acestea, sub conducerea lui Dan Adamescu,

50

sprijinit de funcționari de execuție talentați, exact asta a făcut.

77. Indiferent de jupuirea de active din 2002, Dan Adamescu și echipa de conducere a The Nova Group a refăcut cu succes activitatea Astra. Printr-un management atent, inovare și reinvestirea tuturor profiturilor în interesul creșterii capitalului, Nova a transformat Astra dintr-un asigurator mic, marginal, cu venituri reduse, într-o afacere profitabilă și cea mai invidiată companie de asigurări din România.

b. Uniqa

78. Promisiunea anterioară a Astra, sub conducerea lui Dan Adamescu, a atras repede interesul unor asiguratorii internaționali.

79. Uniqa Insurance Group (“**Uniqa Group**”) este unul dintre cele mai mari grupuri de asigurări din Austria. În iunie 2005, Uniqa Group a obținut inițial 27% participare la Astra. Uniqa și-a cumpărat cota-parte în conformitate cu termenii unui Contract Cadru (“**Contract Cadru**”) prin care se anticipa ca Uniqa Group să

51

devină în final acționar majoritar la Astra.

80. O mare parte din atracția Astra a fost figura personală a lui Dan Adamescu. El se împrietenește cu Andreas Brandstetter. Dl. Brandstetter a fost, între 2002 și 2011, membru al consiliului de conducere al Uniqa Group, cu responsabilitate

47. Ileana Tache, ‘Procesul de privatizare în masă din România: Un caz de capitalism anglo-saxon eșuat’, (Universitatea Transilvania din Brașov), p.13, **Proba C-814**.

48. Ileana Tache, ‘Procesul de privatizare în masă din România: Un caz de capitalism anglo-saxon eșuat’ (Universitatea Transilvania din Brașov), p. 15, **Proba C-814**.

49. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 44.

50. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, Secțiunea II.A: ‘A. Istoricul Astra până în 2002, privatizarea și spolierea de active.

18

51. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 541-545.

pentru piețele internaționale și noi. El a devenit Președintele consiliului de conducere al Uniqa Group în 2011, un rol pe care continuă să-l dețină până în prezent. După cum explică Alexander Adamescu, el l-a întâlnit pe Dl. Brandstetter la Mougins, Franța, în mai 2005. La acea întâlnire, Dl. Brandstetter a exprimat importanța lui Dan Adamescu pentru decizia Uniqa Group de a investi în Astra, date fiind înțelegerea de către Dan a pieței românești și experiența sa în acest sens.

81. Dl. Brandstetter a fost ales membru în Consiliul de administrație al Astra la 28 iunie
53

2006. Au avut loc întâlniri între Uniqa Group și Astra pentru a discuta deciziile strategice referitoare la Astra, parte din strategia Uniqa Group de a achiziționa Astra. Planurile de pregătire pentru planul Uniqa de a achiziționa Astra au continuat și au
54

culminat cu redenumirea Astra ca ‘Astra-Uniqa’.

82. În 2007, Uniqa Group a semnat un acord de majorare a participării sale la Astra, care îi dădea dreptul de a achiziționa alte 23% și o acțiune pentru a deveni acționar majoritar. Uniqa Group a fost de acord să plătească aproximativ 43 milioane euro pentru cota suplimentară de 23% la Astra, ceea ce sugera o valoare totală pentru o companie veche de cinci ani de aproximativ 200 milioane euro. Opțiunea de apelare a operat în conformitate cu un mecanism de evaluare care avea o valoare minimă pentru Astra de
55

exact 200 milioane euro. Acordul a fost documentat într-un Acord Suplimentar la
56

Contractul Cadru (“Acord Suplimentar”).

83. Consiliul Concurenței din România a întârziat aprobarea tranzacției. Perioada îndelungată de stopare pentru tranzacție a trecut fără ca aprobarea să fie dată, iar tranza-
57

ția s-a anulat.

84. Uniqa a trecut apoi la achiziționarea unei sucursale românești a Vienna Insurance Group, Unita. În timp ce Dl. Brandstetter a rămas membru al consiliului Astra până în 2009, interesul Uniqa Group în Astra s-a diminuat. La 22 iunie 2011, Epsilon Estate Provider a cumpărat pachetul de acțiuni al Uniqa Group de 27% la Astra pentru 25
58

milioane euro. Prețul redus reflecta acordul concomitent al Astra de a renunța la folosirea mărcii Uniqa, ceea ce a fost de valoare deosebită pentru Uniqa (chiar dacă mai puțin pentru Astra). Ieșirea Uniqa Group a permis lui Dan și Alexander Adamescu să se concentreze din nou pe dezvoltarea Astra.

c. Schimbare bruscă la Astra

85. Dezvoltarea Astra și performanțele din 2001 până în 2012 au fost neegale de niciunul dintre concurenții săi locali sau internaționali din România. Numeroase organisme din domeniu și publicații comerciale au notat succesul Astra și

52. ‘Profilul carierei lui Andreas Brandstetter, Director General Uniqa Insurance Group AG’, accesat aici: http://www.uniqagroup.com/gruppe/versicherung/uniqa-group/management/vorstand-holding/andreas-brandstetter/Andreas_Brandstetter.en.html, **Proba C-815**.

53. ‘Hotărârea Adunării Generale Ordinare a Acționarilor’, SC Asigurare-Reasigurare Astra SA, 28 iunie 2006, **Proba C-749**.

54. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶556.

55. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶549.

56. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶550.
57. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 551-552.
58. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶559.

echipa sa inovatoare,⁵⁹ iar Astra a câștigat numeroase premii din domeniu pentru realizările sale. Această dezvoltare a fost obținută în mare parte datorită conducerii și îndrumării din partea lui Dan Adamescu, după cum explică Alexander Adamescu în declarația sa de martor.

86. Odată cu plecarea Uniqa Group ca partener al Astra, The Nova Group a folosit ocazia de a dedica timp, energie și resurse suplimentare pentru Astra. Sub conducerea lui Dan Adamescu, Astra urma să desfășoare alte inițiative revoluționare (în contextul pieței de asigurări din România) ca parte a strategiei sale de dezvoltare.
87. Principalele inițiative și reforme pe care The Nova Group le-a introdus între 2001 și 2012 au inclus:

- a) reforma și reorganizarea rețelei de vânzări a Astra în 2004 și 2005, ceea ce a dus la o creștere importantă a veniturilor;
- b) crearea de produse noi și inovatoare, inclusiv acoperirea pentru dezastre naturale, asigurarea medicală și ‘Cardul Astra’; și
- c) extinderea pe piețe din Europa Centrală și de Est.

d. Reforma rețelei de vânzări a Astra

88. În momentul în care Nova a achiziționat Astra, rețeaua de vânzări Astra era

⁶¹ arhaică. Sub conducerea lui Dan Adamescu, Astra și-a reformat cultura organizațională, impunând un mod de a gândi antreprenorial și dinamic. A reformat rețeaua de vânzări reducând costurile și a introdus inițiative pe bază de obiective obișnuite în Vest, dar aproape necunoscute în România în acel timp, pentru a promova

⁶² creșterea vânzărilor.

89. Dan Adamescu și-a folosit expertiza organizațiilor cum ar fi McKinsey, pentru a pune în mișcare aceste reforme. Sistemul de plată, pe care McKinsey l-a conceput împreună cu Astra, a ajuns să fie cunoscut ca ‘*anvelopa*’. După cum explică Alexander Adamescu, ‘*anvelopa*’ a fost realizată și dezvoltată de Astra și “*a dus la transformarea rețelei de distribuție a Astra și, în cele din urmă, la ascensiunea Astra spre*

⁶³ *poziția de lider de piață.*”

90. Astra a adoptat de asemenea infrastructura IT care a permis emiterea polițelor de asigurare fără hârtie. Aceasta a permis ca Astra să-și extindă rețeaua, evitând nevoia de filiale fizice. De asemenea, aceasta a însemnat că Astra putea fi mai agilă și a permis stabilirea eficienței a prețurilor produselor de asigurare pe baza

59. De exemplu, în 2010, Astra a primit distincția “Compania Anului” la Gala de Premiere a Pieței Asigurărilor, pentru sectorul de asigurare generală. *Vezi de asemenea ‘Premii obținute, Astra Asigurări* [online], (diverse date), disponibil la <https://www.astrasig.ro/ro/companie/premii-obtinute>, **Proba C-15**; ‘*Premii naționale, Galapremiilor*’ [online], (24 martie 2016), disponibil la <http://galapremiilor.ro/editii-precedente/premiile-pietei-de-asigurari-2010/premii-nationale/>, **Proba C-16**.

60. *Vezi* a doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, Secțiunea II.B: ‘Dezvoltarea Astra’.

61. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 49.

62. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 50-51.

63. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 53.

schimbării circumstanțelor, în timp ce se reduce obiectul pentru furt și fraudă din

64

partea agenților de vânzări locali.

e. Crearea unor produse noi și inovatoare

91. După cum explică Alexander Adamescu, Astra a fost rapidă în dezvoltarea de noi produse pentru a beneficia de liberalizarea crescândă a economiei românești. De exemplu:

a) În lumina reformei și liberalizării pieței private de asigurări de sănătate, Astra a introdus un produs de asigurare de sănătate foarte de bază, denumit Astra Medica Bonus (“AMB”). Planul Astra a fost să se vândă AMB ca un adaos la polițele de asigurare auto pentru răspunderea față de terți (“MTPL”) la un cost minim, astfel încât să crească nivelul de familiaritate cu marca și cota de piață. În ciuda acoperirii care era foarte limitată (și, prin urmare, Astra suporta costuri minime cu daunele), familiarizarea din timp a posesorilor de polițe cu implicarea Astra în asigurarea medicală vor fi plasat Astra pe o primă poziție de rulare a polițelor plătite cu o mai mare acoperire ulterioară. Cu toate acestea, urmare a promovărilor efectuate de concurenții geloși, autoritatea de reglementare a intervenit pentru a interzice Astra să emită acele polițe din mo-

65

tive tehnice.

b) Astra a introdus ‘Astra Card’. Acesta era un card care oferea reduceri pentru posesorii de polițe Astra la un număr de magazine de larg consum și prestatori de servicii din România. Astra a emis cardul Astra cu mesajul că reducerile asigurate din folosirea cardului vor plăti polițele lor de asigurare. Programul Astra Card s-a dezvoltat în primul an la peste 700.000 de posesori activi, cu o rețea de 800 de parteneri locali și 37 naționali. Dan Adamescu a văzut valoarea inherentă a acestei baze de subscriitori și a intenționat să vândă afacerea

66

Astra Card unei bănci după ce va fi ajuns la o mărime critică.

c) Împreună cu Banca Mondială, Guvernul României a căutat să reducă expunerea financiară a țării la riscul de cutremure prin introducerea unei obligații pentru asigurarea de bază a bunurilor (“PAD”) prin intermediul Pool-ului Românesc de Asigurare împotriva Dezastrelor Naturale (“PAID”). Astra a participat la PAID în măsura maximă în care putea și a creat o gamă de produse de interes denumite “Astra PAD”, care încorporează acoperirea PAD cu acoperire suplimentară. Astra a realizat în jur de 30% cotă de piață cu polițele PAD între 2010 și 2013. În ciuda acestui succes, cu toate acestea, guvernul Victor Ponta urma, la mijlocul anului 2013 să restricționeze radical vânzarea

67

acestor polițe, aparent în fața poziției Astra de lider de piață.

64. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 55-57.

65. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 68-70.

66. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, 71-74.

67. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 75-87.

f. Extinderea pe noi piețe din Europa Centrală și de Est

92. După ce a devenit lider pe piața asigurărilor din România, Astra a început să se caute dincolo de România noi piețe în care putea genera o nouă dezvoltare. A beneficiat de avantajul programului UE de „pașaport” financiar pentru a deschide filiale în Ungaria, Slovacia și Germania, ca parte a unei strategii de extindere în Europa de Vest.
93. Astra s-a extins de asemenea internațional prin subscrierea activității pe baza disponibilităților istorice pe care le avea în sectoarele maritim și aviație. După cum explică Alexander Adamescu, Astra a scris polițe de asigurare în piețele de asigurări din Europa și Orientul Mijlociu. Astra urma să-și dezvolte relațiile cu Guy Carpenter și RFIB, doi importanți brokeri de reasigurare din Londra, în parte datorită eforturilor personale ale lui Alexander Adamescu.
94. În 2010, Astra devenise liderul asigurator de pe piața românească prin prime scrise brute, având veniturile din prime crescute de zece ori față de momentul achiziționării firmei. Astra a dat un profit net de 81.013.945 RON în 2011 (aproximativ 19 milioane euro) și și-a menținut o poziție de lider de piață în toată perioada între 2010 și 2013.

3. *Alte investiții ale The Nova Group*

a. Unirea Shopping Center SA

Figura 3: Imaginea Unirea Shopping Center, București

95. S.C. Unirea Shopping Center S.A. este compania listată public care deține Unirea Shopping Center. Unirea Shopping Center s-a deschis în 1976 și a fost cel mai mare magazin universal din România comunistă. Acesta acoperă peste

68. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 107-124.

69. Vezi 'Cronologie: Un sfert de secol pentru Astra Asigurări', Iasig.ro [online], 31 august 2015, disponibil la: <http://www.Iasig.ro/Cronologie-Un-sfert-de-secol-pentru-ASTRA-Asigurari-articol-3,100-52043.htm>, Proba C-17; Astra, 2011 Raportul anual, Proba C-18.

40.000m spații comerciale. Compania a deschis un al doilea centru comercial în Brașov, în 2008.

96. O mare parte din dezvoltarea acestei investiții este atribuită îndrumărilor lui Dan Adamescu, nu mai puțin din experiența sa anterioară în dezvoltări imobiliare în Germania. Dan Adamescu a schimbat modelul de afaceri Unirea de la un magazin universal depășit și neprofitabil într-un format modern de shopping mall. Ca urmare, participarea The Nova Group la S.C. Unirea Shopping Center S.A. a devenit și rămâne una din posesiunile sale cele mai valoroase. Aceasta a raportat venituri de 69,8 milioane RON în 2016.
97. TNG România o achiziționat⁷⁰ participarea la S.C. Unirea Shopping Center SA la privatizarea acesteia, în conformitate⁷¹ cu un Contract de Vânzare-Cumpărare din data de 12 ianuarie 2001. În prezent, aceasta deține 15,7% din capitalul social al S.C. Unirea Shopping Center SA.

b. Compania Hoteliera Intercontinental România SA

Figura 4: Imaginea Hotelului Intercontinental, București

98. Compania Hoteliera Intercontinental România SA (“**Intercontinental România**”) deține hotelul Intercontinental din București. Hotelul Intercontinental a fost primul hotel de cinci stele din România, și rămâne printre cele mai bine

⁷²

cotate hoteluri din București. The Nova Group a achiziționat participarea la

70. Contract de Vânzare-Cumpărare de Acțiuni Nr. 1 din 12 ianuarie 2001 între SC Nova Trade SA și Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Acțiunilor Statului, 12 ianuarie 2001, **Proba C-816**.

71. Profilul Companiei Hoteliere Intercontinental România SA București, Bursa de Valori București, disponibil la: <http://www.bvb.ro/FinanciarInstruments/Details/FinanciarInstrumentsDetails.aspx?s=RCHI>, accessed: 20 iulie 2017, **Proba C-817**.

72. *Vezi ‘TripAdvisor Profile, Intercontinental București’, accesat aici: https://www.tripadvisor.co.uk/Hotel_Review-g294458-d304878-Reviews-InterContinental_Bucuresti-Bucuresti.html], **Proba C-818**.*

Intercontinental România⁷³ în 2009. În acel timp, Dan Adamescu era văzut ca un “salvator” al hotelului.

99. Nova are un interes cumulativ indirect de aproximativ 32% în Intercontinental România.⁷⁴

c. International Business Center Modern SRL.

Figura 5: International Business Center Modern SRL

100. International Business Center Modern SRL deține International Business Centre Modern (“**IBC Modern**”) în București. IBC Modern a fost prima clădire modernă de birouri cu multe etaje construită în România. Dan Adamescu a jucat un rol esențial în faza de începere și construcție. Primul chiriaș a fost Vodafone România.
101. IBC Modern este un bloc de birouri cu 14 etaje situat în centrul Bucureștiului, aproape de Piața Universității și de Hotelul București Intercontinental. chiriașii săi includ Bursa de Valori București și Piraeus Bank, o bancă grecească de frunte.
102. Nova deține o cotă de 94% în International Business Center Modern SRL.

75

73. Vezi ‘*Intercontinental București, de vânzare?*’, Cpp-Luxury.com: Afaceri de lux (6 mai 2009), accesat aici <https://www.cpp-luxury.com/intercontinental-bucharest-pentru-sale/> (Accesat la 1 iulie 2017), **Proba C-819**; vezi de asemenea ‘*Intercontinental website*’, accesat aici <https://www.ihg.com/intercontinental/hotels/gb/en/bucharest/buhha/hoteldetail/print>, **Proba C-820**: care confirmă că renovarea spațiilor pentru public a avut loc în 2009.

74. Ordonanța de măsuri preventive a procurorului public George Matei, 25 martie 2016, p. 6, **Proba C-54T**.

75. Vezi Extras de la Registrul Național al Comerțului pentru International Business Center Modern SRL **Proba C-821**.

d. Alpha SPV

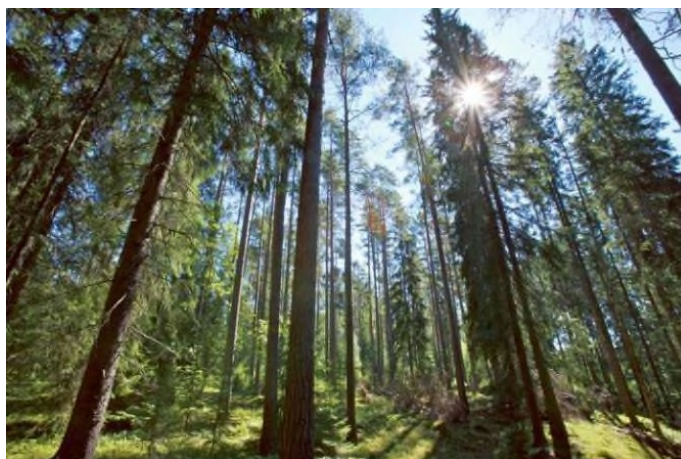

Figura 6: Teren împădurit din România (ilustrativ)

103. Alpha SPV SRL deține diverse bunuri și terenuri forestiere. Aceasta generează venituri din administrarea resurselor terenului forestier pentru producția de cherestea și produse din lemn.
104. The Nova Group a deținut 100% din Alpha până în iulie 2014, când a înstrăinat⁷⁶ aproximativ 45% din participarea sa pentru aproximativ 15 milioane euro.

e. Alte active

105. The Nova Group a făcut de asemenea investiții într-un număr de alte active semnificative peste cele enumerate mai sus, de exemplu, Megaconstruct SA, o firmă de construcții care este implicată în construcția infrastructurii de gaze naturale⁷⁷ din România, și East Bucharest Commercial Park SRL, un parc logistic.

C. VICTOR PONTA ȘI PSD

106. Intenția Nova a fost întotdeauna de a investi în România și a-și dezvolta afacerile, chiar conform valorilor îndrăgite de Dan Adamescu. Dan Adamescu nu a avut niciodată intenția de a intra în politică. Cu toate acestea, a fost bătut de vânturile politicii. În mod deosebit, moștenirea erei comuniste, organizată în PSD, începea să se reafirme la cele mai înalte niveluri ale Guvernului României. Acest lucru s-a împlinit prin ridicarea lui Victor Ponta.

I. Victor Ponta

107. În marea tradiție a partidelor comuniste din fostul bloc estic, Victor Ponta a fost ales șef al aripii tinere a PSD în 2002. Realegerea sa în același post pe bază de unanimitate în 2004 a făcut ca un ziar să relateze:

76. *Vezi* Ministerul Justiției, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Extras pentru Alpha SPV SRL, 25 mai 2016, **Proba C-822**. *A c e s t e* proceduri urmau să fie folosite pentru a finanța majorarea capitalului Astra în iulie 2014, descris mai jos la ¶104.

77. *Vezi* Ministerul Justiției, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Extras pentru East Bucharest Commercial Park SRL, 25 mai 2016, **Proba C-823**.

“Și iată că începe și dictatura lui Ponta”. În momentul în care Victor Ponta a devenit lider al PSD, el își câștigase deja reputația de “politician neîndurător și fără inhi-

79

biții, gata să-și joace propriul set de reguli pentru a ajunge în vârf”.

108. Victor Ponta a devenit Primul Ministru al României în aprilie 2012. Președintele Băsescu l-a desemnat Prim Ministru după trecerea unei moțiuni de neîncredere împotriva predecesorului său, Primul Ministru Ungureanu, membru al partidului Președintelui Băsescu, PDL. Victor Ponta și PSD orchestrase votul de neîncredere la

80

începutul unor reforme de austeritate nepopulare inițiate de PDL. Președintele Băsescu nu a fost un suporter al PSD, pentru că a părăsit Frontul Salvării Naționale pentru a

81

se alătura aripii reformatoare a acestuia, care a devenit în cele din urmă PDL. El a avut o relație proastă cu Victor Ponta, acuzându-l că acționează în numele serviciilor

82

de informații externe. Cu toate acestea, nu a avut încotro și l-a numit Prim Ministru după votul de neîncredere.

109. După ce a preluat funcția de premier al României, Victor Ponta s-a comportat într-o manieră contrară principiilor constituționale de bază, inclusiv separarea puterilor și tezelor fundamentale ale statului de drept. Printre altele:

- a) a demonstrat dorința de a apela la ceea ce s-a denumit “*intimidare neocomunistă*” pentru a-și asigura succesul electoral;
- b) s-a demonstrat că a plagiat mai mult de o treime din teza de doctorat. Ca răspuns, mai mult decât pentru a-și recunoaște greșeala,

85

-
78. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 178, **Proba C-807**.
79. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 177, **Proba C-807**.
80. Dennis Deletant, ‘*Angajamentul României față de statul de drept?*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 225, **Proba C-806**.
81. Lavinia Stan și Diane Vancea, ‘*Casa cardurilor în Lavinia Stan și Diane Vancea* (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 202, **Proba C-824**.
82. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 178, **Proba C-807**.
83. Dennis Deletant, ‘*Testarea parametrilor democrației. România în 2013*’ *Pol. Sc. Int. Rel. X, 2*, 2013, pp. 105 și 112, **Proba C-825**; Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), pp. 181-183, **Proba C-806**.
84. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 184, **Proba C-807**.
85. Dennis Deletant, ‘*Angajamentul României față de statul de drept?*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), pp. 227-228, **Proba C-806**.

a desființat Comisia care investigase acuzațiile de plagiat, și a susținut că a avut o conduită neîndoielnică, pe baza faptului că utilizarea ghilimelelor nu

86

era obligatorie în momentul în care și-a prezentat teza. Victor Ponta a re-

87

nunțat ulterior la doctorat;

- c) și-a plasat familia în poziții de influență în Stat într-un an de când a devenit Prim Ministru;⁸⁸
- d) s-a implicat într-o campanie anti-intelectualitate, trecând Institutul Cultural Român care se bucura de respect la nivel internațional, sub controlul Senatului României, în timp ce simultan îi tăia bugetul cu o treime;⁸⁹
- e) a recunoscut că și-a petrecut trei sferturi din timp cu “*un război al orgoliilor politice*”;⁹⁰ și
- f) a fost pus sub acuzare pentru un număr de fapte semnificative de corupție legate de sume considerabile.⁹¹

110. Cel mai infam din toate acțiunile sale probabil, a fost efortul lui Victor Ponta din iunie și iulie 2012 de a conduce o lovitură de stat împotriva Președintelui Băsescu,

92

principalul său rival politic, prin inițierea procedurilor de demitere. Încercarea de lovitură de stat a Primului Ministru Ponta necesita o coordonare semnificativă:

-
- 86. *Vezi* Dennis Deletant, ‘*Testarea parametrilor democrației. România în 2013 [2013]*’ *Pol. Sc. Int. Rel. X, 2*, 2013, pp. 105 și 110-111, **Proba C-825**.
 - 87. *Vezi* ‘*Primul Ministru al României renunță la doctorat după acuzațiile de plagiat*’, The Independent [Online], (21 decembrie 2014), disponibil la pm-gives-up-doctorate-dupa-plagiarism-allegations-9938287.html, **Proba C-826**.
 - 88. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 178, **Proba C-807**.
 - 89. Larry Rohter, ‘*Noul mandat al Institutului Cultural Român atrage proteste în Europa și Statele Unite*’ New York Times (online), 26 iunie 2012 https://artsbeat.blogs.nytimes.com/2012/06/26/romanian-cultural-institutes-new-mandate-draws-protests-in-europe-si-u-s/?_r=0 **Proba C-833**.
 - 90. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books, 2015), p. 179, **Proba C-807**.
 - 91. *Vezi* Patrick Wintour, ‘*Fostul Prim Ministru al României acuzat de corupție în legătură cu vizita lui Tony Blair*’, The Guardian, 6 septembrie 2016, disponibil la <https://www.theguardian.com/world/2016/sep/06/romanian-pm-coruptie-visit-tony-blair-victor-ponta>, accesat 11 iulie 2017, **Proba C-834**; Kat Gillet și Jon Henley, ‘*Primul Ministru al României 'presează' cu ordonanțe privind corupția, pe măsură ce cresc protestele*’, The Guardian, 2 februarie 2017, disponibil la <https://www.theguardian.com/world/2017/feb/02/romanians-clash-cu-police-in-biggest-protests-since-fall-of-communism>, accesat 11 iulie 2017, **Proba C-829**; ‘*O victorie pentru puterea poporului din România*’, Financial Times, 5 februarie 2017, disponibil la <https://www.ft.com/content/1566c636-ea41-11e6-893c-082c54a7f539?mhq5j=e1>, accesat la 11 iulie 2017, **Proba C-830**.
 - 92. Anitta M. Hipper, ‘*Dincolo de retorica conformării: Reforma juridică în România*’ (Springer VS), 2015, p. 217, **Proba C-831**.

- a) În primul rând, i-a înlăturat pe Președinții Senatului României și Camerei Deputaților pentru a trece procedurile de demitere. Ambii președinți ai camerelor se opuneau demiterii lui Băsescu. Ponta prin urmare, a aranjat eliminarea lor fără să țină seama de regulile procedurale ale Senatului și
⁹³
 Camerei.
- b) Primul Ministru Ponta a aranjat apoi suspendarea Președintelui Băsescu, care a avut loc prin votul parlamentar.⁹⁴
- c) În ajunul referendumului public de demitere, Victor Ponta a dat Ordonanța de Urgență nr. 38/2012. Prin această ordonanță, el a încercat în mod antidemocratic să modifice legislația respectivă pentru a fi necesară doar majoritatea simplă de voturi⁹⁵ real acordate pentru demitere, și nu majoritatea electoratului românesc.
- d) Ponta a căutat să-și facă propria conduită imuabilă prin circumscrierea puterii Curții Constituționale pentru a analiza constituționalitatea⁹⁶ deciziilor parlamentare, printr-o altă Ordonanță de Urgență, în ciuda interdicției din Constituția României de a folosi ordonanțe de urgență care să fie adoptate “în domeniul legilor constituționale sau care afectează statutul instituțiilor fundamentale ale Statului...”.⁹⁷

111. În cuvintele unuia din principalii comentatori, conduita lui Ponta a “*indicat în mod clar că îndeplinirea normelor percepute occidentale de comportament nu a fost o prioritate pentru el. Adoptând așteptările și codurile de conduită occidentale (chiar dacă în mod simulat) a fost necesară mai demult. Aceasta a fost parte din nota pe care liderii PSD au trebuit să o plătească pentru a elibera România de semi-carantina în care fusese plasată după 1989. Dar nevoia de a păstra aparențele a cam dispărut, în special după ce România a fost admisă în instituțiile*

⁹⁸

euro-atlantice în 2003.”

112. Acțiunile lui Ponta au provocat o mare îngrijorare în rândul partenerilor euro-atlantici, inclusiv Comisia Europeană (sub egida Președintelui de atunci,

93. Thomas G. Gallagher, ‘Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor’ (Lexington Books), 2015, p. 181, **Proba C-807**.

94. Dennis Deletant, ‘Angajamentul României față de statul de drept?’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor’ (Lexington Books), 2015, p. 226, **Proba C-806**.

95. Dennis Deletant, ‘Angajamentul României față de statul de drept?’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor’ (Lexington Books), 2015, p. 226, **Proba C-806**.

96. Anitta M. Hipper, ‘Dincolo de retorica conformității: Reforma juridică în România’, Springer VS, 2015, p. 218, **Proba C-831**.

97. Constituția României (1991), Articolul 115(6) http://www.cdep.ro/pls/dic/site.page?den=act2_2&parl=3#t3c4s0sba115, **Proba C-832**. *Vezi de asemenea:* Anitta M. Hipper, ‘Dincolo de retorica conformității: Reforma juridică în România’, Springer VS, 2015, p. 218, **Proba C-831**.

98. Thomas G. Gallagher, ‘Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor’ (Lexington Books), 2015), 178, **Proba C-807**.

José Manuel Barroso), Germania (prin Cancelarul, Angela Merkel), și SUA.

113. ¹⁰⁰ Președintele Barroso s-a simțit obligat să impune personal lui Ponta așa-numitele ‘*11 Cerințe*. Cancelarul Merkel a declarat că este “*inacceptabil când principiile fundamentale ale statului de drept sunt încălcate într-o țară din Uniunea Europeană.*”¹⁰¹
114. Astfel de intervenții l-au deranjat pe Ponta, făcându-l să pună sub semnul întrebării participarea României la proiectul european. El a spus că “*Românii ar putea să se răzgândească în legătură cu înțelepciunea intrării în UE dacă fusese clar înainte de primirea țării în 2007, cât de puțin urma să beneficieze România din statutul de*¹⁰²
membri și cât de mari ar fi amestecurile.” De asemenea, el a avertizat partenerii occidentali, sugerând: “*Niciunui creștin-democrat german nu îi va fi permis să-și*¹⁰³
bată joc de poporul român”, punând întrebarea, “*Noi suntem o colonie?*”.
115. În final, eforturile lui Ponta de a-l înlătura pe Băsescu nu au avut succes. Curtea Constituțională a respins atât valabilitatea Ordonanței de Urgență nr. 38/2012, cât și modificările la legea referendumului. Președintele Băsescu a revenit în funcție.
116. La intervale frecvente în anii care au urmat după eșecul loviturii de stat, Ponta a făcut declarații publice confirmând că îi considera pe Dan Adamescu și ziarul *România Liberă* care simpatiza cu PDL responsabili pentru eșecul loviturii de stat. Consecvență cu tradițiile sale îndelungate, *România Liberă* chiar s-a opus

99. *Vezi* Dennis Deletant, ‘*Testarea parametrilor democrației. România în 2013*’ *Pol. Sc. Int. Rel. X, 2*, 2015, pp. 105 și 109-110, **Proba C-825**.

100. *Vezi* Dennis Deletant, ‘*Testarea parametrilor democrației. România în 2013*’ *Pol. Sc. Int. Rel. X, 2*, 2015, pp. 105 și 110, **Proba C-825**. Cele “*11 Cerințe*” includ următoarele:

“*Nu va fi numit un nou șef la Direcția Națională Anticorupție și nici procuror general pe durata interimatului lui Antonescu la Președinție;*

Nicio grațiere nu va fi dată pe durata interimatului la președinție – aluzie la cazul Năstase;

Miniștrii trebuie să fie numiți din rândurile persoanelor care nu au primit sentințe referitoare la integritatea personală, iar cei care au astfel de sentințe trebuie să demisioneze (ca în cazul fostului Ministru al Educației, Ecaterina Andronescu). Deputații care sunt subiectul unor decizii definitive de incompatibilitate și în conflict de interese trebuie de asemenea să demisioneze (ca în cazul parlamentarilor Sergiu Andon și Florin Pislaru);

Avocatul Poporului (Ombudsman) trebuie să fie o persoană care are sprijinul tuturor partidelor politice;

Puterile Curții Constituționale trebuie reconstituite, iar ordonanța recentă care limitează aceste puteri trebuie să fie anulată;

Regulile de validare a referendumului de demitere a președintelui trebuie să fie restabilite, în timp ce Monitorul Oficial nu trebuie să mai fie folosit pentru publicarea “selectivă” a deciziilor oficiale.”

101. Charles Hawley, ‘*Un proces-spectacol umilitor în România*’, Spiegel Online, 9 iulie 2012, disponibil la <http://www.spiegel.de/internațional/28uope/eu-concerned-over-romanian-parliament-impeachment-of-president-basescu-a-843382.html>, accesat 11 iulie 2017, **Proba C-534**.

102. Dennis Deletant, ‘*Testarea parametrilor democrației*’ *România în 2013 [2013]* *Pol. Sc. Int. Rel. X, 2*, 2013, pp. 105 și 112, **Proba C-825**.

103. Thomas G. Gallagher, ‘*Ne-social democrații: Rolul negativ al PSD în democrația din România*’ în Lavinia Stan și Diane Vancea (editori), ‘*România post-comunistă la 25 de ani: Legătura dintre trecut, prezent și viitor*’ (Lexington Books), 2015, p. 181, **Proba C-807**.

măsurilor antidemocratice ale lui Ponta, a expus corupția din regimul său și chiar a atras atenția asupra articolului *Natura* care au arătat pentru prima dată plagiatul lui Ponta din teza sa de doctorat. Ponta însuși a confirmat această legătură pe care a realizat-o între averile sale politice, *România Liberă* și Dan Adamescu în mai multe ocazii. De exemplu:

- a) La 20 februarie 2014, chiar când a început să se dezvălui public atacul coordonat asupra Astra, Primul Ministru Ponta a apărut la televiziune și a declarat: “Președintele are o mare problemă legată deo mare firmă, condusă de Dl. Adamescu, cu care este foarte apropiat și a fost foarte apropiat în toate campaniile electorale. Cred că legea trebuie să decidă și, oricine a delapidat fonduri trebuie să plătească, chiar dacă le-a de-

104

lapidat pentru vreo campanie electorală” (accentuare adăugată).

- b) În 2015, Ponta a sărbătorit decesul Astra pe pagina sa de facebook scriind: “În 2013, Guvernul, ASF și BNR s-au plâns cerând urmărirea penală și au informat publicul despre incredibilele înșelătorii comise de Dan Adamescu (daunele se estimează la minim 500 milioane Lei), dar protecția politică și media pe care acest om le-a cumpărat de-a lungul anilor a fost foarte eficientă (bani deturnați, 120 milioane Lei au fost folosiți pentru finanțarea “deontologilor” la România Liberă, care și astăzi țin prelegeri de moralitate tuturor, în timp ce ei primesc bani furați, iar politicienii PDL/PNL, care au fost stimulați generos, au luptat cu toate armele să-l protejeze pe generosul Dl. Adamescu, același care acum călătorește fără piediciu în străinătate și sidează opinia publică!)”

105

(accentuare adăugată).

117. Alexander Adamescu, în A doua sa declarație de martor la ¶¶ 145 to 151, descrie mai mult cum legăturile tatălui său și The Nova Group cu *România Liberă* au dus la animozitatea pe care Victor Ponta a exprima-o față de Dan Adamescu și Astra. Pe durata celor 18 luni care au urmat după referendumul din 29 iulie 2012, Victor Ponta a beneficiat de mijloace considerabile aflate la dispoziția sa pentru a-l viza pe Dan Adamescu și Astra. La început, presiunea s-a manifestat în mai multe evenimente aparent fără legătură. Cu toate acestea, pe la sfârșitul lui 2013, Victor Ponta și supporterii săi au început să tragă diverse ițe făcând presiune împreună într-un laț în jurul familiei Adamescu și The Nova Group și a lansat o campanie vicioasă premeditată și coordonată împotriva acestora.

ASTRA AL DOILEA PROIECT

104. ‘Primul Ministru Victor Ponta: Vreau să asigur companiile și investitorii de sprijinul complet al Guvernului referitor la activitatea lor în România’, Guvernul României, 20 februarie 2014, **Proba C-28** (accentuare adăugată).

105. Postare pe Facebook de Victor Ponta, Facebook [online] (26 august 2015) disponibil la <https://ro-ro-facebook.com/victor.ponta/posts/1014481618591725> (accentuare adăugată), **Proba C-39**.

III. CAMPANIA ÎMPOTRIVA THE NOVA GROUP

A. PRIMELE FIRE ALE ATACULUI ASUPRA LUI DAN ADAMESCU ȘI THE NOVA GROUP

118. Primele semne exterioare ale ranchiunii lui Victor Ponta împotriva lui Dan Adamescu s-a manifestat în primăvara anului 2013.

1. *Polițele de asigurare PAD*

119. După cum s-a descris anterior, Astra a devenit lider de piață pentru asigurarea PAD împotriva dezastrelor naturale. Aceasta a creat Astra PAD, propriul său produs care a concurat foarte eficient împotriva poliței PAD PAID de la stat.

120. Cu toate acestea, pe la sfârșitul anului 2012, guvernul lui Victor Ponta a schimbat cadrul legal pentru piața PAD. Aceste schimbări au culminat cu Legea nr. 243/2013 la 17 iulie 2013. Efectul Legii nr. 243 a fost interzicerea legării acoperirii PAD cu o acoperire mai largă, în acest fel blocând vânzarea Astra PAD. Această decizie a fost luată în ciuda protestelor astra. De asemenea, aceasta se pare că a fost orientată direct spre Astra, fat fiind că legarea acoperirii PAD cu o acoperire mai largă fusese cheia dominării pieței de către aceasta.

121. Această schimbare de lege a avut efecte semnificative. Penetrarea pieței de asigurări PAD a început să scadă, deoarece agenții de vânzări au fost descurajați să promoveze produsele PAD ale PAID din cauza plafonului foarte redus al plății comisioanelor. Ca urmare, acoperirea PAD s-a restrâns, în timp ce aproximativ 40% din locuințe aveau acoperire PAD în 2009, aceasta a ajuns la numai 20% în 2017.

122. Scopul mai larg al acoperirii PAD a fost să mărească energia economiei românești în caz de risc de dezastre naturale. Cu toate acestea, deciziile lui Victor Ponta, date în mare parte ca răspuns la polizia Astra de lider de piață, au subminat chiar acel efort.

2. *Licitația TAROM*

123. După aceste evenimente, Ponta a devenit și mai fățiș în criticarea Astra.

124. Tarom este un transportator aerian român deținut de stat. Acesta a desfășurat o licitație anuală pentru cerințele sale de asigurare, un contract care a valorat aproximativ 3,5-4,5 milioane de dolari SUA pe an.

125. Astra a câștigat această licitație timp de șase ani succesivi în timpul de până în 2013. Cu toate acestea, în 2013, Austrian Vienna Insurance Group AG (“VIG”), subsidiara Omniasag, a fost inițial selectată pentru a realiza asigurarea pentru anul următor. Astra a perceput că acolo au fost nereguli în procesul de selectare și a contestat această decizie în fața organismului însărcinat cu rezolvarea litigiilor privind licitațiile de Stat din România, Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor (“CNSC”). Contestația de către Astra a avut succes și în cele din urmă a ajuns câștigătoare.

126. După cum explică Alexander Adamescu, nu trebuia să fie o surpriză faptul că Astra a reușit în cele din urmă, deoarece “Astra a fost liderul incontestabil în

sectorul de asigurări de aviație din România în acel moment...”. Astra era liderul de necontestat al pieței asigurărilor de aviație din România, cu o cotă de 77% din piața românească în 2010. Aceasta a avut relații strânse cu reasiguratorii de aviație, cum ar fi Willis, un broker important din Londra. Aceste relații strânse au permis ca Astra să realizeze acoperirea la un cost redus.

127. Cu toate acestea, Victor Ponta a intervenit public în procesul de licitație la Tarom, opunându-se deschis Astra și în acest fel sprijinind oferta subsidiarei VIG, Omniasig.
128. La 15 aprilie 2013, Ponta a declarat public la B1 TV în România: *“La Ședința de Guvern de mâine vom adopta o ordonanță de urgență – Am ajuns la punctul la care eu dau ordonanțe de urgență – pentru a exclude Tarom de la procedura [de licitație] precizată de Oedonanța Guvernului nr. 34 pentru că Tarom trebuie să-și asigure aparatele de zbor, cum face în fiecare an, astfel încât să le poată zbură. Ei au urmat*
129. *procedura, ei au vrut să semneze un contract cu o companie, nu știu care, apoi o altă companie, [dar] evident Astra, care aparține D-lui Adamescu sau cum se numește, el a mers la băieții isteți de la CNSC [să conteste rezultatul licitației], care au spus [către Tarom] “Nu domnule, procedura este suspendată până când câștigă Astra. Și ne vom trezi săptămâna viitoare să vedem că aparatele de zbor ale Tarom stau la sol*

107

și nu zboară”. Această intervenție nu a fost în conformitate cu prevederile legilor române.

130. După cum explică Alexander Adamescu, Dan Adamescu a fost surprins de declarația lui Ponta. Dan Adamescu, prin urmare, a căutat în mod repetat, dar fără succes, să-l întâlnească pe Ponta pentru a discuta despre ostilitatea sa față de Astra.
131. Cu toate că licitația Tarom a fost prima exprimare exterioară și directă a opoziției lui Ponta față de Dan Adamescu și Astra, nu a fost prima manifestare a presiunii pe care guvernul o aplică asupra TNG după eșecul loviturii de stat din 2012. Atât autoritatea de stat pentru autostrăzi, S.C. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. (“CNADNR”), cât și autoritatea de reglementare în asigurări (“CSA”) au lansat acțiuni împotriva Astra la sfârșitul anului 2012.

3. Polițele de asigurare cu CNADNR ca pretext pentru a ataca Astra

132. După lovitura de stat eşuată a PSD împotriva Președintelui Băsescu, Astra s-a trezit confruntată cu o revendicare nemeritorie adusă de CNADNR. CNADNR a fost un departament din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, care a fost con-

109

duș în acel timp de Dan Șova, un aliat al lui Ponta.

106. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶165.

107. ‘Flota Tarom va fi asigurată fără achiziție publică’, Mediafax, 15 aprilie 2013, disponibil la: <http://www.mediafax.ro/economic/flota-tarom-va-fi-asigurata-fara-ca-operatorul-sa-mai-deruleze-proceduri-de-achizitii-publice-10749861>, **Proba C-459**

108. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶162.

109. *Vezi ‘Primul Ministru Victor Ponta sub cercetare penală de Direcția Națională Anticorupție în cazul Dan Șova. Președintele Iohannis i-a cerut demisia, Primul Ministru a refuzat să demisioneze, soarta sa depinde de vot’, HotNews, 05 iunie 2015, disponibil la <http://www.hotnews.ro/stiri-esential-20212038-victor-ponta-dna.htm>, **Proba C-855***

133. Revendicarea CNADNR a fost făcută în ce privește patru polițe de asigurare (“**Polițele CNADNR**”, după cum se definește mai jos) pe care Astra lea emis pentru o companie de construcții de frunte, S.C. Romstrade S.R.L. (“**Romstrade**”), pentru beneficiul CNADNR.
134. CNADNR a adus o revendicare pentru întreaga sumă asigurată în baza acestor polițe, indiferent dacă CNADNR suferise sau nu pierderi minime.

a. Originile

110

135. La 5 septembrie 2008, CNADNR a încheiat Contractul nr. 617 (“**Contractul 617**”) cu Romstrade pentru a îmbunătăți șoseaua DN 67 C. Șoseaua DN 67 C este cunoscută sub numele de ‘Transalpina’ și este un drum montan de mare altitudine situat în Grupul Munților Parâng în Lanțul Carpaților de Sud ai României.
136. Contractul 617 (cum a fost întocmit inițial) cerea finalizarea proiectului și executării lucrărilor într-o perioadă de 6 la 18 luni, respectiv, urmare a ordinului CNADNR. Valoarea inițială a Contractului 617 a fost 1.231.210.293,41 RON (fără VAT). O serie de cinci acte adiționale la Contractul 617 made între decembrie 2009 și aprilie 2012 (“**Actele Adiționale**”) a avut¹¹³ efectul extinderii termenului pentru finalizarea lucrărilor până la 31 octombrie 2012,¹¹⁴ și majorarea valorii Contractului 617 la 1.341.857.683,59 RON (fără of VAT).
137. Contractul 617 a fost unul dintre primele contracte majore de construcții publice introduse la licitație de CNADNR pentru a face uz de un contract furnizor-credit.
138. Romstrade și-a îndeplinit obligațiile în baza Contractului 617. În primăvara 2012,¹¹⁵ șoseaua Transalpina era în exploatare, cu activități de curățare a zăpezii având loc. Obligațiile Romstrade în baza contractului de a preda drumul au fost, în cea mai mare măsură, finalizată.

b. Legătura dintre Astra și Contractul pentru Transalpina

139. Termenii Contractului 617 după cum a fost întocmit inițial¹¹⁶ prevedea o garanție pentru buna execuție a contractului – o ‘garanție de bună execuție’. După cum s-a convenit inițial, ‘garanția de bună execuție’ a operat prin reținerea sumelor datorate și

110. Contractul Nr. 617 între S.C. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. și S.C. Romstrade S.R.L., 5 septembrie 2008, p. 25, **Proba C-694**.

111. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 3 iunie 2013, p. 2, **Proba C-696**.

¹¹²

Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 3 iunie 2013, p. 2, **Proba C-696**.

113. Cerere de chemare în judecată întocmită de CNADNR în Dosarul Nr. 11570/3/2013, 21 martie 2013, p. 13, **Proba C-695**: “*CANDNR-SA și Romstrade au convenit... data la care va avea loc recepția lu-*

crărilor care se termină... la 30 octombrie 2012”.

114. Act Adițional Nr. 5 to contract nr. 617, 24 aprilie 2012, p. 58, **Proba C-695**.

115. ‘*România este frumoasă (43): Cum am deschis sezonul 2012 pe șoseaua Transalpina!?*’, Razvanpascu.ro, 10 mai 2012, disponibil la <https://razvanpascu.ro/2012/05/10/romania-e-frumoasa-43-cum-am-deschis-sezonul-2012-pe-soseaua-transalpina/> **Proba C-856**.

116. Contract Nr. 617 între S.C. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. și S.C. Romstrade S.R.L., 5 septembrie 2008, Articolul 13, p. 31, **Proba C-694**.

plătibile de CNADNR către Romstrade. 10% din fiecare plată efectuată de CNADNR, mai puțin costurile de alimentare a creditului și asistența tehnică, urmau să fie depuse într-un cont bancar din care CNADNR putea trage bani în cazul

117

în care Romstrade încălca termenii Contractului 617.

140. Cu toate acestea, prin Articolul 4 din Actul Adițional 1, Articolul 13.1 din Contractul 617 a fost modificat pentru a permite Romstrade să procure o garanție de bună execuție a contractului cu o valoare echivalentă cu 10% din valoarea Contractului 617. Aceasta însemna că reținerea sumelor plătibile prin ‘garanția de bună execuție’ înceta să se facă, iar Romstrade prin aceasta primea dreptul la plățile complete pe baza Contractului 617.
141. Romstrade, prin urmare, a contractat Astra pentru a realiza un număr de polițe pentru beneficiul CNADNR, în conformitate cu Articolul 13(1) din Contractul 617 revizuit. Relevante pentru aceste proceduri sunt următoarele:
- a) La 23 aprilie 2012, Astra a emis Polița de asigurare referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2130 (“**Polița de Asigurare Nr. 2130**”). Polița de Asigurare Nr. 2130 realiza o acoperire cu o valoare totală de 6,3 milioane RON pentru perioada 24 aprilie 2012 până la 30 noiembrie 2012. Prima plătitibilă a fost de 36.800 RON.
- b) La 29 mai 2012, Astra a emis Polița de asigurare referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2318 (“**Polița de Asigurare Nr. 2318**”). Polița de Asigurare Nr. 2318 realiza o acoperire cu o valoare totală de 1,9 milioane RON pentru perioada 30 mai 2012 până la 20 noiembrie 2012. Prima plătitibilă a fost de 9.525 RON.
- c) La 11 iulie 2012, Astra a emis de asemenea Polița de asigurare Nr. 2505 (“**Polița de Asigurare Nr. 2505**”). Polița de Asigurare Nr. 2505 realiza o acoperire cu o valoare totală de 48,3 milioane RON pentru perioada

117. Contract Nr. 617 între S.C. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. și S.C. Romstrade S.R.L., 5 septembrie 2008, Articolul 13.1, p. 31, **Proba C-694**. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 3 iunie 2011, p.2 ¶¶7; 8, **Proba C-696**.

118. Act Adițional nr. 1/2009, 3 decembrie 2009, Articolul 4, p. 42, **Proba C-694**.

119. Echivalent cu aproximativ 1,39 m euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].

120. Poliță referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2130, 23 aprilie 2012, p. 41, **Proba C-695**. *N.b.*, polița conține o eroare de tipografie care arată că urmează să se termine la 31 noiembrie 2012.

121. Echivalent cu aproximativ 8.145 euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].

122. Echivalent cu aproximativ 0,42m euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].

123. Poliță referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2318, 29 mai 2012, p. 64, **Proba C-695**

124. Echivalent cu aproximativ 2.108 euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].

1 august¹²⁶ 2012 la 30 noiembrie 2012. Prima plătitibilă a fost de 127.100 RON.

- d) La 2 august 2012, Astra¹²⁷ a emis Polița de asigurare Nr. 2570 (“**Polița de Asigurare Nr. 2570**”). Polița de Asigurare Nr.¹²⁸ 2570 a realizat o acoperire cu o valoare totală de 37,3¹²⁹ milioane RON pentru perioada¹³⁰ 6 august 2012 la 30 noiembrie 2012. Prima plătitibilă a fost 99.642 RON.

c. Operarea polițelor CNADNR

142. Polițele CNADNR au generat o mai bună lichiditate pentru Romstrade, în timp ce acorda CNADNR un mijloc suplimentar de recurs în cazul în care Romstrade își încălca obligațiile în baza Contractului 617.

143. CNADNR a avut dreptul de a revendica în baza Polițelor CNADNR în măsura în care suferea o pierdere. De exemplu, potrivit Polițelor de asigurare Nr. 2130 și 2318: “*Valoarea compensației este egală cu daunele suportate de beneficiar și*¹³²

dovedite cu ajutorul documentelor...”, și potrivit Polițelor de asigurare Nr. 2505 și 2570, “riscuri asigurate” sunt limitate la: “*Pierderile provocate [CNADNR] pe care [Romstrade] nu le poate acoperi la data cererii de plată transmise de aceas-*¹³³

ta.” Pentru a face o revendicare, CNADNR trebuia să emită o cerere de plată, împreună cu dovezile justificative necesare entru a se stabili pierderea sa. La primirea unei astfel de cereri, Astra a avut dreptul de a confirma că s-a conformat cu termenii Poliței CNADNR respective. Dacă o astfel de cerere ar fi făcută legal în

125. Poliță referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2505, 11 iulie 2012, p. 57, **Proba C-695**.
126. Echivalent cu aproximativ 28.131 euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].
127. Poliță referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2505, 11 iulie 2012, p. 57, **Proba C-695**
128. Echivalent cu aproximativ 8,2 m euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].
129. Poliță referitoare la Garanția de Bună execuție Nr. 2570, 2 august 2012, p. 53, **Proba C-695**
130. Echivalent cu aproximativ 22.054 euro, pe baza cursului de referință a ECB pentru 30 noiembrie 2012 [1:4.518].
131. În ceea ce privește Polițele de asigurare Nr. 2130 și 2318, Articolul 3 din Anexele la acestea prevăd: “*Asigurarea acoperă riscul care decurge din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale care îi revin [Romstrade] în legătură cu [CNADNR], respectiv daunele provocate [CNADNR] din cauza vinei [Romstrade]...*” (Anexa la Polița de Asigurare Nr. 2130, Articolul 3, 23 aprilie 2012, p. 42, **Proba C-695**; Anexa to Polița de Asigurare Nr. 2318, Articolul 3, 29 mai 2012, p. 65, **Proba C-695** În ceea ce privește Polițele de asigurare Nr. 2505 și 2570, Articolul 3 din Anexele la acestea prevăd: “*Riscul care urmează după neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale care revin [Romstrade] în relația [Romstrade] cu [CNADNR]. Pierderile provocate [CNADNR]...*” (Anexa la Polița de Asigurare Nr. 2570, Articolul 3, 2 august 2012, p. 55, **Proba C-695**; Anexa to Polița de Asigurare Nr. 2505, Articolul 3, p.59, **Proba C-695** (n.b., există o eroare de tipografie; Anexa este descrisă ca legată de ‘Polița de Asigurare Nr. 2570’. În originalul din română, aceasta prevede că are legătură cu ‘Polița de Asigurare Nr. 2505’. **Proba C- 695**
132. Anexa la Polița de Asigurare Nr. 2130, Articolul 14.6, p.43. **Proba C-695**. *Vezi de asemenea* Anexa la Polița de Asigurare Nr. 2130, Articolul 14.6, p.4 pentru prevederea echivalentă.
133. *Vezi* Anexa la Polița de Asigurare Nr. 2570, Articolul 3, 2 august 2012, **Proba C-695** Anexa la Polița de Asigurare Nr. 2505, Articolul 3, **Proba C-695**.

conformitate cu termenii Contractului, Astra ar plăti suma cerută.

144. Romstrade a fost sub obligația necalificată de a plăti Astra, într-o perioadă de 10 sau 20 de zile, în funcție de care polița în legătură cu care s-a făcut revendicarea, banii pe care Astra îi plătiase CNADNR. În cazul în care CNADNR a cerut prea mult în legătură cu Polițele CNADNR, Romstrade avea dreptul de a ridica o revendicare în conformitate¹³⁴ cu Articolul 13.2 din Contractul 617 pentru recuperarea cererii exagerate.
145. În consecință, în baza Polițelor CNADNR, CNADNR nu avea dreptul în mod conștient de a revendica alți bani decât pentru a acoperi pierderea pe care a suferit-o ca urmare a încălcării de Romstrade a Contractului 617 și, în cazul în care pierderea se dovedea a fi mai mică decât s-a cerut inițial, CNADNR nu avea dreptul de a cere o supra-plată.

d. Neplata polițelor CNADNR

146. Indiferent de termenii polițelor,¹³⁵ Romstrade nu a plătit primelecuvenite în ceea ce le privește la începutul polițelor. Curtea de Apel București nu a găsit¹³⁶ dovezi că Romstrade a făcut vreodată plata în ceea ce privește Polița Nr. 2570.

e. CNADNR efectuează o serie de cereri de plată către Astra

147. Urmare a evoluțiilor politice din vara anului 2012, la¹³⁷ 27 noiembrie 2012, CNADNR a emis un număr³⁸ de cereri de plată to Astra, solicitând plata integrală a acoperirii totale prevăzute de fiecare din Polițele CNADNR în ciuda faptului că nu afirma nicio pierdere. Baza pentru cererile de plată ale CNADNR a fost că:
- a) Romstrade nu a respectat prevederile Articolului 13 din Contractul 617 pentru că nu a reînnoit Polițele CNADNR înainte de expirare; și

134. Contract Nr. 617 între S.C. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. și S.C. Romstrade S.R.L., 5 septembrie 2008, Articolul 13.2, p. 32, **Proba C-694**.

135. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 3 iunie 2013, la p. 27, (8), **Proba C-696**.

136. *Vezi* Decizia 805/2014 of Curtea de Apel București, 14 octombrie 2014, p.52, **Proba C-857**: “În dosar nu există dovezi despre transferul primei, de asemenea pentru polița nr. 2570/ 2012”.

137. Cererile de plată of 26 noiembrie cuprindeau (în principiu):

- (i) Cererea de Executare a Garanției de Bună Execuție în ceea ce privește Polița de Asigurare Nr. 2130, 27 noiembrie 2012, p. 38, **Proba C-695**; Cererea de Executare a Garanției de Bună execuție No 2318, 27 noiembrie, p. 61, **Proba C-695**.
- (ii) Cererea de Plată în ceea ce privește Polița Nr. 2505, 27 noiembrie 2012, p. 46, **Proba C-695**.
- (iii) Cererea de Plată în ceea ce privește Polița Nr. 2570, 27 noiembrie 2012, p. 49, **Proba C-695**.

138. Cererea de Executare a Garanției de Bună Execuție în ceea ce privește Polița de Asigurare Nr. 2130, 27 noiembrie 2012, p. 38, **Proba C-695**.

b) Romstrade nu a întocmit Procesul verbal de recepție finală.

148. Dată fiind natura presupuselor încălcări și predarea lucrărilor, CNADNR nu a revendicat faptul că suferise vreo pierdere. În momentul cererilor de plată, a devenit clar că Romstrade a fost în dificultăți financiare. În termen de două săptămâni, instanțele românești au admis o cerere a creditorului împotriva Romstrade și, prin aceasta, au inițiat procedurile de desființare formală împotriva
¹⁴⁰
 acesteia.

149. CNADNR a făcut o serie de alte cereri către Astra pentru plata acoperirii totale
¹⁴¹
 realizate de Polițele CNADNR, inclusiv la 5 decembrie 2012 și 17 decembrie
¹⁴²

2012. În scrisoarea sa din 17 decembrie 2012, CNADNR a adoptat un ton agresiv, notificând Astra nu numai despre intenția de a iniția o acțiune civilă în justiție, dar și că va “*informa Comisia de Supraveghere a Asigurărilor [CSA] în ceea ce privește astfel de fapte, și organele de urmărire penală în ceea ce privește infracțiunea și falsul și uzul de fals (în cuprinsul polițelor de asigurare este scris că “prima de asigurare se plătește integral și în avans”, iar dvs. ne-ați informat ulterior*”
¹⁴³

verbal că primele de asigurare nu au fost plătite.”

150. La 28 decembrie 2012 și după discuțiile între reprezentanții Astra și CNADNR, Astra a refuzat cererile de plată efectuate de CNADNR pe baza faptului că CNADNR nu a demonstrat că Romstrade își încălcase obligațiile și că CNADNR
¹⁴⁴

a recunoscut că nu a suferit daune.

151. În același timp cu dezvoltarea acțiunilor CNADNR, aceasta a fost subiectul unei cenzuri severe din partea oficiului național românesc de audit, Curtea de

¹⁴⁵

Conturi.

139. Cererea de Executare a Garanției de Bună Execuție în ceea ce privește Polița de Asigurare Nr. 2130, 27 noiembrie 2012, p. 38, **Proba C-695**; Cererea de Plată în ceea ce privește Polița Nr. 2570, 27 noiembrie 2012, p. 49 **Proba C-695**; Cererea de Executare a Garanției de Bună execuție No 2318, 27 noiembrie, p. 61, **Proba C-695**; și Cererea de Plată în ceea ce privește Polița Nr. 2505, 27 noiembrie 2012, p. 46, **Proba C-695**.

Procesul verbal de recepție finală a fost raportul întocmit la sfârșitul lucrărilor contractate în baza Contractului 617, prin care CNADNR a acceptat că acele lucrări au fost finale și complete.

140. La 12 ianuarie 2012, SC Agroindustrial Construct SRL a cerut inițierea procedurilor de insolvență împotriva Romstrade (Cazul Nr. 92/122/2012). Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 3 iunie 2013, p. 2 (10), **Proba C-696**.

141. Scrisoare de la CNADNR către Astra Nr. 92/80636, 5 decembrie 2012, p. 1, **Proba C-694**.

142. Scrisoare de la CNADNR către Astra Nr. 92/83303, 17 decembrie 2012, pp. 2-3, **Proba C-694**.

143. Scrisoare de la CNADNR către Astra Nr. 92/83303, 17 decembrie 2012, p. 2, **Proba C-694**.

144. Scrisoare No 6823 de la Astra către CNADNR, 28 decembrie 2012 p. 4, **Proba C-694**.

145. Curtea de Conturi a publicat un raport în 2013 prin care făcea un număr de constatări, inclusiv:

(i) că CNADNR a fost disfuncțională și nu și-a îndeplinit obiectivele și scopurile: “*impresia, cel puțin pe durata perioadei supuse auditului, unei entități care nu a înțeles complet și nu s-a obișnuit cu propriul scop și obiect al activității*”; (p.15), și “*În cadrul CNADNR a existat și a persistat, în întreaga perioadă supusă auditului, o serie de riscuri organizatorice, vulnerabilități și disfuncționalități care au influențat negativ executarea activității specifice*”; (p.27)

152. La 10 ianuarie 2013, CNADNR și-a pus la punct amenințările prin ridicarea revendicării. A făcut o cerere către CSA despre neefectuarea de Astra a plăților cerute de

146

CNADNR. Astra a contestat plângerea CNADNR printr-o scrisoare la 31 ianuar-

147

ie 2013.

153. CSA nu a vrut să intervină în cererea CNADNR; în contrast cu modul în care organul de reglementare ar fi abordat aceeași plângere doar cu un an mai târziu. La începutul lui 2013, CSA a explicat că nu putea “*intervenii în raporturile contractuale dintre asigurat și asigurator, stabilite prin voința liberă a părților*”.

148

154. După primirea deciziei CSA, părțile au început discuțiile de soluționare. Cu toate acestea, aceste discuții nu au avut succes, în ciuda propunerilor de la Astra de a se prelungi termenul Polițelor CNADNR. În cursul acestor negocieri de soluționare, CNADNR a confirmat din nou că

(ii) că CNADNR a adoptat o atitudine neprofesionistă față de finanțarea principalelor proiecte de construcții: “*Nnu numai că nu a existat nicio preocupare și implicare din partea conducerii pentru pregătirea procedurilor interne formalizate referitoare la selecția, pregătirea, organizarea, atribuirea și implementarea unor astfel de proiecte, dar a fost de asemenea ignorată...atitudinea prudentială și stabilirea clauzelor contractuale preventive referitoare la problemele menționate.*”; (p.23)

(iii) că CNADNR a fost cenzurată pentru inițierea proiectului Transalpina: “*Nu au existat elemente suficiente de credibilitate, actuale și fundamentate pentru a justifica începerea obiectivului de investiții*”; (p.31)

(iv) că CNADNR nu a negociat în mod adecvat termenii de plată ai Contractului 617, prin aceasta măbind presiunea financiară asupra CNADNR: “*S-a introdus plata prin bonuri la ordin și termenii de rambursare au fost schimbați, de la rate anuale – după cum era prevăzut în fișa de date a achiziției – la rate trimestriale – după cum prevedea oferta de finanțare depusă de SC Romstrade SRL. Ca urmare, presiunea financiară asupra companiei a crescut...*”; (pp.33-34)

(v) că CNADNR s-a grăbit cu proiectul Transalpina fără a-și fi asigurat aprobările de mediu necesare: “*Rămâne fără explicații legal relevante și justificabile graba cu care COMPANIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE A INFRASTRUCTURII RUTIERE a dorit să înceapă lucrul la acel obiectiv, fără acorduri de mediu, precum și indulgența și ușurința cu care a tratat SC Consitrans SRL care, în conformitate cu contractul Nr. 1977/2007, avea obligația (nenumită)de a întocmi, în plus față de studiul de fezabilitate, documentația necesară pentru a obține opiniile și acordurile, inclusiv raportul pentru studiul de evaluare a impactului asupra mediului.*”; și (p.37)

(vi) că CNADNR poate să fi fost subiectul unor presiuni din exterior referitoare a conduita sa în proiectul Transalpina: “*Auditul nu poate exclude posibilitatea ca, pe baza defectelor și deficiențelor constatate, a lipsei de acțiune în îndeplinirea obligațiilor și atribuțiilor legale privind protecția mediului, a existat o anumite presiune, extrinsecă acelor entități, generată în sus de unele interese regionale, locale și/sau de grup și exercitate în jos prin pârghii administrative și arhaice de la nivel central.*” Raport de audit privind CNADNR, ianuarie 2013, p.37, **Proba C-858**.

146. Nota Nr. 2465 menționată în Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 10 ianuarie 2013, p. 27, (7) și (8), **Proba C-696**.

147. Nota Nr. 855 menționată în Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 31 ianuarie 2013, p. 27, (8) **Proba C-696**.

148. Nota Nr. 855 of 31 ianuarie 2013 *op cit*. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, p. 27, (8), **Proba C-696**.

149. This întâlnire a fost held on 13 martie 2013. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, p. 7, (52), **Proba C-696**.

150. Scrisoare No 6823 de la Astra to CNADNR, 28 decembrie 2012, p. 4, **Proba C-694**.

nu a suferit daune din faptul că Romstrade nu a prelungit termenul Polițelor CNADNR.

155. După ce nu a reușit în fața CSA, la 21 martie 2013, CNADNR a depus o revendicare împotriva Astra în instanță pentru plata în ceea ce privește Polițele CNADNR (“¹⁵²**Revendicarea CNADNR**”). Astra a rezistat cu putere împotriva Revendicării CNADNR.
156. Această acțiune agresivă și unfondată din partea unei entități deținute de Stat a pus o semnificativă presiune pe Astra și, până la sfârșitul lui 2013, ar fi fost prinsă de organul de reglementare ca un cârlig pentru a plasa Astra sub supraveghere strictă.

4. *Controlul inopinat de la Autoritatea de reglementare în 2012/2013*

157. Ca și companie de servicii financiare care operează în acest sector reglementat, Astra avea un istoric stabilit al angajării și cooperării cu organismele de reglementare. În mod deosebit, Astra a dezvoltat o puternică relație cu CSA, organul predecesor al ASF.
158. În perioada 2010-2012 și în conformitate cu documentele din posesia Reclamantei, Astra a fost supusă la patru controale anunțate și neanunțate. Toate au fost abordate într-o manieră de colaborare. Deloc surprinzător pentru a mare companie cu dezvoltare rapidă într-un sector intens reglementat, aceste inspecții au constatat mai multe probleme care trebuiau să fie rezolvate. În toate cazurile, fie Astra a abordat problemele, fie Organismul de Reglementare nu le-a considerat suficient de importante pentru a le urmări.
159. Niciunul din controalele dinaintea de 2013 nu a ridicat probleme semnificative în legătură cu viabilitatea sau solvabilitatea financiară a Astei.
160. În 2013, anul în care Astra a realizat cel mai mare număr de prime brute scrise, CSA a desfășurat un control cuprinzător¹⁵³ neanunțat care a început la 29 septembrie 2012 și s-a încheiat la 21 februarie 2013.
161. La 26 aprilie 2013, CSA a publicat Decizia¹⁵⁴ Nr. 217, în care a făcut un număr de constatări din inspectarea a 7 mari categorii: (i) managementul riscurilor și raportarea aranjamentelor de reasigurare, (ii) auditul și controlul intern; (iii) documentația fondului de garantare; (iv) prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; (v) managementul evidenței posesorilor de polițe; (vi) intermediari¹⁵⁵ și agenți de asigurări și (vii) evidențele contabile și polițele, inclusiv rezervele tehnice.
162. Pe baza analizei problemelor și a angajamentului cu conducerea Astra, CSA a propus măsuri de remediere care să fie luate de Astra. CSA a mai cerut Astra să prezinte un plan de măsuri detaliat referitor la îndeplinirea a

151. Scrisoare Nr. 92/16562 de la Astra către CNADNR, 14 martie 2013, p. 22, **Proba C-695**; Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, p. 8, (58), **Proba C-696**.

152. Întâmpinarea Pârâtei în cazul Nr. 11570/3/2013, 3 iunie 2013, **Proba C-696**.

153. Procesul verbal al CSA în urma controlului la Astra, 27 martie 2013, **Proba C-532**.

154. Decizia Nr. 217 a CSA, 26 aprilie 2013, **Proba C-859**.

155. Decizia Nr. 217 a CSA, 26 aprilie 2013, pp. 1-11, **Proba C-859**.

diverse ¹⁵⁶ măsuri, inclusiv termenele proiectate și persoanele responsabile pentru fiecare măsură.

163. La 20 iunie 2013, Astra s-a adresat în scris la ASF, raportând despre măsurile luate pentru respectarea Deciziei nr. 217 și a prezentat un plan detaliat (“**Primul Plan de Măsuri**”), după cum s-a cerut. Primul Plan de Măsuri identifica măsurile de remediere cerute și progresul efectuat ¹⁵⁷ în implementarea acestor măsuri. Un număr din acestea fuseseră deja finalizate. Scrisoarea conținea în mod evident actualizări în legătură cu: (i) plaurile de continuitate; (ii) managementul riscurilor; (iii) numiri (de exemplu, în ceea ce privește Departamentul de Audit Intern și Comitetul de Audit); (iv) problemele de control financiar; (v) procesele de subscriere și (vi) plățile datorate către CSA, prevăzute de Articolul 3 din Decizia nr. 217.
164. Astra s-a angajat activ și regulat față de ASF în ceea ce privește implementarea Primului Plan de Măsuri, și a actualizat ¹⁵⁸ organul de reglementare despre desfășurarea acestuia la 20 septembrie 2013, 3 octombrie 2013, 22 octombrie 2013, și 27 noiembrie 2013. Astra a furnizat o nouă și cuprinzătoare actualizare despre orarul de implementare și progresul pe linia finalizării la 20 decembrie 2013, arătând că fie a finalizat, fie a început ¹⁶³ implementarea măsurilor pentru rezolvarea tuturor problemelor din Decizia 217.

5. *Mobilizarea DNA, ASF și a altor organe pentru atacarea și distrugerea Astra și familiei Adamescu*

165. În paralel cu implementarea de către Astra a Primului Plan de Măsuri și fără cunoștința sa, Ponta și SRI au început să coordoneze desfășurarea unui plan pentru o campanie concertată împotriva familiei Adamescu și Astra.
166. În primul rând, în sau în jurul mijlocului lunii octombrie 2013, “DNA a declanșat ¹⁶⁴ operațiunile împotriva ambilor subiecți [Dan Adamescu și Alexander Adamescu]”.

156. Decizia Nr. 217 of the CSA, 26 aprilie 2013, pp. 10-12, **Proba C-859**.

157. Scrisoare de la Astra către ASF, 20 iunie 2013, **Proba C-860**.

158. *Vezi, de exemplu*, Scrisoare de la Astra către ASF, 20 iunie 2013, **Proba C-860**; Scrisoare de la Astra către ASF, 3 octombrie 2013, **Proba C-861**; Scrisoare de la Astra către ASF, 22 octombrie 2013, **Proba C-862**; Scrisoare de la Astra către ASF, 27 noiembrie 2013, **Proba C-863**.

159. Scrisoare de la Astra către ASF, 20 septembrie 2013, **Proba C-864**.

160. Scrisoare de la Astra către ASF, 3 octombrie 2013, **Proba C-861**.

161. Scrisoare de la Astra către ASF, 22 octombrie 2013, **Proba C-66**.

162. Scrisoare de la Astra către ASF, 27 noiembrie 2013, **Proba C-867**.

163. Scrisoare de la Astra către ASF, 20 decembrie 2013, **Proba C-868**. Astra nu și-a îndeplinit o obligație de raportare lunară către ASF, prevăzută de Decizia 217 între iunie și septembrie 2013, ceea ce a explicat la ASF în legătură cu deficiențele de comunicare și vaaanțele personalului, și-a cerut scuze față de ASF într-o scrisoare din 20 septembrie 2013. Scrisoarea de la Astra către ASF, 20 septembrie 2013, **Proba C-869**. După această minoră omisiune, Astra s-a angajat active și regulat față de ASF în ceea ce privește implementarea Primului Plan de Măsuri într-o serie de scrisori regulate: Scrisoare de la Astra către ASF, 3 octombrie 2013, **Proba C-865**; Scrisoare de la Astra către ASF, 22 octombrie 2013, **Proba C-866**; Scrisoare de la Astra către ASF, 27 noiembrie 2013, **Proba C-867**.

164. A doua declarație scrisă a Martorului DNA, Răspuns la Întrebarea 3, p.2.

167. Dovezile de la foștii și actualii funcționari de Stat angajați la ASF (“**Martorul ASF**”), DNA (“**Martorul DNA**”) și autoritatea fiscală de Stat (ANAF) (“**Martorul ANAF**”) demonstrează că SRI a fost îndeaproape implicat în lansarea atacului. Aceasta nu a fost o investigație normală. După cum a menționat martorul DNA: “*Am avut legătură și am lucrat împreună cu DNA în peste [EDITAT] cazuri de când DNA a fost fondată iar aceasta a fost prima și ultima dată când am văzut un caz pe viu pe baza raportului de informații al SRI care citează declarații ale*

166

agenților protejați”.

168. Baza pentru această investigație nu a apărut să fie sprijinită pe dovezi de infracțiuni din partea lui Dan Adamescu sau Alexander Adamescu, ci mai mult o dorință de a elabora și intenta un caz împotriva familiei Adamescu pentru alte motive: “*În cazul sondajului desfășurat de unitatea la care am fost atașat, deoarece raportul agentului SRI care nu ne-a fost arătat aparent nu conținea fapte specifice, unitatea a primit ordinul de la procurorul DNA supraveghetor să efectuăm ceea ce noi numim o investigație inițială, adică să utilizăm orice rețele existente de agenți, obiective de ascultare și cercul lor social imediat și să abordăm și să recrutăm orice angajați din companiile lor la care am putea avea acces. Această metodă în sine, pentru mine ca [EDITAT] anchetator experimentat mi-a sugerat o puternică și orientare asupra țintelor. Personalul de conducere de la DNA nu și-au ascuns put-*

167

ernicul interes în găsirea de materiale pentru a incrimina țintele.”

165. Dovezile de la Martorul ASF, Martorul DNA și Martorul ANAF au fost adunate pentru scopurile procedurilor de extrădare a lui Alexander Adamescu de către SC Strategy Ltd (“**SCS**”). (*Vezi* Un raport de expert în legătură cu procedurile de extrădare din Marea Britanie, de SC Strategy Ltd., 19 septembrie 2016 (“**Raportul de Expert SCS**”) **Proba C-803** SCS a fost angajată ca experți independenți în acele proceduri. În calitate de experți independenți, prima îndatorire a SCS este față de instanțele engleze, nu față de Dl. Adamescu și astfel, dovezile lor trebuie să primească în mod corespunzător valoare de probă. Mai multe detalii despre îndatoririle ale căror subiect este SCS și modul în care aceasta și-a executat angajamentul sunt prezentate în Raportul de Expert SCS din 19 septembrie 2016 la ¶¶1-16, 49- 55.

SCS a fost fondată de Sir John Scarlett, fost Șef al Serviciului Secret de Informații din Marea Britanie (îndeobște cunoscut ca ‘MI6’) și Baronul Carlile CBE QC, Analiza independentă a legislației privind terorismul între 2001 și 2011, Președintele Autorității de Înregistrare a Profesioniștilor din Securitate din Marea Britanie. Ca și experți independenți, prima îndatorire a SC Strategy Ltd. este față de instanțele engleze, nu față de Dl. Adamescu.

Istoricul martorilor și declarațiile lor de martori se află mai detaliate în Opinia de Expert asupra Martorilor a SC Strategy (“**Opnina de Expert SCS**”), din data de 12 iulie 2017, ¶¶ 20- 23 **Proba C-870**.

De notat faptul că dovezile prezentate în aceste declarații anonime de martor au fost furnizate fără nicio ofertă de plată și cu măsuri de siguranță luate pentru a preveni stimulentele necorespunzătoare în legătură cu adunarea acestor dovezi (*Vezi* Opnina de Expert SCS, ¶¶ 20-27).

Motivația acestor martori este că ei sunt “*îngroziți de ceea ce ei consideră practici de corupție în cadrul Guvernului României. Ei cred că prin prezentarea de informații dezvăluite în declarațiile lor, ei ar putea îmbunătăți etica mediului în care lucrează.*” Opinia de Expert SC Strategy privind Martorii din data de 12 iulie 2017 **Proba C-870**.

Ei au prezentat dovezi despre condiția de anonimizare, date fiind temerile justificate pentru propria siguranță și libertate (*vezi* Opnina de Expert SCS, ¶¶28-39). Nova va face o cerere separată către Tribunal pentru protecție în acest sens.

166. Declarația celui de-al doilea martor al DNA, Răspuns la Întrebarea 5, p.2

167. Declarația celui de-al doilea martor al DNA, Răspuns la Întrebarea 6, p.3

169. Apoi, în decembrie 2013 – în timp ce Astra a lucrat sârguincios la implementarea Primului Plan de Măsuri – Ponta a condus o ședință de guvern la nivel înalt. Participanții la ședință au fost: (i) Dl. Petre Tobă, atunci șef al poliției naționale; (ii) șeful DNA, D-na Laura Codruta Kovesi și (iii) Dl. Cristian Beizadea, director adjunct al

168

SRI responsabil cu criminalitatea economică, contra-terorism și ramura analitică. SC

169

Strategy a confirmat Ședința din decembrie 2013 în Raportul de Expert SCS.

170. Conform Raportului de Expert SCS, la ședința din decembrie 2013:

“Primul Ministru Ponta a declarat că a primit “informații credibile” de la SRI, care au fost confirmate în ședință de Bizadea și de la “partenerii străini ai României” că [Dan Adamescu] și fiul său [Alexander Adamescu], prin intermediul controlului asupra cotidianului național influent România Liberă, reprezentau un risc pentru securitatea națională pentru că mijlocul media fusese folosit pentru a ataca și submina guvernul și pentru că proprietarii săi – [Dan Adamescu și Alexander Adamescu] – erau cetățeni

170

străini.”

171. Evenimentele din octombrie și decembrie 2013 sunt notabile pentru instituțiile de stat care au fost implicate: SRI și DNA. Ambele aceste instituții exercită o foarte semnificativă putere în societatea românească și lafel, ambele au fost implicate în abuzurile statului de drept și ale drepturilor fundamentale. Ele acționează în contextul a ceea ce

171

s-a descris de un lider al campaniei anticorupție ca ‘mafia trans-partinică’, prin care rețelele clientelare continuă să exercite influență asupra societății românești.

172. SRI este succesorul direct al temutei *Securității* comuniste. Acesta a demonstrat substanțial continuitatea ca obiect de activitate și metode, din care multe sunt contrare statului de drept. De exemplu, acesta a descris domeniul juridic ca un “*câmp tactic de operații*”. Acesta controlează fluxul de informații pe care DNA, DIICOT și alte autorități de urmărire penală se bazează mult pentru a institui urmărirea penală. Prin aceasta, este în măsură să exercite influență asupra conducerii și

168

Raport de expert în legătură cu procedurile de extrădare din Marea Britanie, SC Strategy Ltd., 19 septembrie 2016 (modificat la 29 septembrie 2016, 4 ianuarie 2017 și 18 ianuarie 2017) **Proba C-803**.

169

Nota de subsol 165 de mai sus prezintă istoricul SC Strategy Ltd. și baza pe care se sprijină pregătirea raportului său de expert.

170

Raport de expert în legătură cu procedurile de extrădare din Marea Britanie, SC Strategy Ltd., 19 septembrie 2016 (modificat la 29 septembrie 2016, 4 ianuarie 2017 și 18 ianuarie 2017) **Proba C-803**

171

Nick Thorpe, ‘Anticorupția din România ajunge la elite (BBC News Inside Europe Blog, 19 februarie 2015), **Proba C-805**.

<http://www.bbc.co.uk/news/blogs-eu-31537338> accessed 11 iulie 2017.

172. Alina Mungiu-Pippidi, ‘CSM cere Inspecției Judiciare să verifice posibila încălcare de către SRI a independenței justiției’ (The Romania Journal, 26 mai 2015), **Proba C-836**. www.romaniajournal.ro/csm-asks-judicial-inspection-to-probe-into-sris-potential-breach-of-judiciarys-independence/ accessed 11 iulie 2017.
173. Andrew MacDowall, ‘DNA – succesul anticorupției din România (Politico, 18 aprilie 2016), **Proba C-844**.

<http://www.politico.eu/article/the-dna-of-romania-anticoruptie-success-eu-transparency-international/> accesat la 11 iulie 2017.

desfășurării investigațiilor (după cum s-a văzut recent cu Liviu Dragnea, liderul PSD). Acesta exercită un larg control și influență în Statul Român și instituții neguvernamentale, cu agenții de informații sau informatorii din principalele ministere și chiar *România Libera*. SRI, inclusiv prin fosta *Securitate*, a menținut legături apropiate cu rețelele clientelare care au profitat atât de mult după căderea regimului Ceaușescu, și care continuă să domine politica și societatea din România. Poate că cel mai semnificativ, SRI (și într-adevăr DNA) a fost investit cu teama pe care populația din România o avea față de brutala *Securitate*. Această frică instituțională este un important și coroziv instrument de coerciție; numai menționarea SRI este suficientă pentru a motiva un anumit comportament.

173. De partea sa, DNA, în mod deosebit sub conducerea Laurei Kovesi, are puteri largi, aproape nelimitate, de care beneficiază în mod liber. Aceasta acționează

174. Continua influență a SRI și a altor servicii secrete în dirijarea urmăririlor penale a fost cel mai recent demonstrată în scurgerile de informații dintr-o investigație asupra liderului PSD Liviu Dragnea. Un raport din 2011 de la serviciul secret al Ministerului de Interne afirma că Liviu Dragnea luat în posesie o companie de construcții, Tel Drum, printr-o privatizare ilegală și apoi i-a atribuit mai multe contracte de stat. Acest raport s-a scurs în iunie/iulie 2017 către Rise Project, un ONG românesc de jurnalism care investighează corupția la nivel înalt. După ce Rise Project a publicat acuzațiile, DNA a recunoscut apoi că au deschis o cercetare penală în februarie 2016. Și totuși, în ciuda acestor dovezi aparent credibile, DNA nu a făcut nicio mențiune publică despre investigație și nu a dat indicații că ar mai continua sau ar putea continua investigația, până când Rise Project a dezvăluit raportul din 2011. Este notabil faptul că publicarea raportului din 2011, urmată îndeaproape de înlăturarea lui Sorin Grindeanu din funcția de Prim Ministru al României în iunie 2017, a fost urmată de un vot de neîncredere. Dl. Grindeanu a fost anterior considerat ca un apropiat al lui Liviu Dragnea, cu toate că existau indicații de dușmănie politică între cei doi. *Vezi 'Procurorii români confirmă o nouă verificare care implică liderul majorității după investigația jurnalistică', Romania-Insider.com, (8 iulie 2017), disponibil la <https://www.romania-insider.com/romanian-prosecutors-confirm-new-probe-involving-majority-leader-journalistic-investigation/>, Proba C-871*

Vezi și: 'Guvernul României cade când parlamentarii partidului de guvernământ îl dau jos pe Primul Ministru, The Guardian, (21 iunie 2017), disponibil la <https://www.theguardian.com/world/2017/jun/21/romania-guvern-collapses-as-ruling-party-mps-oust-prime-minister>, Proba C-872

175. *Potrivit* Martorului DNA: "...operațiunea împotriva D-lui Alexander Adamescu nu a fost inițiată la o reclamație penală din partea unui terț sau o posibilă sesizare penală depusă la DNA de poliție. Baza legală a operațiunii a fost un raport de informații clasificat al SRI (serviciul de securitate), din care mie ni mi s-a prezentat iciodată vreun exemplar sau colegilor mei de grup. Un ofițer SRI atașat la grupul nostru a afirmat că raportul fusese bazat pe o declarație scrisă a unui agent SRI clasificat angajat la ziarul România Liberă." Prima declarație de martor a martorului DNA, p.3 **Proba C873**

176. Kieran Williams și Dennis Deletant, *Serviciile de securitate și informații din noile democrații: Republica Cehă, Slovacia și România* (Palgrave Macmillan 2001), p. 212, 217, **Proba C-804**.

177. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 246: "Tatăl meu a ajuns să se întrebe de ce angajații Astra au întrerupt brusc orice comunicare cu el. I s-a spus ... că D-na Munteanu (șeful echipei de la KPMG) declarase [...] că venis momentul adevărului și că ei tebuiau să aleagă între tatăl meu și persoanele cu care lucra KPMG, "care sunt patrioți". Ea i-a descris de asemenea ca fiind "băieții cu ochi albaștri". "Patrioții" și "băieții cu ochi albaștri" sunt aluzii obișnuite în România la serviciile secrete de informații, cum ar fi SRI. Românii au o memorie colectivă a ceea ce-ți pot face serviciile de securitate dacă ești un inconvenient. Aceste observații i-au înfricoșat pe angajații Astra așa de mult încât ei au ales să nu mai vorbească cu tatăl meu pentru a nu intra în vizorul acestor "patrioți"."

într-o sferă cu dare de seamă limitată, în care nobila misiune își câștigă laude, dar eșecurile evidente sunt – sau cel puțin au fost până recent – trecute cu vederea. Modalitatea în care s-a comportat a făcut să se aplece în fața manipulării și abuzului politic, îndeosebi prin bazarea puternică pe SRI și alte servicii de informații pentru a alimenta

179

campania anticorupție.

În timp ce era lăudată pentru neobosita cruciadă împotriva corupției, Kovesi a demonstrat măsura în care este pregătită să calce în picioare drepturile fundamentale la un proces corect și libertate în promovarea propriei reputații și ambiții. Kovesi a devenit o vânătoare de trofee, devotându-se unei campanii necruțătoare de a realiza cât mai multe condamnări posibil ale cât mai multor persoane de nivel înalt, acordând o mică atenție credibilității acestor condamnări.

174. Forța SRI și DNA stă în contrastul puternic față de slăbiciunea altor instituții de stat. România s-a luptat pentru a reforma birocrăția, care a devenit în final foarte politizată

181

și este supusă la interferențe externe și politice. ASF a fost supusă politizării. Marșul ASF a confirmat că așa stau lucrurile:

178. *Vezi* Robert Carmona-Borjas, ‘România și când subordonarea corupției garantează investigația’, The Hill (1 octombrie 2016), **Proba C-849**

179. ‘Comisia pentru Securitate și Cooperare în Europa: U.S. Helsinki Commission: “Procesul anticorupție din România: Succese și excese”’ (14 iunie, 2017), p. 8, **Proba C-835**.

Importanța ascultărilor de către SRI și a altor dovezi pentru DNA este ilustrată de pretențiile lui Kovesi în legătură cu încadrarea cu personal asociat cu dezvoltarea de capacități similare la DNA, ceea ce ea a estimat ca fiind cel puțin alți 130 de ofițeri de poliție DNA – *succesul anticorupției în România*, Politico Europe, 15 aprilie 2016, **Ex. C-963** disponibil la: <http://www.politico.eu/article/the-dna-of-romania-anticorupție-succes-eu-transparency-international>. Totodată, iritarea pe care Kovesi a arătat-o după ce Curtea Constituțională a României a limitat admiterea dovezilor derivate din ceea ce spune SRI, atât pentru modul în care exemplifică de-prioritizarea de Kovesi a principalelor măsuri de protecție procedurale pentru persoanele acuzate, cât și modul în care aceasta are impact asupra propriilor sale ambiții personale, dat fiind probabile descreșterea a numărului de condamnări. *Vezi* ‘Procurorul-șef DNA Laura Codruta Kovesi despre modificarea legislației privind ascultările: “Rezolvarea cazurilor va fi mult întârziată”’, Nine O’Clock.ro, 17 martie 2016, **Ex. C-964** <http://www.nineoclock.ro/dna-chief-prosecutor-laura-codruta-kovesi-on-amendment-of-wiretapping-legislation-solving-the-cases-will-be-greatly-delayed>

180. Uniunea Europeană și alți parteneri euro-atlantici au exercitat o presiune considerabilă asupra României pentru a obține rezultate în acțiunile anticorupție, îndeosebi prin Mecanismul de Cooperare și Verificare la care România este supusă. Aceasta a avut implicații directe pentru cazul lui Dan și Alexander Adamescu. *Potrivii* Raportului de Expert SCS, ¶¶ 98-101 **Proba C-803**.

“Sursele A, B și D recomandă ca Primul Ministru Ponta și șefa DNA Kovesi să aibă o altă motivație politică puternică pentru a urmări acest caz.

La 27 iunie 2013, la a 155-a reuniune a consiliului Ue la Bruxelles, Cancelarul german Angela Merkel i-a spus Primului Ministru Ponta că Berlinul va respinge categoric ofertele Bucureștiului pentru accesul în Eurozonă și Schengen dacă Cabinetul său nu prezintă dovezi directe și vizibile despre urmărirea penală la nivel înalt împotriva oamenilor de afaceri corupți cu legături politice.

Ea a accentuat că investigațiile de corupție împotriva funcționarilor civili/politicienilor nu au fost suficiente, Bucureștiul va trebui să atace interesele comerciale cu legături politice astfel încât Cabinetul Merkel să prezinte dovezi la Bundestag că România luptă cu corupția pe scară mare.

Sursele A, B și D au relatat că urmărirea penală DA a fost folosită de atunci pe canalele bilaterale diplomatice cu Berlinul ca cele mai puternice dovezi ale angajamentului României în rezolvarea acestei probleme.”

181. Dennis Deletant, ‘Testarea parametrilor democrației. România în 2013 [2013]’ *Pol. Sc. Int. Rel. X, 2* 105, p. 107, **Proba C-825**: *“Comunismul a lăsat societățile fără încrederea în instituții dincolo de familia altor rețele foarte personalizate... O problemă concurentă post-comunist este eșecul în reformarea birocrăției și politizării acesteia. O birocrăție trebuie să implementeze*

“În ceea ce privește folosirea ASF ca instrument politic, da, pot să confirm că, din când în când, guvernele naționale din România folosesc ASF pentru a ataca

182

entitățile controlate de interese apropiate opoziției.” Martorul ANAF a depus mărturie despre cum SRI controlează și forțează persoanele să-i execute

183

ordinele.

175. În acest fel, după chemarea la arme din octombrie și decembrie de către ‘mafia trans-partinică’, presiunea asupra Astra și a familiei Adamescu s-a mărit mult. ASF și DNA au fost sub presiunea de a livra dovezi incriminatoare repede, în scopul de *“a se lua controlul asupra [Astra] de la familia Adamescu”* și a de-

184

clanșa acțiuni penale împotriva lor. Au urmat apoi cinci acțiuni în succesiune rapidă: mai întâi, ASF a reținut o aprobare importantă a unei tranzacții care ar fi sporit mult forța bilanțului Astra; în al doilea rând, CNADNR și ASF au colaborat pentru a pune Astra sub presiune maximă în ceea ce privește cererile abuzive ale CNADNR; în al treilea rând, ASF a declanșat un alt control neanunțat la Astra; în al patrulea rând, ASF a plasat Astra sub administrare specială, trecându-i conducerea pe linie moartă și, în al cincilea rând, ASF și DNA au depus plângeri

185

penale împotriva familiei Adamescu.

6. *Intensificarea atacului asupra Astra și familiei Adamescu*

a. ASF refuză să aprobe propunerea de preluare a AXA

176. La scurt timp după lansarea efortului coordonat de a incrimina familia Adamescu și a pune mâna pe Astra, Dan Adamescu a solicitat aprobarea ASF a preluării companiei românești AXA de către Astra. acest lucru este descris în detaliu de Alexander Adamescu la ¶¶371-362 din a doua sa declarație de martor. Tranzacția ar fi adus Astrei un surplus de active de peste 120 milioane RON.
177. După cum explică Alexander Adamescu, AXA a decis să-și închidă operațiunile de asigurări în România, AXA Life Insurance S.A. (**“AXA România”**).¹⁸⁶
178. AXA și Astra au convenit ca TNG să cumpre 100% din AXA România recapitalizată pentru 1 euro. AXA urma să injecteze 21 milioane euro în AXA

politicile unui guvern legitim, indiferent de profilul de partid. Consultanții și organizațiile din exterior, cum ar fi UE, a accentuat nevoia pentru realizarea eventualei administrații publice apolitice în Europa Centrală.”

182. A doua declarație de martor a martorului ASF, Răspuns la Întrebarea 8, p.3.

183. Prima declarație de martor a Martorului ANAF, Răspuns la Întrebarea 2, p. 2.

184. A doua declarație scrisă a martorului ASF, Răspuns la Întrebarea 7, p. 3.

185. A doua declarație de martor a martorului ASF, Răspuns la Întrebarea 7, p.3 *“după cum a relevat verificarea, [EDITAT DE RECLAMANTĂ] s-a avertizat de mi multe ori că managementul de linie pe care îl figurează guvernul a avut un interes direct în verificarea noastră și că ASF era de așteptat să livreze rezultate care ar fi ajutat guvernul să preia controlul asupra [Astra] de la familia Adamescu.”*

186. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶316

România înainte de finalizarea cumpărării. Un Contract de Cumpărare de Acțiuni¹⁸⁷ (“AXA SPA”) a fost semnat la 28 noiembrie 2013.

179. prin această tranzacție, AXA și-ar fi asigurat o ieșire curată¹⁸⁸ de pe piața românească, iar Astra și-ar fi întărit poziția de capital. Aceasta a fost o tranzacție câștigătoare pentru ambele părți, posesorii de polițe și România.
180. Pentru a finaliza tranzacția,¹⁸⁹ părțile au cerut aprobarea ASF și a Consiliului Concurenței din România. Astra a solicitat astfel de aprobare imediat după¹⁹⁰ semnarea AXA SPA, cu Astra presupunând că aprobarea va fi acordată rapid.¹⁹¹ Consiliul Concurenței din România a confirmat repede și a aprobat tranzacția, dar ASF a acționat în mod diferit.
181. ASF fusese creată de Primul Ministru Ponta în decembrie 2012 pentru a înlocui organismul de reglementare anterior, CSA. Ponta o persoană loială pentru a conduce noul organism de reglementare, Dan Radu Rușanu. Colegul D-lui Rușanu de la PNL, D-na Chițoiu, a fost șefa departamentului care trebuia să dea aprobare. Ea a fost soția Ministrului de Finanțe din acel timp și, ca Dl. Rușanu,¹⁹² un apropiat politic fără experiență semnificativă în activitatea de reglementare.
182. Potrivit legii, ASF avea 60 de zile lucrătoare de la data cererii pentru aprobare pentru a analiza cererea. Cu toate acestea, D-na Chițoiu și Dl. Rușanu s-au angajat în diverse runde de corespondență pentru a întârzia procesul.¹⁹³ Numai pe 15 februarie 2014, la 76 de zile (51 de zile lucrătoare) după ce Astra a depus notifi-

195

carea la ASF, aceasta a confirmat chiar formal primirea notificării de la Astra.

187. Contract de Vânzare-Cumpărare între Société Beaujon (în calitate de vânzător) și Societatea Asigurare-Reasigurare Astra S.A. și Epsilon Estate Provider SRL (în calitate de cumpărători), 28 noiembrie 2013, **Proba C-265**
188. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶320
189. Contract de Vânzare-Cumpărare între Société Beaujon (în calitate de vânzător) și Societatea Asigurare-Reasigurare Astra S.A. și Epsilon Estate Provider SRL (în calitate de cumpărători), 28 noiembrie 2013, **Proba C-265**.
190. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 330-332
191. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶331.
192. ‘*Nașul ajunge să controleze finanțele României*, Societatea Academică Română [online], 28 mai 2013, disponibil la: <http://sar.org.ro/en/english-godfather-gets-to-control-romanians-finances/>, **Proba C-21**.
193. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶333.
194. “*Totodată, vă solicităm prin prezenta să ne rimitați calculul și justificarea economică și financiară a prețului tranzacției stabilit de către părți în baza acordului întocmit la 28 noiembrie 2013 și a sumei de 21.000.000 euro cu care acționarul vânzător, Société Beaujon (Franța) va capitaliza asiguratorul AXA Life Insurance S.A., precum și perioada în care această majorare a capitalului social se va efectua. La fel, vă rugăm să indicați în mod concret valoarea reală a tranzacției financiare.*” Scrisoare de la ASF către Astra prin care se solicită alte documente, 16 ianuarie 2015, p. 10, **Proba C-874**.
195. Scrisoarea ASF care anunță răspunsul privind achiziționarea Axa, 12 februarie 2014, **Proba C-655**

183. În decembrie 2013 sau ianuarie 2014, necunoscând că Ponta a pus deja în aplicare un plan de a-l distruge pe el și Astra, Dan Adamescu a avut o întâlnire cu Dl. Rușanu pentru a discuta despre preluarea AXA și poziția ASF. Departe de a aproba tranzacția, Dl. Rușanu a fost ostil față de aceasta, acuzându-l pe Dan Adamescu de încercarea de a "înșela" AXA în această tranzacție. Dl. Rușanu a refuzat să se angajeze că dă aprobarea indiferent de avantajul evident al tranzacției pentru AXA și Astra (în acel moment, încă cea mai mare și importantă companie de asigurări din România).

196

b. CNADNR mărește presiunea

184. Ca și ASF, Ministerul Transportului și Infrastructurii era condus de un aliat al lui Ponta. La 23 august 2013, Ponta și-a întărit controlul asupra CNADNR prin numirea unui alt suporter al său, Narcis Neaga, ca șef al acesteia.

197

185. La 6 decembrie 2013, Secția 6 Civilă a Tribunalului București (prima instanță) a emis o sentință de 11 pagini împotriva Astra, în favoarea CNADNR. Fără a avea în vedere de niciun fel termenii compleți ai polițelor, instanța a constatat că polițele CNADNR constituiau instrumente de garantare necondiționată care

198

obligau Astra să efectueze plata întregii sume asigurate la cerere.

Prin urmare, instanța a constatat în favoarea CNADNR și a dispus ca Astra să plătească CNADNR RON 93 de milioane – totalul revendicării CNADNR – indiferent de faptul că CNADNR nu a afirmat sau suferit nicio pierdere materială.

186. CNADNR a căutat imediat să se bazeze pe sentință pentru a solicita plata de la Astra. Ca o problemă de legislație românească, sentința nu era aplicabilă până la trecerea termenului de apel. Cum Astra intenționa și a contestat sentința, nu a existat o bază corectă pentru punerea acesteia în aplicare în decembrie 2013. Dar CNADNR a fost de neabătut.

187. Astra a rezistat cu succes la punerea în aplicare și a depus contestația la 17 ianuarie 2014.

200

Cu toate acestea, CNADNR a scris la ASF pentru a înregistra o

201

plângere împotriva Astra la 16 ianuarie 2014. ASF și-a însușit-o, s-a alăturat CNADNR și s-a bazat pe cerere pentru a impune Astra un coeficient de solvabilitate mai mic și calculul coeficientului de lichiditate. Această reacție era contrară

196. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶339.

197. *Vezi* 'Ponta a numit un fost director adjunct ca șef la CNADNR, care suspendat și cercetat pentru probleme disciplinare pe timpul toamnei trecute, inCont.ro [online], 23 august 2013, disponibil la <http://incont.stirileprotv.ro/transporturi/ponta-l-a-numit-sef-la-cnadnr-pe-directorul-adjunct-care-a-fost-suspendat-din-functie-si-cercetat-disciplinar.html>, **Proba C-20**.

198. Tribunalul București nu s-a angajat corespunzător cu elemente de substanță, inclusiv presupusa neplătă a primelor, termenii din Polițele CNADNR, prevederile relevante ale legislației românești sau scopul mai larg a Polițelor CNADNR. După distrugerea Astra, Curtea de Apel și Înalta Curte de Casație și Justiție vor fi de acord ulterior că instanțele inferioare au greșit în luarea în considerație a cererii

199. CNADNR. Pe atunci era prea târziu pentru Astra.50

Sentința nr. 7039/2013, 6 decembrie 2013, **Proba C-22**.

200. Apelul Astra împotriva deciziei CNADNR de punere în aplicare, 17 ianuarie 2014, **Proba C-965**

201. Nota Internă P-DC 372, 17 februarie 2014, **Proba C-702**

reacției CSA cu un an mai înainte când a respins cererea CNADNR pentru ca organul de reglementare să intervină într-un mod similar.

188. ASF a solicitat de la Astra informații despre contractele de asigurare încheiate cu CNADNR, detalii despre avizarea daunelor legate de acele contracte și informații despre rezervele pentru ²⁰²daune constituite pentru a acoperi revendicările pentru 93.930.037,02 RON.
189. În cursul săptămânilor care au urmat, Astra a furnizat informațiile legate de Revendicarea CNADNR și a pus la dispoziție o opinie de expert care sprijinea poziția Astra că nu avea nicio obligație sau îndatorire de a-și majora rezervele pentru a acoperi Revendicarea CNADNR. ASF a refuzat să se implice cu Astra în aceste probleme, anulând răspunsurile Astra dintr-odată și făcând Revendicarea CNADNR justificarea centrală pentru măsurile pe care ASF a continuat să le ia în săptămânile care au urmat.
190. În final și fără fundament, revendicarea CNADNR pare să fi fost principala bază pentru decizia ASF de a plasa Astra sub administrare specială și unu din cele trei motive principale pe care ASF s-a bazat pentru a înregistra o plângere penală în-
²⁰³
- potriva familiei Adamescu la 10 februarie 2014.

c. ASF declanșează un control inopinat în ianuarie 2014

191. Indiferent de acțiunile contrare de care Astra a avut parte în 2013 și, în mod special, în decembrie 2013, la sfârșitul anului Astra avea subscrise cel puțin 270,9 mil-
²⁰⁴
- ioane dolari SUA GWP (Prime Brute Scrise). După cum privea înspre 2014, conducerea Astra era într-o stare încrezătoare: Astra era o companie puternică, cu o marcă lider de piață, urmărirea numeroare inițiative de dezvoltare la nivel global și era în etapele finale ale implementării Primului Plan de Măsuri. Dar toate acestea urmau să se schimbe.
192. ASF nu răspunsese la niciuna din actualizările de la Astra privind implementarea Primului Plan de Măsuri între octombrie și sfârșitul anului 2013. Cu toate acestea, la 17 ianuarie 2014, ASF a ratificat o decizie internă de a declanșa un control nea-
²⁰⁵
- nunțat la Astra. Și peste patru zile, ASF a emis Decizia Nr. 258/21.01.2014 de
²⁰⁶
- începere a inspecției.
193. În decizia din 17 ianuarie 2014 de a declanșa controlul neanunțat, ASF s-a plâns pentru prima dată de măsurile de remediere ale Astra potrivit Primului Plan de Măsuri, arătând că *“nu este posibil să se tragă concluzii relevante în ceea ce privește îndeplinirea datorită faptului că pentru unele puncte din planul de măsuri, erau necesare a fi prezentate informații suplimentare și*

202. Scrisoare nr. VPA-158/17.01.2014, Raportul ASF Nr. SA-DSS / 944, 17 februarie 2014, p.3, **Proba C-702**

203. Scrisoare Nr. 1528 referitoare la obiecțiile ridicate la raportul inspecției inopinate, semnată la 10 februarie 2014, **Proba C-25**.

204

Cercetarea BMI, Raportul despre Asigurările din România Q1 2016, p. 35 **Proba C253**

205. Nota internă a ASF Nr. DSS 105, 17 ianuarie 2014, **Proba C-875**.

206. Decizia Nr. 258, 21 ianuarie 2014, **Proba C-556**.

detaliat...”. Dintr-odată, în ciuda faptului că nu a făcut nicio anchetă sau plângere în a doua jumătate a anului 2013, când Astra a raportat despre progresul în executarea Primului Plan de Măsuri, ASF a susținut că erau necesare informații detaliate suplimentare. În loc de a căuta să obțină informații suplimentare în modul normal, ASF a declanșat un control neanunțat la Astra.

194. La 20 ianuarie 2014, Dan Adamescu și alți reprezentanți ai Astra s-au întâlnit cu Dl. Rușanu și alți funcționari ai ASF la sediul ASF. Astra credea că la întâlnire urma să se înțeleagă deficiențele presupuse și să se facă un plan pentru a se da ASF orice alte informații ar cere. Procesul verbal al întâlnirii din 20 ianuarie 2014 a înregistrat discuțiile în ceea ce privește Revendicarea CNADNR, preluarea AXA și reasigurările. Cu toate acestea, Dl. Rușanu a declarat că un audit neanunțat va începe în următoarea zi. Dl. Rușanu a spus în mod special că, “...într-un fel sau altul, o intervenție din partea

208

ASF la Astra S.A. este mai mult decât necesară.”

195. La 21 ianuarie 2014, ASF a declanșat controlul neanunțat pretins “*în scopul de a se verifica respectarea planului de măsuri stabilit prin Decizia Nr. 217 / 26/04/2013*”

209

(“Controlul Inopinat din ianuarie 2014”).

196. Inspectorii au stat la Astra mai puțin de două săptămâni, de la 22 ianuarie la 4 februarie 2014. Ei au făcut cereri extensive de documente de la Astra, pe care insistau să le

210

primească într-o zi – un termen care era imposibil de respectat.

197. Ca răspuns la declanșarea Controlului Inopinat din Ianuarie 2014, la 27 ianuarie 2014, Astra a scris la ASF, reiterând conformarea cu și executarea Deciziei 217, și comunicând că finalizarea anumitor măsuri de remediere se putea dovedi numai prin de-

211

clarațiile financiare care urmau a fi pregătite până la 31 martie 2014. Aceasta corespundea cu comunicarea anterioară a Astra cu ASF din 20 decembrie 2013, prin care o ținea la zi cu progresul Astra.

198. La 31 ianuarie 2014, Astra a transmis la ASF un plan de măsuri revizuit (“**Planul de Măsuri Revizuit**”). Prin măsuri decisive și prompte, care demonstau că Astra a luat în serios preocupările ASF, Astra spera să încurajeze ASF să i se alăture. Planul de Măsuri Revizuit arăta faptul că marja de solvabilitate a Astra se îmbunătățise pe dura-

212

ta celor șase luni anterioare, și

207. Nota Internă a ASF Nr. DSS 105, 17 ianuarie 2014 **Proba C-875**.

208. Procesul Verbal ASF Nr. 3 al întâlnirii dintre ASF și Astra, 20 ianuarie 2014, p. 3, **Proba C-563**.

209. Decizia Nr. 258 a ASF, 21 ianuarie 2014, **Proba C-556**.

210. *Vezi* A doua declarație de martor a lui Alexander Adamescu, ¶198; Prima declarație de martor a lui Gianina Iovanel, ¶48.

211. Scrisoare de la Astra către ASF, 27 ianuarie 2014, **Proba C-855**.

212. Consiliul de supraveghere al Astra Decizia Nr. 1 privind adoptarea Planului de Măsuri Revizuit, 31 ianuarie 2014, p. 11, **Proba C-24**. La 9 februarie 2014, Astra a notificat ASF că coeficientul său de lichiditate pentru activitatea de alte asigurări decât de viață scăzuse sub limita legală (Scrisoare de la Astra către ASF, 9 februarie 2014, **Proba C-655**). Astra a explicat că o reducere a lichidității unui activ din conturile curent și de numerar, după creșterea plăților de daune pentru vătămare corporală și moarte a avut un impact de scădere.

a propus: (i) o majorare a capitalului de 20 milioane RON; (ii) preluarea AXA, care ar da Astra un surplus de active de peste 120 milioane RON; (iii) o creștere colectarea primelor brute pe termen scurt și mediu prin diverse măsuri; (iv) reducerea cheltuielilor cu dosarele de daune prin anumite măsuri și (v) înlocuirea SOCECC (auditorul extern al Astra) cu o firmă de consultanță Big Four, cum ar fi

213

Deloitte, la cererea ASF.

199. La 7 februarie 2014, trei zile după încheierea Controlului Inopinat din ianuarie 2014, și fără a înștiința Astra, ASF a trimis la Banca Națională a României (“**BNR**”) un raport care prezenta riscurile sistemice pe care Astra era de presupus că le punea

214

pentru stabilitatea piețelor financiare din România (“**Raportul BNR**”). ASF a părut că a luat notă de eforturile inense ale Astra de a respecta Decizia 217, eforturile sale în continuare de a respecta cererile împovărătoare și uneori nemotivate ale ASF pe timpul lunii Controlului Inopinat din Ianuarie 2014 și propnerea sa voluntară a unui nou plan de măsuri.

200. Raportul BNR a marcat o escaladare inutilă a situației create de ASF, dar este de notat faptul că Raportul BNR cel puțin demonstrează că ASF a înțeles importanța Astra, a poziției sale de lider de piață și beneficiul care ar deriva din preluarea AXA.

201. Raportul BNR continua prin prezentarea consecințelor grave dacă Astra urma să devină insolubilă, ceea ce scotea în evidență importanța faptului de a nu destabiliza Astra.

202. În aceeași zi cu Raportul BNR, a apărut în media faptul că Ponta, în seara anterioară, fusese la “*sediul [BNR], unde a avut o discuție cu reprezentanții BNR, inclusiv Guvernatorul BNR – Mugur Isarescu, și Prim Viceguvernatorul Florin Georgescu, cu conducerea [ASF], Ministrul de Finanțe Daniel Chițoiu, și Ministrul Delegat pentru Buget, Liviu Voinea, precum și alți reprezentanți ai instituțiilor cu atribuțiuni în domeniul financiar-bancar; iar unele surse guvernamentale au menționat că unul dintre subiecte a fost situația Astra Asigurări, cea mai mare companie de asigurări*

215

de pe piață.”

203. Contctele lui Ponta cu BNR au continuat să fie făcute publice. Într-o săptămână de la Raportul BNR, și doar trei zile de la Raportul 5577 (descriș mai jos), au ajuns la media următoarele afirmații ale BNR: “[...] *Am crezut că dacă asta se poate întâmpla altora – oameni mult mai inteligenți, cu mult mai multă experiență decât a noastră – să facă greșeli fundamentale, Aș vrea să nu ni se întâmple nouă, atât pe piața de capital, cât și, dacă ni se întâmplă*

Dacă ASF ar fi aprobat tranzacția cu AXA când a fost prezentată pentru aprobare în noiembrie 2013, coeficientul de lichiditate a Astra nu ar fi fost o problemă în acest moment.

213. Decizia Consiliului de Supraveghere a Astra Nr. 1 privind adoptarea Planului de Măsuri Revizuit, 31 ianuarie 2014, pp. 4-26, **Proba C-24**.

214. Raportul ASF către Banca Națională a României, 7 februarie 2014, **Proba C-876**.

215. ‘*ASF suspectează că Astra Asigurări a subestimat intenționat daunele care ar putea fi plătite, astfel încât rezervele create au fost cu 40% mai mici decât necesarul, adică 100 milioane lei, în conformitate cu un raport al instituției, pe baza căreia Banca Națională a României a notificat DNA, în conformitate cu legea, Mediafax.ro [online], disponibil la <http://www.mediafax.ro/economic/asf-suspecteaza-astra-asigurari-ca-a-subestimat-daunele-cu-40-bnr-a-sesizat-dna-12041619>, 7 februarie 2017, p. 2, Proba C-554.*

nouă pe o altă piață, să zicem, cea de asigurări, nu ar trebui să ne confruntăm cu o situație “Prea mare ca să se poată salva”²¹⁶”

204. În același sens, Dl. Rușanu de la ASF a comentat liber și public privind unele din principalele probleme în timpul unei apariții la o emisiune de la Antena 3 pe 22 februarie: (i) în ceea ce privește CNADNR: “90% va câștiga și la al doilea proces. Deci va câștiga,²¹⁷” ; și (ii) în ceea ce privește Împrumuturile Mediën: “Medien Holding, dacă are acești bani, îi va da. Dacă nu, probabil va da faliment.”²¹⁸
205. Declarațiile ambilor lideri au dat naștere la speculații de presă și au continuat să fie senzaționale pentru acoperirea media despre Astra. Instituțiile media deținute de un alt aliat al lui Ponta, Sebastian Ghiță, au fost deosebit de impresionate, sugerând faptul că falimentul Astra era iminent.²²⁰ Chiar aceasta a făcut ca ASF să încerce să calmeze speculațiile media. În dovezile sale,²²¹ Manageru PR al Astra din acel timp, Gianina Iovănel, menționează modul în care zvonurile regulate care au fost răspândite de oficiali și impactul acestora asupra Astra.
206. Cam în același timp, Ponta a afirmat public și fără nicio justificare că sute de milioane de euro au fost delapidate la Astra de Dl. Adamescu.²²²
207. În mai puțin de o săptămână după încheierea Controlului Inopinat din ianuarie 2014, la 10 februarie 2014, ASF a prezentat concluziile acesteia în Raportul Controlului din 2014 Nr. 5577 (“**Raportul 5577**”). La doar puțin mai mult de o săptămână după aceasta, la 18 februarie 2014, ASF a emis Decizia Nr. 42 (“**Decizia 42**”), prin care a plasat Astra sub administrare specială.
208. Raportul 5577 a fost întocmit înainte ca ASF să răspundă la Planul de Măsuri Revizuit propus de Astra. Aceasta nu a afectat niciun angajament sau colaborare cu

216. ‘Mesajul lui Ponta către Banca Națională a României (BNR) privind piața de asigurări: Nu ar trebui să ne confruntăm cu o situație gen “Prea mare ca să se poată salva, Mediafax.ro [online], 13 februarie 2014, p.1, disponibil la <http://www.mediafax.ro/economic/mesajul-lui-ponta-catre-bnr-legat-de-piata-asigurarilor-sa-nu-fim-in-situatia-too-big-to-save-12068542>, **Proba C-877** (accentuare adăugată).
217. Transcrierea interviului la televiziunea Antena 3 cu Dan Radu Rușanu, 22 februarie 2014, p. 10, **Proba C-878**.
218. Transcrierea interviului la televiziunea Antena 3 cu Dan Radu Rușanu, 22 februarie 2014, p. 11, **Proba C-878**.
219. Comunicatul de presă al ASF privind informațiile prezentate de agenția de presă Mediafax, 7 februarie 2014, **Proba C-879**.
220. Comunicatul de presă al ASF referitor la cooperarea instituțională cu BNR și cu Ministerul Finanțelor Publice și informațiile prezentate de presă cu privire la companiile de asigurări supravegheate, 7 februarie 2014, **Proba C-879**.
221. Prima declarație de martor a lui Gianina Iovănel, ¶39.
222. ‘Ponta discută cu Isărescu despre noul șef de la ASF. Noi am fost informați, o mare știre, că sute de milioane au fost delapidate la ASTRA-Adamescu’, Gandul.info [online], 17 martie 2014, disponibil la: <http://www.gandul.info/politica/ponta-a-discutat-cu-isarescu-despre-noul-sef-de-la-asf-am-fost-informati-marea-bomba-sute-de-milioane-fraudati-sunt-in-dosarul-astra-adamescu-12279983>, **Proba C-29**; ‘Ponta: A existat un cancer în fostele instituții care a protejat activitățile ilegale ale unui grup condus de Adamescu’, România.net [online], 6 octombrie 2014, disponibil la http://www.romaniatv.net/media_235064_ponta-a-existat-un-cancer-care-a-protejat-afacerile-ilegale-ale-grupului-adamescu-si-care-a-infesta_174818.html, **Proba C-32**.

conducerea Astra. Se părea că ASF nu a vrut să aștepte informațiile cerute.

209. Conducerea Astra a fost îngrozită de lipsa de angajare și erorile din Raportul 5577. După cum a arătat Camelia Udrescu, pe atunci Contabil Șef la Astra, când îl pune la curent pe Alexander Adamescu:

“Noi am încercat, noi toți, să contracarăm orice acuzație a ASF, cu argumente, am făcut simulări privind marja (cu CNADNR inclusă) pentru a dovedi că nu au dreptate și că acuzațiile lor nu sunt corecte,

[...]

224

Sperăm că totul se va rezolva cu bine.”

210. Pe lângă problemele procedurale și de ținere a evidențelor care au fost ridicate în corespondența anterioară, Raportul 5577 a identificat pentru prima dată ca grave următoarele probleme: (i) posibilitatea de colectare a creanțelor din prime învechite; (ii) adecvarea provizioanelor tehnice; și (iii) soldurile datorate de la reasiguratori, în special de la Panamerican Re.
211. Acest lucru a fost surprinzător, dat fiind că: SOCECC, auditorul Astra până în 2013, prezentase o opinie curată a auditorului privind situațiile financiare ale Astra din 2010 până în 2012. În fiecare an, SOCECC a declarat că situațiile financiare prezentau o imagine precisă și corectă a poziției financiare a Astra. În fiecare din acei ani, Astra a avut active nete pozitive.
212. Totodată, Dragoș Cătană, actuarul independent al Astra, a afirmat în rapoartele actuariale întocmite între 2010 și 2012, în mod special în legătură cu rezervele tehnice că *“nu a identificat niciun aspect care să-l facă să creadă că compania nu respectă prevederile legale și principiile actuariale în ceea ce privește calculul primelor de asigurare și evaluarea rezervelor tehnice...”* și că *“nu a identificat niciun aspect care să-l facă să creadă că nivelul primelor de asigurare, rezervelor tehnice, capitalului propriu și programelor de reasigurare este neadecvat.”*
213. În decembrie 2013, ASF a autorizat Astra să înființeze o filială în Germania, ceea ce ar fi necesitat ca ASF să fie de acord – și să confirme autorității de reglementare din Germania, BAFIN – că, în ciuda faptului că era într-un plan de recuperare, Astra avea o situație financiară pozitivă. Raportul 5577 a fost foarte ciudat în acest context.
214. Faptele care stau la baza acestor afirmații nu au fost în niciun caz la fel de grave cum a implicat corespondența ASF. Astra a fost în măsură să demonstreze progresul foarte semnificativ pe care l-a făcut și planurile sale bine organizate pentru implementarea bilanțului măsurilor din Decizia 217. De exemplu:

223. Raportul ASF Nr. 5577 privind auditul neprogramat efectuat față de Astra, 10 februarie 2014, **Proba C-23**.

224. E-mail de la Camelia Udrescu către Alexander Adamescu, 12 februarie 2014, **Proba C-562**.

225. Raportul Actuarial Anual 2012, 25 aprilie 2012, **563**, **Proba C-880**.

- a) Testarea planului de continuitate a activității: Astra a prezentat documente în ceea ce privește: (i) managementul crizelor; (ii) planul de activitate pentru sediul central și pentru rețeaua de sedii și (iii) arhivarea documentelor. Astra a prezentat o propunere pentru testarea planului de activitate în situații de criză și a prezentat rezultatele testării sale la catastrofă la zi, demonstrând progresul pe care lăa făcut în direcția îndeplinirii acestor cerințe.
- b) Reasigurare: Astra a prezentat informații despre programele de reasigurare “Catastrofă 2013” și “Pagina Semnată de Reasiguratorii”, care au arătat că la 31 decembrie 2013, alocarea riscurilor era 100% completă. Raportul 5577 a notat că programul propus pe 2014 reducea capacitatea de la 310 milioane euro (în 2013) la 165 milioane euro. Astra a justificat măsura prin referire la schimbările din reglementările PAID cuprinse în Legea nr. 260/2008.
- c) Managementul investițiilor: Astra a pregărit o procedură de management al investițiilor, cum a cerut ASF. Ca parte din această procedură, a înființat un Comitet pentru Investiții, cu responsabilitate pentru crearea unei strategii de investiții și supravegherea portofoliului de investiții al Astra.
- d) Rezerve Tehnice: Astra a prezentat procedura aprobată de Consiliul de Supraveghere la 21 decembrie 2010 privind “Metode actuariale pentru stabilirea rezervelor tehnice” și procedura aprobată de Consiliul de Conducere la 20 decembrie 2013 privind “Procedură de lucru – calculul actuarial”.
- e) Primele vechi:

Astra a prezentat procedura pentru calculul polițelor în legătură cu ‘primele vechi’, care ²²⁶ “se poate efectua numai când, după multe încercări nereușite, ratele nu au putut fi colectate”. Abordarea ASF în ce privește primele vechi a fost nejustificat de conservatoare, îndeosebi pentru că partea majoritară a cifrei identificate se baza pe ipoteza că trecerea a 45 de zile însemna în mod automat că un posesor de polițe a abandonat cu totul intenția de a plăti primele. Acest lucru nu a reflectat evidența colectării de către Astra.

De fapt, nu s-a efectuat nicio analiză a posibilității de recuperare privind primele vechi. Raportul 5577 discută opt polițe din 1,08 milioane de polițe care nu au încasat primele la 30 iunie 2013. Acesta este un eșantion de mărimea a 0,00000741%. La 31 decembrie 2013, mărimea eșantionului prezentat în raport este 0,00000966%. Astra a arătat în obiecțiile sale că “...anularea creanțelor din asigurare legate de contractele de asigurare expirate reprezintă un proces complex și continuu și, prin urmare, acesta urmează procedurile legale de inventariere pentru a se asigura acuratețea rezultatului. Faptul că astfel de rezultat va fi reflectat în situațiile consolidate și auditate ale companiei la 31 decembrie 2013

226. Raportul ASF Nr. 5577 privind auditul neprogramat efectuat față de Astra, 10 februarie 2014, p. 29, **Proba C-23**.

este benefic atât pentru Astra Asigurări, cât și pentru [ASF].”

215. În ciuda lungimii sale, Raportul 5577 a fost întocmit în doar trei zile lucrătoare. ASF nu a dat Astra ocazia de a discuta problemele cu ASF înainte de publicarea acestuia.
216. Totodată, inspectorii au confirmat că ei acționau fără informațiile necesare. De exemplu, ei au spus că “...nu puteau efectua o analiză fundamentală a [Provizioanelor Tehnice trecute pentru reasigurare]”, dar, în ciuda acestui lucru, rezultă că: “Este stabilit faptul că măsura referitoare la calculul corespunzător, în conformitate cu cerințele legale al tuturor rezervelor tehnice stabilite de companie, nu a fost în-
228
deplinită”. În plus, critica ASF a fost de natură generală și nu a articulat măsurile precise pe care conducerea Astra putea sau ar fi trebuit să le ia pentru a se ocupa de un domeniu cu deficiențe.
217. Astra și-a transmis obiecțiile la Raportul Nr. 5577 la ASF pe data de 12 februarie
229
2014 , dintre care niciuna nu pare să fi fost anticipată sau luată în considerare. Ca o plângere la limită, Astra s-a plâns că termenul de două zile acordat în care să-și prezinte obiecțiile a fost nerezonabil, cu rezultatul că unele documente cerute în Raportul Nr. 5577 nu au putut fi puse la dispoziție, și că obiecțiile au fost prin urmare non-exhaustive.
218. Astra a scos în evidență că Raportul 5577 nu a menționat observațiile anterioare ale Astra privind problemele pe care le-a ridicat ASF. Astra a susținut că echipa de inspecție: (i) “a înlăturat fără justificare și nu a luat în considerare explicațiile și documentele puse la dispoziție de compania noastră, ceea ce a generat concluziile
230
eronate la care a ajuns” ; și (ii) “nu a ținut cont de principiul dreptului la apărare al fiecărei persoane, modalitatea de executare a inspecției fiind pur formală, acest lucru fiind evident în comportamentul membrilor echipei care cereau documente și
231
informații, acordând termene foarte scurte, unele numai de câteva ore.”
219. La numai două zile după concluziile pripite și netransparente din Raportul 5577, și trei săptămâni după începerea Controlului Inopinat din ianuarie 2014, ASF, la 12 februarie, fără a anunța Astra, a depus o plângere penală împotriva Consiliului de Supraveghere și conducerii executive a Astra, invocând abuzul în serviciu. Plângerea se concentra pe acuzațiile în ceea ce privește împrumuturile intra-grup, Transferurile de reasigurare PanAmerican Re și faptul că nu s-au creat rezerve de daune în legătură cu disputa cu CNADNR.

227. Scrisoare Nr. 1528 referitoare la obiecțiile ridicate la raportul inspecției inopinate semnată la data de 10 februarie 201, 12 februarie 2014, p. 11, **Proba C-25**.

228. Raportul ASF Nr. 5577 privind auditul neprogramat efectuat față de Astra, 10 februarie 2014, p. 37, **Proba C-23**.

229. Scrisoare Nr. 1528 referitoare la obiecțiile ridicate la raportul inspecției inopinate, 12 februarie 2014, **Proba C-25**.

230. Scrisoare Nr. 1528 referitoare la obiecțiile ridicate la raportul inspecției inopinate, 12 februarie 2014, p. 13, **Proba C-25**.

231. Scrisoare Nr. 1528 referitoare la obiecțiile ridicate la raportul inspecției inopinate, 12 februarie 2014, p.13, **Proba C-25**.

Astra nu a cunoscut despre plângere până când i s-a înmănat Ordinul de Sechestrare a Bunurilor la 25 martie 2016.

220. Plângerea a fost depusă la secția penală a Parchetului de pe lângă Curtea Supremă și apoi a înaintat la DNA pe 31 martie 2014. Plângerea arată că întocmirea acesteia a fost decisă de consiliul de conducere al ASF la 10 februarie 2014, ceea ce era înainte ca ASF să-i fi dat²³² ocazia Astra de a analiza, nici atât de a contesta, conținutul Raportului Nr. 5577.
221. Plângerea a fost făcută împotriva “*Consiliului de Supraveghere [...] și împotriva conducerii executive*” a Astra. În orice moment dat, acea clasificare a persoanelor includea până la șase persoane care nu erau Dan sau Alexander Adamescu.
222. În paralel cu Raportul 5577 și decizia de depunere a plângerii penale, ASF și Astra au fost angajate în corespondență în ceea ce privește revendicarea CNADNR.
223. Astra nu a deschis dosare de daune în ceea ce privește cererile de plată ale CNADNR sau revendicarea acesteia și nu a făcut un provizion din cadrul rezervelor sale tehnice de pierderi pentru că Revendicarea CNADNR nu a creat numai o obligație neprevăzută, care să fie explicată ca o răspundere capitalizată restricționată.
224. Poziția Astra a fost sprijinită de o opinie contabilă a unui expert. Expertul a susținut că Astra “*nu avea nicio obligație de a înregistra în contabilitatea anului 2013 ca obligație de plată sau risc provizional*”.²³⁴ Dată fiind situația de fapt, litigiul dintre CNADNR și Astra a constituit o răspundere neprevăzută²³⁵ pentru că era legată de o posibilă plată – dar în ceea ce privește plata unei sume despre care nu era “*sigură*” și a cărei valoare nu putea fi apreciată ca fiind “*credibilă*”.
225. CNADNR nu a prezentat o cerere de daune formulată corect. În mod special, CNADNR nu a particularizat daunele pe care le-a suferit și mai mult, nu a demonstrat că daunele pe care le-a suferit au fost atribuite exclusiv Romstrade care a încălcat Contractul 617. De fapt, CNADNR a afirmat clar de mai multe ori că nu a suferit²³⁶ daune în momentul în care a emis cererile de plată.

232. Plângerea penală a ASF împotriva Consiliului de Supraveghere al astra, depusă la secția penală a Parchetului de pe lângă Curtea Supremă la data de 12 februarie 2014, și înaintată la DNA la 31 martie 2014, p.1, **Proba C-573**
233. Scrisoare Nr. 1530 de la Astra către ASF, 12 februarie 2014, p.2, **Proba C-881**: “*Posibila plată efectuată de Astra către CNADNR a sumei de 93.930.037 RON cu titlu de garanție, efectuată după data de 31 decembrie 2013, va fi luată în evidență în contabilitate în conformitate cu prevederile Ordinului ISB nr. 3129/2005, respectiv, ca o răspundere capitalizată restricționată*”.
234. Raportul expertului contabil pregătit de George Ivanovici, la data de 27 ianuarie 2014, *op cit.* în Scrisoare de la Astra către ASF Nr. 1530 din 12 februarie 2014, **Proba C-881** p.16
235. Raportul expertului contabil pregătit de George Ivanovici, la data de 27 ianuarie 2014, *op cit.* în Scrisoare de la Astra către ASF Nr. 1530 din 12 februarie 2014, **Proba C-881** p.16
236. Potrivit avocatului legal pentru CNADNR: “*reclamanta [CNADNR] nu solicită suma de bani revendicată prin procesul în instanță ca urmare a unui prejudiciu, dar solicită banii care au fost înscrși în polițele de asigurare*” (pagina 4 din procesul verbal al instanței din 27 septembrie 2013 – Cazul nr. 11570/3/2013).”

226. Totodată, în timp ce sentințele Tribunalului București și Curții de Apel au fost negative pentru Astra, punerea acestora în aplicare a rămas în așteptarea contestării lor, iar

237

apelul Astra a fost în cele din urmă un succes.

227. Cu toate acestea, ASF a continuat să urmărească Revendicarea CNADNR cu Astra. La 7 februarie 2014, ASF a afirmat că din cauza Revendicării CNADNR, indicatorii de solvabilitate și lichiditate pe care i-a prezentat Astra au scăzut în conformitate cu stan-

238

dardele de contabilitate aplicabile. Aceasta a sugerat că dacă sentința era luată în considerare în mod corect, “solvabilitatea [Astra] este... sub pragul minim prevăzut

239

de legislația în vigoare ...”. Aceeași scrisoare cerea un răspuns în termen de șapte zile pentru a explica “motivul pentru încălcarea prevederilor legale specifice”.

- a) La 12 februarie 2014, în termenul de 7 zile specificat de ASF în Scrisoarea Nr. DSS 854, Astra a răspuns de asemenea la Scrisoarea ASF Nr. DSS 854 (care pretindea o încălcare a standardelor de contabilitate). Din nou a explicat baza pentru care nu inclusese Revendicarea CNADNR în rezerva tehnică.
- b) Astra a²⁴⁰ prezentat de asemenea ASF calculele ipotetice de solvabilitate revizuite. Aceste calcule de solvabilitate au examinat poziția de solvabilitate a Astra în cazul în care Revendicarea CNADNR urma să solicite plata echivalentă pentru Polițele CNADNR în întregime. Calculele ipotetice de solvabilitate au stabilit că Astra ar depăși totuși pragul minim. Parte din baza acestui calcul a fost așteptata recuperare a creanțelor de la Romstrade în cazul în care Revendicarea CNADNR era demonstrată. Calculele de solvabilitate presupuneau o reducere pentru creanțele de la Romstrade având în vedere starea sa de status. Coeficientul de reducere pentru creanțele Romstrade (40%, cu 60% prevăzut a se recupera) a fost pe baza discuțiilor cu administratorul special al Romstrade.
- c) În ciuda răspunsurilor Astra, ASF a continuat să se țină de Revendicarea CNADNR, în cele din urmă încorporând-o ca una din cele mai semnificative constatări.

Scrisoare Nr. 1530 de la Astra către ASF, 12 februarie 2014, p.2, **Proba C-881**. Vezi de asemenea Scrisoare de la Astra către ASF Nr. 1530 of 12 februarie 2014 **Proba C-881** p.2: “Compania Nationala de Autostrazi si Drumuri Nationale din România SA nu a cerut niciodată de la compania noastră suma de 93.930.037,02 RON cu titlu de revendicări sau cu titlu de daune, ci cu titlu de “așazisă” garanție, prin urmare nu a formulat o cerere de daune sau deschiderea unui dosar de daune pentru plata de daune, un aspect pe care subsemnata l-a arătat atât pe durata fazei de discuții amiabile cu aceasta, cât și în fza de judecare a litigiului în fața instanței.”

237. Vezi: Scrisoare de la ASF către Astra Nr. PA/158 din 17 ianuarie 2014, **Proba C-882**; Scrisoare de la Astra către ASF Nr. 781 din 24 ianuarie 2014, **Proba C-883**; ASF Scrisoare nr. SA/DSS 566 din 3 februarie 2013, **Proba C-884**; Scrisoare Nr. 1217/05.02.2014 de la Astra către ASF, din data de 5 februarie 2014, **Proba C-885**, pp.2-3.

238. Potrivit ASF, aceasta a încălcat “Articolul 3 Par. (4) și (5) din Normele referitoare la metodologia de calcul și indicare a rezervelor tehnice minime pentru activitatea de asigurare generală, puse în aplicare prin Ordinul ISB nr. 3109/2003”. Vezi Scrisoare Nr. DSS 854 de la the ASF către Astra, 10 februarie 2014, **Proba C-886**.

239. Vezi Scrisoare Nr. DSS 854 de la the ASF către Astra, 10 februarie 2014, **Proba C-886**

240. Vezi Scrisoare No 1530 de la Astra către ASF, 12 februarie 2014, p.4, **Proba C-881**

La 22 februarie 2014, Dan Rușanu, șeful ASF, a apărut într-o ediție specială a emisiunii “Income”, un program TV românesc difuzat de Antena 3, o stație de televiziune deținută de un afacerist prieten al PSD, Dan Voiculescu. El a exprimat opinia că CNADNR a “*fost perfect îndreptățită*” să depună cererea și a exprimat un nivel foarte înalt de încredere (“90%”) că CNADNR va prevala prin apelul său. Că organul de reglementare ar trebui să ia o astfel de poziție în mod public împotriva Astra, sprijinirea organului de stat coleg a fost ciudată în circumstanțele încercării de a asigura stabilitatea Astra. În cele din urmă, ASF s-a bazat pe Revendicarea CNADNR ca principală premiză pentru a arunca Astra sub administrare specială, după cum se descrie mai jos.

- d) Cam în același timp a izbucnit o dispută politică între Președintele Basecu, Ponta și ASF în public. La 17 februarie 2014, Președintele Băsescu a mers atât de departe încât să spună că ASF reprezenta cele mai puternice dovezi de corupție din partea D-lui Ponta, deoarece atât de multe persoane asociate PSD se implicaseră în ASF. Președintele Băsescu a continuat făcând apel la legisla-

241

tivul României să înlocuiască conducerea și managementul ASF.

- e) Ponta a răspuns printr-o conferință de presă la 20 februarie 2014. Ponta a afirmat la conferința de presă că “...*Domnul Președinte este foarte furios pentru că unul din sponsorii săi, proprietarul Astra Asigurări, avea probleme și*

242

că de acea a început să fie supărat pe ASF”. El a sugerat că critica D-lui Băsescu față de ASF a fost motivată de posibila pierdere a sprijinului financiar pe care îl primea de la Dan Adamescu, pe care îl vedea ca având loc ca urmare a unei delapidări: “*Președintele are o mare problemă legată de o mare firmă, condusă de către Dl. Adamescu, cu care este foarte apropiat și a fost foarte apropiat în toate campaniile electorale. Cred că legea trebuie să decidă și, oricine e vinovat de delapidare de fonduri, trebuie să plătească, chiar dacă le-*

243

a delapidat pentru o camanie electorală”.

- f) Dan Rușanu, Președintele ASF, a intervenit în această dispută politică. El a sugerat la 21 februarie 2014, ziua de după conferința de presă a lui Ponta, că ASF va demonstra D-lui Dan Adamescu că era în culpă și astfel, a dezaprobar critica Președintelui Băsescu: “*Vom vedea în două la patru săptămâni dacă a fost justificată etichetarea ASF ca incompetentă sau dacă Președintele Băsescu-*

244

cu a spus asta numai ca să-și apere prietenul [Dan Adamescu]”.

241. <http://www.mediafax.ro/politic/basescu-cer-parlamentului-revocarea-imediate-a-intregii-conducerei-a-asf-e-o-cloaca-12117429>

242. <http://www.mediafax.ro/politic/ponta-basescu-este-suparat-ca-patronul-astra-asigurari-unul-dintre-sponsorii-sai-sunt-probleme-12120471>

243. ‘*Primul Ministru Victor Ponta: Vreau să asigur companiile și investitorii de sprijinul complet al Guvernului în ceea ce privește activitatea lor din România*’, din data de 20 februarie 2014, p.3 **Proba C-28 A**

244. Scrisoare de la Astra către Medien, 23 decembrie 2014, **Proba C-626**.

- g) La scurt timp după aceste evenimente, Ponta l-a înlocuit pe Rușanu la șefia ASF, numind un alt aliat apropiat, pe Mișu Negrițoiu, în locul lui Rușanu.²⁴⁵

B. ADMINISTRAREA SPECIALĂ A ASTRA

228. la 14 februarie 2014, ASF a răspuns Astra în ceea ce privește scăderea coeficientului său de lichiditate pentru alte asigurări decât de viață la 0,81, cum se menționează la ¶186 mai sus și a anulat Planul de Măsuri Revizuit al Astra, cerând un alt plan de măsuri. ASF a emis Decizia Nr. 42 (“**Decizia 42**”) la patru zile după această scrisoare, plasând Astra sub administrare specială și, fără nicio discuție cu Astra, a numit KPMG Advisory SRL (“**KPMG**”) ca administratorul special. Cu toate că ASF a confirmat primirea Planului de Măsuri Revizuit, ASF nu l-a acceptat înainte de a emite Decizia 42.

229. Această măsură – pe care autoritățile de reglementare sunt obligate să o rezerve numai pentru cele mai extreme cazuri, ca o intervenție în ultimă instanță²⁴⁶ – a înlăturat Astra de la controlul administrării și a plasat-o sub control administratorilor speciali de la KPMG Advisory SRL (“**KPMG**”) – care au fost unilateral selectați de ASF, fără nicio consultare u conducerea Astra. aceasta a fost cea mai draconică măsură corectivă disponibilă în acel moment.

230. Prin plasarea Astra sub administrare specială, ASF a făcut ceva ce nu a făcut niciunui alt asigurator în acel moment. Carpatica Asigurari (“**Carpatica**”), de exemplu, la trei luni după intrarea Astra în administrare specială, a fost supusă la o formă mai slabă, simbiotică de procedură de recuperare financiară de către ASF, după ce marja sa de

247

solvabilitate a scăzut sub minimul legal. După un an și trei luni, înregistrând o marjă

248

de solvabilitate de -6.23, ASF i-a permisă își ajusteze și modifice planul de recuperare, inclusiv prin adăugarea unei majorări a capitalului și asigurarea unui investitor

249

strategic. Euroins a fost un caz similar, după cum se descrie de Alexander Ad-

250

mamescu în a doua sa declarație de martor. Intervențiile ASF la Astra au fost întotdeauna mai rapide și mai draconice decât cele aplicate concurenților Astra. Într-adevăr, Martorii ANAF

245. ‘Mișu Negrițoiu pierde conducerea ASF după votul din Parlament’ Business Review [online], 11 mai 2017, disponibil la <http://www.business-review.eu/news/misu-negritoiu-loses-asf-conducere-following-vote-in-parliament-137571> **Proba C-887**

246. Principiile esențiale ale IAIS, Principiul 11, 1 octombrie 2011, **Proba C-888**

247. ‘Decizia nr. 183/2014 privind deschiderea procedurii de recuperare financiară pe baza unui plan de recuperare la “Carpatica Asig” - S.A. lege5.ro, 16 mai 2014, disponibil la: <http://lege5.ro/Gratuit/gm4tonrxgq/decizia-nr-183-2014-privind-deschiderea-procedurii-de-redresare-financiara-pe-baza-de-plan-de-redresare-la-societatea-carpatica-asig-sa>, **Proba C-1056**.

248. ASTRA, Carpatica și Forte au active care nu acoperă rezervele tehnice pe care și le-au stabilit / Cum ar putea fi afectat asiguratul, hotnews.ro, disponibil la: <http://economie.hotnews.ro/stiri-pensii-private-20440738-carpatica-asigurari-asigurator-care-functioneaza-mai-bine-1-zile-sub-nivelul-legal-solvabilitate-anunta-majorat-capitalul-2-5-milioane-lei.htm> **Proba C-899**.

249. ‘Autoritatea de Supraveghere Financiară: Carpatica vine cu măsuri suplimentare după exercițiul BSR, Euroins va întocmi din nou planul’, mediafax.ro disponibil la: <http://www.mediafax.ro/economic/asf-carpatica-vine-cu-masuri-suplimentare-in-urma-exerciitiului-bsr-euroins-va-reface-planul-14682211> **Proba C-890**

62

250. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶200.

explică faptul că “nu a văzut niciodată²⁵¹ înainte astfel de atac concertat și vicios împotriva unei instituții financiare majore.”

231. Abordarea rapidă și puternică de către ASF a avut consecințe grave pentru Astra. În termen imediat, a întrerupt eforturile conducerii Astra de a continua implementarea măsurilor de remediere pe care le promisese, din care unele se aștepta să le finalizeze în următoarea lună. De exemplu, în legătură cu constatările controlului din 2013 despre explicațiile Astra pentru polițele care nu au încasat prime, Astra ar fi explicat ulterior în obiecțiile sale la Raportul 5577 că era “în mijlocul unui proces de inventariere pe durata acelei perioade, s-au făcut schimbări semnificative în baza de date a companiei și aceste changes au fost efectuate pentru a îndeplini planul de măsuri ...”²⁵²

Înlocuirea conducerii Astra a împiedicat-o să finalizeze astfel de etape.

I. Efectele Deciziei nr. 42

232. Decizia 42 a suspendat, pentru viitoarea durată de administrare specială, “puterile legale ale acționarilor semnificativi și ale persoanelor semnificative” ale Astra, transferându-le către KPMG. De asemenea, a suspendat “drepturile de vot în ceea ce privește numirea și revocarea membrilor Consiliului [de Supraveghere] [...], dreptul acționarilor de a primi dividende, activitatea, precum și dreptul de a primi compen-

²⁵³

sații, ale membrilor Consiliului [de Supraveghere].” Nova deci a pierdut controlul conducerii strategice și viitoare a companiei în care deținea 99,7% din acțiuni.

233. De asemenea, a cerut implementarea, prin intermediul KPMG ca administrator special, a unei game extinse de “măsuri prudențiale”:²⁵⁴

- a) O majorare urgentă a capitalului pentru a aduce solvabilitatea și lichiditatea Astra în linie cu minimul legal;
- b) Un inventar urgent al dosarelor de daune pentru a stabili obligațiile față de creditorii de asigurări;
- c) Un calcul corect al rezervelor tehnice;
- d) Interdicția de a se investi în titluri de valoare și imobiliare, exceptând depozitele bancare și obligațiunile de stat / certificatele de trezorerie;
- e) Interdicția înstrăinării bunurilor fără aprobarea prealabilă a ASF;
- f) Accelerarea recuperării împrumuturilor inter-companii și interzicerea pe viitor a împrumuturilor inter-companii;

251. Prima declarație de martor a Martorului ANAF, 15 iulie 2017, p. 3, **Proba C-891**.

252. Scrisoare Nr. 1528 referitoare la obiecțiile ridicate la raportul inspecției inopinate semnată la data de 10 februarie 201, 12 februarie 2014, p. 6, **Proba C-25**.

253. Decizia ASF Nr. 42/2015 privind deschiderea procedurilor de recuperare financiară împotriva Astra prin administrare specială, 18 februarie 2014, **Proba C-26**, pp. 2-3.

254. Decizia ASF Nr. 42/2015 privind deschiderea procedurilor de recuperare financiară împotriva Astra prin administrare specială, 18 februarie 2014, **Proba C-26**, p. 3.

- g) Inventarierea urgentă a creanțelor și anularea creanțelor din asigurări legate de polițele expirate și
- h) Reexaminarea poliței de reasigurare și plasarea riscurilor cu reasiguratorii cu o agenție de rating recunoscută.
234. Decizia 42 a prevăzut de asemenea că, *“pe perioada procedurii pentru recuperare financiară prin administrare specială, administratorul special va fi obligat să îndeplinească și să ia toate măsurile necesare pentru a reface starea financiară a [Astra], urmând prevederile, termenii și condițiile din deciziile emise de [ASF]”* ²⁵⁵.
235. Astra, acționarii Astra, familia Adamescu și consiliul de conducere al Astra și diverse ²⁵⁶ alte persoane au contestat Decizia 42 la 21 februarie 2014, cerând anularea acesteia și anularea tuturor documentelor pe care aceasta s-a bazat, inclusiv toate acțiunile KPMG ca administrator special.
236. În aceeași zi, ASF a emis Decizia Nr. 43 (**“Decizia 43”**), ²⁵⁷ care stabilea îndatoririle KPMG în calitate de administrator special. Decizia 43 a stabilit ca KPMG să întocmească un raport despre situația financiară a Astra, care să evidențieze: (i) motivele pentru inițierea procedurii de recuperare financiară; (ii) persoanele responsabile de intrarea Astra în administrare specială și (iii) perspectivele reale și operaționale de recuperare financiară Astra, împreună cu propunerile KPMG de îndeplinire a acestor ²⁵⁸ perspective sau invers, motivele care împiedică astfel de realizare, pe care le-a făcut în 25 de zile. Decizia 43 a reflectat de asemenea mandatul din Decizia 42 pentru KPMG, obligând-o *“să îndeplinească și să ia toate măsurile necesare pentru refacerea situației financiare a Astra, respectând prevederile, termenii și condițiile din* ²⁵⁹ *deciziile date de Consiliul [ASF].”*
237. La 21 și 24 februarie 2014, KPMG a luat o serie de decizii administrative în legătură cu Astra. Cel mai notabil, KPMG a optat să mențină conținutul rolurilor și responsabilităților consiliului de conducere al Astra, ²⁶⁰ chiar dacă cu mici modificări care să reflecte administrarea specială a Astra.

2. Întrebări privind numirea și conduita inițială a KPMG

238. Procesul prin care KPMG a fost numită nu a fost transparent. După cum explică Alexander Adamescu, a fost informat de KPMG că ASF a numit

255. Decizia ASF Nr. 42/2015 privind deschiderea procedurilor de recuperare financiară împotriva Astra prin administrare specială, 18 februarie 2014, **Proba C-26**, p. 3 (accentuare adăugată).

256. Apelul Astra la Curtea de Apel București, Secția Administrativă și Fiscală VII, împotriva Deciziei ASF Nr. 42/2015 din 18 februarie 2014, 21 februarie 2014, **Proba C-27**. Curtea de Apel București a respins în cele din urmă apelul dar, incredibil, nu până peste doi ani, la 27 aprilie 2016. respingerea apelului este discutată mai jos. TNG România și Epsilon au contestat această respingere la Curtea Supremă la 11 august 2016.

257. Decizia ASF Nr. 43, 18 februarie 2014, **Proba C-704**.

258. ADAA00131450 Decizia ASF Nr. 43, 18 februarie 2014, p. 2, **Proba C-704**.

259. ADAA00131450 Decizia ASF Nr. 43, 18 februarie 2014, p. 3, **Proba C-704**.

260. Decizia Nr. 3/21.02.2014 of KPMG, 21 februarie 2014 **Proba C-892**

KPMG foarte din scurt, într-un proces²⁶¹ închis, fără a oferi mandat²⁶² de licitație sau o altă formă de proces de selecție mai larg. Martorul ANAF sugerează că KPMG a fost selectată pentru disponibilitatea sa de a urma instrucțiunile ASF.

239. Atât Dan, cât și Alexander Adamescu au avut impresia că KPMG nu dispunea de experiența necesară. Impresiile lor au fost confirmate de John Cutts: “*KPMG România m-au impresionat ca fiind contabili competenți dar fără suficientă experiență în asigurări. KPMG este efectiv o franșiză. După câte cunosc eu, nu a avut loc niciun dialog cu specialiștii în asigurări din alte jurisdicții. KPMG România prin urmare acționează fără îndrumări. De asemenea, aceasta avea priorități diferite față de cele ale²⁶⁴ conducerii Astra. KPMG România nu a fost preocupată de progresul afacerii, ci de conformarea – administrarea afacerii de zi cu zi în conformitate cu reglementările.*”
240. Era de asemenea clar pentru părțile neinteresate că KPMG nu putea sau nu vrea să ia măsuri decât cu aprobarea ASF. După cum explică Dl. Cutts, aceasta s-a extins la cele²⁶⁵

mai obișnuite detalii, inclusiv eliberarea de documente individuale. De asemenea, s-a extins și la probleme esențiale privind analiza și exercitarea de KPMG a puterilor de luare a deciziilor care –au fost stabilite.

241. Au existat îngrijorări imediate privind conduita KPMG în calitate de administrator special, care puneau sub semnul întrebării competența KPMG de a acționa ca administrator special al Astra. La 24 februarie 2014, TNG România s-a plâns că KPMG îi lipsea seriozitatea în îndeplinirea mandatului de administrator special și, în doar câteva din primele zile de administrare specială:
- (i) a redus fluxul de numerar al Astra la jumătate;
 - (ii) nu a aprobat subscrierea polițelor, ceea ce a dus la o pierdere estimată lunar la 1 milion de euro;
 - (iii) nu a aprobat dosarele de pierderi și încheierea unor tranzacții de despăgubire, ceea ce a dus la o pierdere de 10.062.995,69 RON în doar două zile, precum și la penalitățile obligatorii privind polițele de “carte verde” (de 1.700.000 euro) în valoare de 12% pe an (204.000 euro);
 - (iv) blocarea aprobării contractelor cu contractanții de reparații și piese de schimb;
 - (v) blocarea a diverse tranzacții;
 - (vi) întârzierea aprobării plăților în dosarele de pierderi și
 - (vii) nu a dovedit raportul de plăți în valoare de peste 100.000 RON.

C. RAPORTUL ADMINISTRATORULUI SPECIAL KPM

242. La 25 martie 2014, KPMG a întocmit raportul său de administrare specială (“**Raportul de Administrare Specială**”) și planul de recuperare (“**Planul de recuperare al KPMG**”), care impunea ajustări care se ridicau la o reducere radicală a activelor Astra

²⁶⁶

și mărirea semnificativă a rezervelor tehnice. Raportul de Administrare Specială conținea informații pe baza unui bilanț neverificat de la 31 decembrie 2013, înainte ca raportul privind activul și pasivul să fi fost finalizat.

261. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶442.

262. Prima declarație de martor a Martorului ANAF, Răspuns la Întrebarea 3, p. 3.

263. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶252.

264. Declarația de martor a lui John Cutts, ¶47.

265. Declarația de martor a lui John Cutts, ¶¶56.

266. Raportul administratorului special, KPMG Advisory SRL, 25 martie 2014, Ex. R-13.

Valoarea totală a ajustărilor KPMG pentru bilanțul Astra a arătat o reducere netă de 990 milioane RON a activelor sale.

243. La 7 aprilie 2014, când ASF a acceptat Planul de recuperare al KPMG, ASF a refuzat să aprobe măsurile 10 și 11 din acesta, care ar fi repus la conducere pe Dan Adamescu și restul conducerii Astra, în anumite condiții. Măsurile 10 și 11 ar fi transformat regimul de administrare specială într-un regim de “*monitorizare*”, cu Astra permițând KPMG accesul liber la toate informațiile necesare în scopul acelei monitorizări, dar cu conducerea și managementul astra luând toate măsurile necesare pentru ca Astra să se

267

recupereze și să iasă de sub administrare specială. Perioada de monitorizare ar fi necesitat rapoarte lunare din partea Astra către ASF în ceea ce privește “*evoluția indicatorilor de prudențialitate în raport cu etapa de implementare a măsurilor prevăzute*

268

de planul de recuperare” și era condiționată de finalizarea *tuturoe* etapelor anterioare din planul de recuperare. Efectul refuzului de ASF al acestor elemente ale planului a avut scopul de a ține familia Adamescu departe de conducerea Astra pe timp nedefinit.

244. Astra a disputat puternic constatările din Raportul de Administrare Specială al KPMG, inclusiv propunerea de reducere a activelor și majorare a rezervelor tehnice.

269

245. Ajustările KPMG și analiza ulterioară a ajustărilor (“**Analiza Ajustărilor KPMG**”) au fost imposibil de descifrat pe baza informațiilor prezentate, iar valabilitatea acestora nu se putea stabili pe baza analizei de KPMG din Raportul de Administrare Specială. Din perspectiva Astra, ajustările propuse au fost în multe cazuri total nejustificate și, în alte cazuri, mult prea exagerate și/sau greșit apreciate. John Cutts își amintește de Tudor Grecu care arăta că KPMG a supra-provizionat conturile Astra la in-

270

strucțiunile primite de la ASF.

1. Ajustările KPMG

246. Ajustările KPMG’, al căror efect general a fost de a reduce activele nete ale Astra de 180 milioane RON la pasive nete de 775 milioane RON, nu aveau niciun sens pentru Astra și conducerea sa.
247. Ajustările au ajuns înapoi în timp, la perioade deja analizate de CSA și ASF, care nu au avut nicio problemă în ceea ce privește aceste puncte – sau, în măsura în care a existat vreo problemă, au considerat-o mult mai restrânsă ca amploare. Totodată, după cum s-a descris deja mai sus, auditorul independent al Astra (și încă aprobat de guvern), SOCCEC, și actuarul său independent nu au identificat necesitatea vreunei ajustări a situațiilor financiare până la și inclusiv situațiile financiare pe 2012. Și în decembrie 2013, ASF a aprobat deschiderea de către Astra a unei noi filiale în Germania.

267. Decizia ASF No.117 privind Raportul Administratorului Special al Astra, 7 aprilie 2014, p.2, **Proba C-34**.

268. Raportul administratorului special, KPMG Advisory SRL, 25 martie 2014, p. 74, **Ex. R-13**.

269. Analiza de către KPMG a principalelor ajustări la elementele de Bilanț la data de 31 decembrie 2013, **Proba C- 359**.

270. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶60

248. Cele mai semnificative ajustări ale KPMG au fost pentru:
- a) Creanțele directe din operațiunile de asigurare – active ajustate în jos cu 435 milioane RON;
 - b) Creanțele cu partea asociată din împrumuturile intra-grup: ajustate în jos cu 116 milioane RON;
 - c) Rezervele tehnice non-viață și de viață – pasive ajustate în sus cu 78 milioane RON, și
 - d) Reasigurare – active și pasive ajustate în jos cu 295 milioane RON și respectiv, 87 milioane RON.
249. Cu toate acestea, Astra a contestat aceste concluzii, deoarece multe păreau exagerate sau eronate. Tratatamentul primelor vechi, împrumuturile intra-grup, și revendicările din polițele Romstrade exemplifică aceasta.
- a. Creanțe din operațiuni de asigurare directă sub administrare specială Report
250. Cele mai semnificative ajustări la creanțele directe din operațiunile de asigurare au fost pentru: (i) primele vechi (181 milioane); și (ii) afectarea creanțelor (70 milioane RON).
251. Ajustările pentru primele vechi sunt în ceea ce privește polițele de asigurare care și-au depășit perioada de valabilitate sau risc. Ajustarea a anulat creanțele în ceea ce privește aceste polițe.
252. KPMG a livrat o analiză asupra primelor vechi care a fost chiar mai pesimistă
271
decât concluziile ASF din Raportul 5577. Mai mult, Analiza Ajustărilor KPMG a adoptat coeficienți mai severi decât față de creanțele Astra.
253. Pentru creanțele scadente de mai mult de un an, KPMG a adoptat o ajustare negativă de 100% în Analiza Ajustărilor KPMG, față de 90% care s-a folosit în Raportul de Administrare Specială al KPMG. KPMG nu a dat nicio explicație pentru cea aspră afectarea: KPMG a arătat la fel în cele două documente că a aplicat “coeficienții de ajustare stabiliți în conformitate cu practica pieței și istoricul
272
de colectare al Companiei”.
254. Pe lângă ajustarea creanțelor, KPMG se pare că nu a urmărit colectarea primelor vechi. Fără a încerca să le colecteze, nu este clar cum putea KPMG stabili ce porție din acestea ar fi putut fi colectată.

271. KPMG a calculat valoarea legată de primele vechi la 181 milioane RON, în comparație cu calculul din Raportul 5577 de 114 milioane RON.

272. Raportul administratorului special, KPMG Advisory SRL, 25 martie 2014, p. 18, **Ex. R-13**.

b. Împrumuturile intra-grup conform raportului administratorului special

255. Valorile creanțelor Astra în baza împrumuturilor intra-grup în The Nova Group a fost de 124 milioane RON. Ajustarea KPMG de 113 milioane RON a reprezentat *valoarea totală* a împrumuturilor către: (i) Medien Holding SRL (“**Medien**”); (ii) SC Baumeister SA (“**Baumeister**”); și (iii) Astra Card SRL (“**Astra Card**”), pretins datorită eșecului ca aceste împrumuturi să fie restituite în urma unei cereri pentru restituirea de urgență, și “*dată fiind lipsa de informații financiare relevante / lipsa de venituri*

273

care să asigure sursele de restituire a împrumuturilor”.

256. Nu este clar dacă KPMG a solicitat informații de la Medien Holdings, de exemplu, în legătură cu adevărata sa situație financiară. Nu sunt evidente analize ale activelor Medien (de exemplu, PET, creanțe sau garanții intra-grup), dacă alte companii din cadrul The Nova Group ar ajuta la îndeplinirea acestor creanțe, sau perspectiva de recuperare prin litigiu.
257. Afectarea completă propusă de KPMG în Analiza Ajustărilor KPMG a valorii împrumuturilor restante pentru aceste trei entități înrudite trebuie să fie văzută în contextul discordanței cu restituirea acestor împrumuturi incluse fiind mai târziu ca o măsură în Planul de recuperare al KPMG.

c. Rezerve pentru revendicări

258. În afară de efectuarea unui provizion necuvenit pentru Revendicarea CNADNR, după cum s-a arătat deja mai sus, KPMG a efectuat un provizion excesiv într-un număr de alte cereri. Acestea au inclus o revendicare adusă de Eximbank, în ceea ce privește garanția unui credit în valoare de 34.400.000 RON, care a fost destinat pentru a garanta restituirea unui împrumut de 86.000.000 RON, dat de Eximbank către Romstrade.

274

Această garanție a fost făcută printr-o poliță de asigurare (“**Polița Eximbank**”). Eximbank a făcut o revendicare în baza Poliței Eximbank după ce Romstrade nu a restituit o rată din împrumutul de bază. Astra a refuzat plata cererii Eximbank, în parte pe baza faptului că Romstrade intrase în insolabilitate înainte de a face cererea pe naza Poliței Eximbank. Eximbank și-a urmărit cererea în instanță și a avut un succes parțial în primă instanță, primind aproximativ jumătate din daunele pe care le-a

275

revendicat.

259. Cu toate acestea, la apel, Astra a prevalat. Curtea de Apel a constatat că Eximbank și Romstrade schimbaseră termenii contractului de credit de bază fără a informa Astra. Eximbank a făcut apel la Înalta Curte de Casație și Justiție. Cu toate acestea, ca ur-

276

mare a intrării Astra în insolabilitate, cererea Eximbank a fost amânată.

260. Deși sentința curții de primă instanță nu a fost niciodată o sentință definitivă, KPMG a făcut provizion pentru valoarea completă a sentinței Eximbank din prima instanță. Aceasta a continuat să facă provizion complet pentru revendicare la

273. Raportul administratorului special, KPMG Advisory SRL, 25 martie 2014, p.16, **Ex. R-13**.

274. Polița de Asigurare Nr. 453/02.02.2011 între Romstrade Srl și SC Asigurare-Reasigurare, 2 februarie 2011, **Proba C-893**

275. Sentința Curții de Apel în cazul nr. 16039/3/2013, 23 octombrie 2014, p.5, **Proba C-894**.

276. Decizia Înaltei Curți de Casația și Justiție, 2 februarie 2016, **Proba C895**

valoarea din sentința din prima instanță, chiar și după ce aceasta a fost răsturnată de
²⁷⁷

Curtea de Apel. KPMG a avut o abordare similară în ceea ce privește litigiul cu Consiliul Municipiului București.

2. *Deloitte nu aprobă ajustările KPMG*

261. Deloitte a fost angajată ca auditor independent înlocuitor pentru Astra. Aceasta urma să scoată în evidență dificultățile provocate de abordarea KPMG în încercarea de a emite o opinie de audit.
262. În Raportul de Audit din 2013, întocmit la data de 7 august 2014 (“**Raportul de Audit Deloitte**”), aceasta a arătat că nu a fost suficientă particularitatea cu privire la ajustări pentru a permite bilanțurile inițiale corecte de la 1 ianuarie 2013, astfel încât nu putea determina²⁷⁸ fluxurile de numerar și performanțele financiare ale Astra pentru anul financiar 2013.
263. Deloitte a arătat de asemenea că, la un nivel mai larg, nu a fost în măsură să adune dovezi despre audit suficiente și corespunzătoare în ceea ce privește conținutul, aprobarea și implementarea planurilor de recuperare financiară ale KPMG pentru Astra pentru a exprima o opinie de audit.

a. Planul de recuperare al KPMG

264. KPMG fusese mandatată de ASF și ca administrator special²⁸⁰ pentru Astra, pentru a realiza un raport despre situația financiară a Astra. KPMG a întocmit legal Raportul de Administrare Specială KPMG și Planul de recuperare al KPMG.²⁸¹ Cu toate că Astra dispută mărimea ajustărilor care KPMG afirma că erau necesare, Planul de recuperare al KPMG a stabilit o cale de urmat pentru ca Astra să iasă din măsurile speciale. Astra și familia Adamescu au fost prin urmare disponibili pentru a se angaja în implementarea Planului de Recuperare.
265. Planul a stabilit douăzeci de mpsuri în limite de timp variate și termene de implementare, dintre care cele mai importante pentru recuperarea Astra au fost următoarele:

277. Situațiile financiare ale Astra în 2014, 31 decembrie 2014, p.33, **C-362**

278. Pe durata procesului de audit, noi am constatat că multiple ajustări semnificative fuseseră făcute la situațiile financiare individuale de la 31 decembrie 2013, și o parte din acestea ar fi putut fi înregistrate în perioadele anterioare. În consecință, nu am putut obține suficiente dovezi de audit în ceea ce privește bilanțurile inițiale de la 1 ianuarie 2013. Deoarece bilanțurile inițiale sunt incluse în determinarea performanțelor financiare și a fluxurilor de numerar, nu am fost în măsură să determinăm ajustările posibile care ar fi fost necesare pentru rezultatul anului raportat în contul de profit și pierdere, în fluxurile de numerar nete raportate în situația despre fluxurile de numerar și situația privind schimbările capitalului propriu pentru anul financiar care se încheia la 31 decembrie 2013. [Raportul auditorului independent Deloitte, din data de 7 august 2014, **Ex. R-19**, ¶ 4]

279. Raportul auditorului independent Deloitte, din data de 7 august 2014, **Ex. R-19**

280. Decizia ASF Nr. 43, 18 februarie 2014, p. 2, **Proba C-704**.

281. Raportul de Administrare Specială a avut pretinsul “*scop de a evita inițierea procedurii de faliment și recuperarea Companiei prin măsurile de recuperare pentru lichiditate și solvabilitate, în funcție de posibilitățile identificate reale și operative de recuperare, având în vedere constrângerile economice aplicabile, cerințele cumulate ale legislației privind asigurările, piața de capital și companiile comerciale și diagnosticul complex al simptomelor agravate, generalizate și acumulate în timp la nivelul companiei.*”: Raportul administratorului special, KPMG Advisory SRL, 25 martie 2014, p. 7, **Ex. R-13**

- a) Măsura 6 – recrutarea unei echipe de conducere înlocuitoare;
 - b) Măsura 8 – recuperarea împrumuturilor intra-grup prin plata activelor;
 - c) Măsura 9 – un împrumut convertibil în valoare de 70 milioane RON de la acționarii semnificativi ai Astra (adică Nova);
 - d) Măsura 12 – rezolvarea revendicării CNADNR;
 - e) Măsura 18 – completarea contribuției la capital cu activele nete în valoarea necesară până la 150 milioane RON, pentru a realiza marja de solvabilitate minimă estimată în conformitate cu Raportul de Administrare Specială (298 milioane RON) de către acționarii existenți și/sau de către un investitor strategic; și
 - f) Măsura 19 – finalizarea preluării AXA.
266. Pe termen scurt, principalele date identificate au fost: (i) 30 aprilie 2014 ca termen strict pentru majorarea capitalului cu 70 milioane RON (“**Prima Etapă de Majorare a Capitalului**”); și (ii) 15 august 2014 ca dată estimată pentru finalizarea preluării AXA.

D. IMPLEMENTAREA PLANULUI DE RECUPERARE AL KPMG

1. Preluarea AXA

267. După cum s-a arătat anterior, Astra notificase ASF despre intenția sa de a achiziționa cota de 99,98742% din Société Beaujon la AXA România în noiembrie 2013.²⁸² Dar în momentul Deciziei 42, ASF încă nu aprobase tranzacția. Totuși, și în ciuda șocului pus de Decizia 42, acționarii Astra au luat toate măsurile pentru a menține în curs preluarea AXA, chiar dacă din cauza evidentelor beneficii pe care le oferea tranzacția propusă.
268. Dan Adamescu personal i-a convins pe cei de la KPMG despre avantajele tranzacției și a făcut ca KPMG să ajute la obținerea aprobării de la ASF.²⁸³ Ca urmare, KPMG a inclus preluarea AXA în Planul de Recuperare, cu termen strict pentru finalizare stabilit pentru 15 ianuarie 2015. Separat, acționarii Astra au continuat să insiste pe lângă ASF să aprobe preluarea; ASF a aprobat preluarea AXA ca parte a Planului de Recuperare la începutul lunii aprilie 2014. Aprobarea de către ASF a Planului de recuperare al KPMG a fost, destul de înțeles, considerată²⁸⁴ de acționarii Astra ca un angajament din partea ASF de a aproba preluarea AXA. După cum s-a dovedit, cu toate acestea, ASF nu avea o astfel de intenție în acel timp.

282. Scrisoare de la Astra către ASF prin care notifică intenția de a achiziționa Axa, 28 noiembrie 2013, **Proba C-896**; Proiect de Contract de Vânzare-Cumpărare, 28 noiembrie 2013, **Proba C-897**.

283. Notificările TNG România către KPMG, 24 februarie 2014, **Proba C-898**. *Vezi și* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶342

284. Decizia ASF No.117 privind Raportul Administratorului Special al Astra, 7 aprilie 2014, **Proba C-34**.

269. TNG România și Epsilon au scris la ASF pe data de 26 februarie²⁸⁵ 2014, pentru a reaminti ASF că data de finalizare a tranzacției a fost 31 martie 2014.
270. La 30 aprilie 2014, ASF a răspuns scrisorii acționarilor Astra din 26 februarie 2014. Deși a aprobat Planul de recuperare al KPMG, ASF a respins preluarea AXA, citând scăderea²⁸⁶ coeficientului de lichiditate al Astra și intrarea acesteia în administrare specială.
271. Totuși, ASF a păstrat deschisă posibilitatea ca preluarea AXA să poată avea loc. În mai 2014, Dl. Negrițoiu, recentul numit Președinte al ASF, s-a întâlnit cu reprezentanții Astra, inclusiv Dan Adamescu și Alin Bucșă. Dl. Negrițoiu a afirmat angajamentul ASF de a ajuta Astra să iasă din administrare specială și a confirmat preluarea²⁸⁷
- AXA ca parte a acestui proces. La 5 iunie 2014, la o ședință a Consiliului de Ad-²⁸⁸
- ministrație al ASF, Consiliul a luat în evidență acordul în principiu cu tranzacția. În timp ce aceasta nu a fost o aprobare formală, a oferit un oarecare confort AXA și acționarilor Astra. După cum explică Alexander Adamescu, el “a simțit că ASF ar putea să nu sprijine procesul, după cum credeam că va face când a aprobat planul de²⁸⁹
- recuperare din 25 martie 2014.” Ca urmare, acționarii Astra și AXA au convenit un²⁹⁰
- nou orar pentru tranzacție, și o prelungire a datei de finalizare până la 15 septembrie²⁹¹
2014. Parte din aprobarea ASF s-a sprijinit pe vânzarea portofoliilor de asigurări de²⁹²
- viață ale AXA România și Astra după tranzacție.
272. Alexander Adamescu descrie sentimentul de optimism – chiar euforia – la aceste evoluții: “[Dl. Grecu și D-na Muneanu, de la KPMG] au fost ambii optimiști că ASF va da în curând aprobarea preliminară pentru tranzacție. Conform propriilor lor cuvinte, toți de la ASF erau de acord că tranzacția era benefică pentru Astra și că exista acum o fereastră de timp pentru a finaliza tranzacția pentru a evita riscul ca AXA să se retragă. Sunt sigur că înțelegerea AXA era de asemenea că ASF era la o întorsătură, deoarece AXA a fost de acord cu alte două prelungiri ale Datei Lungi de Stopare²⁹³
- cu mine.”
273. În acest ton, TNG a luat un număr de măsuri pentru progresul tranzacției cu AXA; a

294

asigurat prelungirile până la data lungă de stopare cu AXA; a sprijinit KPMG

285. Scrisoarea TNG România și Epsilon către ASF în ceea ce privește Axa, 26 februarie 2014, **Proba C-899**.

286. Decizia ASF No.159 în ceea ce privește preluarea de Astra a Axa Asigurări de Viață S.A., 30 aprilie 2014, **Proba C-35**.

287. Prima declarație de martor a lui Gianina Iovanel, din data de 21 iulie 2017, ¶160.

288. Extras din procesul verbal al ședinței ASF nr. 30 din 5 iunie 2014, 11 iunie 2014, Proba C-900.

289. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶350.

290. Procesul verbal al întâlnirii ASF, KPMG și Axa, 7/16 iunie 2014, **Proba C-901**; Planul de măsuri revizuit pentru tranzacția Axa, 26 iunie 2014, **Proba C-902**.

ADAA00001173, ADAA00133095, ADAA00133096, ADAA00133097 Act Adițional la contractul de cumpărare a AXA, 30 iunie 2014, **Proba C-903**.

292. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶350.

293. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶351.

294. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶355.

în pregătirea documentelor esențiale pentru înstrăinarea portofoliilor de asigurări de
295

viață; și, după cum a menționat, Dan Adamescu s-a întâlnit cu noul președinte
ASF de atunci, Mișu Negrițoiu, numit de Ponta, pentru a crea o relație și a proteja
296

tranzacția AXA.

274. Cu toate acestea, după această întâlnire, a existat o schimbare bruscă de direcție,
caracterizată prin ridicarea altor obstacole de ASF pentru tranzacția AXA. La 25
iulie 2014, Mișu Negrițoiu a scris KPMG, afirmând că ASF nu va acorda aprobarea
297

oficială necesară decât după ce AXA injecta noul capital în AXA România. Aceas-
ta ignora angajamentul AXA în baza SPA de a asigura majorarea capitalului numai
298

după ce ASF acorda aprobarea provizorie oficială a tranzacției. Natura absurdă a
299

poziției ASF era evidentă tuturor; KPMG a scris la ASF, accentuând pe incon-
300

secvența poziției ASF cu termenii SPA. ASF cunoștea foarte bine structura tranza-
301

ției. Cu toate acestea, ASF nu a răspuns KPMG, în schimb a lăsat ca tranzacția să
cadă. La 4 august 2014, dată fiind lipsa aprobării de la ASF, AXA România a reziliat
302

contractul de vânzare-cumpărare cu Astra.

275. Acționarii Astra au continuat să urmărească preluarea AXA, dând un comunicat de
303

presă la 5 august 2014, prin care cereau ASF să aprobe tranzacția. ASF a răspuns
public că aprobarea preluării AXA fusese neprevăzută la finalizarea Primei Etape de
304

Majorare a Capitalului. Aceasta a fost prima dată când acest lucru a fost declarat
vreodată de către ASF. Totodată, ar fi fost în întregime posibil ca ASF să fi emis
aprobarea formală condiționată de finalizarea Primei Etape de Majorare a Capitalu-
lui. Deoarece nu a făcut asta, tranzacția AXA-Astra a căzut.

276. După cum explică John Cutts, pe baza contactelor sale cu Mișu Negrițoiu, se pare că
DI. Negrițoiu a recunoscut importanța fundamentală a tranzacției AXA pentru o re-
cuperare a Astra. Într-adevăr, el era pregătit să refuze permisiunea pentru vânzarea
AXA România altor părți, pentru a păstra deschisă posibilitatea ca Astra să poată
305

achiziționa AXA România. Cu toate acestea, după opinia lui John Cutts, el a re-
fuzat – și urma să continue să refuze să lase tranzacția AXA

295. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶356.

296. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶357.

297. Scrisoare de la Mișu Negrițoiu to KPMG, 25 iulie 2014, **Proba C-904**

298. După cum prevede amendamentul la clauza 4.1 a Contractului, Actul Adițional la contractul de
cumpărare a Axa, 30 iunie 2014, **Proba C-903**.

299. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶362.

300. Scrisoare de la KPMG către Autoritatea de Supraveghere Financiară, 28 iulie 2014, **Proba C-684**

301. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶363.

302. Rezilierea Contractului de Vânzare-Cumpărare, 4 august 2014, **Proba C-905**.
303. Comunicat de presă TNG România și Epsilon, 5 august 2014, **Proba C-906**.
304. Declarația de presă a ASF în ceea ce privește Axa, 6 august 2014, **Proba C-907**.
305. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶ 66

“să continue dacă, făcând aceasta, familia Adamescu putea avea ³⁰⁶beneficii”; Dl. Negrițoiu “a învinovățit familia Adamescu de situația actuală a Astra”.

277. Eșecul preluării AXA a fost de mare importanță pentru decesul Astra în final. Eșecul preluării AXA a fost denumit un factor cheie care a contribuit la falimentul Astra în cele din urmă, prin fiecare din Astra, ASF și KPMG. Neconsumarea acesteia a fost o piedică grea pentru găsirea unui investitor strategic. După cum explică John ³⁰⁷Cutts, dacă se finaliza preluarea AXA, vânzarea Astra ar fi fost “o plimbare în parc”.

2. Prima etapă de mărire a capitalului

278. Acționarii Astra au aprobat majorarea capitalului de 490.000.000 ³⁰⁸RON pentru a permite Astra să îndeplinească marja de solvabilitate la 12 mai 2014. TNG România și Dan Adamescu au accentuat angajamentul lor față de Prima Etapă de Majorare a Capitalului în scurt timp după aceea.
279. Date fiind sumele mari avute în vedere la procedura de majorare a capitalului, acționarii Astra au fost preocupați să se asigure de angajamentul ASF pentru a vedea recuperarea financiară a Astra. Scrisoarea TNG România din 30 mai 2014 prin urmare a stabilit de asemenea condițiile sale de participare la Prima Etapă de Majorare a Capitalului, și anume că KPMG: (i) să obțină aprobarea ASF pentru preluarea AXA; și (ii) să facă eforturi pentru a obține un proiect de acord de la ASF că administrarea specială

310

a Astra va fi ridicată după injecția de capital.

280. Preocuparea TNG România, ca acționar al Astra, de a invoca o anumită condiționalitate pentru participarea sa la Prima Etapă de Majorare a Capitalului nu a fost surprinzătoare. ASF controla toate elementele principale ale Planului de recuperare al KPMG și, dacă ASF nu arăta că era angajată față de recuperarea Astra, o injecție de capital de către acționari ar fi insuficientă pentru a garanta că KPMG nu ar împiinge

311

Astra spre lichidare. În sfârșit, confrunțați cu presiunea crescândă de la KPMG și ASF și dat fiind angajamentul lor profund față de continua dezvoltare a Astra, acționarii au fost de acord să angajeze o parte din capital într-u primă fază în direcția recuperării.

281. Între timp, Guvernul și-a intensificat acțiunile împotriva lui Dan și Alexander Adamescu. DNA, cu mare fanfară, l-a arestat pe Dan Adamescu la 5 iunie 2014, plasând arestarea acestuia în direct pe toate televiziunile și numindu-l un infractor. De la 5 iunie 2014 până la 29 august 2014, Dan Adamescu a fost deținut la Centrul de Arest Preventiv (“CAP”) și Închisoarea Rahova în arest preventativ, unde el a suferit îngrozitoare condiții și un tratament îngrozitor. De la 29 august 2014 până

306. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶ 70

307. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶ 67

308. Hotărârea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor Astra, 12 mai 2014, **Proba C-908**; Hotărârea Adunării Generale Ordinare a Acționarilor Astra, 12 mai 2014, **Proba C-909**.

309. Scrisoare de la TNG România către KPMG, 30 mai 2014, **Proba C-910**; Scrisoare de la Dan Adamescu către ASF, 3 iunie 2014, **Proba C-681**.

310. Scrisoare de la TNG România către KPMG, 30 mai 2014, **Proba C-910**

311. Scrisoare de la TNG România către KPMG (prima scrisoare), 24 februarie 2014, **Proba C-911**; Scrisoare de la TNG România către KPMG (a doua scrisoare), 24 februarie 2014, **Proba C-912**.

la mijlocul lui 2015, Dan Adamescu a fost sub arest la domiciliu, dar nu putea participa cu totul la activitățile și recuperarea Astra. Efectul acestui arest și detenții a fost eliminarea lui Dan Adamescu din procesul de recuperare chiar în momentul când el credea că trebuia cel mai mult să contribuie la eforturile de a se implementa Planul de recuperare al KPMG și a pregăti Prima Etapă de Majorare a Capitalului.

282. La 27 iunie 2014, după arestarea lui Dan Adamescu, KPMG a luat decizia de a mări capitalul³¹² social cu 70.000.001 RON în Prima Etapă de Majorare a Capitalului. La 1 septembrie 2014, KPMG a publicat orarul pentru: (i) Prima Etapă de Majorare a Capitalului, să se finalizeze până la 30 octombrie 2014; și (ii) a doua etapă de majorare a capitalului, să se finalizeze³¹³ până la 9 aprilie 2015 (“**A doua Etapă de Majorare a Capitalului**”). TNG România și Epsilon și-au subliniat preocuparea de a se asigura că Prima Etapă de Majorare a Capitalului se încadra corespunzător în recuperare financiară cu succes pentru Astra la scurt timp după, la 12 septembrie 2014. S-au re-accentuat anumite condiții, inclusiv (i) primirea de suficiente informații în ceea ce privește “*situația afacerilor Astra, situația financiară actuală și perspective*”; (ii) primirea evaluării de KPMG a situații financiare pe 2013 auditate și o explicație despre dacă aceasta ar atrage după sine schimbări în Planul de recuperare al KPMG, abordarea ASF față de Planul de recuperare al KPMG, și implementarea procesului de majorare a capitalului; (iii) aprobarea preluării AXA în lumina aprobării de către ASF a acesteia în procesul verbal de consiliu și (iv) rezolvarea Împrumuturilor Medien în parte prin contribuția activelor imobiliare în natură, după cum se intenționa în mod expres prin Planul de recuperare al KPMG. Acționarii s-au oferit să aibă o întâlnire cu KPMG la 17 septembrie 2014 pentru a discuta și conveni cererile și propunerile prevăzute în scrisoare.³¹⁴
283. KPMG a fost de acord cu oferta acționarilor de a se întâlni, iar întâlnirea a avut loc la 17 septembrie 2014, la care au participat reprezentanți de la Voicu & Filipescu în numele TNG România și Epsilon.³¹⁵ Au fost discutate diverse probleme pe durata întâlnirii.
284. În ceea ce privește Prima Etapă de Majorare a Capitalului, KPMG a confirmat că pregătea informații pentru a satisface cererea acționarilor de mai multe informații, în condițiile semnării acordurilor de confidențialitate. Voicu & Filipescu au informat KPMG la această întâlnire că acționarii intenționau să aibe propriile lor abordări față de posibili investitori pentru a atrage capital în propriile lor structuri, sugerând că posibili investitori puteau fi atrași printr-o fază de majorare a capitalului adresată acționarilor cu drepturi de preferință, cu opțiunile de sprijin de la investitori din exterior.
285. Acest fel de angajare a fost caracteristic pentru eforturile intense ale acționarilor de a promova recuperarea Astra și conformarea cu Planul de Recuperare al KPMG.

312. Decizia of KPMG, 27 iunie 2014, **Proba C-913**.

313. Orarul KPMG pentru procesul de majorare a capitalului, 1 septembrie 2014, **Proba C-914**.

314. Scrisoare de la TNG România și Epsilon către KPMG, 10 septembrie 2014, **Proba C-915**.

315. Procesul verbal al întâlnirii dintre KPMG și reprezentanții TNG România și Epsilon, 17 septembrie 2014, **Proba C-916**.

Prin contrast, KPMG nu a prea vrut să se angajeze. De exemplu, la 25 septembrie 2014, TNG România, prin Alexander Adamescu, a început să corespundeze prin e-mail cu KPMG privind informațiile dispobibile în sala de date pentru posibili in-

317

vestitori ai Astra. TNG România cerea KPMG să încarce principalele informații, cum ar fi planul de afaceri al companiei pe 3-5 ani. KPMG a afirmat la 13 octombrie 2014 că *“a decis să nu furnizeze aceste informații în sala de date, întrucât această previziune reflectă mandatul de administrare specială, cu obiectivele sale specifice.”*

286. La 1 octombrie 2014, chiar dacă KPMG și ASF nu satisfăcuseră condițiile acționar-

318

ilor, TNG România și Epsilon au făcut contribuții suplimentare de capital la Astra, finalizând Prima Etapă de Majorare a Capitalului în valoare de 65 milioane RON.

319

Comunicatul de presă al KPMG din ziua următoare arăta că *“le mulțumim acționarilor pentru sprijinul lor prin participarea în prima operațiune de majorare a capitalului social, ceea ce reprezintă un pas important înspre finalizarea cu succes a procesului de recuperare financiară... A doua operațiune de majorare a capitalului reprezintă de asemenea o fază semnificativă în procesul de recuperare a companiei, aceasta fiind adresată atât acționarilor, cât și investitorilor strategici.”*

287. După Prima Etapă de Majorare a Capitalului, la 15 octombrie 2014, KPMG a scris acționarilor pentru a le cere informații în ceea ce privește sursa fondurilor lor uti-

320

lizate pentru Prima Etapă de Majorare a Capitalului Astra. Aceasta a fost după o

321

scrisoare a ASF din 8 octombrie 2014 către to KPMG. Nova a scris KPMG în ziua următoare, la 16 octombrie 2014, identificând în termeni foarte clari că fondurile acționarilor pentru Prima Etapă de Majorare a Capitalului proceneau din fondurile

322

proprii ale Nova. A urmat un lanț tripartit de de corespondență îndelungată pe

323

această problemă cu KPMG și ASF. Acționarii au fost îngroziți de faptul că ASF și KPMG păreau să opună rezistență chiar la primirea unei injecții de capital de la acționarii existenți ai Astra.

-
316. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶393; Prima declarație de martor a lui John Cutts ¶52.
317. Schimbul de mesaje e-mail între TNG România și KPMG, 25 septembrie 2014, **Proba C-917**.
318. Acordul Epsilon de a participa la majorarea capitalului social al Astra (17.587.999,89 lei) **Proba C-966**; Acordul TNG de a participa la majorarea capitalului social al Astra (47.487.599,46 lei) **Proba C-967**; Plata No.11 de la Epsilon către Astra, 1 octombrie 2014, **Proba C-968**; Plata Nr. 1540 de la TNG către Astra, 1 octombrie 2014, **Proba C-969**
319. Comunicatul de presă al KPMG, 2 octombrie 2014, **Proba C-918**.
320. Scrisoare de la KPMG către TNG România, 15 octombrie 2014, **Proba C-919**; Scrisoare de la KPMG către Epsilon, 15 octombrie 2014, **Proba C-920**
321. Scrisoare de la the ASF către KPMG, 8 octombrie 2014, **Proba C-921**.
322. Scrisoare de la Nova către KPMG și the ASF, 16 octombrie 2014, **Proba C-922**.
323. Scrisoare de la the ASF către KPMG, 7 noiembrie 2014 **Proba C-923**; Scrisoare de la the ASF către KPMG, 19 decembrie 2014 **Proba C-924**; Scrisoare de la KPMG către TNG România și Epsilon, 22 decembrie 2014, **Proba C-925**; Scrisoare de la KPMG către TNG România și Epsilon, 9 ianuarie 2015, **Proba C-926**; Scrisoare de la KPMG către TNG România și Epsilon, 19 ianuarie 2015 **Proba C-927**; Scrisoare de la TNG România către KPMG, 27 ianuarie 2015, **Proba C-928**; Scrisoare de la ASF către KPMG, 28 ianuarie 2015, **Proba C-929**; Scrisoare de la KPMG către TNG România și Epsilon (a doua

scrisoare), 4 februarie 2015, **Proba C-930**;

288. ASF nu a aprobat Prima Majorare de Capital până la 19 februarie 2015, aproape cin-
324

ci după ce acționarii puseseră la dispoziție capitalul corespunzător. KPMG a în-
registrat în final Prima Etapă de Majorare a Capitalului la depozitarul central la 25
325

martie 2015.

3. Căutarea unui investitor strategic

289. O parte semnificativă a planului de recuperare al KPMG era nevoia de a găsi un in-
326

vestitor strategic care să ajute la recuperarea financiară a Astra. După cum explică
Alexander Adamescu în detaliu, atât el, cât și Dan Adamescu s-au angajat total în
327

acest proces în numele The Nova Group, ca mijloc de a păstra Astra. Făcând
aceasta, ei și consilierii lor urmau să dea de inerția, ambiguitatea și ostilitatea de-
schisă de la ASF și în mod special Dl. Negrițoiu, Președintele ASF și un aliat cheie
al lui Victor Ponta.

290. În timp ce KPMG însăși a fost însărcinată cu găsirea unui investitor strategic – și
328
urma să pretindă ulterior că au întreprins eforturi semnificative pentru a face acest-
a – Dan Adamescu și Alexander Adamescu au fost cei care au luat cele mai semni-
ficative măsuri pentru a asigura un investitor strategic. Un principal aspect a fost
angajarea lui John Cutts de la Pall Mall Capital.

291. După cum explică Alexander Adamescu, el și tatăl său au căutat “*un bancher de in-*
329

vestiții cu o bună rețea de contacte și experiență pe piață.” John Cutts a fost un
puternic candidat, dată fiind experiența sa bancară în investiții și gama sa largă de
330

contact din întregul sector al asigurărilor și serviciilor financiare.

292. În timp ce preferința lui Dan și Alexander Adamescu a fost să găsească un investitor
care să injecteze capital propriu și să se alăture acționarilor existenți ai Astra, ei au
fost flexibili în abordare și ai prioritizat păstrarea Astra mai presus de orice. Ei au
fost de acord că vânzarea întregului acționariat al Astra trebuia să fie publică, dacă
331

aceasta va salva Astra.

293. Dl. Cutts a fost satisfăcut de faptul că Astra avea o activitate sustenabilă și viabilă de
332

importanță centrală pentru posesorii de acțiuni, piață și România, în întregul său.
Abordarea sa față de mandatul Astra a fost gândită și considerată: el s-a angajat băn-
ci multilaterale pentru a pune fundațiile propunerilor ulterioare către

324. Decizia ASF 280, 19 februarie 2015, **Proba C-931**.

325. Raportul actual conform Legii C.N.V.M. Nr. 1/2006, 25 martie 2015, **Proba C-932**.

326. *Vezi* Raportul administratorului special, KPMG Advisory SRL, 25 martie 2014, **Ex. R-13**.

327. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶391 – 431.

328. KPMG: “*Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capi-
tatalui social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 5, **Proba C-716**

329. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶394.

330. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶395.

331. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶401; Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶34.
332. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶¶23; 25.

investitorii strategici. În mod special, el a asigurat sprijinul Corporației Financiare Internaționale (“**IFC**”) și Băncii Europene de Dezvoltare Regională (“**EBRD**”). Dl. Cutts și-a câștigat aprecierea pentru oportunitatea pe care Astra o prezenta în ciuda acțiunilor ASF, cu forța și potențialul său pentru dezvoltare și viitorul succes după un

334

deceniu de eforturi ale lui Dan Adamescu. Ca recunoaștere a acestui potențial și împreună cu familia Adamescu, el urma să facă propuneri potențialilor investitori, toate fiind sprijinite de stabilizarea și schimbarea Astra într-o perioadă de trei ani,

335

demonstrând viziunea sa privind potențialul de succes.

294. Dl. Cutts a cultivat un număr de potențiali cumpărători, inclusiv ERGO (un asigurator german de frunte, deținut de Munich RE, cu o prezență extinsă în Europa de Est), PZU (principalul asigurator polonez, de asemenea activ în Europa de Est dincolo de granițe) și Fosun, un grup cu baza în Shanghai cu activități de asigurare considerabile în Portugalia, SUA, Hong Kong și China. Dl. Cutts s-a concentrat repede pe Fosun, ca cel mai promițător posibil investitor strategic, inițiind dialogul în noiembrie 2014.

a. Fosun

295. Fosun și Astra s-au potrivit bine, mai ales din cauza ambițiilor Fosun de a se extinde de-a lungul Drumului Mătăsii spre piețele europene și din cauza potențialelor sinergii cu activitățile sale existente de reasigurare din Hong Kong.
296. Fosun a fost – în cuvintele D-lui Cutts – “foarte doritoare să se angajeze”. Fosun nu și-a făcut probleme privind situația lui Dan Adamescu. Fosun a fost receptivă la insistența D-lui Cutts privind Astra, care era susținută de “liniile esențiale și de specialitate” existente ale Astra. După cum explică Dl. Cutts, Directorul General al Astra, Alin Bucșă, avea încredere în acele linii, într-adevăr, Dl. Cutts “s-a trezit spunând” că, chiar dată fiind situația, Dl. Bucșă, “nu voia să arunce Astra la fier vechi și să înceapă din nou.”
297. Tranzacția propusă a fost structurată în jurul unui preț cerut de 220 milioane euro, din care s-ar cumpăra atât Nova, cât și Epsilon, și infuzia de capital în Astra. era o propunere echilibrată, prin faptul că la finalizare, partea necesară a prețului de cumpărare urma să se aplice pentru: (i) cumpărarea minei de cuarț Astra (ii) recumpărarea pachetului său de acțiuni de la Hotelul București Intercontinental; (iii) rezolvarea împrumuturilor intra-grup restante; și (iv) o despăgubire de la Nova și Epsilon în favoarea Fosun pentru litigiile cu CNADNR și Eximbank în cazul unei decizii negative. Nova

333. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶26.

334. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶¶38; 49.

335. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶76.

336. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶87.

337. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶89.

338. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶88.

339. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶91.

340. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶91.⁸¹

341. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶92.

și Epsilon să rețină veniturile nete la finalizarea acestor pași. De asemenea, tranzacția a fost făcută mai atrăgătoare de faptul că IFC și EBRD urmau de asemenea să subscrie fiecare la 20% din acțiuni, reducând fondurile de recapitalizare cerute de la Fosun și,

³⁴²

prin aceasta, crescând veniturile potențiale ale Fosun. Fosun urma să ofere companiei

³⁴³

mamă garanții că sprijină tranzacția.

298. Toate părțile (Fosun, familia Adamescu, John Cutts și KPMG), s-au angajat și imaginea generală a fost percepută ca fiind pozitivă: consumarea acestui aranjament a fost în întregime realizabilă. Dan și Alexander Adamescu au arătat ceea ce John Cutts a perceput a fi un semn de angajament față de tranzacție prin reducerea prețului cerut la 150 mil-

³⁴⁴

ioane euro la 7 iunie 2015.

299. Cu toate acestea, implicarea ASF a schimbat acest progres. Se pare că Dl. animozitatea aparentă a D-lui Negrițoiu față de Dan Adamescu urma să se traducă în acțiune practică.

300. La 8 iunie 2015, Negrițoiu și alți membri ai echipei sale de la ASF au avut o întâlnire cu

³⁴⁵

Fosun, se pare chiar la dispoziția sa. John Cutts a fost exclus de la acea întâlnire. Prin extensie, aceasta a exclus de asemenea acționarii Astra, dat fiind că Dl. Cutts era agentul lor. Întâlnirea a fost, cât de în neregulă ar părea statutul de organ de reglementare al ASF, organizată pe canale diplomatice și “*semăna cu un eveniment inter-guvernamental*”

³⁴⁶

. Dl. Cutts își amintește că Tudor Grecu de la KPMG i-a spus ulterior despre o altă întâlnire privată doar între președintele Fosun și Negrițoiu.

301. Dl. Cutts a constatat că animozitatea personală a lui Mișu Negrițoiu față de Dan Adamescu a fost manifestă ³⁴⁷, până în punctul în care i-a ³⁴⁸întunecat judecata în contextul eforturilor Astra de a-și asigura o investiție strategică. Dl. Cutts își amintește pe Dl. Negrițoiu insistând ca acționarii Astra să nu beneficieze în niciun fel financiar din tranzacția propusă. Această opoziție a continuat în ciuda entuziasmului inițial al D-lui Negrițoiu față de interesul Fosun de a intra pe piața românească.

302. După această întâlnire, Fosun s-a schimbat brusc. Deși nu a contestat niciodată plata unui preț de cumpărare de 150 milioane euro, Fosun tot ridica probleme privind aspectele fundamentale ale tranzacției propuse, inclusiv modele și prețuri. Ei chiar au cercetat, extraordinar, dacă ASF urma să joace vreun rol în stabilirea prețului de cumpărare. Din ce în ce mai mult, se pare că a trecut la

342. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶95; Prezentare pentru Fosun, 5 februarie 2015, p. 8, 22, **Proba C-255**.

343. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶110.

344. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶101.

345. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶104.

346. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶104.

347. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶40.

348. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶41.

349. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶¶39; 41.

350. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶27.⁸²

atribuirea valorii de zero capital³⁵¹ propriu pentru Astra, cu rezultatul că Nova și Epsilon nu ar fi avut dreptul la nimic.

303. Refuzul continuu al ASF de a aproba preluarea AXA e probabil că a contribuit la nou constatata ambivalență a Fosun. Dacă s-ar fi aprobat, Dl. Cutts³⁵² sugerează că încheierea tranzacției cu Fosun ar fi fost “o plimbare în parc”. Negrițoiu a părut că ar cunoaște și aprecia acest lucru dar, în final, nu a aprobat preluarea AXA, ceea ce a complicat procesul investitorului strategic.
304. După cum³⁵³ descrie Dl. Cutts, în urma întâlnirii, Fosun treptat “s-a dat la o parte”. Dl. Cutts și echipa sa au continuat să³⁵⁴ încerce și să asigure tranzacția, dar Fosun s-a retras la 9 august 2015. Dl. Cutts³⁵⁵ putea atribui acest fapt numai intervenției personale din partea lui Negrițoiu.

b. Alți potențiali cumpărători

305. Eforturile D-lui Cutts cu Fosun au fost numai în parte propriile sale eforturi cu potențialii cumpărători. Dl. Cutts a prezentat de asemenea Astra pentru ERGO și PZU.
306. Dan Adamescu fusese în contact cu Ergo înainte de implicarea lui John Cutts în procesul investitorului strategic. ERGO a devenit deosebit de interesată de Astra³⁵⁶

după intrarea în focar spre o vânzare completă de acțiuni. Astra era entuziasmată de interesul ERGO într-o tranzacție, dar nu s-a ajuns la aceasta, se pare din

³⁵⁷

cauza că ERGO nu a ajuns la un acord pe plan intern.

307. La fel,³⁵⁸ Dan Adamescu a început discuții cu PZU înainte de implicarea lui John Cutts. John Cutts a preluat aceste negocieri negotiations și, chiar după falimentul Astra, PZU și-a menținut interesul și a fost prezentat un proiect de memorandum de înțelegere la 7 septembrie 2015. John Cutts a încercat să-l angajeze pe Dl. Negrițoiu pentru a aborda problemele pentru care PZU dorea clarificări. Cu toate acestea, Dl. Negrițoiu, la 16 septembrie, l-a informat incorect pe John Cutts că nu mai avea autoritatea de a lucra cu Astra și că toate cererile trebuiau să fie adresate prin intermediul lichidatorului Astra. Aceasta a stopat negocierile cu PZU, lăsându-l pe John Cutts și Astra dezamăgiți după multele eforturi făcute în

³⁶⁰

_____ timp pentru a ajunge la un acord.

351. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶107.

352. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶67.

353. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶112.

354. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶113.

355. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶104.

356. E-mail de la John Cutts către Thomas Schoelkopf, din data de 7 iulie 2015, **Proba C-411**; E-mail de la John Cutts către Alexander Adamescu, din data de 13 iulie 2015, **Proba C-412**.

357. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶119.

358. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶120.

359. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶123.

360. Prima declarație de martor a lui John Cutts, ¶124~~3~~

4. Împrumuturile intra-grup

308. Printre problemele în dispută identificate de KPMG în Raportul 5577 au fost și împrumuturile intra-grup făcute de Astra pentru alte companii din The Nova Group. o preocupare deosebită a KPMG a fost un împrumut intra-grup cu Medien,³⁶¹ compania care deținea *România Liberă* (“**Împrumuturile Medien**”).
309. În timp ce Nova contesta constatările și concluziile KPMG în ceea ce privește aceste împrumuturi, aceasta tot a căutat să facă un plan de restituire pentru Împrumuturile Medien, deoarece aceasta era o cerință din Planul de recuperare al KPMG aprobat de ASF.
310. Aceste eforturi au început aproape imediat după Decizia 42. La 26 februarie 2014, la opt zile după ce ASF a emis Decizia 42, acționarii Medien au adoptat o hotărâre care autoriza rezolvarea împrumuturilor³⁶² Medien, parțial prin restituire în natură,³⁶³ cu restul care urma a fi plătit în rate. Planul de Recuperare al KPMG permitea în mod expres restituirea în natură pentru a se rezolva împrumuturile intra-grup.
311. La începutul lui 2014 și ca răspuns la o cerere de la KPMG, Medien a angajat un evaluator independent, Dl. Lixandru Militade, pentru a evalua valoarea de piață a activelor³⁶⁴ cu care intenționa să contribuie, imobiliare și echipamente comerciale de tipărire.³⁶⁵
312. În 6 săptămâni de la Decizia 42, Dl. Militade și-a finalizat raportul de evaluare. Abordarea D-lui Militade a fost conservatoare și oarecum nefavorabilă pentru Medien; în mod special, el a evaluat echipamentele comerciale de tipărire la valoarea lor reziduală. Deși nu era de acord cu metodologia de evaluare a D-lui Militade, Alexander Adamescu, pe atunci director la Medien, a dispus conducerii Medien să prezinte evaluarea³⁶⁶ D-lui Militade la KPMG pentru a merge înainte cu procesul de rezolvare.
313. KPMG nu a răspuns imediat. Când Alexander Adamescu a primit în final un răspuns de la Dl. Grecu de la KPMG, Dl. Grecu l-a informat pe Alexander Adamescu că KPMG nu a acceptat evaluarea. Aceasta pentru că expertul lor intern în evaluări, Dl. Adrian Vascu, prezentase mai multe critici. Dl. Grecu nu a prezentat o contra-evaluare, nici nu a explicat baza pentru

361. Contract de împrumut nr. AA01/49/29.03.2011 din data de 29 martie 2011, Act adițional din data de 30 martie 2012, **Proba C-592**; ADAA00134508, Contract de împrumut nr. 20/2011/16.06.2011 din data de 16 iunie 2011, Act adițional din data de 15 iunie 2012, **Proba C-593**; ADAA00134509, Contract de împrumut nr. 21/2011/20.06.2011 din data de 20 iunie 2011, Act adițional din data de 19 iunie 2012, **Proba C-594**; Contract de împrumut nr. 30/18.05.2012, 18 mai 2013, **Proba C-595**.

362. Hotărârea din data de 26 februarie 2014 a adunării acționarilor companiei Medien Holdings S.R.L., 26 februarie 2014, **Proba C-617**

363. Raportul de Administrare Specială, 25 martie 2014, p. 64 (traducere în engleză), **Ex. R-13**.

364. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 281-283. Medien a propus să contribuie cu activele pe care le-a dobândit de la o sucursală deținută complet, United Print SRL, la 1 aprilie 2014.

365. Raport de evaluare, bun imobil situat în București, Str. Theodor Pallady, nr. 54-58, Sector 3, 3 aprilie 2014, **Proba C-618** 140403_RAPORT DE EVALUARE Militade 9.7m Euro.

366. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 284-285.

criticile sale. ³⁶⁸ Cu toate acestea, a sugerat în cele din urmă o întâlnire între Dl. Vascu și Dl. Militade.

314. Această întâlnire a avut loc la 12 august 2014. Principala preocupare a D-lui Vascu ărivind evaluarea a fost că diferea semnificativ față de prețul plătit de Medien pentru bunuri când le-a achiziționat de la United Print, o sucursală deținută complet a Medien, la 1 aprilie 2014. Dl. Vascu a contestat ideea că se poate să fi avut loc o majorare de valoare în perioada care a trecut. După cum explică Alexander Adamescu, această poziție nu avea sens, întrucât valoarea stabilită pentru bunuri când s-au transferat de la United Group la Medien nu a fost o tranzație normală și astfel că nu a existat în sine un indiciu despre valoarea de piață

370

în momentul discuțiilor de soluționare. Prin contrast, scopul expres al evaluării

371

D-lui Militade a fost să se stabilească valoarea corectă de piață a bunurilor.

315. Cu toate acestea, Medien a căutat să se angajeze cu preocupările KPMG. Medien a aranjat ca Dl. Militade să-și revizuiască evaluarea inițială pentru a răspunde

372

comentariilor KPMG pe care le considera rezonabile. La 5 septembrie 2014,

373

cei de la Medien au prezentat KPMG evaluarea revizuită a D-lui Militade. Această evaluare de 8.908.049 euro era cu 850.000 euro / cca 13% mai mică decât prima evaluare a D-lui Militade. Cu toate acestea, la 12 septembrie 2014, KPMG a respins din nou evaluarea D-lui Militade pe baza faptului că nu prezenta o explicație pentru majorarea valorii de când Medien achiziționase bunurile de

374

la United Print. Medien a scris din nou la KPMG, apărând evaluarea D-lui

375

Militade pe un număr de baze și propunând o metodă mai conciliatorie. KPMG a cerut un nou raport de evaluare. Și, dornici să progreseze cu Planul de

376

recuperare al KPMG, acționarii Astra au fost de acord.

Cu toate acestea, după cum explică Alexander Adamescu, Dl. Militade a refuzat să mai facă alte ajustări la raportul de evaluare.

316. Alexander Adamescu și-a continuat eforturile de a-l angaja pe Dl. Grecu în octombrie 2014. Dar fără rezultat.

367. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 285-286.

368. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶286.

369. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶287.

370. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶287.

371. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶287.

372. Amended valuation report by Lixandru Militade, 18 august 2014, **Proba C-933**.

373. Scrisoare de la Medien Holding către Astra re: Rezolvarea datoriilor Medien Holding către Astra, 5 septembrie 2014, **Proba C-51**.

374. Scrisoare de la Astra (KPMG) către Medien, 12 septembrie 2014, **Proba C-598**; 11.5 Scrisoare de la Astra (KPMG) către TNG România și Epsilon, 12 septembrie 2014, **Proba C-597**.

375. Răspunsul Medien la scrisoarea KPMG, 6 octombrie 2014, **Proba C-621**; A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶290.

376. Procesul verbal al întâlnirii de la 17 septembrie 2014, 17 septembrie 2014, **Proba C-916**.

317. La 27 noiembrie 2014, KPMG a emis o somație pentru plata întregii sume restante pe baza Împrumuturilor Medien (113.833.559,05 RON) în termen de 15 zile. Medien nu a permis consilierului să apere această somație.
318. Cu toate acestea, Dan și Alexander Adamescu au continuat eforturile pentru a avansa cu discuțiile de soluționare. Părțile s-au întâlnit din nou la începutul lunii ianuarie 2015. Dan și Alexander Adamescu au angajat un nou expert evaluator, Darian Rom Suisse, dintr-o listă de persoane aprobate de KPMG, chiar mergând pâmbă acolo încât să selecționeze o persoană care era cunoscută ca fiind apropiată de KPMG. Dat fiind refuzul continuu al KPMG de a se angaja în procesul de evaluare, Medien a solicitat motivat asigurări că KPMG va accepta evaluarea din partea expertului aprobat de KPMG. Cu toate acestea, și într-adevăr chiar remarcabil, KPMG a refuzat să facă aceasta.
319. Cu toate acestea, Medien a instruit noul expert să pregătească o evaluare a bunurilor. În paralel, Medien a intrat în corespondență cu KPMG în ceea ce privește graficul de plăți pentru soldurile Împrumuturilor Medien.
320. KPMG a fost nepăsător și a deschis acțiune de insolvabilitate împotriva Medien la Tribunalul București la 9 februarie 2015. KPMG a făcut aceasta înainte ca DI. Suisse să-și fi finalizat noua evaluare. Când Medien a prezentat această evaluare, răspunsul KPMG a fost, în orice caz, de a o respinge, citând presupuse imprecizii tehnice.
321. După cum explică Alexander Adamescu, Medien a încercat un număr de alte metode pentru a rezolva Împrumuturile Medien. De exemplu, a căutat să negocieze întreaga restituire a Împrumuturilor Medien, dar cu un grafic de plăți pe 10 ani la EURIBOR pe 6 luni de + 0,5% pentru datoriile denumite în euro și la cursul de referință al Băncii Naționale a României de +0,75% pentru datoriile denumite în RON. KPMG a făcut o contra-propunere, tăind termenul de restituire în jumătate, insistând pe plata în avans a 30% și cerând o rată a dobânzii mult mai mare ROBOR plus 4,1%. O astfel de marjă a dobânzii era mai mare decât costurile financiare prevalente ale TNG. Intransigența KPMG a făcut imposibilă atingerea la un acord.
322. În general, Medien a căutat să ajungă la o soluție cu KPMG timp de aproape 18 luni, pe durata întregii perioade de Administrare Specială a Astra. Eforturile Medien au fost constant subminate de conduita KPMG, care era caracterizată de modificarea constantă a obiectivelor: imediat ce Medien a căutat să

377. KPMG order pentru plata of Medien împrumuturi, 27 noiembrie 2014, **Proba C-600**.

378. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶296

379. Medien reply to KPMG's call pentru plata, 16 decembrie 2014, **Proba C-623**; KPMG letter following Medien's reply to call pentru plata, 19 decembrie 2014, **Proba C-934**.

380. KPMG letter to Medien, 23 decembrie 2014, **Proba C-626**. *Vezi further* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 295-296, 298.

381. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶302.

382. KPMG reply to Medien's proposal, 9 februarie 2015, **Proba C-604**.

383. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 299. *Vezi further*: KPMG letter to TNG România, Epsilon și Medien, 24 martie 2015, **Proba C-607**.

384. *Vezi further* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶ 301-302.

respecte o cerere, fie un nou raport de evaluare sau scurtarea termenelor de restituire, KPMG impunea noi cereri mai stringente.

323. Alte elemente ale conduitei KPMG sunt deschise dubiilor: de exemplu, au făcut provizioane pentru întregul sold restant în baza Împrumuturilor Medien în ciuda ofertelor Medien de a face contribuții în natură pentru³⁸⁵ care o evaluare credibilă fusese been făcută, în valoare de peste 8 milioane euro.
324. KPMG a demonstrat că era plină de³⁸⁶ respect față de ASF, de exemplu, nevrând să ze un acord fără aprobarea ASF. Coduita KPMG l-a dus pe Alexander Adamescu la concluzia că: “KMPG a jucat un joc cu Medien Holding în numele ASF. KMPG a inventat motive tehnice pentru neimplementarea³⁸⁷ restituirii în natură, în timp ce urmărea insolvabilitatea Medien Holding...”.
325. Acțiunile KPMG trebuie văzute de asemenea în contextul impactului asupra *României Libere*. La declanșarea Administrării Specială și când Medien a inițiat discuții pentru soluționare, Dan Radu Rușanu, atunci Președinte al ASF, a apărut la o emisiune Antena 3 discutând situația Astra. Dl. Rușanu s-a referit la Împrumuturile Medien ca una din cauzele pentru dificultățile financiare ale Astra. Dl. Rușanu a mai explicat că o parte din banii de împrumut fuseseră cheltuiți cu trus-

³⁸⁸

turile media, menționând *România Liberă*.

326. Această temă boltită, împreună cu conduita KPMG la acea dată, au ridicat îngrijorări la *România Liberă* cum că era direct orientată pe calea procedurilor de insolvabilitate a Medien. La 24 octombrie 2016, a publicat o scrisoare deschisă către Președintele KPMG International, Dl. Veihmeyer, condamnând participarea

³⁸⁹

sa la desființarea ziarului. Scrisoarea a evidențiat neconcordanțele dintre comportamentul KPMG și valorile proferate de aceasta de “a conduce pe bază de exemplu”, prin comunicare “onestă și deschisă”. ziarul a susținut că acțiunile

³⁹⁰

KPMG au ajuns să fie “o cenzură privatizată”.

5. A doua etapă de mărire a capitalului

327. La 1 noiembrie 2014, KPMG a publicat un orar pentru A doua Etapă de Majorare a Capitalului,³⁹¹ în jur de 425 milioane RON, cu revizuirea datei de finalizare în mai 2015.
328. ASF a refuzat să se angajeze în mod constructiv în proces.

385. *Vezi* A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 295; Decizia Nr. 21/23.04.2014, 23 aprilie 2014, **Proba C-624**

386. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 297.

387. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶ 293.

388. Transcrerile din emisiunea lui Adrian Maniutiu la Antena 3, 26 februarie 2014, **Proba C-935**.

389. *România Liberă* Scrisoare deschisă către KPMG International, 24 octombrie 2016, **Proba C-936**.

390. *Vezi* Prima declarație de martor a lui Răzvan Chiruță la ¶¶ 40-44 pentru alt context.

391. Orarul KPMG pentru A doua Etapă de Majorare a Capitalului, 1 noiembrie 2014, **Proba C-97**.

329. La 12 ianuarie 2015, TNG România și Epsilon au scris la ASF pentru a cere anumite informații care să fie adăugate la sala de date pentru investitorii interesați de A doua

392

Etapă de Majorare a Capitalului Astra. ASF a răspuns la 26 ianuarie 2015 că nu avea atribuțiuni de a furniza astfel de informații “în conformitate cu prevederile Legii

393

nr. 32/2000 cu privire la activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor”.

Acționarii au fost surprinși de ostilitatea ASF față de eforturile lor de a face un succes din A Doua Etapă de Majorare a Capitalului.

330. La 4 februarie 2015, în calitate sa de Președinte The Nova Group, Dan Adamescu a scris la ASF în timp ce se afla în arest la domiciliu, cerând scoaterea Astra de sub administrare specială, pentru a o face mai atractivă pentru posibili investitori, notând faptul că veniturile operaționale ale Astra în 2014 au fost de 100 milioane RON și că

394

previziona ca veniturile operaționale din 2015 să fie de 100 milioane RON.

331. Din nou prin acest proces, acționarii Astra s-au luptat să obțină angajamentul KPMG față de proces, și au fost lăsați să facă cereri pentru informații care ar fi fost respinse în mod normal. De exemplu, la 11 februarie 2015, KPMG a răspuns la o scrisoare din 15 ianuarie 2015 de la TNG România și Epsilon în ceea ce privește informațiile dis-

395

ponibile în sala de date pentru posibili investitori. KPMG a afirmat că, întrucât acționarii Astra transferaseră 65 milioane RON la Astra în legătură cu Prima Etapă de Majorare a Capitalului la 1 octombrie 2014, atunci informațiile disponibile pentru aceasta trebuie să fi fost suficiente. KPMG a adăugat că a ținut sala de date la zi “cu cele mai recente informații financiare” și că a respectat cererea TNG “în măsura permisă de legile aplicabile ale pieței de capital.”

6. *ASF împiedică a doua etapă de mărire a capitalului: Decizia nr. 999*

332. ASF a întrerupt brusc desfășurarea celei de-a doua Etapă de Majorare a Capitalului la 26 mai 2015, când a emis Decizia Nr. 999/2015 (“**Decizia nr. 999**”). Decizia nr. 999: (i) interzicea subscrierea de noi contracte de asigurare, legate de credit și asigurarea garanției și colectarea unor prime de asigurare; și (ii) restricționa primele brute ale Astra 50% din totalul primelor brute subscrise de la data începerii administrării speciale pentru o perioadă de 6 luni. ASF a făcut un număr de afirmații în sprijinul Deciziei nr. 999, inclusiv o presupusă scădere a marjei disponibile de solvabilitate pentru anul financiar 2014.
333. Cu toate acestea, părea clar din conduita ulterioară a KPMG că ASF nu chiar s-a angajat cu KPMG, Administratorul Special al Astra, înainte de a lua această măsură extraordinară.

392. Scrisoare de la TNG România și Epsilon to the ASF, 12 ianuarie 2015, **Proba C-938**.

393. Scrisoare de la the ASF to TNG România și Epsilon, 26 ianuarie 2015, **Proba C-939**

394. Scrisoare de la Dan Adamescu, TNG Chairman to the ASF, 4 februarie 2015, **Proba C-940**.

395. Scrisoare de la KPMG to TNG România și Astra, 11 februarie 2015, **Proba C-941**.

396. Decizia ASF Nr. 999/2015 în ceea ce privește amendments to section 4 of Decizia nr. 42 of 18 februarie 2014 on commencement of recuperare financiară through administrare specială procedure of Astra, of 26 mai 2015, **Proba C-37**.

La 29 mai 2015, KPMG a depus o cerere de clarificări și interpretare privind De-

397

cizia nr. 999. Principala abatere de la acea cerere este că ea arată că “*marja de solvabilitate disponibilă a înregistrat o îmbunătățire favorabilă în anul financiar 2014*” față de anul financiar 2013.

334. Acționarii Astra au fost șocați că astfel de măsură dură putea fi impusă așa de brusc și, în mod deosebit dat fiind că Astra a fost, în acel timp, în mâinile unui organ numit de ASF, KPMG. După cum explică Alexander Adamescu, efectul Deciziei nr. 999 a fost de “*a tăia efectiv activitatea Astra în jumătate, limitând*

398

Astra la a scrie doar 50% din primele sale mergând înainte.”

El consideră că Decizia nr. 999 nu putea fi implementată pentru nicio durată

399

semnificativă de timp fără a duce Astra în faliment. De asemenea, el a ridicat perspectiva altor pierderi; rețeaua substanțială de vânzări a Astra și toate costurile operaționale asociat urmau a fi grav sub-utilizate. Aceasta ar fi avut efectul scăderii profitabilității astra și a perspectivelor de potențiali investitori. Decizia nr. 999 submina în acest fel fatal Planul de recuperare al KPMG, care fusese bazat pe oferirea cu succes a acțiunilor.

335. La 5 iunie 2015, TNG România și Epsilon au scris la KPMG, cerând ca KPMG să conteste Decizia Nr. 999 la Curtea de Apel București (pe motive de ilegalitate) și să ceară la Curtea de Apel București să anuleze executarea Deciziei Nr. 999,

400

până când se stabilesc rezultatele unei astfel de a contestări. Acționarii au susținut că, deși Decizia nr. 999 afirma că suplimenta Decizia 42, aceasta era de fapt la fel “*o măsură de sancționare de înaltă gravitate constând în anularea/interdicția desfășurării activității pentru o perioadă de 6 luni, considerând faptul că, în acest moment, iunie 2015, primele brute subscrise depășeau 50% din primele brute subscrise din momentul intrării în administrare specială, și anume 18 februarie 2014.*”.

336. Acționarii cunoșteau efectul descurajant al Deciziei nr. 999 asupra posibilităților investitori și, la 11 iunie 2015, au scris urgent la KPMG, ASF și Bursa de Valori București, cerând suspendarea temporară a celei de-a Doua Etape de Majorare a Capitalului în vederea Deciziei nr. 999, care acorda împuternicire KPMG să întreprindă toate acțiunile entru a face aceasta și care arăta că, dacă KPMG nu faceaceasta, ei vor cere o adunare generală extraordinară a acționarilor pentru a

401

vedea dacă aprobă astfel de suspendare temporară. A făcut aceasta mai târziu,

402

la 19 iunie 2015, în fața refuzului KPMG de a coopera.

397. Cererea KPMG de clarificaare și interpretare a Deciziei ASF nr. 999, 29 mai 2015, 29 mai 2015, **Proba C-942**.

398. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶414.

399. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶414.

400. Scrisoare de la TNG România și Epsilon către KPMG, 5 iunie 2015, **Proba C-943**

401. Cererea Astra de suspendare temporară a implementării majorării capitalului social al Astra, 11 iunie 2015, **Proba C-36**.

402. Scrisoare de la TNG România și Epsilon către KPMG, the ASF și Bursa de Valori București, 19 iunie 2015, **Proba C-712**.

337. KPMG a crezut că cererea acționarilor a fost fără bază legală și, cât de ciudat ar părea, au cerut ca ei să prezinte pașii efectivi pe care considerau că trebuiau făcuți de

403

KPMG ca Administrator Special. KPMG a cerut de asemenea un împrumut pe termen scurt de 120 milioane RON în locul majorării capitalului. KPMG a cerut ulterior să se alăture plângerii TNG România și Epsilon împotriva Deciziei nr. 999 la Curtea

404

de Apel București la 24 iunie 2015.

338. S-a aflat că ASF a fost în spatele refuzului de a se suspenda A doua Etapă de Majorare a Capitalului. La 3 iulie 2015, KPMG a scris la TNG România și Epsilon să ceară, *pentru beneficiul ASF*, o declarație a motivelor pentru cererea de suspendare pentru A

405

doua Etapă de Majorare a Capitalului. Acționarii au arătat că KPMG avea unica înțelegere a beneficiilor suspendării pentru A doua Etapă de Majorare a Capitalului, accentuând că *“măsura temporară de suspendare are scopul de a împiedica iminenta apariție a pierderilor, cu efecte ireparabile cu privire la interesele ASTRA, constând în evitarea lipsei de participare la majorarea capitalului social, justificată nu de lipsa interesului pentru sprijinirea companiei ASTRA, ci având în vedere faptul că aceasta nu este chiar o siguranță care preocupă poziția [ASF] în favoarea asigurării cadrului*

406

necesar pentru implementarea măsurilor incluse în [Planul de Recuperare].

339. În aceeași zi, KPMG a publicat un document care amenda perspectiva de majorare a capitalului social, inclusiv următoarele actualizări:

- a) Decizia nr. 999: motivarea din spatele Deciziei nr. 999 a fost de a îmbunătăți indicatorii financiari și a limit expunerea Astra la riscurile specifice asigurărilor, precum și a proteja drepturile posesorilor de polițe și a promova stabilitatea pieței românești de asigurări. Limitarea putea duce la o scădere a veniturilor cuplată cu o scădere a riscului în domeniile specifice de activitate;
- b) Adunările Generale Ordinare ale Acționarilor din 27 mai 2015 și 9 octombrie 2014 au respins situațiile financiare din 2014 și, respectiv, 2013; în plus, situațiile financiare din 2014 arătau o scădere a activelor nete;
- c) Astra a fost expusă la riscul de nerespectare a cerințelor de guvernanță; și
- d) Astra a fost autorizată pentru toate activitățile prevăzute de Legea asigurărilor, exceptând asigurarea garanțiilor și asigurarea cheltuielilor juridice.

340. A doua etapă de mărire a capitalului s-a clătinat și a eșuat, nefiind surprinzătoare. La 19 august, perioada de subscriere s-a terminat, cu suma de aproximativ 135.000 RON

403. Scrisoare de la KPMG către TNG România și Epsilon (copying the ASF), 17 iunie 2015 **Proba C-611**.

404. Astra clarification notice către Curtea de Apel București, 24 iunie 2015 **Proba C-944**.

405. Scrisoare de la KPMG to TNG România și Epsilon, 3 iulie 2015, **Proba C-713**

406. Scrisoare de la TNG România și Epsilon către KPMG, 7 iulie 2015, **Proba C-945**.

subscrisă din cea prevăzută de 425 milioane RON. Acționarii, cu toate acestea, au rămas angajați în îndeplinirea Planului de recuperare al KPMG. La 24 august 2015, TNG România și Epsilon au scris la ASF propunând un plan de restructurare în care acționarii majoritari se angajau să majoreze capitalul Astra cu 425 milioane RON. În schimbul acestui angajament, ASF i s-a cerut să anuleze numirea KPMG ca administrator special, să aprobe preluarea AXA, și să se retragă Decizia nr. 999. Eforturile acționarilor au fost din păcate întrerupte de rapoartele KPMG din 25 august 2015.

341. În ciuda dificultăților grave pe care acționarii Astra le-au întâmpinat în încercarea de a scoate Astra de sub Administrare Specială, Nova a continuat să vrea încă să salveze Astra. După cum explică Alexander Adamescu, pe durata călătoriei lui Dan Adamescu la Viena între 16-23 august 2015 pentru o pre-evaluare medicală, chiar după ce a doua majorare a capitalului s-a terminat fără succes, și zvonurile credibile despre planurile

408

ASF de a împinge Astra în insolvabilitate au început să circule în presa română. Dan și Alexander Adamescu au discutat aceste evoluții și au ajuns la concluzia că Nova a rămas singura parte care putea salva Astra.

342. Deși ASF a spus clar că nu vrea ca acționarii existenți să rămână la Astra, familia Adamescu a considerat că sigur chiar și asta ar fi de preferat, decât falimentul Astra. The Nova Group prin urmare s-a hotărât să sacrifice o mare parte din valoarea capitalului propriu al grupului pentru a asigura capitalul necesar pentru Astra în acea etapă. După cum explică Alexander Adamescu, la 24 august 2015, acționarii Astra au scris la ASF făcând această propunere. Negrițoiu nu a răspuns până la 8 septembrie 2015. Când a făcut-o, a fost numai pentru a afirma că nu avea autoritatea de a aproba propunerea. Astra era terminată.

7. KPMG recomandă falimentul Astra

343. La 25 august, KPMG a surprins toți participanții la procesul de recuperare a Astra când a publicat două rapoarte despre: (i) efectele rezultatului majorării capitalului social asupra șanselor Astra de recuperare (“**Primul Raport al KPMG**”); și (ii) cauzele pentru problemele companiei de solvabilitate și lichiditate înainte de a se deschide procedura de recuperare financiară (“**Al Doilea Raport al KPMG**”). Primul raport recomanda în final ca ASF să analizeze posibilitatea de a iniția falimentul Astra. Al doilea atribuia vina pentru prima intrare a Astra în februarie 2014 sub administrare specială conducerii defectuoase, urmării unor interese personale și raportarea distorsionată a situației financiare și performanțelor companiei.
344. Acționarii Astra au fost îngroziți mai mult de rapoartele KPMG dat fiind că consiliul de conducere al Astra îi scrisese lui Dan Adamescu în ceea ce privește posibila salvare a Astra la aceeași dată. De asemenea, ei au fost surprinși că ambele rapoarte au fost pregătite în astfel de scurt timp după închiderea Etapei A Doua de Majorare a Capitalului – numai 6 zile – Al Doilea Raport al KPMG a fost aproape imediat prezentat la DNA.

407. KPMG: “*Raportul Administratorului Special KPMG despre efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 4, **Proba C-716**.

408. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶¶426-430.

a. Raportul KPMG despre efectele rezultatului măririi capitalului social asupra șansecor de recuperare a Astra, 25 august 2015

345. Recomandarea din Primul Raport al KPMG a fost ca ASF “să analizeze posibilitatea ca decizia de a închide procedura de recuperare financiară prin administrare specială, retragerea autorizației de funcționare a Companiei, precum și revocarea Administrării Speciale și anularea atribuțiilor acesteia aplicabile de la deschiderea procedurii de faliment împotriva Companiei și numirea unui administrator oficial, cu posibilitatea ca decizia ASF să includă de asemenea dispunerea măsurii tranzitorii în baza legilor aplicabile (**de exemplu interdicția de a sub-**

409

scrie noi polite, etc.).” Extrasul accentuat din acest citat se referă la recomandarea KPMG ca, la inițierea falimentului Astra, ASF să retragă de asemenea Decizia nr. 999. ASF a urmat recomandarea de a iniția falimentul Astra, dar nu a luat măsuri pentru a retrage Decizia nr. 999.

346. Date fiind eforturile coconcertate ale acționarilor pentru a implementa Planul de recuperare al KPMG, au fost surprinși că Primul Raport al KPMG se termina cu acuzația că “*acționarri semnificativi au manifestat, inclusiv prin refuzul de a aproba situațiile financiare la 31 decembrie 2013 [...]*o atitudine de respingere a soluțiilor propuse de [Planul de Recuperare al KPMG]”.

347. KPMG a notat că un transfer al activității Astra pe durata falimentului avea un mai mare potențial decât procedura de majorare a capitalului. Cu toate acestea, ironic, Primul Raport al KPMG nota de asemenea că “*cel puțin unul dintre potențialii investitori și-au menținut interesul pentru a capitaliza Astra **chiar după finalizarea esuată a procesului de majorare**, în condițiile limitării investițiilor la procesul de capitalizare și să devină acționar unic ca urmare a*

411

acestui proces.” Aceasta a arătat că interesul investitorului a rezistat în ciuda eșecului celeie de-a doua Etape de Majorare a Capitalului, și efectul inhibitor al Deciziei nr. 999. Totodată, KPMG notează că “*după eșecul procesului de majorare, **în absența unei surse alternative pentru infuzia de capital social în valoare de 425 milioane RON**[...] se poate observa că [Astra] îndeplinește toate cele trei condiții care caracterizează starea de insolvabilitate a unei companii*

412

de asigurări/reasigurări.” Totuși, KPMG nu a făcut nicio încercare de a reconcilia această justificare pentru recomandarea falimentului Astra cu menținerea interesului potențialului investitor, cristalizare care ar fi putut avea șanse bune de recuperare a Astra.

409. KPMG: “*Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 3, **Proba C-716** (accentuare adăugată).

410. KPMG: “*Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 3, **Proba C-716**.

411. KPMG: “*Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 3, **Proba C-716**.

412. 27 KPMG: “*Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 4, **Proba C-716**.

348. Primul Raport al KPMG evidențiază propriile eșecuri ale KPMG' în sprijinul recomandării pentru falimentul Astra, de exemplu: nota “o deteriorare accentuată a posibilității [Astra's] to de a face față plăților curente, ca urmare a eșecului majorării capitalului” bazată pe faptul că Astra a fost “constrânsă, în termeni de resurse de lichiditate derivate din activitatea de subscriere (cea mai importantă resursă de lichiditate disponibilă pe durata perioadei de recuperare) de efectele generate de implementarea [Deciziei nr. 999], care probabil că afectează semnificativ subscrierile și colectările respective, incapacitatea de plată a obligațiilor scadente și restante fiind

413

iminentă.”

349. Impactul negativ al Deciziei nr. 999 penetrează Primul Raport al KPMG. KPMG leagă direct o “reducere semnificativă a subscrierilor” și “o tendință descendentă a colec-

414

tărilor determinate de managementul subscrierilor” de impunerea Deciziei nr. 999.

350. Când privește investitori strategici, KPMG nota că “a contactat peste 30 posibili in-

415

vestitori pe durata celei de-a [Doua Etapă de Majorare a Capitalului]”, cu toate acestea, impresia lui Alexander Adamescu era că KPMG a fost inefficientă în de-

416

scoperirea investitorilor. Pentru negocierile care au avansat, KPMG a proferat că acționarii au avut o atitudine “care nu obliga” și că “refuzul acționarilor actuali de a accepta o reducere a prețului la 150 milioane pentru acțiunile deținute de Astra a determinat ieșirea din procesul de majorare a capitalului social de 425 milioane RON a trei posibili investitori rămași în procesul de atragere a investitorilor până la ultima

417

fază a prevăzută pe durata majorării” KPMG a considerat această presupusă lipsă de cooperare ca “una din cele mai importante etape în opoziție cu procedura de recuperare”. Această afirmație nu este în acord cu dovezile lui Alexander Adamescu și John Cutts, ambii fiind îndeaproape implicați în negocierile cu unii investitori strate-

418

gici.

351. În plus, ca răspuns la condițiile acționarilor din comunicatul de presă de la 24 august 2015, KPMG a afirmat că “pe durata planului de recuperare, ambele teme au fost subiectul unei runde repetate și detaliate de negocieri între reprezentantul sau acționarii semnificativi și ASF, **rezultând, de fiecare dată, că ASF nu avea cadrul**

419

legal pentru a putea decide privind astfel de concesi.” Acționarii au fost încurcați de această afirmație, care părea să ajungă la recunoașterea faptului că ASF nu a avut niciodată competența de

413. KPMG: “Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra”, 25 august 2015, p. 4, **Proba C-716**.

414. KPMG: “Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra”, 25 august 2015, p. 8, **Proba C-716**.

415. KPMG: “Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra”, 25 august 2015, p. 5, **Proba C-716**.

416. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu ¶393.

417. KPMG: “Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra”, 25 august 2015, pp. 5-6, **Proba C-716**.

418. A doua declarație scrisă a lui Alexander Adamescu, ¶248, Prima declarație de martor a lui John Cutts.

419. KPMG: “Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a

capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra”, 25 august 2015, p. 11, **Proba C-716**.

a decide două din cele mai fierbinți probleme contestate la recuperarea financiară a Astra, adică: (i) revocarea administrării speciale; și (ii) preluarea AXA. În timp ce KPMG a afirmat de asemenea că nu va lua în considerare oferta acționarilor de majorare a capitalului pentru că “*planul menționat în comunicatul de presă nu a fost*”⁴²⁰

pus la dispoziția [KPMG]”, KPMG nici măcar nu a cerut vreodată planul de la acționari.

352. În esență, Primul Raport al KPMG evidențiază multe probleme de serioasă preocupare pentru acționari. Ei au avut puțin timp pentru a învinge KPMG, cu toate acestea, ASF a trecut repede la inițierea falimentului Astra, cum se detaliază mai jos la ¶237.

b. Raportul KPMG despre privind cauzele și principalele situații care au dus la deteriorarea lichidității și solvabilității Companiei până la începerea procedurii de recuperare financiară, 25 august 2015

353. Al Doilea Raport al KPMG a fost descris ca:

354. “*amendând [Raportul de Administrare Specială] și fiind destinat să identifice persoanele care au contribuit la starea de insolvabilitate, la faptele asociate și raportul de cauzalitate dintre acestea [...] pe baza informațiilor, documentelor și declarațiilor obținute de la companie de către angajații săi, pe durata administrării speciale [...] [descriind] faptele comise pe durata perioadei înainte data la care a început administrare specială a Companiei. Administratorul Special nu poate dispune de instrumentele prin care corectitudinea, completarea sau siguranța informațiilor*”⁴²¹

primite să se poată asigura.”

8. *ASF solicită grăbirea falimentului Astra*

355. Imediat ce KPMG a prezentat rapoartele, la 26 august 2015, Departamentul ASF de Supraveghere și Control Asigurare-Reasigurare a recomandat consiliului ASF ca: (i) procedura de recuperare financiară a Astra să se încheie; (ii) KPMG să fie revocată ca administrator special; (iii) să se retragă autorizația de funcționare a Astra; și (iv)

⁴²²

insolvabilitatea Astra să fie confirmată și să se inițieze falimentul. În succesele rapide, la 27 august 2015, ASF a dat Decizia Nr. 2034 (“**Decizia 2034**”), prin care hotărârea încheierea procedurii de recuperare financiară a Astra prin administrare specială, stabilirea stării de insolvabilitate a Astra, începerea procedurii de insolvabili-

⁴²³

tate și retragerea autorizației de funcționare a Astra ASF a mai decis ca Astra

420. KPMG: “*Raportul Administratorului Special privind efectele rezultatului măsurilor de majorare a capitalului social asupra șanselor de recuperare a Astra*”, 25 august 2015, p. 11, **Proba C-716**.

421. Raportul Administratorului Special în ceea ce privește cauzele și principalele situații care au avut ca rezultat deteriorarea lichidității și solvabilității Companiei până la începutul procedurii de recuperare financiară, KPMG Advisory SRL, 25 august 2014, p. 7 **Ex. R-9**

422. Nota Departamentului ASF de Supraveghere și Control Asigurare-Reasigurare privind faza de implementare și execuție a planului de recuperare financiară prin administrare specială a Societății de Asigurare-Reasigurare Astra S.A. către Consiliul ASF, 26 august 2015, **Proba C-946**.

423. Decizia ASF Nr. 2034 în ceea ce privește încheierea procedurii de recuperare financiară prin administrare specială, stabilirea stării de insolvabilitate, începerea procedurii de insolvabilitate și retragerea autorizației de funcționare a Astra, 27 august 2015, **Proba C-38**.

trebuia (i) să informeze FGA despre toate dosarele de daune și alte evidențe contabile; și (ii) să informeze posesorii de polițe despre dreptul lor de a rezilia contractele și a înregistra cereri valabile la FGA.

356. ASF a afirmat următoarele în Decizia 2034: (i) că Astra nu a respectat regulile privind rezervele tehnice; (ii) coeficientul său de lichiditate pentru asigurări generale a scăzut sub pragul minim la 31 decembrie 2013; (iii) Astra nu a îndeplinit măsurile stabilite de Decizia 217; și (iv) marja de solvabilitate pentru asigurări generale a Astra a scăzut sub pragul minim.
357. Graba ASF în dărâmarea Astra este din nou de remarcat. Doar cu două zile înainte, Dan Adamescu fusese în corespondență cu consiliul de conducere Astra în ceea ce privește recuperarea Astra.
358. Imediat înainte de revocarea autorizației Astra prin Decizia 2034, discutată mai sus, la 26 august 2015, și apoi în ziua în care s-a luat măsura, la 27 august 2015, Victor Ponta a făcut alte declarații publice referitoare la Dan Adamescu. La 26 august, el a spus:
- a) *“[...] După mulți ani (prea mulți), ASF a spart bășica corupției și fraudei la ASTRA ASIGURARI. În 2013, Guvernul, ASF și BNR au cerut urmărirea penală și au informat publicul în legătură cu înșelătoriile incredibile comise de Dan Adamescu (daunele se estimează la cel puțin 500 milioane Lei), dar protecția politică și media pe care a cumpărat-o acest om de-a lungul anilor a fost foarte eficientă (bani deturnați, 120 milioane Lei folosiți pentru finanțarea “deontologilor” de la România Liberă care și astăzi țin prelegeri de moralitate pentru toată lumea, în timp ce ei primesc bani furăți, și politicienii PDL/PNL care au fost stimulați generos au luptat cu toate armele lor pentru a-l proteja pe generosul Dl. Adamescu, același care acum călătorește fără probleme în străinătate și sfidează opinia publică!)*
- b) *[...] Refuz să accept că pentru o fraudă de 500 milioane și după falimentul intenționat al celei mai mari companii de asigurări din România din nou nu vom avea o persoană vinovată.”*
359. La 27 august 2015, Victor Ponta a remarcat din nou, de asemenea pe Facebook: “Noi afirmăm că deși **în 2013** urmărirea penală a fost cerută legal de ASF în legătură cu enorma fraudă comisă de Dan Adamescu la “Astra Asigurari”, omul are o puternică
425
protecție în media (plătită din banii furăți de la asigurați)!” În 2013, Astra desigur era în proces de remediere a măsurilor stabilite de Decizia 217, și auditul neanunțat care a dus la Raportul 5577 și Decizia 42, ale căror concluzii Nova în orice caz le neagă, chiar nu a avut loc.
360. La aceeași dată, TNG România și Epsilon au cerut la Curtea de Apel București să suspende aplicarea Deciziei 2034 a ASF, care inițiază

424. Postare pe Facebook de Victor Ponta, Facebook [online], 26 august 2015, disponibil la: <https://ro-ro.-facebook.com/victor.ponta/posts/1014481618591725> (accentuare adăugată), **Proba C-39**.

425. Postare pe Facebook de Victor Ponta, Facebook [online], 28 august 2015, **Proba C-947**.

procedurile de faliment împotriva Astra. Cererea arăta impactul destabilizator al falimentului Astra asupra pieței de asigurări din România, și efectul devastator asupra celor 1.400 de angajați. Au fost de asemenea evidențiate următoarele justificări:

- a) Decizia care plasa Astra în administrare specială a fost contestată;
 - b) ASF a aprobat Planul de recuperare al KPMG și apoi nu l-a respectat în multiple privințe;
 - c) Acționarii Astra și-au delegat puterile în legătură cu majorarea capitalului către KPMG, pe care ei nu au reușit să o finalizeze;
 - d) Prima majorare a capitalului fusese finalizată cu succes; și
 - e) ASF nu a respectat Planul de recuperare al KPMG, și nu ai asigurat cadrul legal în care Planul de recuperare al KPMG putea fi implementat, în mod deosebit prin neimplementarea preluării AXA și limitarea activităților Astra non-asigurări de viață.
361. Consiliul Executiv al Astra a emis o decizie la aceeași dată, prin care oprea activitatea operațională a Astra, dispunând:
- a) Încetarea activității de asigurări, și retragerea autorizației de funcționare a Astra;
 - b) Dosarele de daune să fie predate unui fond național de darantare a asigurărilor;
 - c) Posesorii de polițe să fie notificați și să aibă opțiunea de a renunța la polițele de asigurare și a recupera proporțional valoarea plății primelor; și
 - d) Posesorii de polițe să fie informați despre modalitatea de depunere a cererilor la Fondul Național de Garantare.⁴²⁷
362. La 8 septembrie 2015, Președintele ASF de atunci Mișu Negrițoiu i-a scris, foarte tardiv, lui Dan Adamescu, și apoi acționarilor scrisoarea din 24 august 2015 care

428

propunea un plan de restructurare. Dl. Negrițoiu a comunicat că propunerea acționarilor de a se reinstala conducerea Astra nu era în conformitate cu prevederile legale în vigoare, dată fiind presupusa răspundere a conducerii pentru intrarea Astra în administrare specială, și referindu-se la analiza sa anterioară în legătură cu refuzul de a aproba preluarea AXA. Dl. Negrițoiu a încheiat scrisoarea încercând să dea vina pentru eșecul recuperării financiare a Astra asupra altcuiva: *“putem observa că acționarii majoritari ai companiei în dificultate au avut toate elementele*

426. Cererea de suspendare a Deciziei nr. 2034 de la TNG România și Epsilon către Curtea de Apel București, 28 august 2015, **Proba C-948**.

427. Decizia Consiliului Executiv al Astra, 28 august 2015, **Proba C-949**.

428. 16.12 Scrisoare de la ASF Președinte Mișu Negrițoiu către Președintele TNG Dan Adamescu, 8 septembrie 2015, **Proba C-950**.

necesare pentru recuperarea companiei [Astra] în procedura de recuperare financiară prin administrare specială, care putea duce la refacerea solvabilității companiei, precum și asigurarea unui cadru normal de lucru, cu respectarea prevederilor legale în acest sens.”

363. La 3 decembrie 2015, Curtea de Apel București a respins apelul Astra împotriva De-

429

ciziei 2034, și Tribunalul București a dispus declanșarea procedurilor de faliment pentru Astra, numind KPMG Restructuring SPRL (“**KPMG Restructuring**”) ca

430

lichidator juridic temporar, într-un evident conflict de interese. Pe baza: (i) articolului 28 (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului 86/2006 de reglementare a activității practicanților în insolabilitate și (ii) articolului 23 din Codul Etic al Organizației Naționale a Practicanților în Insolabilitate, practicanții în insolabilitate din România nu pot fi desemnați ca și lichidatori judiciari ai companiilor la care au

431

fost anterior administratori. Totuși, Tribunalul București a numit KPMG Restructuring ca Astra’s lichidator judiciar când KPMG România tocmai fusese administrator special al Astra pe durata procedurii de recuperare financiară a acesteia. Acest conflict de interese a fost evident observatori: avocatul român Gheorghe Piperea a declarat public înainte de desemnare: “*Dacă se întâmplă ca KPMG să fie numită lichidator la Astra, este un caz penal pentru ASF, pentru că este scris negru pe alb că nu e voie să se numească administratorul judiciar la lichidator*”, motivând că

432

numirea KPMG Restructuring ar fi “*un premiu pentru greșeală*” .

9. Astra în faliment

364. La 15 decembrie 2015, ASF a scris către TNG România și Epsilon comunicând greșit că Decizia 2034 era definitivă și nu putea fi revocată. Scrisoarea detalia istoricul procedural de insolabilitate a Astra, inclusiv apelul nereușit al Astra împotriva Deciziei 2034. Decizia de a închide procedura de recuperare financiară și a pune Astra în faliment putea fi revocată de ASF și se renunța la cererea de insolabilitate, dacă perspectivele de solvabilitate ale Astra s-ar fi îmbunătățit înainte de inițierea aprobată de instanță a falimentului.
365. La 17 decembrie 2015, KPMG Restructuring a identificat următoarele opțiuni ca “*cele mai bune metode care ar asigura nivelul maxim pentru acoperirea datoriilor companiei*”: (i) o tranzacție de transfer al activității; (ii) o vânzare a activelor; sau (iii) “*orice alte tehnici de capitalizare optimă pentru activele companiei*.” KPMG Restructuring a indicat că strategia de închidere preferată ar fi un transfer al activității și că, prin urmare, s-ar concentra pe: (i) aspectele procedurale și de

429. Curtea de Apel București, Decizia în cazul Nr. 549112/2015, 3 decembrie 2015, **Proba C-951**.

430. Tribunalul București, Decizia Nr. 9661 în cazul Nr. 32802/3/2015, 2 decembrie 2015, p. 3, **Proba C-952**.

431. Ordonanța de Urgență a Guvernului 86/2006, **Proba C-1029**; Codul Etic al Organizației Naționale a Practicanților în Insolabilitate, **Proba C-955**.

432. “Numirea KPMG ca lichidator pentru Astra ar fi un «caz penal» pentru ASF”, bursa.ro, 13 octombrie 2015, http://www.bursa.ro/piperea-numirea-kpmg-ca-lichidator-pentru-astra-ar-fi-38171caz-penal38187-pentru-asf-280572&s=print&sr=articol&id_articol=280572.html, **Proba C-953**.

comunicare ale menținerii bazei de clienți; și (ii) mărirea vânzărilor portofoliilor recente de asigurări.

366. Peste mai puțin de 3 luni, se părea că ASF era nemulțumită de performanțele KPMG Restructuring la lichidator judiciar temporar al Astra. La 3 martie 2016, cu opt voturi la unul împotriva (Mișu Negrițoiu), Consiliul ASF a votat să se ceară instanței să înlătorească KPMG Restructuring ca lichidator judiciar temporar al Astra. Ion Giurescu, Vicepreședintele Consiliului ASF a comentat în mod deosebit că KPMG Restructuring trebuia înlocuită căci nu și-a îndeplinit obligațiile. Bogdan Antonescu, reprezentantul acționarilor Nova la Astra, a scris de două ori la Consiliul ASF în următoarele luni, întrebând despre poziția sa oficială despre rămânerea KPMG Restructuring ca lichidator judiciar temporar al Astra, dat fiind votul care a avut loc.

Când ASF a răspuns că un lichidator putea fi înlăturat numai de un judecător de falimente la cererea ASF, Dl. Antonescu a cerut:

(i) explicațiile ASF de ce nu a fost trimisă o scrisoare la judecătorul de falimente după vot; (ii) identitatea persoanei care a blocat scrisoarea; și (iii) conținutul procesului verbal care înregistra votul privind cererea de înlăturare a KPMG Re-

structuring ca lichidator. Singurul răspuns al ASF a fost să se refere la core-

spondența sa anterioară și să spună că procesul verbal era confidențial. La 12 septembrie 2016, Bogdan Antonescu a depus o cerere la instanța de falimente prin care cerea ca: (i) KPMG să fie înlocuită ca lichidator al Astra, pe baza conflictului de interese și a neîndeplinirii obligațiilor; și (ii) instanța să dispună ca

- ASF să prezinte procesul verbal Nr. 11 of 03.03.2016 la instanță.
367. La 31 octombrie 2016, Comisia Parlamentară Reunită a votat în favoarea re-

vocării mandatului lui Mișu Negrițoiu ca Președinte ASF. Negrițoiu se pare că a reacționat la vot amenințând în scris parlamentarii cu un proces în justiție. Forța percepută pentru cererile de demisie a constat în răspunderea sa pentru eșecul MTPL în România. Vicepreședintele PSD de atunci, Mihai Tudose a spus public: *“Mișu Negrițoiu nu mai poate fugi de răspunderea pentru eșecul RCA. I-am cerut să demisioneze săptămâna trecută pentru afectarea a milioane de șoferi.”* Procesul a culminat cu revocarea D-lui Negrițoiu la 11 mai 2017,

-
433. KPMG: Societatea Asigurare-Reasigurare Astra S.A. În faliment, 17 decembrie 2015, **Proba C-721**.
434. Procesul verbal al ASF Nr. 11, 3 martie 2016, **Proba C-954**.
435. Scrisoare de la Bogdan Antonescu, reprezentantul acționarilor Astra, către ASF, 16 mai 2016, **Proba C-956**; Scrisoare de la Bogdan Antonescu, reprezentantul acționarilor Astra, către ASF, 25 august 2016, **Proba C-957**.
436. Scrisoare de la the ASF to Bogdan Antonescu, 9 septembrie 2016, **Proba C-958**.
437. Scrisoare de la Bogdan Antonescu (reprezentantul acționarilor Astra) către Consiliul ASF, 13 septembrie 2016, **Proba C-959**.
438. Scrisoare de la the Consiliul ASF către Bogdan Antonescu, 21 septembrie 2016, **Proba C-960**.
439. Cererea lui Bogdan Antonescu (reprezentantul acționarilor la Astra) către Tribunalul București, Secția 7, Cazl: 32802/3/2015, 12 septembrie 2015, **Proba C-961**.
440. “Comisiile reunite ale Parlamentului votează revocarea Președintelui ASF. Negrițoiu amenință cu proces în justiție.”, 31 octombrie 2016, **Proba C-179**.

prin votul parlamentar 238 la 0. De remarcă, s-a relatat că lideul PSD de atunci, Liviu Dragnea a spus că el și Călin Popescu, liderul partenerului de coaliție al PSD, Alianța Liberală și Democrată, “a fost de acord că Mișu Negrițoiu trebuia demis imediat ce era posibil de la conducerea ASF, pentru că aceasta este o importantă instituție care nu trebuie să funcționeze ca și cum ar fi “proprietatea” cuiva.”

E. ACCESUL LA INFORMAȚII

368. Imposibilitatea Nova de a accesa documente cheie este o caracteristică notabilă a acestui arbitraj și o piedică⁴⁴³ pentru dreptul Nova la un proces echitabil. Cum s-a arătat la Audierea privind Măsurile Provizorii: “România are toate cărțile în proceduri. Ea are documentele astra, are puterea unui Stat”. Neatractivitatea României a rezistat de atunci. După cum se detaliază mai jos la ¶435, România a refuzat cu asprime să-i fumizeze lui Alexander Adamescu, unicul fiu al lui Dan Adamescu și moștenitor, rapoartele medicale și raportul de autopsie, în acest fel împiedicând Nova să ceară daunele morale complete (prezentate mai jos la ¶¶626–632).
369. Totodată, Statul Român a blocat indirect Astra de la numirea KPMG ca administrator special în februarie 2014, iar Nova acum nu are acces la documentele de care are o nevoie vitală pentru a se informa complet despre acest caz. Bogdan Antonescu, reprezentantul acționarilor la Astra a încercat, în numeroase ocazii să convingă KPMG și ASF pentru a obține documentele. Din păcate, eforturile Dl. Antonescu au fost greoaie, lente și în unele cazuri fără succes, cum se prezintă la ¶¶575 până la 593 din a doua declarație a lui Alexander Adamescu ca martor.
370. În plus, pe timpul administrării speciale și falimentului Astra, acționarii au depus mari eforturi pentru (i) a obține documentele de la ASF și KPMG care i-ar fi ajutat să înțeleagă presupusele scopuri ale recuperării financiare a Astra; și (ii) a pune la dispoziție documentele pentru posibili investitori care să ajute la recuperarea financiară a Astra. Asta în ciuda faptului că în baza legii românești, ca acționari care dețin⁴⁴⁵ peste 5% din Astra, TNG România și Epsilon trebuiau să se bucure de drepturi suplimentare, inclusiv dreptul la “informații confidențiale sau chiar privilegiate”. Cu toate acestea, cererile lor au întâlnit permanent rezistență și refuz.
371. Lipsirea Nova de accesul la informații face să nu existe egalitate de arme în această Dispută. Nova intenționează să facă cereri de prezentare a documentelor detaliate și semnificative la momentul potrivit pentru a umple golurile din evidențele pe care România refuză să le umple.

441. “Mișu Negrițoiu a fost revocat de Parlament din funcția de Președinte al Autorității de Supraveghere financiară, nineoclock.ro, 12 mai 2017, disponibil la: <http://www.nineoclock.ro/misu-negritoiu-a-fost-revoked-by-the-parliament-de-la-the-position-of-the-president-of-the-financiar-supervisory-authority/>, **Proba C-1057**.

442. “Mișu Negrițoiu a fost revocat de Parlament din funcția de Președinte al Autorității de Supraveghere financiară, nineoclock.ro, 12 mai 2017, disponibil la: <http://www.nineoclock.ro/misu-negritoiu-a-fost-revoked-by-the-parliament-de-la-the-position-of-the-president-of-the-financiar-supervisory-authority/>, **Proba C-1057**.

443. Audierea privind Măsurile Provizorii, 387-7 – 387-9.

444. Scrisoare de la Pârâtă către Tribunal, 10 martie 2017, **Proba C-794**.

445. Procesul verbal al întâlnirii dintre KPMG și reprezentanții TNG România și Epsilon, 17 septembrie 2014, **Proba C-962**

IV. PROCEDURA PENALĂ ȘI ORDINUL DE SECHESTRARE A BUNURILOR

372. Pe lângă atacul de reglementare al României asupra Astra, a luat măsuri împotriva managerilor lui Nova, care îi vizează personal pe Dan și Alexander Adamescu prin intermediul a două seturi de proceduri penale:

- a) Procedurile de corupție: DNA a inițiat o acțiune împotriva lui Adamescu în legătură cu presupusa lor aprobare a plăților de mită către judecătorii Tribunalului București, în schimbul unor hotărâri judecătorești presupuse a fi avantajoase.
- b) Abuzul în serviciu: DNA-ul a declanșat o acțiune împotriva lui Adamescu, în care a fost acuzat că este singurul responsabil pentru falimentul lui Astra din cauza abuzului în serviciu. Pe baza procedurilor civile conexe, România a încercat să justifice confiscarea acțiunilor Nova într-o serie de alte filiale din România pentru a acoperi pierderile rezultate din falimentul Astra, care altfel ar fi suportate de guvernul român.

A. PROCEDURA PENALĂ ÎMPOTRIVA LUI DAN ADAMESCU

1. *Dan Adamescu acuzat de mituire în mod eronat*

373. Schema de mituire judiciară s-a referit la un administrator judiciar de insolvență, dna Monica-Angela Borza. În martie 2012, soțul ei a raportat-o la DNA.⁴⁴⁶ Domnul. Remus Borza a susținut că doamna Borza, alături de alți avocați și lichidatori, l-a mituit pe judecătorul Moldovan de la Tribunalul București în schimbul unor decizii favorabile în chestiuni pe care le-a prezidat.⁴⁴⁷ În lumina acuzațiilor, Înalta Curte de Casație și Justiție a autorizat SRI să-i intercepteze telefonic pe judecătorul Moldovean din luna iunie 2012, iar pe doamna Borza din luna octombrie 2012.⁴⁴⁸ Cei doi Adamescu nu au fost cercetați și nu s-a presupus că ar fi luat parte la activitatea penală din dosarul penal al doamnei Borza.
374. În mod separat, în cursul anului 2013, doi angajați ai grupului The Nova Group, domnul Daniel Onuțe (un avocat intern) și Daniela Firestain (un director financiar) au elaborat o schemă de delapidare a fondurilor din conturile companiei prin plata facturilor false. În acest scop, au conspirat cu domnul George Dimitru, a cărui firmă de avocatură a fost reținută pentru a furniza servicii societăților Nova, SC Baumeister Prestari Servicii SRL ("SCBPS") și SC Baumeister Utilaje.

446 447 448

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, [1.1.1], **Ex. C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, [1.1.1], **Ex. C-55**.

High Court of Cassation and Justice Decisions, 27 June 2012, 21 January 2013, 14 June 2013, 8 August 2013, 14 August 2013, 15 October 2013, 17 October 2012, 29 October 2012, 15 April 2013 and 16 July 2013, **Ex. C-970**

Echipe SRL ("SCBUE")⁴⁴⁹. Între ei, au retras aproximativ [100 000 EUR]⁴⁵⁰ din conturile SCBPS și SCBUE prin următoarele serii de tranzacții ilicite:

- a) În luna mai 2013, domnul Dumitru a emis o factură umflată de 275.000 RON pentru "asistență juridică" în baza contractului cu SCBPS (deși prețul contractului specificat a fost de numai 10.000 lei)⁴⁵¹. Dna Firestain a plătit factura a doua zi.⁴⁵² Domnul Dumitru a transferat apoi din contul de afaceri în contul său personal suma de 203.300 de lei,⁴⁵³ și apoi a transferat aceeași sumă în contul soției domnului Onuțe, cu descrierea de "împrumut".⁴⁵⁴ Domnul Dumitru a pregătit un contract de împrumut fals, pe care el și domnul Onuțe l-au semnat.⁴⁵⁵ Domnul. Onuțe a retras mai târziu banii din contul soției sale.⁴⁵⁶
- b) Domnul Dumitru a emis apoi o factură de 223.200 lei, din nou pentru servicii juridice fictive.⁴⁵⁷ Doamna Firestain a plătit factura în numele SCBUE într-un cont bancar pe care domnul Dumitru l-a deschis cu o zi mai devreme.⁴⁵⁸ Domnul Dumitru a retras apoi 222.040 RON și i-a dat domnului Onuțe 100.000 RON în numerar.⁴⁵⁹

375. Între timp, în noiembrie 2013, DNA-ul a lansat o investigație formală penală în rândul persoanelor diferite asociate, cu legătură la inelul de luare de mită la Tribunal București, inclusiv pentru doamna Borza și judecătorul Moldovan, precum și pentru judecătorii Stanciu și Roventă.⁴⁶⁰ În acest moment, se pare că autoritățile nu au fost încă conștiente de activitățile ilicite ale domnului Onuțe, ale doamnei Firestain și ale domnului Dumitru și că nu există dovezi că DNA-ul are motive să bănuiască că Dan sau Alexandru Adamescu au fost implicați în vreun comportament penal.

449 450

Contract No. 717263/2013, dated 3 January 2013 and Contract No. 717289/2013, dated 7 November 2013. DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 28, **Exhibit C-55**

451

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, [1.1.7], [1.1.8], [1.2.1], **Exhibit C-55**; 'DNA: The statements of the suicidal attorney, those of the denouncers, and the tapped discussions are revealing Adamescu's deeds. Transcripts from the case,' Mediafax.ro, 6 June 2014, **Ex. C-105**.

452

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 26, **Exhibit C-55**.

453 454 455

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 22, 111, **Exhibit C-55**; Witness Statement of Daniel Onuțe, dated 2 June 2014, p. 14.

456 457 458 459 460

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 22-23, **Exhibit C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 22-23, **Exhibit C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 23, **Ex. C-55**, quoting Witness Statement of George Dumitru, dated 15 May 2014.

10:

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 23, **Exhibit C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20

June 2014, p. 28, **Exhibit C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20

June 2014, p. 28, **Exhibit C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20

June 2014, p. 28, **Exhibit C-55**.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20
June 2014, [1.1.2], **Ex. C-55**; Witness Statement of Daniel Onuțe, 15 May 2014, p. 6, **Ex. C-135**. Note. There are three stages in Romanian criminal proceedings: 1) opening an investigation; 2) issuing a summons naming the person as a “suspect”; and 3) initiating proceedings against the person as a “defendant”.

376. Cu toate acestea, la mijlocul lunii octombrie 2013 și în decembrie 2013, după cum s-a descris anterior, DNA-ului i s-a ordonat de către SRI și Victor Ponta să îi investigheze pe cei doi Adamescu și să prezinte dovezi care să îi incrimineze.⁴⁶¹
377. În cursul lunii decembrie 2013, DNA-ul a folosit extensiv convorbirile telefonice pentru a asculta conversațiile domnului Onuțe, ale D-nei Firestain, ale domnului Dumitru și ale domnului Borza.⁴⁶² De exemplu, la 9 decembrie 2013, domnul Dumitru i-a explicat Domnului Onuțe că a trebuit să deschidă un nou cont bancar în numele practicii sale juridice, deoarece contul său personal a fost garnisit de către autoritățile fiscale.⁴⁶³ Doamna Borza și domnul Onuțe au avut, de asemenea, numeroase convorbiri, inclusiv multe în care au aranjat să se întâlnească în persoană.⁴⁶⁴ Nu a existat nicio dovadă că cei doi Adamescu ar fi fost implicați în planificarea sau executarea planurilor de mituire.
378. Cu toate acestea, la data de 20 februarie 2014, Ponta l-a acuzat public pe Dan Adamescu de deturnarea a sute de milioane de lei în beneficiul principalului adversar politic al lui Ponta, adică al președintelui de atunci, Traian Băsescu.⁴⁶⁵ Dan Adamescu nu a fost acuzat în acel moment de vreo greșală și nu au fost depuse plângeri penale împotriva sa.⁴⁶⁶ În luna mai 2014, după ce DNA-ul a obținut mai multe convorbiri telefonice,⁴⁶⁷ DNA-ul l-a depistat pe domnul Onuțe.⁴⁶⁸ Domnul Onuțe și-a explicat rolul de a canaliza fonduri de la SCBPS și SCBUE prin intermediul complotului cu doamna Firestain și cu Domnul Dumitru la DNA.⁴⁶⁹ Cu toate acestea, domnul Onuțe a susținut că banii pe care i-a luat au fost luați de fapt cu consimțământul celor doi Adamescu pentru a fi folosiți la mituirea judecătorilor Tribunalului București.⁴⁷⁰ Deși s-au desfășurat anchete în legătură cu luarea mitei judiciare împotriva Doamnei Borza de mai bine de doi ani, aceasta a fost prima dată când s-a sugerat că cei doi Adamescu au fost implicați în vreun fel.
379. În ciuda mărturisirii domnului Onuțe, în urma afirmației sale că cei doi Adamescu se află în spatele complotului, DNA-ul nu l-a urmărit pe domnul Onuțe pentru faptele pe care le-a comis.⁴⁷¹ După cum a confirmat domnul Onuțe,⁴⁷² a fost de acord cu DNA-ul că el va servi ca informator, va strânge dovezi prin supravegherea ascunsă a conversațiilor cu Dan Adamescu, inițiată la cererea DNA.

461

462 463 464

465

466 467 468 469 470 471 472

See, e.g., Witness statement of Anonymous Witness No.1; Witness statement of Anonymous Witness No.2; SCS Reports.

See eg., Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2 February 2015, p.11, **C-73T**.

See eg Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2 February 2015, p.11, **C-73T**.

See eg. Telephone Discussion between Daniel Onuțe, Monica Angela Borza, Firestain, 6 December 2013, **Ex. C-971**

'PM Victor Ponta: I want to assure the companies and investors of the Government's full support regarding their activity in Romania', Guvernul României, dated 20 February 2014, **Ex. C-28**.

104

See eg., Witness statement of ASF Witness and DNA Witness.

See *eg*, Decision of the Bucharest Court of
Appeal, 2 February 2015, p.11, C-73T
Witness Statement of Daniel Onuț, 9 January
2015, **Ex. C-972**
Witness Statement of Daniel Onuț, 13 May
2014, pp. 2-3, **Ex. C-135**.
Witness Statement of Daniel Onuț, 13 May
2014, **Ex. C-135**.
DNA Indictment relating to bribery acts, 20
June 2014, p.122, **Ex. C-55**.
Witness Statement of Daniel Onuț, 9 January
2015, **Ex. C-972**. 93

Câteva zile mai târziu, la 19 și 21 mai 2014, domnul Onuțe purta o conversație cu Dan Adamescu, încercând să-l atragă pe Dan Adamescu să dea declarații care puteau fi folosite împotriva lui. În ciuda eforturilor domnului Onuțe, singurul material pe care DNA-ul l-a colectat, pe care l-au considerat incriminator, erau declarații inofensive care confirmau că o va ajuta pe Dna Firestain să angajeze un avocat (vezi mai jos la ¶394-395 de mai jos).

380. La data de 21 mai 2014, DNA-ul a percheziționat și a căutat la casa lui Dan Adamescu și la trei birouri aparținând diferitelor societăți deținute de Nova.⁴⁷³ A doua zi, DNA-ul l-a convocat pe Dan Adamescu și l-a desemnat drept "suspect" în investigația privind mituirea.⁴⁷⁴ Deși DNA-ul făcuse conversia înregistrărilor conversațiilor sale, a efectuat căutări fizice și l-a interogat, procurorul nu a considerat că există dovezi suficiente pentru a justifica luarea oricăror măsuri preventive împotriva lui la acel moment.⁴⁷⁵
381. Două zile mai târziu, la data de 24 mai 2014, premierul Victor Ponta a declarat la televiziunea publică că procuratura de stat va continua acuzațiile împotriva lui Dan Adamescu - Ponta însuși a fost "*convins că vom auzi în curând și mai multe lucruri despre aceasta din partea procuraturii de stat*".⁴⁷⁶
382. Destul de sigur, așa cum a fost prescriș de premierul Ponta, la 5 iunie 2014, Dan Adamescu a fost arestat la domiciliu de către poliția armată, inclusiv de membrii mascați ai forțelor speciale românești.⁴⁷⁷ DNA-ul a declarat că a dezvoltat acum "*o suspiciune rezonabilă*" pe baza dovezilor că Dan Adamescu a comis infracțiuni de corupție și că arestarea lui a fost "*necesară pentru a înlătura un pericol pentru public*".⁴⁷⁸
383. Arestarea lui Dan Adamescu a fost filmată și difuzată pe un canal public de televiziune.⁴⁷⁹ Transmisia senzațională a inclus următoarea schemă în care cuvintele "*Dare de mita*" au fost ștampilate pe o imagine a lui Dan Adamescu în cătușe, având ca titlu "*Miliardarul Adamescu a fost reținut*", în limba română.⁴⁸⁰

473 474

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, p. 3, **Ex. C-62**; Bogdan-Alexander Adamescu Witness Statement, 8 November 2016, [50].

475 476

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, p. 2, **Ex. C-62**; Procedural Order 7, [90]. These charges bore no relation to activities at Astra, and did not accuse Dan Adamescu of embezzlement.

477

478 479 480

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, p. 2, Exhibit C-62.

'Ponta: There has been immense pressure on me in connection with Adamescu', TV-Antena 3, 24 May 2014, available at: <http://www.antena3.ro/politicia/ponta-s-facut-presiuni-uriase-asupra-mea-pentru-adamescu-254501.html> (emphasis added), **Ex. C-3**.

Bogdan-Alexander Adamescu Witness Statement, 8 November 2016, [51]; RfA, ¶ 122; 'Businessman Dan Adamescu brought before the DNA', www.mediafax.ro, 5 June 2014, **Ex. C-973**.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, p. 12, **Ex. C-62**.

Bogdan-Alexander Adamescu Witness Statement, 8 November 2016, [50].

'In luxury villa by day, in arrest by night. The millionaire Dan Adamescu, in custody for allegedly bribing two judges', Stirile-protv.ro [online], 5 June 2014, available at:

Inagine 7: Dan Adamescu

384. În ziua următoare, autoritățile române au transmis publicului documentele din dosarul penal.⁴⁸¹ Aceasta a subminat imediat dreptul lui Adamescu de a fi prezumat nevinovat până la dovedirea vinovăției sale.
385. Dan Adamescu a suspectat, începând cu luna ianuarie 2014, că guvernul român îl viza.⁴⁸² Arestarea lui a confirmat această suspiciune. Dan Adamescu și-a rezumat situația după cum urmează:

*Am fost paradat în fața camerelor de televiziune rulante, în cătușe și arogat ca penal pentru motive de corupție, în presă. DNA-ul a scos pagini de la rechizitoriu, pentru presă. Deoarece nu apar în niciuna dintre dovezile DNA-ului, acestea erau în mare parte transcrieri ale conversațiilor telefonice între domnul. Onuțe, doamna Firestain și doamna Borza. În ciuda faptului că telefonul meu a fost exploatat în timpul întregii anchete a DNA, niciun apel al meu nu a fost adus ca dovadă pentru presupusul meu comportament penal. Dar nu a contat. Am fost un trofeu.*⁴⁸³

386. DNA - ul a stabilit acuzațiile de mituire împotriva celor doi Adamescu (atât Dan, cât și Alexander au fost acuzați inițial) într-un act de acuzare din data de 20 iunie 2014, autorul fiind procurorul șef Dănuț Volintiru și doamna procuror Carmen Tundrea a DNA-ului.⁴⁸⁴ DNA-ul a dezvăluit acuzarea către presă.⁴⁸⁵

<http://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/dosarul-mita-pentru-judecatori-dan-adamescu-al-doilea-om-in-topul-celor-mai-bogati-romani-a-fost-adus-cu-duba-la-dna.html>, Ex. C-56.

481

See, e.g., 'The statements of the suicidal attorney, those of the denouncers, and the tapped discussions are revealing Adamescu's deeds. TRANSCRIPTS from the case', Mediafax [online], 6 June 2014, available at: <http://www.mediafax.ro/social/dna-declaratiile-avocatului-sinucigas-ale-denuntatorilor-si-interceptarile-releva-faptele-lui-adamescu-stenograme-din-dosar-12712149>, Ex. C-105.

482 483 484 485

Witness Statement of Gianina Iovel, dated 14 July 2017, [43].

Witness Statement of Dan Adamescu (Extradition Proceedings), dated 20 September 2016, [26].

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, Ex. C-55; RfA, ¶¶ 117 and 142.

Witness Statement of Dan Adamescu (Extradition Proceedings), dated 20 September 2016, [26].

387. DNA a afirmat că, în 2012, doamna Borza s-a oferit să obțină în mod corupt rezultate "favorabile" în două chestiuni legate de faliment cu privire la societățile din cadrul grupului corporativ al societății Nova - SC Sigur Industrial Construcții SRL (fost SC Baumeister SA) Stanciu și SC Activ Construcții Industriale SRL ("SCACI") în fața judecătorului Roventă.⁴⁸⁶ Adamescu a fost de acord și a orchestrat fonduri pentru a fi canalizate din conturile companiei prin contractele domnului Dumitru,⁴⁸⁷ și mită care trebuia să fie plătită "prin" domnul. Onuțe și doamna Borza.⁴⁸⁸
388. DNA-ul a afirmat că Dan Adamescu a fost corupt și a fost motivat să comită mită din cauza pretinsului său "interes financiar" în cele două proceduri de insolvență⁴⁸⁹. Cei doi Adamescu au negat că ar avea vreun interes asupra rezultatului procedurii de insolvență. DNA nu a urmărit nicio altă persoană de vârf în Nova, SCIC sau SCACI, care să fi avut același interes financiar speculativ.
389. De asemenea, România nu a furnizat copii ale înregistrărilor video sau audio sau înregistrări scrise ale interviurilor DNA cu domnul Onuțe.
390. Niciunul dintre ceilalți suspecți sau martori menționați în rechizitoriu nu a oferit nicio dovadă directă că Dan Adamescu fusese implicat în planul de mituire sau în orice altă infracțiune. Martorii au mărturisit că domnul Onuțe le-a spus că primește instrucțiuni de la cei doi Adamescu.⁴⁹⁰
391. În mărturia ei orală ulterioară, însăși doamna Firestain a declarat, de asemenea, că nu a considerat că domnul Onuțe este credibil, spunând: "*De fapt, nu am crezut că [el] spunea adevărul atunci când vorbea despre banii acordați Judecătorilor și " în opinia mea " [el] vorbea, de asemenea, stupidenii și nu m-am bazat sută la sută asupra a ceea ce spunea, pentru că obișnuia să inventeze povești "*⁴⁹¹

486 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, [1.1.7], **Ex. C-55**; Witness Statement of Daniel Onuțe, dated 15 May 2014, p. 5, Witness Statement of Daniel Onuțe, 15 May 2014, p. 3, **Ex. C-135**. The Bucharest Tribunal was overseeing the insolvency procedures of SCIC and SCACI, and through the insolvency administrator, registering relevant claims by debtors and creditors and determining the priority of their interests. The DNA claimed that as a result of bribery, judges assigned Ms. Borza's company as liquidator, gave preference to the claims of companies within The Nova Group, and rejected claims filed by others debtors and creditors (DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, **Ex. C-55** [1.2.1]). More specifically, the DNA alleged that: (a) Judge Stanciu accepted the opening of insolvency proceedings against SCIC, appointed Activ Lichidator Ipurl as liquidator on 18 June 2013, and permitted the registration of the debts owed to The Nova Group companies, Astra and East Bucharest Commercial Park; and (b) Judge Roventă granted SCIC's appeal against the SCACI's table of debts, resulting in the registration of a debt of RON 32,138,094.28 in SCIC's favour, and the partial annulment of a legal agreement, which resulted in the removal of a global EUR 1,500,000 indemnification debt.

487 Specifically, payments of EUR 10,000 in June 2013 and EUR 5,000 in December 2013 to Judge Stanciu, and a payment of EUR 5,000 in December 2013 to Judge Roventă (DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, [1.1.7], [1.1.8], [1.2.1], p. 92, **Exhibit C-55**).

488 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, [1.1.7], [1.1.8], [1.2.1], pp. 92, 120, **Exhibit C-55**.

489 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 92, **Ex. C-55**.

490 Witness Statement of Daniela Firestain dated 2 June 2014, quoted in Dan Adamescu's Written Submissions to the Bucharest Court of Appeal, 19 January 2015, p. 15, **Ex. C-74**; DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 111, **Ex. C-55** quoting Witness Statement of Daniela Firestain dated 15 May 2014 " –I was also told by [Mr. Onuțe] that, prior to the meeting I had had with him and with [Alexander Adamescu], the two have already spoke[n] and agreed upon the amounts that were supposed to be transferred to the lawyer."

- a) În declarația sa, domnul Dumitru nu a făcut niciun fel de acuzații împotriva lui Dan Adamescu, referindu-se doar la domnul Onuțe.⁴⁹² Nicio înregistrare a celei de-a doua examinări nu a fost pusă la dispoziția echipei de apărare a lui Dan Adamescu. La numai câteva minute după ce a fost examinat de DNA, domnul Dumitru s-a aruncat în fața unui tren și a murit.⁴⁹³
- b) În timp ce judecătorul Stanciu a mărturisit acuzațiile de mită, el "a subliniat că nu cunoștea persoana de la care proveneau sumele" .⁴⁹⁴ Nici judecătorul nu l-a implicat pe Dan Adamescu.⁴⁹⁵
- c) Deși recursul DNA s-a bazat, de asemenea, pe mărturia doamnei Borza, ea a afirmat că a obținut banii de la domnul Onuțe.⁴⁹⁶ Nici Dan, nici Alexandru Adamescu nu au întâlnit-o vreodată pe doamna Borza, fapt pe care l-a confirmat în mod expres în declarația ei de martor.⁴⁹⁷ Ca și doamna Firestain, doamna Borza a făcut referire la Dan Adamescu, lucru știut numai de la domnul. Onuțe.⁴⁹⁸
392. Niciunul dintre documentele citate în acuzația DNA nu l-a implicat pe Dan Adamescu, lucru pe care chiar DNA-ul l-a recunoscut, afirmând că "*numele său nu apare pe niciunul dintre documentele incriminatoare*" .⁴⁹⁹ Domnul Dumitru pregătise o serie de documente pentru a-și acoperi activitatea frauduloasă, niciunul dintre acestea nefiind semnate de către Dan Adamescu. Cele două contracte de servicii juridice încheiate cu SCBPS și SCBUE au fost contrasemnate de către domnul Onuțe și de către doamna Borza respectiv.⁵⁰⁰ (Cu toate acestea, doamna Borza a afirmat că Contractul nr. 717289, din data de 7 noiembrie 2013, a fost de fapt "*falsificat*" de către domnul Onuțe și de către domnul Dumitru.)⁵⁰¹

491 [online], 5 June 2014, available at: <http://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/dosarul-mita-pentru-judecatori-dan-adamescu-al-doilea-om-in-topul-celor-mai-bogati-romani-a-fost-adus-cu-duba-la-dna.html>, Ex. C-56; 'Businessman Dan Adamescu Remains In Custody', anticoruptie.hotnews.ro, 11 June 2014, Ex. C-974.

492 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 69, Ex. C-55.

493 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 88, Ex. C-55.

494 495 496 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 113, Ex. C-55 " –Also from [Mr. Onuțe], the defendant [Ms. Borza] understood that [Dan Adamescu and Alexander Adamescu] have knowledge regarding the amounts of money which were given by [Mr. Onuțe]" .

497 Witness Statement of Monica-Angela Borza, 3 November 2014, quoted in Dan Adamescu's Written Submissions to the Bucharest Court of Appeal, 19 January 2015, p. 26, Ex. C-74.

498 Witness Statement of Bogdan-Alexander Adamescu, dated 8 November 2016, [55]; Dan Adamescu's Written Submissions to the Bucharest Court of Appeal, 19 January 2015, p.41 Ex. C-74

499 500 Dan Adamescu's Written Submissions to the Bucharest Court of Appeal, 19 January 2015, p. 17, Ex. C-74.

501 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 23, 110, Ex. C-55, quoting Witness Statement of George Dumitru dated 15 May 2014.

111 Romania Public Ministry Prosecutor's Office Report, 6 June 2014, Ex. C-975.

DNA Indictment relating to bribery acts, 20

'In luxury villa by day, in arrest by night. Millionaire Dan Adamescu, detained for having bribed two judges', Stirileprotv.ro

June 2014, p 22, **Ex. C-55**; Witness Statement
of Daniel Onuțe, 12 June 2014, **Ex. C-135**.

97

Contractul de împrumut fals a fost semnat de către domnii Dumitru și Onuțe.⁵⁰² Niciuna dintre facturile relevante nu l-a implicat pe Dan Adamescu, fiind semnate în mod diferit de către domnii Dumitru, de Dna Firestain și de domnul Onuțe.⁵⁰³ Evidențele bancare relevante din nou nu au susținut nicio legătură cu Dan Adamescu.⁵⁰⁴

393. În cele din urmă, deși DNA a stabilit numeroase pagini de conversație între domnul Onuțe, doamna Firestain și / sau doamna Borza în perioada decembrie 2013-mai 2014, niciuna din acestea nu conținea nicio observație implicându-i direct sau indirect pe cei doi Adamescu.⁵⁰⁵
394. Dintre toate orele de conversație înregistrate colectate de DNA în 994 de transcrieri, s-a bazat doar pe o mulțime de afirmații din conversațiile dintre Dan Adamescu și Dna Firestain din momentul în care a interogat-o DNA-ul. DNA-ul a afirmat că acestea au dovedit vina lui Dan Adamescu pentru că: ⁵⁰⁶
- a) Dan Adamescu a angajat un avocat (d-nul Viorel Pascu) să o însoțească pe dna Firestain la DNA, lucru pe care DNA-ul l-a considerat în mod concludent ca "*motivația reală ... pentru a ascunde urmele faptei penale*";⁵⁰⁷
 - b) Dan Adamescu i-a spus domnului Pascu "*Am o problema*", spre deosebire de afirmația "*angajatul meu are o problema (sic)*";⁵⁰⁸
 - c) Dan Adamescu ar fi vorbit cu "agitație" și "urgență";⁵⁰⁹ și
 - d) Dan Adamescu a întrebat "nimic nu s-a schimbat la tine, ai rămas la fel" lucru pe care DNA-ul îl considera a fi o dovadă că Dan Adamescu încerca să o influențeze pe doamna Firestain.⁵¹⁰
395. Cât despre Alexander Adamescu, niciuna dintre transcrieri nu îl implică în greșeală; Nici măcar subtil ca în cazul tatălui său.

2. Dan Adamescu nu a avut parte de un proces corect

- 501 Witness Statement of Daniel Onuțe, 2 June 2014, p 14, **Ex. C-135**; DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 27, **Ex. C-55**.
- 502 *See, e.g.*, Banca Italo-Romena SPA and Unicredit Tiriac Bank in DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 28-29, **Ex. C-55**.
- 503 Transcripts.
- 504 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 101-105, **Ex. C-55**.
- 505 506 507 508 509 510 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 104, **Ex. C-55**.
- Witness Statement of Monica-Angela Borza, 3 November 2014, quoted in Dan Adamescu's Written Submissions to the Bucharest Court of Appeal, 19 January 2015, p. 26, **Ex. C-74**.
- DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 23, **Ex. C-55**, quoting Witness Statement of George Dumitru dated 15 May 2014.
- 112 DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 105, **Ex. C-55**.

396. La data de 6 iunie 2014, a doua zi după arestarea sa, DNA-ul a solicitat păstrarea în custodie a lui Dan Adamescu pentru încă 30 de zile.⁵¹¹ DNA-ul a susținut că a încercat să "controleze" dovezile doamnei Firestain (oferindu-i un avocat si transportul la sediul DNA) și că detenția era necesară având în vedere "riscul" de a încerca să-i influențeze pe alții.⁵¹²
397. Ca răspuns, Dan Adamescu a susținut că cele două dispoziții legale aplicabile în Codul de procedură penală pentru detenție nu au fost îndeplinite. În ceea ce privește prima dispoziție, DNA-ul s-a bazat pe evenimente care au avut loc înainte ca Dan Adamescu să fi fost în mod oficial desemnat ca "inculpat" .⁵¹³ Într-adevăr, raportul DNA se referă la acțiunile lui Dan Adamescu care au avut loc înainte de a fi fost informat oficial că este suspectat.
398. În ceea ce privește cea de-a doua dispoziție legală care reglementează situația în care un inculpat poate fi arestat, având în vedere lipsa probelor, DNA-ul nu a avut niciun temei pe care ar putea constitui "suspiciunea rezonabilă" necesară a lui Dan Adamescu ⁵¹⁴. DNA consideră că există dovezi suficiente pentru inițierea procedurilor penale în momentul în care Dan Adamescu a fost chemat pentru prima dată la interogatoriu și aceleași probe nu au putut susține brusc o "suspiciune rezonabilă" două săptămâni mai târziu.⁵¹⁵
399. La data de 6 iunie 2016, judecătorul Cristina-Carmen Craiu a acordat cererea DNA, ordonând menținerea în custodie a lui Dan Adamescu.⁵¹⁶ Judecătorul Craiu a declarat:

De asemenea, împrejurările în care se află inculpatul nu duc la o impresie pozitivă, deoarece sunt menite să atenueze gravitatea acțiunilor ilegale pe care le-a făcut. Pârâtul este cetățean german care locuiește în Monaco, dar trăiește în România (el s-a născut la Ramnicu Valcea). În România, el se bucură de o poziție de putere și de influență, care este rezultatul exclusiv al faimei și al averii sale; averea fizică din conturile sale bancare. A construit un imperiu financiar ca rezultat al unor afaceri diverse și importante, inclusiv în mass-media. Acest lucru ar putea crea percepția publică asupra ideii că se poate cumpăra orice lucru în plinătate într-o astfel de situație, inclusiv sistemul de justiție, pentru a obține beneficii financiare suplimentare utilizând în același timp bogăția pe care o are în prezent pentru o protecție suplimentară a afacerilor sale ilegale și pentru a-și conferi imunitate în fața legii.

511 512 513

Romania Public Ministry Prosecutor's Office
Report, 6 June 2014, **Ex. C-975**.

514

Romania Public Ministry Prosecutor's Office
Report, 6 June 2014, pp. 33-34, **Ex. C-975**.

515

The Criminal Procedure Code mandated that remand only be granted if, *after* a person is formally accused as a "defendant", the defendant commits one of the specified prohibited actions (such as, destruction, alteration, concealment and hiding of material evidence). The alleged influence of the witness happened *before* Dan Adamescu was accused as a "defendant".

516

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, pp. 2-3 **Ex. C-62**; Article 223(2).

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, pp. 2-3, **Ex. C-**

62.

RfA ¶ 129; Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, pp. 2-3, **Ex. C-62.**

Cu toate acestea, atitudinea pârâtului de a influența ancheta prin contactarea unui martor cheie pentru căutarea adevărului în cauză și având în vedere faptul că a reușit să influențeze acest martor din cauza vulnerabilității financiare și a subordonării fata de pârât, este încă un element de luat în considerare atunci când se apreciază necesitatea și proporționalitatea detenției ... ⁵¹⁷

400. Judecătorul Craiu părea să prejudicieze vinovăția lui Dan Adamescu fără o analiză corectă și echitabilă. Această impresie este întărită de alte aspecte ale deciziei sale, precum:
- a) Ea a afirmat că noile evidențe bancare au furnizat "dovezi concludente" ale unui traseu de bani, fără a explica modul în care l-au implicat pe Dan Adamescu și au susținut o "suspiciune rezonabilă" a lui.⁵¹⁸
 - b) Doamna judecător Craiu a făcut salturi neîntemeiate în analiza ei care i-a prescris vinovăția. În legătură cu oferta lui Dan Adamescu de a oferi asistență doamnei Firestain, judecătorul nu a crezut că Dan Adamescu ar putea fi în mod rezonabil interesat de "*situația juridică a subordonatului său*".⁵¹⁹ [Judecătorul a motivat de asemenea că doamna Firestain a fost intimidată de Dan Adamescu și l-au învinuit pe el pentru că ea nu i-a spus adevărul lui Dan Adamescu despre ce s-a întâmplat la DNA.⁵²⁰]
 - c) Dumneaei nu a luat în considerare alte dovezi care i s-au adus înaintea sa, cum ar fi documentele false care l-au implicat pe domnul Dumitru.⁵²¹ Judecătorul a considerat motivarea lui Dan Adamescu a fi "*evidentă*"⁵²² și a fost un stimulent mai mare decât stimularea financiară a domnului Dumitru de a obține Taxa de succes de la deținătorii legali.⁵²³ De asemenea, a susținut că complicitatea domnului Onuțe și a domnului Dumitru în activitatea penală nu a fost decât o "*soluție convenabilă* []" pentru Dan Adamescu.⁵²⁴
401. În baza deciziei judecătorului Craiu, Dan Adamescu a fost obligat să rămână în custodie pentru încă 30 de zile.
402. Nu a existat prezumția de nevinovăție în luarea în considerare a cazului lui Dan Adamescu. Organizația neguvernamentală, Fair Trials, a citat ancheta pârținitoare, condamnarea și tratamentul judiciar al lui Dan Adamescu, ca exemplu al autorităților judiciare care tratează un individ cu prezumția de vinovăție.

517 518

519

520 521

522 523 524

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014 (emphasis added), p.18, **Ex. C-62**.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, pp. 16-17, **Ex. C-62**.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, p. 14, **Ex. C-62**.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st Criminal Division, 6 June 2014, p.14, **Ex. C-62**.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st

Criminal Division, 6 June 2014, pp. 2, 4, **Ex. C-62.**

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st
Criminal Division, 6 June 2014, p. 16, **Ex.**

C-62.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st
Criminal Division, 6 June 2014, p.2, **Ex. C-62.**

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 1st
Criminal Division, 6 June 2014, p. 15, **Ex.**

C-62. 100

În mod specific, Fair Trials (Procesele Corecte) au criticat instanțele românești pentru declarațiile judiciare care nu au respectat prezumția de nevinovăție : ⁵²⁵

Într-o decizie de a-l detenție [Dan Adamescu], judecătorul s-a referit la "gravitatea acțiunilor ilegale comise de el", descriindule drept fapte constatate, mai degrabă decât afirmații încă nedovedite.

În cadrul unei ședințe de recurs care contestă detenția sa ... unul din principalele sale motive de respingere a recursului [a fost] faptul că "pârâta [ii] continuă să nege comiterea infracțiunilor pe care le acuză și să conteste existența oricărei dovezi care să justifice o suspiciune rezonabilă că au făcut, de fapt, aceste fapte penale.

403. Tratarea necorespunzătoare a lui Dan Adamescu a avut un rol esențial în campania reușită a Fair Trials pentru a consolida o directivă UE propusă privind prezumția de nevinovăție în cadrul procedurilor penale.⁵²⁶ La data de 12 februarie 2016, Consiliul Uniunii Europene a adoptat o directivă privind consolidarea anumitor aspecte ale Prezumției de nevinovăție și dreptul de a fi prezenți la proces în cadrul procedurilor penale. Scopul său a fost, printre altele, "consolidarea dreptului la un proces echitabil în cadrul procedurilor penale prin stabilirea unor norme minime comune privind anumite aspecte ale prezumției de nevinovăție". În special, a dus la interzicerea referirii la vină de către autoritățile publice.⁵²⁷

404. În ceea ce privește cazul lui Dan Adamescu, directiva UE a elaborat:
Prezumția de nevinovăție va fi încălcată dacă declarațiile sunt făcute publice de către autoritățile publice sau decizia judecătorească, cu excepția celor de vinovăție, cu referire la un suspect sau la un acuzat ca fiind vinovat, atâta timp cât nu s-a dovedit ca această persoană este vinovată, conform legii. Astfel de declarații și de decizii juridice nu ar trebui să reflecte opinia că acea persoană este vinovată.⁵²⁸

Statele membre ar trebui să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că, atunci când furnizează informații către mass-media, autoritățile publice nu se referă la persoane suspectate sau acuzate ca fiind vinovate, atâta vreme cât nu s-a dovedit ca astfel de persoane ar fi vinovate conform legii.⁵²⁹

525

526

527

528

Joint Position Paper On Proposed Presumption Of Innocence Directive, Fair Trials, November 2014, p. 10, **Ex. C-63**.

See 'The abusive breaches in the Dan Adamescu, case study at the Council of Europe', România Liberă, 24 May 2016, **Ex. C-64**.

See Article 4 of the Directive of the European Parliament and of the Council on the Strengthening of Certain Aspects of the Presumption of Innocence and of the Right to be Present at the Trial in Criminal Proceedings 2013/0407 (COD), PE-CONS 63/15, Brussels, 27 January 2016, p. 4, **Ex. C-65**, cf. Article 4 of Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the strengthening of certain aspects of the presumption of innocence and of

the right to be present at trial in criminal proceedings 2013/0407 (COD), COM(2013) 821 final, Brussels, 27 November 2013, **Ex. C-66**.

Directive of the European Parliament and of the Council on the Strengthening of Certain As-

pects of the Presumption of Innocence and of the Right to be Present at the Trial in Criminal Proceedings 2013/0407 (COD), PE-CONS 63/15, Brussels, 27 January 2016, p. 7 (emphasis added), **Ex. C-65**.

405. Momentul arestării și custodiei sale au coincis cu discordia tot mai mare dintre KPMG și Dan Adamescu la Astra (a se vedea mai departe la XX). Efectul deciziei de reținere a lui Dan Adamescu în custodie a fost că el a fost împiedicat să se angajeze efectiv împreună cu angajații Astra și KPMG la un moment crucial în primele etape ale administrației speciale a lui Astra.⁵³⁰
406. Recursul lui Dan Adamescu a fost respins de către Înalta Curte de Casație și Justiție.⁵³¹
407. Dan Adamescu a cerut eliberarea din arest preventiv de încă [patru] ori, afirmând în mod diferit că nu există motive pentru arestarea sa continuă, dat fiind faptul că:
- a) nu a fost "suspect" în momentul evenimentelor invocate de către DNA (așa cum se prevede în legislația română) și în orice caz nu existau dovezi suficiente împotriva sa;
 - b) nu a reprezentat o amenințare la adresa ordinii publice, considerând că nu are o istorie penală și că are o bună poziție socială și profesională;
 - c) era de vârstă avansată, iar detenția a agravat starea de sănătate deja precară;
 - d) arestarea a fost disproporționată, mai ales că ceilalți inculpați nu au fost deținuți; și
 - e) arestarea nu mai era necesară pentru a păstra integritatea anchetei penale, deoarece toate probele au fost colectate și nu existau dovezi că el ar evita procedurile dacă ar fi eliberat.
408. Cu toate acestea, instanțele au refuzat cererile sale și apelurile pentru măsuri preventive mai puțin restrictive.⁵³³ În continuarea detenției sale preventive, instanțele din nou au negat prezumția de nevinovăție a lui Dan Adamescu, nu au urmat corect procedura, și au căutat să-l rușineze public. De exemplu:

529 Directive of the European Parliament and of the Council on the Strengthening of Certain Aspects of the Presumption of Innocence and of the Right to be Present at the Trial in Criminal Proceedings 2013/0407 (COD), PE-CONS 63/15, Brussels, 27 January 2016, **Ex. C-65**, p. 8 (emphasis added).

530 Second Witness Statement of Bogdan-Alexander Adamescu, ¶¶246, 249.

531 Grounds for Appeal submitted by Dan Adamescu, 11 June 2014, pp. 3-5, **Ex. C-976**.

532 Decision of the Bucharest Court of Appeal Judgment, 26 June 2014, pp. 3-5 **Ex. C-977**; Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, pp. 4-6, **Ex. C-106**; Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 8 August 2014, **Ex. C-61**, p.3.

533 See e.g., Decision of the Bucharest Court of Appeal Judgment, 26 June 2014, **Ex. C-977**; Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, **Ex. C-106**; Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 8 August 2014, **Ex. C-61**.

a) Doamna judecător Georgiana Tudor a luat acuzațiile DNA-ului ca fapte testate.⁵³⁴ Aceasta nu a evaluat cazul lui Dan Adamescu în mod individual, ci mai degrabă l-a grupat cu o serie de alte persoane, inclusiv cu judecătorii Stan-
ciu, Roventța și Moldovan, împotriva cărora dovezile DNA-ului au fost mult mai puternice.⁵³⁵

c) Judecătorul Tudor s-a concentrat, de asemenea, pe "*demnitatea justiției*" și pe faptul că, cazul lui Dan Adamescu va "*genera scandal în opinia publică*".⁵³⁶ A considerat că: "*Eliberarea inculpaților ar putea da cetățenilor un sentiment de nesiguranță, credința că justiția nu acționează destul de prompt împotriva unor manifestări criminale periculoase*"⁵³⁷ Doamna judecător a mai remarcat:

*"Instanța consideră că perioada de detenție preventivă care a trecut nu este disproporționată în raport cu statutul anchetei actuale. Durata în care are loc detenția sa preventivă nu poate depăși impresia negativă pe care o va avea publicul larg dacă ar fi eliberat [Dan Adamescu]."*⁵³⁸

c) Judecătorul Alexandru Ciprian Ghiță a luat, de asemenea, afirmațiile DNA ca fapte testate și a constatat că arestarea lui Dan Adamescu este justificată, deoarece nicio nouă dovadă nu "*elimina suspiciunea rezonabilă*" ridicată de DNA.⁵³⁹ Contrar prezumției de nevinovăție, judecătorul Ghiță a considerat, de asemenea, refuzul lui Dan Adamescu de a introduce o pledoarie de vinovăție, ca o justificare a detenției sale continue:

"Judecătorul preliminar al camerei constată, de asemenea, că, pentru a solicita înlocuirea arestului preventiv cu măsura preventivă a arestului la domiciliu, inculpații trebuie să considere că sunt îndeplinite condițiile pentru această ultimă măsură, inclusiv existența dovezilor de la care pleacă o prezumție rezonabilă că au săvârșit fapte penale pentru care sunt cercetați.

*Acest lucru nu este cazul inculpaților Roventța Elena, Viziru Ciprian-Sorin și Adamescu Grigore-Dan care încă contestă săvârșirea infracțiunilor pentru care sunt judecați și existența oricărei dovezi de la care ar rezulta o astfel de prezumție rezonabilă.*⁵⁴⁰

534 Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, pp. 12, 14, Ex. C-106.

535 Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, p. 12, Ex. C-106.

536 Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, p. 12, Ex. C-106.

537 Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, p. 13, Ex. C-106.

538 Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 23 July 2014, p. 14, Ex. C-106.

539 Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 8 August 2014, p. 12, Ex. C-61.

- d) Judecătorul Ghiță a căutat să-l pedepsească pe Dan Adamescu, acceptând transmiterea orală a DNA-ului că Dan Adamescu: ⁵⁴¹

"... trebuie să fie expus la rușine publică. El nu poate fi eliberat pentru că nu a trecut suficient timp pentru a remedia perturbarea bunăstării publice și pentru a restabili încrederea în sistemul de justiție".⁵⁴²

409. Preocupat de faptul că lui Dan Adamescu i sa refuzat cauțiunea, Rt. Hon. Jeremy Corbyn, [lider al opoziției din Regatul Unit], a informat [încă o dată] România că este *"extrem de preocupat de conduita acestui caz și mai cu seama de, negarea cauțiunii. După cum [înțelege] Domnia Sa, domnului Adamescu i-a fost refuzată de mai multe ori de cauțiunea, în ciuda faptului că i) nu avea cazier judiciar și ii) fiind acuzat de o infracțiune non-violentă și iii) ancheta a fost finalizată"*⁵⁴³. *Diferitele decizii ale instanțelor par să însemne că acestea se bazau pe o prezumție de vinovăție bazată pe bogăția [domnului Adamescu]*.⁵⁴⁴
410. Dan Adamescu a făcut mai multe încercări de a înlocui arestul său preventiv cu o măsură mai puțin restrictivă.⁵⁴⁵ În cele din urmă, la data de 29 august 2014, aproape trei luni după ce a fost reținut pentru prima dată în custodie, unde trebuia să suporte condiții abominabile și dificultăți medicale, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost de acord să-l pună sub arest la domiciliu.⁵⁴⁶
411. La data de 2 februarie 2015, Curtea de Apel București l-a condamnat pe Dan Adamescu de corupție judiciară bazată pe dovezile slabe ale domnului Onuțe, dovezi indirecte ale dnei Borza și ale doamnei Firestain și fragmente inofensive ale conversațiilor înregistrate. În decizia sa, Curtea a adoptat o mare parte a cazului DNA-ului, așa cum a fost prezentat în verbatimul de acuzare sau pe langa de acesta. Judecătorul nu a luat în considerare sau nu s-a angajat într-un mod semnificativ la observațiile lui Dan Adamescu.⁵⁴⁷
412. Curtea l-a condamnat la un total de patru ani și patru luni de închisoare, redusă fiind durata perioadei pe care el a petrecut-o deja în arest preventiv.⁵⁴⁸

540 541

542

543 544 545 546 547

548

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 8 August 2014, p. 14, **Ex. C-61**.

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 8 August 2014, p. 12, **Ex. C-61**.

English translation of extract of DNA submissions in the Bucharest Court of Appeal, 2nd Criminal Division, 8 August 2014, **Ex. C-978**.

Letter from Jeremy Corbyn, 22 July 2014, **Ex. C-979**.

Letter from Jeremy Corbyn, 22 July 2014, **Ex. C-979**.

E.g. On 20 August 2014 the Bucharest Court of Appeal rejected his appeal.

12:

RfA, ¶ 124; Minutes of the decision no 2404, 29 August 2014, **Ex. C-70**.

Dan Adamescu's Written Submissions to the
Bucharest Court of Appeal, 19 January 2015,
Ex. C-74.

RfA ¶ 139; Decision of the Bucharest Court of
Appeal, 2 February 2015, pp. 1-2, **Ex. C-73.**

104

Lui Dan Adamescu i-a fost, de asemenea, interzis "să coordoneze orice societate comercială, atât în țară cât și în străinătate, pentru o perioadă de 3 ani de la executarea pedepsei principale".⁵⁴⁹ Curtea a refuzat cererea sa de a fi eliberat pe cauțiune în timp ce orice apel în viitor a fost stabilit.⁵⁵⁰

413. La 27 aprilie 2015, Dan Adamescu a făcut apel la decizia Curții de Apel la Înalta Curte de Casație și Justiție.⁵⁵¹ El a cerut achitarea și abrogarea sentinței sale pe baza nelegalității și a lipsei motivelor.
414. La data de 27 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul "ca neîntemeiat".⁵⁵² Curtea a fost "convinsă" de vinovăția lui Dan Adamescu și a respins apărarea sa pe motiv că a fost "contrazis de probe".⁵⁵³ Curtea a considerat că vinovăția sa "a fost dovedită dincolo de orice îndoială întemeiată, prezumția de nevinovăție fiind îndepărtată de anumite dovezi sigure".⁵⁵⁴ Curtea nu s-a angajat în mod substanțial sau nu s-a angajat deloc în problemele juridice și de fapt, ridicate în recursul apelului lui Dan Adamescu.
415. Tratatul necorespunzător aplicat lui Dan Adamescu de către DNA și de tribunalele românești a fost condamnat pe scară largă. De exemplu:
- a) Politicieni britanici din întreaga regiune politică le-au scris guvernelor României și Regatului Unit exprimându-și îngrijorarea față de maltratarea lui Dan Adamescu - inclusiv Lord Lamont din Lerwick, fost cancelar al guvernului,⁵⁵⁵ lider al opoziției, Rt. Hon. Jeremy Corbyn MP⁵⁵⁶, deputat în Parlament, Domnul Mark Field,⁵⁵⁷ deputat în Parlamentul European, Domnul Claude Moraes,⁵⁵⁸ și Domnul Foulkes of Cumnock P.C. și Lordul Dubs, al Casei Lorzilor din Marea Britanie.⁵⁵⁹

549 550 551

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2 February 2015, **Ex. C-73**, p. 2.

552 553 554 555

Decision of the Bucharest Court of Appeal, 2 February 2015, p. 2, **Ex. C-73**.

556

Grounds for Appeal submitted by Dan Adamescu, 27 April 2015, **Ex. C-980**; Dan Adamescu's Appeal Submissions, 27 April, 2015, **Ex. C-981**; Decision of the High Court of Justice, 27 May 2016, p.92, **Ex. C-982**; Submissions by Dan Adamescu, 25 May 2016, **Ex. C-983**.

Decision of the High Court of Justice, 27 May 2016, p.118, **Ex. C-984**.

557 558 559

Decision of the High Court of Justice, 27 May 2016, p.97, **Ex. C-984**.

(emphasis added) Decision of the High Court of Justice, 27 May 2016, p.91, **Ex. C-984**.

Letter from Lord Lamont to Alexander Adamescu, 17 July 2014, **Ex.C-985**; see also Letter from FCO to Lord Lamont, 11 August 2014, **Ex. C-69**.

Letter from Jeremy Corbyn to Chief Prosecutor, 3 October 2014, **Ex. C-986**; Letter from Jeremy Corbyn to Adrian Bordea, 9 October 2014, **Ex. C-987**; Letter from Jeremy Corbyn to George Maior, 9 October 2014, **Ex. C-988**; Letter from Jeremy Corbyn to Georgian Pop, 9 October 2014, **Ex. C-989**; Letter from Jeremy Corbyn to

Livia Doina Stanciu, 9 October 2014, **Ex. C-990**; Letter from Jeremy Corbyn to Robert Cazanciuc, 9 October 2014, **Ex. C-991**; Letter from Jeremy Corbyn to Titus Corlatean, 9 October 2014, **Ex. C-992**; Letter from Jeremy Corbyn to Victor Ponta, 9 October 2014, **Ex. C-993**; Letter from the Rt. Hon. Jeremy Corbyn MP to Victor Ponta, Prime Minister of Romania, 9 October 2014, **Ex. C-68**.

Letter from David Lidington to Mark Field, 2

December 2014, **Ex. C-994**.

Letter from Claude Moraes to Bogdan Aurescu,

5 December 2014, **Ex. C-995**.

Letter to Lord Foulkes of Cumnock P.C. and

Lord Dubs, 5 November 2014, **Ex. C-996**.

- b) Senatorul american Benjamin Cardin și co-președintele Comisiei Helsinki din SUA, Domnul Christopher Smith, au adresat întrebări Biroului american pentru Democrație, Drepturilor Omului și Muncii despre cazul lui Dan Adamescu.⁵⁶⁰
- c) Membrii Adunării Parlamentare ai Consiliului Europei au criticat România pentru nerespectarea prezumției de nevinovăție - în special în ceea ce privește acuzațiile publice ale lui Ponta despre Dan Adamescu, judecătoria de la judecarea procesului de judecată referindu-se la afirmații, ca fapte constatate și negarea cauțiunii pe motiv că Dan Adamescu a refuzat să-și recunoască vina.⁵⁶¹ Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a prezentat o rezoluție în sprijinul dreptului lui Dan Adamescu la un proces echitabil.⁵⁶²
- d) O femeie membră a Congresului SUA, Loretta Sanchez, i-a scris, de asemenea, președintelui Coaliției României din SUA, remarcându-și preocupările privind "încălcărilor documentate ale drepturilor omului (sub pretextul luptei împotriva corupției), încălcarea procesului corect în timpul investigațiilor penale și amenințările la adresa Independenței justiției în România".⁵⁶³
416. New York Times a rezumat cazul lui Dan Adamescu ca exemplu de "*manie anti-corupție*", care străbate România, unde politicieni, inclusiv Ponta, subminează procesele legitime de investigație și declanșează procedurile de corupție pentru a-și satisface scopurile politice, mod care încalcă chiar cele mai fundamentale drepturi fundamentale și norme procedurale.⁵⁶⁴ Autorul ⁵⁶⁵ a scris:

Populism brut poartă acum ziua. Rețelele de televiziune acoperă neobosit fiecare plimbare. Prin intermediul tribunalelor care condamnă la o rată mai mare de 90%, zeci de politicieni din toate partidele principale, au fost dizgratiați.

Cei mai mulți români recunosc că nu se îngrijesc prea mult de neajunsurile procesului, fie că este vorba de dovezi subțiri sau de procurorii care doresc să se pronunțe asupra judecătorilor în verdicte.

Domnul Ponta acționează în prezent ca majoritățile a acțiunii anti-corupție - găsim un instrument util pentru direcționarea vrăjmașilor săi în presă, în special pe proprietarii de ziare critice ... Condamnarea lui Dan Adamescu, proprietarul ziarului independent România Liberă, tulbură [...] liniștea.

560

561

Little Help for Romanians, CQ Weekly, 13 October 2014, p. 2, **Ex. C-997**.

562

Mr Dan Adamescu and the Right to a fair trial, Motion for a resolution tabled by Mr James Clappison and other members of the Assembly, Parliamentary Assembly, 21 April 2015, **Ex. C-67**.

563 564

Mr Dan Adamescu and the Right to a fair trial, Motion for a resolution tabled by Mr James Clappison and other members of the Assembly, Parliamentary Assembly, 21 April 2015, **Ex. C-67**.

565

12

Letter from Congresswoman Loretta Sanchez to Fr. Terhes, 4 June 2016, **Ex. C-998**.

See *Romania's Anti-Corruption Mania*, The New York Times [online], 4 March 2015, available at: http://www.nytimes.com/2015/03/05/opinion/romanias-anti-corruption-mania.html?_r=0, Ex. C-75.

Patrick Basham is Director of the Democracy Institute, a public policy research organization based in Washington D.C. and London.

417. Complicitatea (alianța/colaborarea) dintre instanțele românești și serviciile de informații la care au făcut aluzie cei de la New York Times a fost confirmată de asemenea și de Martorul numărul 3: " În principiu, multor judecători le este frică de SRI și ar coopera de bunăvoie; cei care stau pe gânduri (sunt șovăitori) vor fi amenințați cu eliberarea de informații ce le-ar periclita funcția".⁵⁶⁶

a. Refuzul asistenței și al unor condiții mai corespunzătoare

418. În timpul detenției preventive și după condamnarea sa, Dan Adamescu a fost subiectul unor condiții îngrozitoare în închisoare, mai ales în lumina sănătății sale proaste. El a fost întâi reținut în arest preventiv în cadrul Centrului de Arest Preventiv ("CAP"), apoi a fost mutat în Penitenciarul Rahova București ("Rahova Prison"). După condamnare, a fost încarcerat în Inchiisoarea Rahova și în Închisoarea Jilava. Condițiile pe care le-a îndurat au fost descrise pe larg în mărturia lui Dan Adamescu, pe care acesta a scris-o în vederea întocmirii procedurilor de extrădare; mărturia lui Constanze Calinescu, conform fișierului Nr. 257568/P/2017; mărturia lui Alexander Adamescu 569 și mărturia Adrianei Constantinescu în acest arbitraj.⁵⁷⁰

419. Dan Adamescu nu a fost niciodată potrivit pentru condițiile de aici și România știa asta. El avea statut de invalid în Germania și suferea de un număr destul de mare de afecțiuni medicale. În ciuda nevoilor lui medicale acute, România nu a reușit să îi ofere confortul de care acesta avea nevoie. România a insistat pentru arestul preventiv, i-a respins cererile pentru administrarea tratamentelor medicamentoase și nu în ultimul rând i-a respins cererea de eliberare condiționată, fără vreun motiv anume.

566 567 568

Witness Statement of Anonymous Witness No. 3.

569

Dan Adamescu's Witness Statement for the Extradition Proceedings, ¶¶32 to 65, and 90 to 103.

570 571

The proceedings opened after Dan Adamescu died in January 2017 to determine if there was anything suspicious about the cause of his death in custody. See pp. 3-6 of Constanze Calinescu's witness statement, 7 February 2017, **Ex. C-766**.

572

¶¶90 to 96 of the First Witness Statement of Alexander Adamescu; and ¶¶231 to 233 of the Second Witness Statement of Alexander Adamescu

¶¶17 to 51 of the Witness Statement of Adriana Constantinescu

Witness Statement of Dan Adamescu (Extradition Proceedings), 20 September 2016, ¶7.

Including, severe knee arthritis (gonarthrosis), leading to him becoming wheelchair bound and which required total replacement with a customised prosthesis; ventricular fibrillation, and a weak heart operating at 40-50% capacity (cardiac insufficiency grade IV); type-II diabetes, for which he required a special diet; systemic lupus erythematosus; pituitary adenoma, which he

relied on hormone replacement therapy to manage; obesity, for which he had gastric band surgery that required medical adjustment every three months; fatty liver disease, which worsened his diabetes; oscillating blood pressure; psoriasis vulgaris; bullous pemphigoid, an autoimmune disease affecting the skin, which required immune-suppressing drugs; and anxiety. *See*

Medical Reports of Dr Rosak, 11 June 2014, 9 September 2014 and 22 August 2014, **Ex. C-1018, Ex. C-58 and C-59**; and Medical Report of Dr Fruntelata, 4 March 2016, **Ex. C-60**; Witness Statement of Dan Adamescu (Extradition Proceedings), dated 20 September 2016, ¶¶7-14.

420. Chiar și fostul președinte al ASF (Autoritatea de Supraveghere Financiară) , domnul Dan Radu Rusanu, a admis că detenția în închisorile din România a fost condamnarea la moarte a lui Dan Adamescu.

*“Adamescu era un om foarte bolnav. Pentru Adamescu, închi-soarea însemna moartea. Condițiile de arestare ale lui Dan Adamescu au fost sinonime cu condamnarea la moarte. Un barbat înalt de 2 m, 144 kg, care nu era capabil să își îndoie ge-nunchii din cauza aspectului sau, era obligat să folosească o toa-letă în stil turcesc. Era inuman. La fiecare două zile cădea în toa-letă. Patul avea o lungime de 1.8 m, iar el avea 2 m. Nu putea să se urce în patul de sus deoarece nu era în stare să se dea jos. Nu avea niciun pic de spațiu între paturi. Dacă stătea în patul de jos, trebuia să suporte gândacii care ar fi putut veni pe el. Un om trecut de 60 ani poate avea frecvent probleme cu prostata și ca consecință să meargă la toaletă de 2-3 ori pe noapte....Adamescu a spus mereu: vor să mă omoare.”*⁵⁷³

421. Cât timp a fost sub arest la domiciliu, apoi în timpul șederii în închisoare, Dan Adamescu a făcut multe cereri în vederea administrării tratamentului medical care îi era necesar, toate dintre acestea fiind respinse. Descrierea tentativelor lui de a beneficia de ajutor medical adecvat precum și subminarea eforturilor ace-s-tuia sunt descrise pe larg în 122-141 din RfA, 22-41 din RfPM, 192-198 din Răspunsul la Observația Respondentului RfPM și în mărturia dată de Dan Adamescu în vederea procedurilor de extrădare; marturia lui Constanze Caline-scu în fișierul cu nr. 257/P/2017; 575 mărturia lui Alexander Adamescu 576 și mărturia Adrianiei Constantinescu în acest arbitraj.⁵⁷⁷
422. În timpul încarcerării, el a făcut de asemenea plângeri către gardienii închisorii și i-a fost respins accesul la medicație. El a povestit :

“ Mi-a fost refuzată medicația uzuală timp de 37 de zile în ciuda faptului că familia mi-o adusese. Am făcut cereri scrise către gardianul închisorii, dar totul a fost în van. Doctorii de la Rahova nu mi-au adus niciodată medicația, invocând niște motive de ordin birocratic. Eram foarte îngrijorat și mă temeam pentru viața mea. Puteam să mor fără medicamente. Este de ne-în-teles pentru mine cum doctorii m-au privat de medicația mea, punându-mi viața în pericol, pentru o perioadă atât de lun-gă”

573

Dan Radu Rusanu, his first interview after the acquittal: shattering disclosures about the de-tention conditions and the nightmare Dan Adamescu passed through, Antena 3, 19 April 2017, p.2, Ex. C-999.

574 575

576

Dan Adamescu’s Witness Statement of Extradition Proceedings, ¶¶6 to 15, 45, 57 to 58.

577 578

The proceedings opened after Dan Adamescu died in January 2017 to determine if there was anything suspicious about the cause of his death in custody. See pp. 3-6 of Adriana Constantinescu’s Witness Statement.

- 13: ¶¶90 to 96 of the First Witness Statement of Alexander Adamescu; and ¶240 of the Second Witness Statement of Alexander Adamescu.

¶¶17 to 51 of the Witness Statement of Adriana

Constantinescu.

First Witness Statement of Alexander Adamescu, ¶90; Witness Statement of Constaze-Eurge-

nia Calinescu, 7 February 2017, p. 3, **Ex. C-766**.

108

423. Fără acces la tratamentele medicamentoase pe care le lua, sănătatea lui Dan Adamescu (și în special problemele lui cu genunchii) a continuat să se deterioreze. Adriana Constantinescu a confirmat că în februarie 2016, " Afecțiunea genunchilor lui Dan se înrăutătea, iar picioarele lui erau foarte umflate. Nu se mai putea mișca aproape deloc. Orice mișcare era obositoare și trebuia să ia numeroase pauze pentru a se întinde".⁵⁸¹
424. La data de 5 aprilie 2016, Ambasada Germaniei în București i-a scris Înaltei Curți de Casație și Justiție din România, exprimându-și îngrijorarea în ceea ce privește refuzul tratamentului medicamentos. Ambasada era " îngrijorată pentru sănătatea cetățenilor germani...și solicită suportul Ministerului de Afaceri Externe în ceea ce privește administrarea tratamentului (lui Dan Adamescu)".⁵⁸³
425. Date fiind condițiile improprii din Închisoarea Rahova și faptul că el "suferea de afecțiuni serioase...și (avea nevoie) de tratament medical specializat, fiind dependent de un scaun cu roțile"⁵⁸⁴ Dan Adamescu a solicitat să fie transferat într-o închisoare cu mai multe facilități. Pe 1 iunie 2016, a aplicat pentru un transfer la o închisoare semi-deschisă, bazându-se pe faptul că avea 67 de ani, nu putea merge și suferea de numeroase afecțiuni.⁵⁸⁵ În ciuda faptului că era un deținut cu risc scăzut, fără vreun istoric criminal⁵⁸⁶, Ministerul de Justiție i-a respins cererea⁵⁸⁷. Pe 8 iunie 2016, Dan Adamescu a cerut să fie transferat către spitalul închisorii Jilava, pe baza unor "afecțiuni cardiace cu complicații multilaterale" ce necesitau să fie ținute sub observație într-un spital, care avea o secție de cardiologie dotată.⁵⁸⁸ De data aceasta Ministerul de Justiție i-a spus că nu îndeplinește cerințele.⁵⁸⁹ Câteva luni mai târziu, în septembrie 2016, a fost în sfârșit transferat către un regim semi-deschis.

579 580 581 582 583 584 585

586

Witness Statement of Dan Adamescu (Extradition Proceedings), dated 20 September 2016, ¶57.

587

See eg, Medical Report of Dr Frunteleta, 4 March 2016, p. 1, **Ex. C-60**.

588

Witness Statement of Adriana Constantinescu, ¶20.

The Federal Republic of Germany's Note Verbale, 5 April 2016, **Ex. C-71**.

The Federal Republic of Germany's Note Verbale, 5 April 2016, p. 3, **Ex. C-71**.

Complaint by Musetescu & Asociatii, 22 June 2016, pp. 5-6, **Ex. C-1000**.

Application by Catalin Breazu on behalf of Dan Adamescu to The National Penitentiary Administration, The Bucharest Rahova Penitentiary and The Committee for Setting, Individualising and Changing the Regime for Serving Freedom Depriving Sentences, 1 June 2016, pp. 6-7, **Ex. C-107**.

Letter No. I/1696/PBRB/24.06.2016 from the

Director of the Bucharest Rahova Penitentiary to Catalin Breazu, 28 June 2016, **Ex. C-1001**.

Letter from Catalin Breazu on behalf of Dan Adamescu to the Director of the Bucharest – Rahova Penitentiary, 8 June 2016, pp. 1-2, **Ex. C-108**.

109

426. Până acum, starea lui Dan Adamescu era critică. Sora lui a descris-o mai pe larg: el avea " probleme cardiace, numeroase infecții cutanate pe tot corpul, o anemie extrem de agresivă".⁵⁹⁰
427. Îngrijorat de faptul că Dan Adamescu se stingea pe zi ce trece, fără vreun tratament medicamentos, pe 17 august 2016, Președintele Asociației de Avocați din Marea Britanie, i-a scris președintelui României. El i-a amintit României despre obligațiile internaționale pe care le are față de Dan Adamescu și a "îndemnat-o" să îi permită să primească operațiile de care are nevoie, și să se asigure că condițiile de încarcerare sunt umane, precum și să îi acorde accesul la îngrijire medicală și la întâlnirile cu avocații lui. Comisarul șef al Penitenciarelor din România i-a răspuns cu întârziere, respingând întru-totul ideea că Dan Adamescu nu a primit o îngrijire corespunzătoare.⁵⁹³
428. Apoi, pe 13 septembrie 2016, Dan Adamescu aproape a murit.⁵⁹⁴ Gardienii i-au ignorat strigătele de ajutor și au reacționat doar când și-a pierdut cunoștința. A fost dus de urgență la Spitalul Floreasca din București. Dan Adamescu a efectuat o operație pentru a trata o infecție ce fusese lăsată să se răspândească în întreg corpul.⁵⁹⁵ El a dezvoltat complicații severe după ce doctorii de la Spitalul Închisorii Rahova încercaseră să punționeze o infecție în zona inghinală, într-un mediu nesteril, fără medicamente sau anestezie.⁵⁹⁶ Închisoarea Rahova a eșuat în ceea ce privește tratarea pacientului.⁵⁹⁷ Doar după 10 zile de spitalizare la spitalul Floreasca, Dan Adamescu a fost în stare să se întoarcă înapoi în închisoare.⁵⁹⁸
429. Între timp, în România exista un doctor ce putea să efectueze operația la genunchi de care avea nevoie Dan Adamescu.⁵⁹⁹ Membrii familiei și avocații încercaseră de câteva luni, fără succes, să îl transfere la spital pentru a beneficia de operație.⁶⁰⁰ Pe 26 septembrie 2016, Dan Adamescu trebuia să primească vizita unui reprezentant din cadrul Ministerului de Externe German.⁶⁰¹ În acea dimineață, România, fără vreo atenționare, l-a transferat la Spitalul Ponderas, pentru a suferi operația la genunchi.⁶⁰²

589 590 591 592 593

594 595 596 597 598 599 600

Letter from The National Penitentiary to Catalin Breazu, 16 June 2016, **Ex. C-1002**

Witness Statement of Constanze-Eurgenia Calinescu, 7 February 2017, p. 5, **Ex. C-766**.

Letter from the Law Society to Klaus Iohannis, 17 August 2016, **Ex. C-131**.

Letter from the Law Society to Klaus Iohannis, 17 August 2016, **Ex. C-131**.

Letter from Chief Commissioner for Penitentiaries to the Law Society, December 2016, **Ex. C-1003**

Witness Statement of Adriana Constantinescu,

13: ¶29.

Witness Statement of Adriana Constantinescu,

¶29.

Witness Statement of Constanze-Eugenia Calinescu, 7 February 2017, p.4, **Ex. C-766**.

Witness Statement of Adriana Constantinescu, ¶¶24, 26-27.

Witness Statement of Constanze-Eugenia Cali-

nescu, 7 February 2017, p.4, **Ex. C-766**

See, eg. Witness Statement of Constanze-Eugenia Calinescu, 7 February 2017, p.5, **Ex. C-766**.

See, eg. Witness Statement of Constanze-Eugenia Calinescu, 7 February 2017, p.5, **Ex. C-766**; *See eg* para 28 AC WS.

430. Între timp, avocatul lui Dan Adamescu a depus o cerere pentru eliberare condiționată. Ministerul de Justiție a amânat decizia pe motiv ca el nu a ispășit suficient timp pentru a atinge scopul pedepsei.⁶⁰³ La câteva zile după depunerea cererii, și cu două zile înainte de respingerea ei, pe 23 octombrie 2016, zvonuri despre cerere au ajuns în presa din România.⁶⁰⁴ Media a criticat dur tentativa "bilionarului" de a cere eliberarea condiționată.⁶⁰⁵
431. Apoi Dan Adamescu a fost tachinat de către presă când, pe 1 noiembrie 2016, România le-a permis reporterilor de la Romania TV (post deținut de domnul Sebastian Ghița, un deputat PSD, apropiat de fostul prim ministru Ponta) să intre în camera lui de spital⁶⁰⁶. Un reportaj a fost difuzat spunând că Dan Adamescu primește un tratament special într-o clinică "luxoasă", incluzând inclusiv un video cu camera ascunsă în care apare țintuit la pat.⁶⁰⁷ Reporterii au reușit să intre în cameră, în ciuda faptului că Dan Adamescu era păzit de cel puțin doi ofițeri de poliție.⁶⁰⁸ Reportajul a avut rolul de a presa administrația închisorii în luarea unei decizii în privința eliberării lui Dan Adamescu.⁶⁰⁹
432. După o lungă perioadă în care a fost stabilizat⁶¹⁰ în spital, pe 8 noiembrie 2016, Dan Adamescu a reușit să facă operația mult așteptată la genunchi.⁶¹¹ Se faceau de acum 2 ani de zile de când a depus pentru prima dată o cerere în vederea administrării tratamentului medicamentos corespunzător. Dan Adamescu a făcut apel la decizia respingerii eliberării anticipate, susținând că la 68 de ani, dată fiind starea lui de sănătate, detenția era tortură.⁶¹² Pe 23 noiembrie 2016, Curtea a respins apelul pe motiv că nu a participat la suficient de multe programe în cadrul închisorii pentru a-și demonstra dorința de reabilitare.⁶¹³ Cu toate că era conștientă de condiția lui de sănătate precară, Curtea nu a luat în considerare faptul că Dan Adamescu era țintuit la pat, suferea de incontinență urinară și era invalid.⁶¹⁴

601 602

Witness Statement of Constanze-Eugenia Calinescu, 7 February 2017, p.4, **Ex. C-766**; Ponderas Hospital Medical Consent Form, 26 September 2016, **Ex. C-1004**.

603 604 605 606 607

First Witness Statement of Alexander Adamescu, ¶91(d); Medical Report of The National Penitentiary, 27 December 2016, **Ex. C-783**; Witness Statement of Constanze-Eugenia Calinescu, 7 February 2017, p.4-5, **Ex. C-766**; Ponderas Hospital Medical Consent Form, 26 September 2016, p. 2, **Ex. C-1004**.

608

Letter from Jilava Bucharest Prison to Musettescu & Asociatii, 25 October 2016, p. 5. **Ex.**

609 610 611 612

C-780.

Media article, Pro TV, 23 October 2016, **Ex. C-1005**.

Media article, Pro TV, 23 October 2016, **Ex. C-1005**.

13' Witness Statement of Adriana Constantinescu, ¶32.

Transcript of news report broadcast by Romania

TV, 1 November 2016, **Ex. C-159**; *'Dan Adamescu shall be submitted to a surgical intervention already delayed of 2 years'*, More Than Pub, 2 November 2016, p. 3, **Ex. C-1006**.

Letter from Regina Maria Ponderas Academic Hospital, 3 November 2016, p. **Ex. C-1007**;
Witness Statement of Constanze-Eurgenia Calinescu, 7 February 2017, p. 5 **Ex. C-766**;

Witness Statement of Adriana Constantinescu

¶36.

Witness Statement of Constaze-Eurgenia Calinescu, 7 February 2017, p. 5. **Ex. C-766**.

Medical Report of The National Penitentiary, 27 December 2016, **Ex. C-783**.

Decision of the Bucharest Court, 23 November 2016, p.4 **Ex. C-781**.

Pentru că nu erau disponibile programe de închisoare pentru persoana cu dizabilități Dan Adamescu, acesta nu a avut ocazia să-și manifeste dorința de a fi reabilitat.⁶¹⁵ Cu toate acestea, recursul acestuia a fost respins.⁶¹⁶

433. Din acel moment, sanatatea lui Dan Adamescu se deteriora rapid. Deși era într-o stare de inconștiență și "o stare extremă de rău" ⁶¹⁷ autoritățile închisorii au refuzat inițial ca sora lui să îl viziteze la terapie intensivă. ⁶¹⁸
434. Dan Adamescu nu și-a revenit niciodată. A murit pe 23 ianuarie 2017. ⁶¹⁹
435. România era constientă de starea gravă a lui Dan Adamescu. Numeroși martori au relatat tendința de deteriorare a sanatații lui ⁶²⁰, care a fost agravată de condițiile inumane în care a fost forțat să rămână. România a ignorat criticile internaționale legate de tratamentul aplicat lui Dan Adamescu. Chiar și avocatul companiei Nova a căutat asigurări din partea României pentru a-i permite îngrijirea medicală ce o necesita, a preveni o moarte prematură plus împiedicarea implicării lui în aceste proceduri ⁶²¹. Și cu toate acestea, România a refuzat să dea asemenea asigurări ⁶²², chiar și când nu ar fi costat-o nimic în plus să ofere îngrijiri medicale corespunzătoare. În schimb, România a considerat că cererea propune un "tratament special" cum ar fi "Caviar Belugua din Persia și Don Perignon Krug Grande Cuvee din Franța sau Vodca Stoli Elit din Rusia, cu dansatoare din buric din Turcia și un Punkah din India".⁶²³ Dan Adamescu a fost lăsat să moară în custodia României în cel mai trist, dar previzibil mod.

613 614 615 616 617

618 619 620

Decision of the Bucharest Court, 23 November 2016, pp.11-13, **Ex. C-781**.

621

Decision of the Bucharest Court, 23 November 2016, p.11, **Ex. C-781**.

622

Witness Statement of Adriana Constantinescu

623

¶38.

Decision of the Ilfov Court, 21 December 2016, **Ex. C-782**.

Letter from Dr. Predescu to Jilava Prison, 27 December 2016 p. 1, **Ex. C-1008**; Witness Statement of Constaze-Eurgenia Calinescu, 7 February 2017, pp. 5-6. **Ex. C-766**.

Witness Statement of Adriana Constantinescu, ¶42.

Witness Statement of Constaze-Eurgenia Calinescu, 7 February 2017, p.6, **Ex. C-766**.

See eg. Witness Statement of Constaze-Eurgenia Calinescu, Ex. C-766; Witness Statement of Adriana Constantinescu, ¶22.

Letter from Claimant to Respondent, 22 June 2016, **Exhibit C-111**; Letter from Claimant to

Respondent, 15 July 2016, **Exhibit C-112**.

See eg, Letter from Respondent to Claimant, 20 October 2016, **Ex. C-114**; Letter from Respondent to Claimant, 5 November 2016, **Ex.C-115**.

Romania's Rejoinder on Claimant's Request for Provisional Measures, ¶ 80.

436. Chiar și după moartea sa, România nu a fost prea cooperantă, refuzând eliberarea trupului către fiul sau și reținând numeroase documente medicale importante și raportul autopsiei.⁶²⁴

B. PROCEDURA PENALĂ ÎMPOTRIVA LUI ALEXANDER ADAMESCU

437. România a luat atitudine și împotriva lui Alexander Adamescu, privind aceleași acuzații de mită. Esența acuzațiilor împotriva lui Alexander Adamescu este identică, dar diferă perioada în care au fost aduse. Perioada formării acuzațiilor împotriva lui Alexander Adamescu a fost similară (apropiată) de notificarea și începerea procedurilor.
438. Pe 21 mai 2014, DNA l-a somat pe Alexander Adamescu să răspundă unor întrebări legate de luarea de mită ("Prima citație pretinsă"). Alexander Adamescu era la acel moment rezident în Monaco și își petrecea timpul între Monaco și Londra. Deoarece Alexander Adamescu nu era rezident în România, autoritățile nu au putut niciodată să valideze citațiile trimise⁶²⁵. Acest lucru a fost adus la cunoștință în prezentarea cererilor de măsuri provizorii precum și la audierea preliminară.
439. Pe 21 mai 2014 România a încercat să îl contacteze pe Alexander Adamescu prin intermediul telefonului și trimițând un fax fostei asistente de la Astra, doamna Loredana-Anita Mihai.⁶²⁶ Cum Alexander Adamescu nu era rezident în România, asta nu constituia un serviciu eficient al citării din legislația românească. La instrucțiunile lui Alexander Adamescu, mai târziu în aceeași zi, doamna Loredana-Anita Mihai l-a informat pe ofițerul DNA ca domnul Adamescu dorește să fie convocat la locul lui de rezidență din Monaco.⁶²⁷ Acesta era dreptul domnului Adamescu, conform legii din România.
440. În ciuda cererii lui Alexander Adamescu, DNA nu a luat în considerare această posibilitate, la momentul respectiv. La fel nu au ținut cont mai târziu în mai 2014, și nici în decursul aceluși an.
441. De fapt, România nu a făcut nicio acțiune legală pentru a-l convoca pe Alexander Adamescu în Monaco, decât peste 18 luni, în decembrie 2015..
442. Cum Alexander Adamescu nu a fost convocat corespunzător în mai 2014, el nu s-a prezentat la sediul DNA.
443. Pe 20 iunie 2014, în ciuda faptului că tentativa de convocare a eșuat, DNA l-a pus sub acuzare, împreună cu tatăl lui, pentru două capete de acuzare pentru dare de mită.⁶²⁸

624

Witness Statement of Adriana Constantinescu, ¶¶52-58; *See eg*, Letter from Dancu Catalin Radu to the Bucharest Forensic Medical Investigation Institute, 27 January 2017, **Ex. C-793**; Letter from Chief of Morgue Laboratory to Alexander Adamescu, 21 February 2017, **Ex. C-1009**.

625

Indeed, it is telling that Romania has not exhibited the First Purported Summons to its Observations.

626

627

14.

Witness statement of Loredana-Anita Mihai, 23 February 2016, in the DNA's Summons on Alexander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, pp. 23-24, **Ex.**

C-79.

Witness statement of Loredana-Anita Mihai, 23 February 2016, in the DNA's Summons on Ale-

xander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, p. 24, **Ex. C-79.**

113

Din acel moment acuzațiile lui Alexander Adamescu au fost separate de ale altor acuzați, de către procuratură. ⁶²⁹ Acțiunile împotriva lui au fost puse sub suspendare mai bine de un an. Acestea au fost reluate târziu în 2015, la scurt timp după ce Nova a luat la cunoștință intențiile României de a muta acțiunile sub egida BIT dacă nu se va ajunge la o înțelegere.

444. Între luna mai 2014 și următoarea încercare a României de a-l cita pe Alexander Adamescu în decembrie 2015, acesta a fost deschis față de locul lui de reședință și locația lui curentă.
445. La data de 1 octombrie 2014, avocatul de apărare al lui Alexander Adamescu a înaintat poliției un document informând-o despre dorința acestuia de a "coopera în procesul judiciar" și de a "participa la Curtea Superioară a Magistraturii din Westminster sau la o stație de poliție, voluntar" precum și despre posibilitatea emiterii unui Mandat European de Arestare (mandat de arestare european în original) de către România. ⁶³⁰ Scopul acestei intervenții a fost de a evita o arestare publică și a-și arăta în același timp disponibilitatea de a coopera. O a doua înștiințare a fost dată de avocatul domnului Alexander Adamescu în Londra, la data de 26 mai 2016.⁶³²
446. Domnul Adamescu a declarat la audierea provizorie că administratorul lui Astra, KPMG, știa că el avea o adresă în Londra, de unde lucra pentru Astra (22 Combe Ridings, Kingston-upon-Thames, KT2 7JU, Londra, Marea Britanie). ⁶³³ KPMG a consemnat adresa domnului Alexander Adamescu din Londra în raportul acestora, la pagina 52, notând că contractul de închiriere era valabil începând cu 15 septembrie 2013, până la data de 14 septembrie 2016. Acest raport a fost livrat către ASF, iar mai târziu către DNA.

1. *România reactivează procedurile privind mita și intensifică acțiunea*

447. La data de 25 august 2015, Nova (la instrucțiunile lui Alexandru Adamescu) a notificat prima dată România despre intenția sa de a iniția arbitrajul (Prima notificare a litigiului). ⁶³⁴
448. Deoarece Dan Adamescu se afla deja în custodia României, asigurarea închisorii pentru Alexander Adamescu a prevenit ca Nova să poată urmări efectiv investiția acestuia.

628 629 630

631

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, pp. 3-4, **Ex. C-55**.

632

DNA Indictment relating to bribery acts, 20 June 2014, p. 122, **Ex. C-55**.

633

Letter from Kingsley Napley to the Extradition Squad at New Scotland Yard, 1 September 2014, **Ex. C-76**.

634

See Testimony of Alexander Adamescu at the Provisional Measures hearing, Day 1, page 214, line 15 to page 215, line 5.

14. Letter from Kingsley Napley to the Extradition Squad at New Scotland Yard, 27 May 2016, **Ex. C-77**.

See Testimony of Alexander Adamescu at the Provisional Measures hearing, Day 1, page 215, line 6 to page 216, line 8.

Letter from WilmerHale to the ASF, 25 August 2015, **Ex. C-78**.

449. La data de 11 decembrie 2015, la 18 luni după punerea sub acuzare, DNA a trimis o citație somându-l pe Alexander Adamescu să se prezinte la interogatoriu.⁶³⁶ În același timp, DNA a început o anchetă privind locația acestuia și mai târziu au identificat că Alexander Adamescu ar putea avea reședința în Kingston-upon-Thames, în Londra.⁶³⁸
450. La data de 15 decembrie 2015, Nova a emis o altă scrisoare de notificare a României prezentându-și intenția de a începe arbitrajul (A doua notificare a litigiului), la instrucțiunile lui Alexander Adamescu.⁶³⁹
451. La data de 16 decembrie 2015, a doua zi după cea de-a doua notificare a litigiului, procurorul șef al DNA, doamna Laura Codruta Kovesi, a emis o scrisoare rogatorie către autoritățile din Monaco în legătură cu investigația lui Alexander Adamescu (A doua citație pretinsă).⁶⁴⁰ La data de 30 decembrie 2015, procurorul general al statului Monaco i-a pretins directorului din cadrul Sănătății Publice să execute cererea României de a-i servi citațiile lui Alexander Adamescu "luând în considerare termenele foarte scurte pentru predarea citațiilor trimise acuzatului".⁶⁴¹
452. Între timp România a început o anchetă împreună cu autoritățile britanice despre Alexander Adamescu și proprietatea acestuia din Kingston, Londra.⁶⁴² La data de 4 ianuarie 2016, Oficiul Regatului Unit al Marii Britanii și al Commonwealth-ului a confirmat că Alexander Adamescu "nu era trecut în evidențe cu istoric penal de către autoritățile britanice" și faptul că adresele lui din Monaco și Kingston-upon-Thames nu sunt văzute în mod negativ de către HMRC.⁶⁴³
453. La data de 6 ianuarie 2016 autoritățile din Monaco au confirmat că nu au reușit să trimită citațiile deoarece Alexander Adamescu nu mai era rezident al țării în Monaco.⁶⁴⁴

635 636

DNA Report proposing custody on remand in absence, 25 March 2016, p. 1, **Ex. C-1010**.

637

The DNA's Summons on Alexander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, p. 1, **Ex. C-79**.

638 639

640

DNA Minute, 10 December 2015, **Ex. C-1011**; DNA letter to the Romanian International Cooperation and Programs Department, 11 December 2015, **Ex. C-1012**.

641

DNA Minute, 14 December 2015, **Ex. C-1013**.

642 643

Letter from Hogan Lovells to the President of Romania and the Prime Minister of Romania, 15 December 2015, p. 4, **Ex. C-80**.

Request for Mutual Legal Assistance, 15 January 2015, in the DNA's Summons on Alexander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, p. 3, **Ex. C-79**.

Notice No. 114-RG-15 of Michael Bonnet, First Vice-General Prosecutor, acting as the General Prosecutor, to the Director for Public Security, 30 December 2015, in the DNA's Summons on Alexander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, p. 9, **Ex. C-79**. (Emphasis in original.)

DNA letter to the Romanian Division for Fighting Crimes Assimilated with Corruption Crimes, 5 January 2016, **Ex. C-1014**.

Email from the Office of the British Fiscal Crime Liaison, 4 January 2016 **Ex. C-1015** (emphasis in original)

Rezidența sa expirase la data de 10 noiembrie 2015⁶⁴⁵, de la acea dată Marea Britanie devenind reședința sa oficială. Încă o dată România a eșuat în a-l aduce pe Alexander Adamescu sub legile românești. România nu a făcut nicio încercare de a-i duce citațiile în Londra, în acel moment.

454. La data de 25 februarie 2016 DNA a pregătit o nouă serie de citații care au fost trimise la birourile Grupului NOVA Investments Romania, solicitând ca Alexander Adamescu să se prezinte la sediul DNA la data de 4 martie 2016 (A treia citație pretinsă).⁶⁴⁶ Din nou, încercarea a eșuat. Alexander Adamescu nu a avut reședința în România. Din nou, nu s-a încercat înmânarea citațiilor la sediul acestuia din Londra.

2. *România îl acuză pe Alexander Adamescu de eludarea justiției*

455. Cu toate că nu au reușit să îi înmâneze nicio citație la domiciliul actual al lui Alexander Adamescu și că acesta s-a arătat deschis în a coopera și a divulga destinațiile alese pentru a-și petrece viața de zi cu zi, DNA l-a atacat public, încercând să îl contureze pe Alexander Adamescu ca pe un fugar:

- a) În data de 25 martie 2016, Doamna Kovesi, șefa DNA a apărut la televizor și a anunțat că DNA a făcut o cerere pentru ca domnul Alexander Adamescu să fie arestat pentru dare de mită.⁶⁴⁷ Când a fost întrebată dacă știa unde era domnul Alexander Adamescu, doamna Kovesi a răspuns "da".⁶⁴⁸ Apoi aceasta a admis că toate încercările de a-i înmâna citațiile domnului Adamescu au eșuat: "Am încercat procedura de înmânare a citațiilor dar persoana nu a apărut, apoi au fost câteva formalități, deoarece el nu se afla pe teritoriul României".⁶⁴⁹

644

Minutes of the Public Security Directorate, Principality of Monaco, 6 January 2016, in the DNA's Summons on Alexander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, pp. 7-8, **Ex. C-79**.

645

646

Minutes of the Public Security Directorate, Principality of Monaco, 6 January 2016, pages 7-8 of the DNA's Summons on Alexander Adamescu's attendance of the DNA questioning, 11 December 2015, **Ex. C-79**.

647

648

Summary of procedural flaws in Alexander Adamescu's summoning in case number 577/P/2015, p. 2, **Ex. C-1016**; DNA Ordinance of initiating criminal proceedings, 22 March 2016, pp. 37-38, **Ex. C-1017**.

649

'The NAD requests the arresting in absence of Dan Adamescu's son for having offered bribe. Kovesi: We know what country he's in.', Mediafax [online], 25 March 2016, available at: <http://www.mediafax.ro/social/dna-cere-arestarea-in-lipsa-a-fiului-lui-dan-adamescu-pentru-dare-de-mita-kovesi-stim-in-ce-tara-se-afla-15149737>, **Ex. C-81**.

'DNA requests the arrest in absentia of Dan Adamescu's son for bribery. Kovesi: We know in what country he is', Mediafax [online], 25 March 2016, available at: <http://www.mediafax.ro/social/dna-cere-arestarea-in-lipsa-a-fiului-lui-dan-adamescu-pentru-dare-de-mita-kovesi>

[stim-in-ce-tara-se-afla-15149737](#), Ex. C-81.

'DNA requests the arrest in absentia of Dan Adamescu's son for bribery. Kovesi: We know in what country he is', Mediafax [online], 25 Mar-

ch 2016, available at: <http://www.mediafax.ro/social/dna-cere-arestarea-in-lipsa-a-fiului-lui-dan-adamescu-pentru-dare-de-mita-kovesi-stim-in-ce-tara-se-afla-15149737>, Ex. C-81.

Cu toate acestea doamna Kovesi a conchis că lipsa de disponibilitate dovedește că Alexander "evită urmărirea penală" ⁶⁵⁰, ceea ce ar fi justificat emiterea unui mandat de arestare în absența lui. ⁶⁵¹

b) În aceeași zi, DNA a dat o declarație de presă prin care îl acuzau pe Alexander Adamescu că ar fi interferat cu acuzațiile ce i se aduceau: "Până în prezent procurorul anti-corupție a făcut numeroase încercări pentru a asigura prezența inculpatului în sala de judecată, dar acesta a încercat să "evazeze" și în final să se sustragă total din cadrul investigațiilor". ⁶⁵² Acest lucru era incorect și derutant.

456. La scurt timp înainte de aceste declarații făcute pe 4 martie 2016, DNA a emis o altă citație împotriva lui Alexander Adamescu legată de niște acuzații de abuz în serviciu. Citația stipula ca Alexander să se prezinte la sediul DNA 3 zile mai târziu, ca și suspect într-o investigație ce privește abuzul în serviciu ⁶⁵³ (dar nu a fost niciodată servită). La data de 22 martie 2016 DNA a inițiat procedurile penale împotriva lui Alexander Adamescu, schimbând statusul acestuia din "suspect" în "acuzat". ⁶⁵⁴ DNA nu i-a adus la cunoștință noul statut precum nici posibilitatea de a face declarații din această poziție. ⁶⁵⁵ În raportul lor, DNA a subliniat greșit ca Alexander Adamescu "s-a sustras urmăririi penale", bazându-se pe prima, a doua și a treia citație pretinsă în cadrul dosarului luării de mită.

457. La data de 25 martie 2016, DNA a depus la Tribunalul București cererea de arest preventiv pe numele lui Alexander Adamescu. ⁶⁵⁶ Cererea DNA-ului pentru un mandat de arestare "în absența inculpatului" a fost semnată de către procurorul Adrian George Matei. Acesta a declarat: "bazându-ne pe faptele de corupție cunoscute în acest caz, și pe circumstanțele apărute, noi considerăm că acuzatul Bogdan Alexander Adamescu reprezintă un pericol pentru societate". ⁶⁵⁷

650

'DNA requests the arrest in absentia of Dan Adamescu's son for bribery. Kovesi: We know in what country he is', Mediasfax [online], 25 March 2016, available at: <http://www.mediasfax.ro/social/dna-cere-arestarea-in-lipsa-a-fiului-lui-dan-adamescu-pentru-dare-de-mita-kovesi-stim-in-ce-tara-se-afla-15149737>, Ex. C-81.

651

652 653 654

'DNA requests the arrest in absentia of Dan Adamescu's son for bribery. Kovesi: We know in what country he is', Mediasfax [online], 25 March 2016, available at: <http://www.mediasfax.ro/social/dna-cere-arestarea-in-lipsa-a-fiului-lui-dan-adamescu-pentru-dare-de-mita-kovesi-stim-in-ce-tara-se-afla-15149737>, Ex. C-81.

655

656 657

DNA Press release No. 358/VIII/3, 25 March 2016, **Ex. C-82**.

DNA Summons against Alexander Adamescu, 4 March 2016, **Ex. C-129**

DNA Ordinance of initiating criminal proceedings, 22 March 2016 **Ex. C-1017**; Summary of procedural flaws in Alexander Adamescu's summoning in case number 577/P/2015, p. 3, **Ex. C-1016**.

146

Summary of procedural flaws in Alexander Adamescu's summoning in case number 577/P/2015, p. 3, **Ex. C-1016**.

DNA Report proposing custody on remand in

absence, 25 March 2016, **Ex. C-1019**.
DNA Report proposing custody on remand in

absence, 25 March 2016, p. 44, **Ex. C-1019**.

Această declarație a fost surprinzătoare pentru Alexander Adamescu dat fiind faptul că nicio probă nouă împotriva lui nu a aparut între mai 2014 și 25 mai 2016, iar în 2014 nicio acțiune legală nu fusese întreprinsă împotriva lui. Era de asemenea neclar cum domnul Adamescu reprezenta un pericol pentru societate în timp ce era în Londra.

458. Alte erori aparute în citatiile trimise sunt subliniate de domnul Adamescu în cea de-a doua declarație a sa (a se vedea ¶¶453-456).
459. Avocatul acestuia a făcut numeroase cereri orale și scrise către Tribunalul București în care stipula că criteriile pentru emiterea de către DNA a unui mandat de arestare "in absentia" nu erau întrunite.⁶⁵⁹ După o scurtă deliberare, la data de 4 mai 2016, judecătorul Malaliu a aprobat cererea DNA-ului de a emite un mandat de arestare pe numele lui Alexander Adamescu. 40 din cele 45 pagini erau luate mot-a-mot din paginile 1-59 a cererii de arest preventiv redactată de DNA.⁶⁶⁰
460. La paginile 36 și 37, judecătorul Malaliu clarifică faptul că decizia lui de a acorda mandatul DNA-ului se bazează pe credința sa că Alexander Adamescu este vinovat de lucrurile de care este acuzat. Judecătorul Malaliu atestă următoarele:⁶⁶¹

“Acuzațiile aduse împotriva inculpatului Adamescu Bogdan Alexander, și anume că el a savârșit două fapte de mită (..) sunt confirmate de denunțul lui Onute Daniel, afirmațiile coroborându-se cu cele ale martorului Firestain Elena Daniela.

După obținerea aprobării acuzatului Adamescu Bogdan Alexander (și a tatălui său, acuzatul Adamescu Grigore Dan) banii necesari pentru coruperea judecătorilor Stanciu Ion și Roventă Elena, au fost scoși din contul aparținând S.C. Baumeister Utilaje Echipamente S.R.L. și S.C. Baumeister Prestari Servicii SRL. Implicarea acuzatului Adamescu Bogdan Alexander este dovedită și prin intermediul conținutului înregistrării discutiei dintre Onute Daniel și Firestain Elena-Daniela”

461. Judecătorul Malaliu a declarat ulterior că punerea în libertate a lui Alexander Adamescu constituie un pericol public pentru România "lasându-l (pe Alexander Adamescu) în libertate constituie un pericol public" și "respingând cererea de arest preventiv ar crea un sentiment de nesiguranță și frică în societatea civilă și în comunitate".⁶⁶² Judecătorul a considerat că "atitudinea" domnului Adamescu merita măsuri atât de dure luate de către DNA.⁶⁶³

658 659 660 661

662 663

Second Witness Statement of Alexander Adamescu, ¶[457].

Written Submissions to Bucharest Tribunal, 4 May 2016, **Ex. C-1020**.

Judgment ordering grant of arrest warrant, 4

May 2016, **Ex. C-1021**

Judgment ordering grant of arrest warrant, 4 May 2016, **Ex. C-1021**, pp. 36-37, (Emphasis added).

Conclusion of the Bucharest Tribunal, the Criminal Division I, 4 May 2016, p.39, **Ex. C-83**.

Conclusion of the Bucharest Tribunal, the Criminal Division I, 4 May 2016, p.39, **Ex. C-83**.

462.

Avocatul domnului Alexander Adamescu a facut apel, contestând decizia judecătorului Malaliu, ⁶⁶⁴ iar audierea a fost stabilită pentru data de 16 mai 2016. Apelul domnului Adamescu s-a bazat, inter alia, pe o eroare de jurisdicție ce viza prima audiere a Curții.

463.

La data de 19 mai 2016, judecătorul Mihaela Niță a aprobat apelul lui Alexander Adamescu, revocând mandatul de arestare și atribuind rejudecarea cauzei la Curtea de Apel. ⁶⁶⁶ Apoi au urmat o serie de evenimente descrise pe larg în cea de-a doua declarație a lui Alexander Adamescu. Procesul - incluzând înregistrarea, citirea, audierea, deliberarea, judecata și celelalte materiale - s-a terminat la mai puțin de 5 ore de când judecătorul Niță aprobase cererea de rejudecare.

464.

S-au găsit numeroase iregularități legate de modul în care Curtea a permis DNA-ului să emită un nou mandat de arestare:

- a) Rejudecarea nu a fost alocată randomizant unui judecător, ci a fost selectiv făcută în fața judecătorului Matei, încălcând astfel drepturile acuzaților..
- b) Citația ce îl anunța pe Alexander Adamescu cu privire la audiere era printată doar cu 30 de minute înaintea începerii audierii propriu-zise, și nu a fost niciodată înmănată domnului Alexander Adamescu.⁶⁶⁷
- c) Judecătorul Matei a avut la dispoziție între 30 de minute și o oră și jumătate pentru a parcurge un dosar al unui caz ce conținea mii de pagini, să delibereze și să transmită decizia Poliției Bucureștene.⁶⁶⁸
- d) Un nou judecător este alocat unui caz ce trebuie re-judecat doar după ce se știu motivele pentru care acesta necesită re-judecarea. Dar timpul trecut de judecătorul Nita pentru decizia cu nr.232/C a fost publicat în dupa-amiaza zilei de 19 mai 2016, iar decizia a fost trimisă Inspectoratului General al Poliției Municipiului Bucuresti la ora 15:39 669- doar cu 1 minut înainte ca noul mandat de arestare emis de judecatorul Matei sa fie trimis Inspectoratului. ⁶⁷⁰ Într-adevăr judecătorul Matei își programase audierea la 1:30, mult după ce judecătorul Nita își dăduse verdictul.⁶⁷¹

Appeal, 5 May 2016 **Ex. C-1022**.

Summons, 12 May 2016, **Ex. C-1023**.

Decision of Justice of the Peace Bucharest Court of Appeal, 19 May 2016, **Ex. C-733**.

Chronology, 19 May 2016, P. 1, **Ex. C-1030**]; *see also*, Summons with timestamp 13:00:06, 19 May 2016 **Ex. C-1024**.

Chronology, 19 May 2016, P. 1, **Ex. C-1030**; *see also*, Facsimile transmitting decision from Court at 15:39, 19 May 2016, **Ex. C-1025**; Court File Archive Summary, **Ex. C-1026**

Facsimile of Decision No. 232/DOMNUL from the Bucharest Court of Appeal to the D.G.P.M.B. – Prosecution Office, 19 May 2016, **Ex. C-735**

Facsimile of Decision at 15.40, 19 May 2016, **Ex. C-736**

See Second Witness Statement of Alexander Adamescu at ¶467.

- e) Hotărârea judecătorului Matei a fost imediat furnizată către mass-media, iar detaliile noului mandat de arestare au apărut pe site-ul de știri, Ade-vărul, la ora 17.06pm.⁶⁷² Mass-media românească cunoștea decizia în-a-ntea avocatului lui Adamescu Alexander, care a primit-o a doua zi.⁶⁷³
465. Au fost făcute încercări de ascundere a încălcărilor procesului, cu citarea pentru rejudicare, cu afirmatia că a fost postată pe ușa curții la ora 11.00, dar ștampila de imprimare a arătat că somația nu a fost tipărită până la ora 1pm. ⁶⁷⁴
466. Acești factori sugerează că decizia judecătorului Matei a fost premeditată și re-zultatul pre-determinat.⁶⁷⁵
467. Hotărârea judecătorului Matei nr. 13 / UP are o lungime de doar șapte pagini. Într-o mare măsură, este un alt copy / paste al acuzațiilor și a raportării DNA.⁶⁷⁶ Din nou, părea să pre-judece vinovăția lui Alexander Adamescu: ⁶⁷⁷

Nu există simple indicații, ci dovezi convergente în acest sens, din decla-rațiile martorilor Onuțe Daniel și Firestain Elena - pagina 120 din vol. 12, rezultând că inculpatul împreună cu tatăl său erau cei care ar fi aprobat remiterea banilor judecătorilor:

[...]

Martorul Onuțe Daniel descrie în detaliu, în declarația sa din 12.06.2014, acest mecanism de plată coruptă, care arată în mod expres implicarea Pârâtului Adamescu Alexander:

468. Pe această bază, împreună cu pretinsa "atitudine sfidătoare" a lui Alexander Adamescu, judecătorul Matei a concluzionat "*fără îndoială, că [Alexander Adamescu] încearcă doar să se scape de acest proces*".⁶⁷⁸ El a emis un mandat de arest preventiv pentru arestarea lui Alexander Adamescu în absență. ⁶⁷⁹

672

'Bucharest Court of Appeal Issued A Warrant of Preventative Arrest In Absence', Adevarul, 19 May 2016, **Ex. C-182**

673

Decision of the Bucharest Court of Appeal, stamped received by Mustescu si Asociatii on 25 May 2016, 19 May 2016, **Ex. C-1027**.

674 675

676 677

Summons with timestamp 13:00:06, 19 May 2016, **Ex. C-1024**

678 679

See, Summons with timestamp 13:00:06, 19 May 2016, **Ex. C-1024**; Facsimile transmitting decision from Court at 15:39, 19 May 2016 **Ex. C-1025**.

Letter from the Bucharest Court of Appeal to Adamescu B, Alexander, 25 May 2016, **Ex. C-1031**

Letter from the Bucharest Court of Appeal to Adamescu B, Alexander, 25 May 2016, p. 5, **Ex. C-1031**

15: Decision of the Bucharest Court of Appeal, 19 May 2016, p.6 (emphasis added), **Ex. C-1027**.

Custody Remand Warrant, 19 May 2016, **Ex. C-1032**.

468. Alexandru Adamescu a făcut recurs și a fost programată o audiere pentru data de 26 mai 2016.⁶⁸⁰ În aceeași zi, judecătorul Mariana Ghena și magistratul adjunct Simona Danaila i-au respins recursul, repetând o mare parte dintre raționamentele judecătorului Matei.⁶⁸¹
470. Ziua următoare, DNA-ul a emis o nouă acuzație împotriva lui Alexander Adamescu în Abuzul de procedură în serviciu, descris mai jos. Având în vedere acest lucru, consilierul lui Alexander Adamescu, Kingsley Napley, a scris pentru a doua oară (pentru prima dată în mai 2014) poliției metropolitane din Marea Britanie, confirmând din nou dorința sa de a se prezenta voluntar la o secție de poliție din Londra pentru arestare.⁶⁸²

3. *România cere extrădarea lui Alexander Adamescu*

471. La data de 6 iunie 2016, judecătorul Richiteanu-Năstase Ovidiu de la Curtea de Apel București a emis un mandat de arestare european, pentru arestarea și predarea lui Alexander Adamescu.⁶⁸³ Mandatul de arestare european a fost acordat pe baza deciziei mandatului preventiv de arest dat de către judecătorul Matei din data de 19 mai 2016.⁶⁸⁴
472. La data de 13 iunie 2016, Alexander Adamescu a fost arestat în Regatul Unit.⁶⁸⁵ În pofida faptului că de două ori s-a oferit voluntar să se prezinte la o secție de poliție pentru a fi arestat prin numire, Alexander Adamescu a fost arestat în public cu puțin timp înainte de un eveniment la Londra, în legătură cu aspectele abuzive ale procesului de mandat de arestare pe care România l-a desfășurat. Departe de a-și ascunde locul, Alexander Adamescu îl invitase pe ambasadorul României să participe. Poliția britanică l-a informat pe Alexander Adamescu că ambasada românească a cerut în mod special să-l aresteze înainte de eveniment.⁶⁸⁶ Alexander Adamescu a povestit că a fost o "*situație foarte jenantă*" și că "*ofițerul de poliție, cred că din jena lui ne-a spus ce a fost instruit să facă de fapt și, evident, a primit informații de la ambasada românească pentru a mă aresta.*"⁶⁸⁷
473. Mass-media britanică a subliniat natura abuzivă a urmăririi penale și a utilizării abuzive a mandatului de arestare european, în cazul lui Alexander Adamescu.⁶⁸⁸
474. În luna august 2016, consiliul lui Alexander Adamescu a scris către DNA solicitând ca lui Alexander Adamescu să i se permită să efectueze un test poligrafic în Marea Britanie.⁶⁸⁹

680

Summons, 25 May 2016 **Ex. C-1033**; High Court of Cassation and Justice note, 25 May 2016, p. 1, **Ex. C-1034**.

681 682

Decision of the High Court of Cassation and Justice, 26 May 2016 **Ex. C-1035**.

683 684 685 686 687 688

Letter from Kingsley Napley to the Extradition Squad at New Scotland Yard, 27 May 2016, **Ex. C-77**.

European Arrest Warrant, Bucharest Court of Appeal, 6 June 2016, **Ex. C-86**.

European Arrest Warrant, Bucharest Court of

15' Appeal, 6 June 2016, pp. 2-3, **Ex. C-86**.

RfA, ¶ 154.

First Witness Statement of Alexander Adames-

cu, ¶ 71.

Request for Provisional Measures Hearing

Transcript, Thursday 2 March 2017, page 120,

line 12.

See e.g., 'EU Arrest Laws Insult Justice' in 'This is NOT the time for ugly political opportunism', The Daily Mail, 18 June 2016, Ex. C-87.

121

Deoarece Alexander Adamescu nu a putut să părăsească Londra din cauza condițiilor de cauțiune, domnul Dancu s-a oferit să faciliteze testul cu Poliția Metropolitană.⁶⁹⁰ La data de 1 septembrie 2016, domnul Radu Dancu a scris din nou către DNA, solicitând ca declarațiile suplimentare să fie obținute de la domnul Onuțe și de la Dna Firestain.⁶⁹¹ DNA-ul a respins ulterior cererile sale ca "*neînțemeiate*" prin ordin din 28 septembrie 2016.⁶⁹² Consultantul lui Alexander Adamescu a cerut din nou României să pună întrebări domnului Onuțe și doamnei Firestain, dar fără nici un folos.⁶⁹³

475. Între timp, Alexander Adamescu a rămas supus condițiilor restrictive de cauțiune în așteptarea procedurilor de extrădare programate.⁶⁹⁴ În pofida acestor condiții, România a continuat să acționeze și a emis o nouă solicitare de asistență juridică reciprocă la Poliția Metropolitană,⁶⁹⁵ și a solicitat eliberarea unui anunț roșu de către Interpol împotriva lui Alexander Adamescu.⁶⁹⁶
476. Abuzul României față de regimul mandatului de arestare european, a fost criticat de către societatea civilă. De exemplu, Trustul Hampden a condamnat lipsa de persistentă și inacceptabilă de separare între instituțiile de politică, economie și statul secret din România în propunerea reformei sau ieșirea din mandatul de arestare european.⁶⁹⁷ Drepturile Omului fără Frontiere au criticat în mod similar utilizarea mandatului de arestare european de către România pentru "*a-l neutraliza*" pe Alexander Adamescu, în special în circumstanțele în care nu există nicio dovadă a unei infracțiuni penale. A mai observat: "*Alexander Adamescu a înfuriat în mod evident autoritățile române și, ca o reacție la arbitraj, se pare că DNA-ul a decis să-și orchestreze arestarea prin utilizarea sistemului de arestare european și astfel să-l împiedice să-și continue acțiunea în justiție*".⁶⁹⁸
477. La data de 19 aprilie 2017, Nova a cerut României să accepte să fie obligată și să confirme că va respecta ordonanța tribunalului de a suspenda cererea de extrădare.⁶⁹⁹ La 22 aprilie 2017, România i-a răspuns companiei Nova declarând că ordinul tribunalului a fost "*eronat pe mai multe Motive*" și că "*nu va retrage cere-*

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

rea de extrădare ".⁷⁰⁰

Letter No. 604 from Mr. Radu Dancu (Alexander Adamescu's counsel), 26 August 2016, **Ex. C-1036**.

Letter No. 604 from Mr. Radu Dancu (Alexander Adamescu's counsel), 26 August 2016, p. 1, **Ex. C-1036**.

Letter No. 609 from Mr. Radu Dancu (Alexander Adamescu's counsel), 1 September 2016, p.1, **Ex. C-1037**.

DNA Ordinance, 28 September 2016, p. 7, **Ex. C-1038**.

Letter from Dancu to DNA, 18 November 2016, **Ex. C-1039**

Westminster Magistrates Court Bail Form, 20 September 2016, **Ex. C-139**.

Email from Detective Constable Paul Valverde, Metropolitan Police, to Andrew Smith, Corker Binning, 4 October 2016, **Ex. C-147**. See also, Letter from Corker Binning to International Criminality Unit, Home Office, 12 October 2016, **C-148**.

A Red Notice requires member countries to notify Romania (through Interpol) whenever the person subject to it comes to their attention, most frequently at border controls. Letter from the Commission for the Control of Interpol's Files to Ms Heikkila, dated 6 October 2016, **Ex. C-149**.

'Why the UK should Reform or Exit the European Arrest Warrant: Problems and Excesses of the Romanian Anti-Corruption Fight', Hampden Trust, in association with The Freedom Association and Economic Policy Centre, 2016, **Ex. C-1040**.

Human Rights Without Frontiers, Study Case: Alexander Adamescu, March 2017, p.5, **Ex. C-1041**.

Claimant letter to Respondent, 19 April 2017, **Ex. C-1042**.

122

România a încercat să-și încalce obligația clară de a se conforma ordinului Tribunalului ⁷⁰¹ afirmând supremația dreptului UE - o chestiune care nu este implicată în această situație, deoarece România nu are obligația de a menține mandatul de arestare european și nicio interdicție în temeiul legii UE \ privind retragerea mandatului de arestare european de către România.⁷⁰²

478. La data acestei depuneri, România încă nu a respectat ordonanța Tribunalului.
479. După cum a explicat domnul Adamescu în cea de-a doua declarație a sa de martor (vezi ¶476-480), procurorul DNA care răspunde de procedurile sale de mită, de procedurile de extrădare și de acuzarea separată a Abuzului în serviciu, a recunoscut că fapta implicând mită, a fost realizată. Domnul Adrian George Matei a confirmat că știa că Alexander Adamescu nu a avut cunoștință despre mita acordată judecătorilor implicați în cazul de mită.⁷⁰³ Dar procurorul și-a exprimat încrederea că Alexander Adamescu poate fi condamnat pentru dare de mită pe baza unui "copy paste" ca urmare a condamnării tatălui său pentru aceleași infracțiuni. Procurorul Matei a arătat clar că accentul DNA se pune pe abuzul de procedură în serviciu. Motivul este că o condamnare pentru abuz în serviciu este esențială pentru ca România să poată transfera răspunderea pentru falimentul lui Astra.⁷⁰⁴ De aceea, în timp ce mandatul de arestare european a fost emis pe baza acuzațiilor de dare de mită, România încearcă de fapt să îl extrădeze pe Alexander Adamescu în România, astfel încât să-l poată încerca pentru Abuzul în serviciu.⁷⁰⁵

C. PROCEDURILE PRIVIND ABUZUL ÎN SERVICIU ȘI SECHES-TRAREA BUNURILOR NOVA

480. Pe lângă acuzațiile de mituire, România a inițiat o procedură penală împotriva lui Adamescu pentru presupusul abuz în serviciu în conducerea Astra. Prin acuzațiile privind abuzul în serviciu, România dorește să-i facă pe cei 2 Adamescu responsabili din punct de vedere penal, și pe Nova responsabilă din punct de vedere financiar, pentru falimentul Astra. Procedurile privind abuzul în serviciu reprezintă, prin urmare, o parte esențială a complotului României împotriva celor doi Adamescu. Cu excepția cazului în care România îl condamnă pe unul dintre cei doi Adamescu pentru abuz în serviciu, Fondul de garantare a asigurărilor de stat din România va suporta pierderile rezultate din cesiunea companiei Astra. Acum că Dan Adamescu a murit, România trebuie să obțină extrădarea lui Alexander Adamescu pentru a-l acuza, pentru a încerca să-l condamne de abuz în serviciu. Din acest motiv, România i-a declarat acestui tribunal că va suferi "*consecințe financiare foarte grave*" ⁷⁰⁶ dacă tribunalul ar împiedica extrădarea lui Alexander Adamescu.

700 701 702

703 704 705

Respondent letter to Claimant, 22 April 2017, **Ex. C-1043**.

Report of Stephen Schwebel, 3 July 2017, **Ex. C-1044**

See e.g. Letter from Ministry of Justice of Romania to UK Extradition Unit attaching letter from DNA Chief Prosecutor, Laura Kovesi, 12 May 2017, **Ex. C-1045**.

Second Witness Statement of Alexander Adamescu, ¶478.

16. Second Witness Statement of Alexander Adamescu, ¶¶479-480.

Romania's Observations on Claimant's Request for Additional Measures, 14 October 2016,

482. În așteptarea unei astfel de convingeri, DNA-ul a emis un ordin de sechestrare a activelor ("ASO") pentru a îngheța toate acțiunile TNG în principalele sale investiții din România. După condamnarea lui Alexandru Adamescu, ASO va fi transformată într-o ordonanță de sechestru, iar România va expropria astfel toate tranzacțiile cu amănuntul.

1. Au început procedurile privind abuzul în serviciu

483. România a început procedura privind abuzul în serviciu împotriva lui Dan și a lui Alexander Adamescu la doar zece zile după ce decizia ASF nr. 42 a pus Astra în administrare specială (a se vedea mai sus).⁷⁰⁷ Dosarul a fost transferat către DNA la 31 martie 2014.⁷⁰⁸ Afirmațiile oficiale ale DNA împotriva celor 2 Adamescu au fost stabilite în acuzația sa din 20 decembrie 2016.⁷⁰⁹

484. Obiectivele acuzațiilor DNA-ului în rechizitoriu sunt:

- a) împrumuturile în cadrul grupului (discutate mai sus la 307-325)
- b) aranjamentele de reasigurare cu Panamerican (discutate mai sus la 209-212); și
- c) cesiunea unei datorii de la Megavision și Astra.

485. Toate aceste tranzacții au fost încheiate de către Astra în cursul normal al activității. Dacă KPMG și ASF ar fi tratat cu acționarii pentru a investiga în mod corespunzător aceste tranzacții, legitimitatea acestora ar fi fost evidentă. De exemplu, primul Raport KPMG nu a menționat complet faptul că alocarea datoriilor de la Megavision către Astra a fost făcută ca parte a unui acord comercial cu Unicredit, prin care, în schimbul decontării tuturor datoriilor restante din grup, Unicredit va comercializa politele Astra cu unele dintre produsele sale.⁷¹⁰

486. Abuzul de taxe în serviciu include acuzații de spălare a banilor, dând declarații false și având complicitate la abuzul în funcție al unui funcționar public.⁷¹¹

706 Romania's Observations on Claimant's Request for Additional Measures, 14 October 2016, ¶25; See also Nova's Reply to the Respondent's Observations on the Request for Provisional Measures, ¶¶86-87.

707 DNA Ordinance for the initiation of criminal prosecution, 28 February 2014, **Ex. C-1046**.

708 ASF criminal complaint against Astra in relation to Abuse of Office and false declarations, 31 March 2014, p. 4, **Ex. C-573**.

709 DNA Press Release, 20 December 2016, **Ex. C-1047**

710 Agreement between ASTRA SA and Unicredit Tiriac Bank SA regarding the insurances Pad Plus Unicredit, **Ex. C-654**

711 DNA Minute, 7 March 2016, **Ex. C-1048**; See also, Ordinance re bail, 7 March 2016, pp. 9-10, **Ex. C-130**.

487. În luna martie 2016, DNA-ul a avansat la următoarea etapă a procedurilor penale împotriva lui Dan și Alexandru Adamescu pentru abuzul de serviciu. În primul rând, la data de 4 martie 2016, DNA-ul a emis Cea de-a treia chemare de învinuire împotriva lui Alexander Adamescu.⁷¹² A doua zi DNA-ul a anunțat public că i-a urmărit pe cei doi Adamescu și a dezvăluit detaliile Abuzului de procedură în serviciu ;⁷¹³ și i-a ordonat lui Dan Adamescu să solicite cauțiune cu suma record de 40 milioane RON.⁷¹⁴ Cauțiunea a fost garantată împotriva activelor societății Medien Holdings, care erau aceleași active pe care ASF refuzase să le accepte în urma sechestrării parțiale a împrumuturilor Medien. Mai mult, deși Dan Adamescu a murit acum, România a refuzat să-și elibereze obligațiunile de cauțiune. Prin urmare, România reține fără nicio justificare activele companiei Medien Holdings.
488. La data de 25 martie 2016, în aceeași zi în care se aplică arestarea lui Alexandru Adamescu, DNA-ul a pus bazele unei majorități a activelor românești ale lui Nova.⁷¹⁵ Procurorul Matei a emis ASO în baza procedurii civile paralele începute împotriva celor doi Adamescu de către KPMG, cu doar câteva săptămâni mai devreme.
489. La data de 11 martie 2016, KPMG s-a declarat reclamantă civilă în Abuzul de procedură în serviciu împotriva celor doi Adamescu.⁷¹⁶ În calitate sa de administrator special al Astra, KPMG a pretins suma de 788.978.853,37 RON ca daune împotriva celor doi Adamescu pentru prejudiciile cauzate ca urmare a presupusului abuz în serviciu la falimentul Astra.⁷¹⁷ Datoria ar fi recuperabilă numai dacă cei doi Adamescu ar fi fost în cele din urmă vinovați de infracțiunile de Abuz în serviciu.
490. În spatele afirmației civile, DNA-ul a încercat să înghețe activele pentru a acoperi răspunderea potențială a lui Dan Adamescu în cazul în care ar fi condamnat pentru abuz în serviciu. Revendicarea civilă era necesară pentru susținerea ASO, deoarece nu putea fi făcută o astfel de ordonanță în ceea ce privește procedurile pur infracționale (întrucât nu ar exista niciun fel de daune aduse de către cei doi Adamescu).
491. ASO a înghețat activele totale în valoare totală de 857.301.363,37 RON și cuprinde:
- a) 2.208.328 acțiuni deținute de SC Nova Group Investments România SA la SC Unirea Shopping Center SA;
 - b) 130.965.800 acțiuni deținute de SC Nova Group Investments România SA în SC Compania Hoteliera Intercontinental Romania SA;
 - c) o parte socială deținută de SC Nova Group Investments România SA la SC Alpha SPV SRL;

712 DNA Summons against Alexander Adamescu, 4 March 2016, **Ex. C-129**DNA press release announcing that criminal proceedings have been commenced against Dan Adamescu, 7 March 2016, **Ex. C-53**; Ordinance re bail, 7 March 2016, p. 10, **Ex. C-130**; 713 DNA Press release No. 238/VIII/3, 7 March 2016, **Ex. C-53**.

16 714 Ordinance re bail, 7 March 2016, pp. 9-10, **Ex. C-130**.

715 Public Prosecutor George Matei's Precautionary Measures Ordinance, 25 March 2016,

Ex.C-54.

716 ASTRA's Request to join a civil action against Messrs. Dan Adamescu and Alexander Adamescu, dated 11 March 2016, Exhibit R-27; Public Prosecutor George Matei's Precautionary

Measures Ordinance, 25 March 2016, p. 2. Ex. C-54.

717 ASTRA's Request to join a civil action against Messrs. Dan Adamescu and Alexander, dated 11 March 2016, p. 2, Exhibit R-27.

- d) 28.349.627 acțiuni deținute de Nova la SC Nova Group Investments Romania;
- e) 54 de parti sociale deținute de Nova la SC Alpha SPV SRL;
- f) 20.351 părți sociale deținute de Nova la SC International Business Centre Modern SRL; și
- g) 274.235.500 acțiuni deținute de Mountbay Limited la SC Compania Hoteliera Intercontinental România SA.

a.

Activele înghețate nu
i-au aparținut lui Dan
Adamescu

492. În ceea ce privește legislația românească, măsurile conservatoare, cum ar fi ASO, pot fi acordate numai împotriva activelor persoanei acuzate. La momentul ASO, doar Dan Adamescu (și nu Alexander Adamescu) fusese desemnat inculpat.⁷¹⁸ În consecință, ASO ar fi putut să se alăture doar la acel moment abuzului de procedură împotriva Dan Adamescu. Cu toate acestea, ASO a atașat bunuri care nu îi aparțineau lui Dan Adamescu. Acțiunile înghețate aparțin, de fapt, lui TNG România, care este, în cele din urmă, deținută de un Stichting olandez. Un Stichting olandez, ca parte din legea olandeză, este o fundație fără proprietari.⁷¹⁹ Chiar dacă legea românească nu era concentrată asupra proprietarului bunurilor, ci asupra titularului interesului economic în TNG, acesta nu este Dan Adamescu.

b.

Prejudicii consi-
derabile pentru
subsidiarele Nova

493. DNA a impus ordinul de recuperare a activelor la scurt timp după ce l-a desemnat pe Dan Adamescu suspect în procedură.⁷²⁰ Ordinul de recuperare a activelor era îndreptat împotriva subsidiarelor Nova imediat și pe termen nedefinit, iar data probelor nu era în perspectivă în momentul ordinului. Măsura a fost impusă nu de către o instanță, ci de către DNA, fără *vreo* evaluare independentă a factorilor așteptati a fi luați în considerare câtuși de puțin, printre care:

- a) natura probelor și a perspectivelor unei condamnări cu succes ;
- b) temeiul juridic și factual al sumei în cele din urmă înghețate și probabilitatea recuperării totale a acestei sume în procedurile de fond;
- c) riscul disipării (dacă este cazul) de către Dan Adamescu sau de către oricare dintre societățile terțe despre care se spune că au fost deținute de Dan Adamescu și gradul de risc al acestuia; sau

718

719

This is confirmed by the Abuse of Office Proceedings indictment, 19 December 2016, Ex. C-741.

As a matter of Dutch law, a Stichting has no members or shareholders, and cannot make distributions to its board members or its founders. There is no concept of ultimate beneficial

720

ownership in respect of a Stichting, and no one – not Dan Adamescu or anyone else – is or can be a beneficial owner of Nova. *See* A&O Opinion, 1 April 2016, p.1, **Ex. C-119**..

DNA minute 7 March 2016, **Ex. C-1048**; See also, Ordinance re bail, 7 March 2016, pp. 9-10 **Ex. C-130**.

- d) Daunele care i-ar putea fi cauzate României, echilibrate împotriva necesității percepute de înghețare urgentă a activelor în așteptarea procesului.
494. TNG România a susținut că DNA-ul nu a luat în considerare valoarea acțiunilor în raport cu prejudiciul estimat și nu a existat un raport de expertiză care să evalueze valoarea sau să confirme originea acțiunilor.⁷²¹ În apel, avocatul TNG România a reiterat că DNA nu a obținut niciun raport specializat în sprijinul Ordinului de Sechestru asupra Activelor.⁷²²
495. Așa cum a explicat domnul Adamescu în cea de-a doua declarație de martor (vezi ¶¶ [270] - [306]), Ordinul de Sechestru a avut un impact imediat și serios asupra capacității societății Nova de a-și desfășura activitatea și de a efectua tranzacții de bază:
- a) Nova a fost împiedicată să efectueze tranzacții de afaceri. De exemplu:
- i) În luna martie 2016, Nova a fost pe punctul de a încheia vânzarea a 12,87% dintre acțiunile Alpha SPV către Preinvestment Holding SA ("Preinvestment") la prețul de achiziție de 3,5 milioane de euro.⁷²³ Negocierile începuseră în luna august 2014 și erau foarte avansate până în momentul ordinului de recuperare a activelor: într-adevăr, comitetul Nova a adoptat deja o rezoluție care autorizează executarea tuturor documentelor relevante pentru tranzacție.⁷²⁴ Fiecare dintre documentele principale de tranzacție, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare a acțiunilor, actul aditional al acționarilor, și aprobările principale ale corporațiilor au fost în formă finală și au fost pregătite pentru execuție atunci când, brusc, DNA a impus ASO.
- ii) În jurul lunii aprilie, anul 2015, TNG România intenționa să-și vândă acțiunile către SC Unirea Shopping Center SA și, în urma unui proces de licitație, a început discuții cu un dezvoltator terț. Discuțiile au progresat în măsura în care părțile au convenit asupra unui preț țintă și au semnat un acord de nedivulgare pentru a efectua verificarea prealabilă. Procesul a fost mult mai avansat, când DNA-ul a impus ordinul de recuperare a activelor împotriva acțiunilor TNG România la SC Unirea Shopping Center SA. Din nou, acest lucru a oprit operațiunea.
- b) Ordinul de recuperare a activelor, sechestrează acțiunile, dar, în practică, previne de asemenea orice tranzacție în legătură cu activele subiacente. Astfel, DNA a împiedicat SC International Business Center Modern SRL (una dintre filialele române ale Nova a căror acțiuni au fost înghețate) să vândă proprietăți imobiliare, pe motiv că "orice vânzare a unui bun ce aparține SC International Business Center Modern SRL ... influențează atât patrimoniul societății și, implicit, și valoarea ... acțiunilor deținute de [Nova]"⁷²⁵

721

722 723 724

Letter from TNG Romania, 5 August 2016, pp. 2-3, **Ex. C-1049**.

¹Submissions on appeal by TNG Romania, 30 August 2016, p. 4, **Ex. C-1050**.

Second Witness Statement of Bogdan-

Alexander Adamescu, ¶510.
Board resolution of The Nova Group

Investments, B.V., 18 March 2016. **Ex.**
C-166.

127

- c) În plus, acțiunile penale ale ASO și ale României împotriva celor doi Adamescu au afectat operațiunile normale ale societăților din grupul Nova, prin *inter alia* provocând interferențe grave asupra capacității lor de acces la finanțare. De exemplu: Megaconstruct SA ("Megaconstruct"), o filială Nova implicată în construcția infrastructurii de gaze naturale din România, a comunicat cu banca sa obișnuită, Banca Comercială Română ("BCR"), să deducă pe o linie de credit de 10 milioane EUR care a rămas în valoare de 3,8 milioane de euro).⁷²⁶ BCR a întârziat să plătească restul după ce România a demarat procedurile de corupție împotriva lui Dan Adamescu și a refuzat complet să plătească după ordinul de recuperare a activelor, citând riscurile reputaționale.⁷²⁷ Megaconstruct s-a întors apoi la Unicredit, dar din nou, după mai multe întâlniri în care compania a prezentat bilanțuri sănătoase și situații financiare pentru ultimii trei ani, Unicredit a decis să refuze finanțarea, din nou pe baza riscului reputațional.⁷²⁸ În schimb, Megaconstruct SA a trebuit să se adreseze societății Nova pentru a oferi finanțare suplimentară.
- ii) Sigma Media SRL, ("Sigma"), o filială indirectă Nova deținută prin intermediul Medien Holding, a solicitat finanțare de la Unicredit și Banca Românească în perioada iunie-septembrie 2016.⁷²⁹ Sigma a înregistrat o creștere deosebit de puternică în prima jumătate a lunii iunie 2016, fiind singura companie din cadrul Medien Holding, care și-a sporit profitul și veniturile pe o bază anuală. Cu toate acestea, atât Unicredit cât și Banca Românească au respins cererea de finanțare a Sigma, din nou datorită riscului de reputație.⁷³⁰
- d) Băncile din România au început închiderea conturilor deținute de filialele românești ale Nova și a refuzat deschiderea de noi conturi. Refuzul de a permite deschiderea de conturi bancare, împreună cu închiderea conturilor bancare, a avut efecte dăunătoare semnificative asupra operațiunilor financiare ale acestor societăți. De exemplu:

725

Letter from Dancu and Associates on behalf of Alexander Adamescu to the DNA asking if there is any impediment against IBC Modern selling a plot of land, 17 October 2016, **Ex. C-167** ; DNA Ordinance rejecting request to sell the IBC Modern plot of land, 19 October 2016, p. 12, **Ex. C-168** [ADAA00005819/ADAA130804]; Letter from DNA to Dancu and Associates regarding SC International Business Center Modern, 4 November 2016, **Ex. C-1051** [ADAA00131657].

726

727

728

729

730

See generally First Witness Statement of Alexander Adamescu, ¶82(a).

Second Witness statement of Alexander Adamescu, ¶¶511-534.

Second Witness statement of Alexander Adamescu, ¶¶511-534.

See generally First Witness Statement of Ale-

xander Adamescu, ¶82(b).

See further Second Witness Statement of Ale-

xander Adamescu, ¶501-534.

i) În mai și în iunie 2016, OTP Bank și Raiffeisen Bank au comunicat că, pe baza riscurilor reputaționale, ar închide conturile pentru numeroase filiale directe și indirecte ale Nova.⁷³¹

ii) Între iunie și septembrie 2016, Medien Holding și filialele sale directe și indirecte, Grupul de Presă Roman, Sigma Media SRL și Delta Media Publishers SRL, au fost respinși verbal de permisiunea Unicredit de a deschide un cont bancar, din nou pe baza presupuselor riscuri de reputație.⁷³² (Un rezumat complet al tuturor eforturilor de obținere a conturilor bancare este prezentat de domnul Adamescu în cea de-a doua declarație de martor din ¶511-534.)

496. Dan Adamescu⁷³³, Nova⁷³⁴, și TNG România, ⁷³⁵, fiecare separat, dar fără succes, au atacat ordinul de recuperare.
497. România a menținut ordinul de recuperare a activelor și a refuzat să-l ridice, deși Dan Adamescu, obiectul Abuzului de procedură în serviciu, este acum mort.

V. TRIBUNALUL ARE JURISDICȚIA DE A AUDIA ȘI DECIDE PRIVIND RE-VENDICĂRILE NOVA

498. Tribunalul este competent să soluționeze acest litigiu în temeiul articolului 8 din BIT și al articolului 25 alineatul (1) din Convenția ICSID.
499. Prin depunerea Cererii de Arbitraj, Nova a perfecționat consimțământul României de a supune acest litigiu jurisdicției Centrului prevăzută la articolul 8 alineatul (2) litera (b) din BIT. Aceste instrumente îndeplinesc cerința prevăzută la articolul 25 alineatul (1) din Convenția ICSID conform căreia consimțământul părților de a arbitra este dat în scris.
500. Nova se califică drept "investitor" în sensul articolului 1 litera (b) din BIT. După cum a demonstrat deja Nova, este o persoană juridică constituită în temeiul legilor din Țările de Jos. Aceasta îndeplinește articolul 1 litera (b) punctul (ii) din BIT.

731 *E.g.*, Phi Media Publishers SRL, Kappa Media Publishers SRL, Delta Media Publishers SRL, ETA Media Publishers SRL and Sigma Media SRL, which had banked with OTP Bank since 2014. Alpha SPV and TNG Real Estate Management, which had banked with Raiffeisen Bank since 2006. TNG Romania, which had banked with Raiffeisen Bank since 2010.

Second Witness statement of Alexander Adamescu, ¶¶511-534; Letters from OTP Bank to Phi Media Publishers SRL; Kappa Media Publishers SRL; Delta Media Publishers SRL; ETA Media Publishers SRL; and Sigma Media SRL, 13 May 2016, **Ex. C-170**; Letter from Raiffeisen to Alpha SPV SRL, 6 July 2016, **Ex. C-171**; Letter from Raiffeisen to TNG Real Estate Management, 6 July 2016, **Ex. C-172**; Letter from Raiffeisen to The Nova Group Investments Romania, 6 July 2016, **Ex. C-173**.

732 Second Witness statement of Alexander Adamescu, ¶¶511-534.

733 Decision of the Bucharest Tribunal, 7 April 2016, **Ex. C-163**.

734 Decision of the District Court of Bucharest, 14 April 2016, **Ex. C-164**.

735 *See e.g.*, Decision against TNG Romania, 15 April 2016, **Ex. C-165**; Submissions on appeal by TNG Romania, 30 August 2016, **Ex. C-1050**; DNA Ordinance rejecting appeal, 20 October 2016, **Ex. C-1052**; Decision of the Bucharest Court, 5 September 2016, **Ex. C-1053**.

501. În plus, Nova a făcut "investiții" în România: articolul 1 litera (a) din BIT prevede că termenul "investiții" înseamnă... drepturi derivate din acțiuni, obligațiuni și alte tipuri de interese în societăți și în asocierile în participație ". Nova deține participații în diverse companii românești, unele sau toate acestea fiind supuse măsurilor adoptate de guvernul român. Aceste participații sunt toate "investiții" în sensul articolului 1 litera (a) din BIT și al articolului 25 din Convenția ICSID.⁷³⁶
502. Prin urmare, [Disputa] are caracteristicile cerute în temeiul articolului 8 din BIT și al articolului 25 din Convenția ICSID: și anume, este vorba de o dispută legală dacă România a tratat investițiile Nova în mod contrar protecțiilor prevăzute în BIT și dreptul internațional.
503. Nova a respectat, de asemenea, toate cerințele procedurale asociate cu introducerea unei creanțe sub BIT.
504. În conformitate cu Anexa A revizuită la PO1, Nova va răspunde la obiecțiile juridictionale ale României în răspunsul său privind meritele și apărarea privind jurisdicția și replica asupra jurisdicției.

VI. ROMÂNIA A ÎNCĂLCAT OBLIGAȚIILE POTRIVIT BIT OLANDA-ROMÂNIA

505. Acțiunile României au subminat și continuă să submineze esența statului de drept internațional. România a desfășurat o putere statală coercitivă pentru a susține o agendă politică. În desfășurarea campaniei împotriva bunurilor Nova din România și a celor doi Adamescu, în mod personal, România și-a încălcat obligațiile din cadrul BIT și a acționat în mod incoerent cu *rațiunea de a fi* a protecției investițiilor. Aceasta a distrus valoarea acțiunilor deținute de un cetățean olandez; a hărțuit și a forțat persoanele asociate investiției; acțiunile sale au condus la moartea unui om nevinovat, după o perioadă lungă de detenție; și continuă să urmărească și să-i hărțuiască pe cei care îndrăznesc să conteste sau să-i vorbească împotriva ei.
506. Investiția cea mai valoroasă a lui Nova în România a fost Astra. "*Între anii 2002 și 2013, Astra a crescut de la un mic asigurător de stat slab performant la lider de piață*".⁷³⁷ În perioada 2010-2013, Astra a deținut o cotă medie de piață de peste 15% din sectorul românesc non-Life.⁷³⁸ Abordarea inovatoare a lui Astra și rețeaua sa de vânzări unică și geografic diversă, i-au permis să-și mărească cota de piață prin recesiune. A fost perfect pregătită să profite de creșterea economică prognozată a României, de cererea crescândă, de primele mai mari și de penetrația tot mai mare.
507. Până la începutul lui 2014, Astra era un nume de uz casnic, "bijuteria" industriei de asigurări din România. După optsprezece luni, autoritatea de reglementare a emis o plângere de faliment, împotriva. La sfârșitul anului 2015, Astra a fost pusă formal în lichidare.

⁷³⁶ *CMS Gas Transmission Co v Argentina* (Decision on Jurisdiction) ICISID Case No ARB/01/8, 48, Ex. CL-184; *GAMI Investments v Mexico*, UNCITRAL (Final Award), 15 November 2004, [83], Ex. CL-166.

⁷³⁷ Expert Report of Kiran Sequeira and Garrett Rush, 21 July 2017, ¶ 121.

⁷³⁸ Expert Report of Kiran Sequeira and Garrett Rush, 21 July 2017, ¶ 24.

O Astra lichidată nu a servit intereselor cuiva. Nova a pierdut valoarea investiției sale, o companie de asigurări de conducere. Falimentul Astra îl va costa pe Fondul de garantare 679.333.848.739 RON⁷³⁹, care este în cele din urmă finanțat de deținătorii de polițe de asigurare. Românii își pierd politele, găsesc un loc de piață mai puțin competitiv și stabil și pierd o opțiune populară și inovatoare pentru asigurarea lor. România va obține un câștig extraordinar dacă Alexandru Adamescu va fi condamnat în urma abuzului de procedură de judecată, iar ASO va fi executată împotriva averii lui Nova.

508. România și-a încălcat obligațiile:
- a) Să permită investițiilor Nova în România un tratament echitabil;
 - b) Să nu afecteze funcționarea, administrarea, întreținerea, utilizarea sau eliminarea investițiilor în România de către Nova prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii;
 - c) Să-și permită investițiile Nova în România în deplină protecție și securitate;
 - d) Să nu exproprieze decât în condiții atent stabilite; și
 - e) Să arbitreze cu bună-credință în conformitate cu Convenția ICSID.
509. România este obligată să facă repararea integrală a daunelor cauzate de aceste acte ilicite pe care le-a produs la nivel internațional.

A. ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIEI DE A ASIGURA UN TRATAMENT CORECT ȘI ECHITABIL ÎN BAZA ARTICOLULUI 3(1) DIN BIT

510. Tratamentul echitabil ("FET") este un standard absolut, necontingent, care guvernează tratamentul și comportamentul unui stat gazdă față de un investitor. Încălcările FET sunt evidente în aspectele acestui caz. Atacul coordonat și răzbunător asupra Nova, investițiile sale și indivizii care îi sunt asociați cu investițiile, încalcă cerința de bună-credință și simțul dreptății și corectitudinii inerente în cadrul standardului.⁷⁴⁰ Măsurile individuale care decurg din acest atac au fost arbitrare, discriminatorii, opace și iraționale. Cum ar putea fi altfel? Ei trebuiau să se conformeze unui plan fals, fondat nu pe rațiune, ci pe prejudecăți și preferințe. Acest lucru a fost evident în poziția vacantă, schizofrenică și opacă a ASF privind al doilea plan de inspecție, de administrare specială și de recuperare. De asemenea, a fost evidentă inversarea prezumției de nevinovăție și a dovezilor defectuoase pe baza cărora au fost urmăriți cei doi Adamescu în două serii de proceduri penale.

739 ASTRA's Request to join a civil action against Messrs. Dan Adamescu and Alexander Adamescu, dated 11 March 2016, p. 2, **Ex. R-27**.

740 See *PSEG Global Inc. and Konya Ilgin Elektrik Üretim ve Ticaret Limited Sirketi v. Republic of Turkey*, ICSID Case No. ARB/02/5, Award, 4 June 2004, ¶ 239, **Ex. CL-135**. Noting that fair and equitable treatment "clearly does allow for justice to be done in the absence of the more traditional breaches of international law standards."

1. *Standardul corect și echitabil*

511. Articolul 3 (1) din BIT prevede în partea relevantă: "Fiecare parte contractantă va asigura un tratament echitabil al investițiilor investitorilor celeilalte părți contractante și nu va afecta prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii operațiunile, întreținerea, utilizarea, bucuria sau eliminarea [investițiilor] de către acești investitori."⁷⁴¹
512. FET garantează că un investitor va fi tratat decent de statul gazdă. Tribunalul din *El Paso Energy International Company împotriva Republicii Argentina*, a remarcat că:
- "Tratamentul echitabil este un standard care implică rezonabilitate și proporționalitate. Se asigură, în principiu, că investitorul străin nu este tratat pe nedrept, ținând cont de toate circumstanțele înconjurătoare."*⁷⁴²
513. FET oferă o verificare pentru "*mâna superioară a statului gazdă*". Puterea superioară a statului gazdă, dacă este abuzată, ar putea dăuna intereselor unui investitor, care este relativ lipsit de putere după ce și-a făcut investiția în statul gazdă.⁷⁴³
514. Tribunalele au identificat o serie de elemente neexhaustive inerente în cadrul FET și multe scenarii factuale diferite pot, așadar, să scadă sub standardul cerut. FET "poate fi considerată a fi în centrul arbitrajului de investiții din cauza vastității situațiilor factuale legate de acțiunile statului gazdă care afectează drepturile și interesele investitorului".⁷⁴⁴
515. Este de obicei acceptat, de exemplu, faptul că FET impune statului gazdă să acționeze în mod transparent și cu bună-credință, respectând așteptările rezonabile și legitime ale investitorului, și să nu se angajeze într-un comportament arbitrar, nedrept, idiosincronic, discriminatoriu sau lipsit procedură.⁷⁴⁵ Aceste caracteristici reprezintă o expresie a principiului bunei-credințe - "*baliza comună de orientare*" la obligația din cadrul BIT - care este "în centrul conceptului de FET" și "pătrunde în întreaga abordare "*a protecției investitorilor*" (Citățile interne au fost omise).⁷⁴⁶ După cum a spus tribunalul Tecmed:

741

Article 3(1), Agreement on Encouragement and Reciprocal Protection of Investments Between the Government of the Kingdom of the Netherlands and the Government of Romania, signed on 19 April 1994 and in force since 1 February 1995, **Ex. C-1**.

742

El Paso Energy Int'l Co. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/03/15, Award, 31 October 2011, ¶ 373, **Ex. CL-18**.

743

744

See for example R. Dolzer, "Fair and Equitable Treatment: Today's Contours," 12 Santa Clara J. Int'l L. 7, January 17, 2014, p. 12, **Ex. CL-136**.

745

R. Dolzer, "Fair and Equitable Treatment: Today's Contours," 12 Santa Clara J. Int'l L. 7, January 10, 2014, p. 10, **Ex. CL-136**.

174

See, e.g., *Rumeli Telekom A.S. and Telsim Mobil Telekomikasyon Hizmetleri A.S. v. Republic of Kazakhstan*, ICSID Case No. ARB/05/16, Award, 29 July 2008, **Ex. CL-10**, ¶ 583. See also AP Newcombe and L Paradell, *Law and Practice of Investment Treaties: Standards of*

Treatment (Kluwer Law International, 2009), p.
279 *et seq.*, **Ex. CL-148.**

132

*"Angajamentul unui tratament echitabil... este o expresie și o parte a principiului bona fide recunoscut în dreptul internațional."*⁷⁴⁷

2. *Încălcarea de către România a protecției și tratamentului corect și echitabil*

517. România urmărea o campanie ilegală, distructivă, prin mijloace guvernamentale opace, nerezonabile, secrete. Lipsa transparenței, a arbitrarității și a incoerenței este produsul secundar, în acest caz, al unui stat care are un scop predeterminat în minte.

a. a. Vendeta politică a României împotriva investițiilor Nova a încălcat FET.

518. Acțiunile României împotriva investițiilor Nova se înscriu într-un plan politic orchestrat: *"să coboare familia [Adamescu] și să-i desființeze grupul de afaceri local și că, ca urmare a reuniunii, toate agențiile relevante, inclusiv ANAF, atacă interesele familiei locale de afaceri, Astra și în special activele în masa "*⁷⁴⁸ România a convocat puterea mai multor instituții de stat de a-și exercita" mâna superioară "împotriva investițiilor Nova, inclusiv prin atacuri politice directe în mass-media, prin utilizarea competențelor de reglementare și a procedurilor penale dăunătoare.

519. Asocierea lui Dan Adamescu cu România Liberă și cu valorile democratice pe care le-a reprezentat, Victor Ponta, puternicul prim-ministru al țării, nu a făcut niciun secret despre animozitatea sa față de Dan Adamescu, menționând, de exemplu:

520. Amenințările, denunțarea publică și hărțuirea sunt dovezi ale refuzului de a acorda FET. În *Vivendi / Argentina (Vivendi II)*, tribunalul a constatat că o campanie distructivă "ilegitimă" inițiată de stat împotriva unei investiții a încălcat FET. Măsurile ilegale au cuprins o campanie mediatică împotriva investițiilor și concesionarilor străini care au încurajat clienții să nu își plătească facturile.⁷⁴⁹ Tribunalul a motivat că investitorul avea dreptul să se aștepte ca guvernul să nu "ridice o campanie ilicită și dăunătoare" împotriva acestuia.⁷⁵⁰

746

R Dolzer and C Schreuer, *Principles of International Investment Law* (2nd ed., Oxford University Press, 2012), p. 156, **Ex. CL-137**, citing *Alex Genin, Eastern Credit Limited, Inc. and A.S. Baltoil v. The Republic of Estonia*, ICSID Case No. ARB/99/2, Award, 25 June 2001, ¶ 367; *Sempra Energy International v. The Argentine Republic*, ICSID Case No. ARB/02/16, Award, 28 September 2008, ¶¶ 297-299, **Ex. CL-158**.

747

Tecnicas Medioambientales Tecmed S.A. v. United Mexican States, ICSID Case No. ARB (AF)/00/2, Award, 29 May 2003, ¶ 153, **Ex. CL-138**, quoting Brownlie *Principles of Public International Law* (1989), p. 19.

17

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 2.

Compañía de Aguas del Aconquija and Vivendi

748 749

521. martori credibili, cu cunoștințe și experiență de primă mână, au mărturisit această misiune transfrontalieră de a-și folosi puterile pentru a "ataca" investițiile Adamescu și Nova. Martorii vorbesc despre o întâlnire în cadrul agenției în decembrie 2013, la care a fost elaborat un plan coordonat.⁷⁵¹ Martorul ANAF vorbește, de asemenea, despre utilizarea "*diverselor probe împotriva lui Astra și pe baza a ceea ce am auzit de la oficialii guvernamentali [REDACTAT]* , în mod clar a existat o intenție a guvernului central de a ataca și de a distruge Astra și de a exercita acuzații penale împotriva proprietarilor chiar înainte ca probele să fi aparut " .⁷⁵²
522. Un astfel de atac deliberat și premeditat asupra unei investiții străine reprezintă o încălcare clară și evidentă a obligației TE a statului. Faptele de stat întreprinse din motive politice sau alte motive necorespunzătoare⁷⁵³ sunt pur și simplu ilegale. După cum a spus Tribunalul pentru Gestionarea Deșeurilor din Mexic, "*nu avea nicio îndoială că o conspirație deliberată - adică o combinație conștientă a diferitelor agenții guvernamentale fără justificare pentru a învinge scopul unui acord de investiții - ar constitui o încălcare a articolului 1105 (1)*" .⁷⁵⁴
523. Executarea de către România a unui plan politic împotriva investițiilor Nova și a celor doi Adamescu a fost un exemplu clar al răului deliberat și al încălcării directe a bunei credințe.
- b. *Tratamentul de reglementare de către România a Astra nu a respectat tratamentul corect și echitabil*
524. Conduita de reglementare a României a încălcat și FET. În timp ce "*dacă statul acționează cu rea-credință, este posibil ca acesta să satisfacă [standardul pentru o cerere FET]*" ,⁷⁵⁵ aceasta nu înseamnă că un stat încalcă FET numai dacă acționează cu rea-credință. FET rămâne un *obiectiv* standard. În decizia pronunțată anul trecut, tribunalul *Crystallex* a constatat că "*[FET] cuprinde, printre altele, protecția încrederii legitime, protecția împotriva tratamentului arbitrar și discriminatoriu, transparența și coerența. Tribunalul consideră că comportamentul statului nu trebuie să fie scandalos sau se constituie într-o rea-credință pentru încălcarea standardului de tratament echitabil* " .⁷⁵⁶

⁷⁵⁰ *Compañía de Aguas del Aconquija and Vivendi Universal v. Argentine Republic*, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 20 August 2007, ¶ 7.5.27, Ex. CL-162.

An Expert Report in relation to UK Extradition Proceedings, SC Strategy Ltd., 19 September 2016 (as amended on 29 September 2016, 4 January 2017 and 18 January 2017), pp. 22-23, Ex. C-803.

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 3.

Inmaris Perestroika Sailing Maritime Services GmbH and Others v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/08/8, Decision on Jurisdiction, 8 March 2010, ¶ 265, Ex. CL-139.

Waste Management Inc. v. United Mexican States ("Number 2"), ICSID Case No. ARB(AF)/00/3, Final Award, 30 April 2004, ¶ 138, Ex. CL-140.

C. McLachlan, L. Shore, M. Weiniger, *International Investment Arbitration* (2nd ed., Oxford University Press, 2017), ¶ 7.226, Ex. CL-141.

Crystallex International Corporation v. Bolivarian Republic of Venezuela, ICSID Case No. ARB(AF)/11/2, Award, 4 April 2016, ¶ 543, Ex. CL-142.

Tribunalul Mondev împotriva SUA a subliniat, de asemenea, că *"un stat poate trata o investiție străină în mod incorect și inechitabil fără a acționa neapărat cu rea-credință"*.⁷⁵⁷

525. Un investitor se poate aștepta în mod legitim ca un stat să-și pună în aplicare cu bună-credință legile, reglementările și politicile, în ceea ce privește o investiție protejată, și anume într-o manieră consecventă, transparentă, echitabilă și nediscriminatorie.⁷⁵⁸
526. Aici, natura comportamentului României a fost atât de irațională, incoerentă, arbitrară, discriminatorie și opacă încât nu numai că oferă o puternică corelare cu corupția circumstanțială a campaniei împotriva lui Astra, ci, în sine, constituie o încălcare a BIT, indiferent de existența unei campanii politice.
527. Tribunalul de la *El Paso* a subliniat că o serie de măsuri ar putea constitui o încălcare a FET, în același mod în care o serie de măsuri ar putea duce la o expropriere slabă. Tribunalul a făcut trimitere la articolul 15 din ARSIWA și la constatarea faptului că un act compozit poate constitui o încălcare a dreptului internațional.⁷⁵⁹
528. România a adoptat o serie de măsuri în timp, care singure și în combinație au încălcat obligațiile FET ale României. Acestea includ:
- a) Schimbarea completă și inexplicabilă a lui ASF față de Astra la începutul anului 2014, când a i-a fost impusă în mod grăbit și fără o justificare adecvată administrația specială lui Astra, și cei doi Adamescu au fost eliminați de la conducerea Astra;
 - b) selectarea din partea ASF-ului a unui Administrator Special care să-și urmeze instrucțiunile și să acționeze sub controlul său, prin revizuirea nejustificată și netransparentă a bilanțurilor Astra pentru a le prezenta în cea mai gravă lumină posibilă; și
 - c) Deciziile ASF în momente critice pentru a accelera planul de redresare convenit prin faptul că nu au aprobat tranzacția AXA și prin emiterea Decretului 999 în ajunul campaniei convenite de strângere de capital.
529. 529. Deciziile ASF de a întârzia aprobarea acordului AXA la sfârșitul anului 2013 fără motive întemeiate, precum și de a dispune a doua inspecție, au reprezentat o schimbare radicală în abordarea reglementară. Anterior, CSA / ASF a acționat pe baza cooperării cu conducerea. Cu toate acestea, acest lucru s-a schimbat la sfârșitul anului 2013 / începutul anului 2014, spre încercările de a împiedica Astra și de a reglementa printr-o mână grea și irațională.
530. A doua inspecție a fost comandată pe baza faptului că Astra nu a furnizat suficiente informații pentru ca ASF să testeze respectarea primului plan de acțiune. Cu toate acestea, acest raționament a fost pretextual. În decursul celor șase luni anterioare, ASF nu a informat-o pe Astra că informațiile pe care le furnizase nu erau suficiente și nici nu solicita informații suplimentare sau mai specifice.

757

758

759

11 October 2002, ¶116, **Ex. CL-143**.

See Saluka Investments B. V. v. The Czech Republic, UNCITRAL, Partial Award, 17 March 2006, ¶ 307, **Ex. CL-87**.

See El Paso Energy Int'l Co. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/03/15, Award, 31 October 2011, ¶ 518, **Ex. CL-18**.

Mai mult, a doua inspecție a durat două săptămâni. Inspecția CSA în 2013 a durat aproape patru luni.

531. În plus, cei de la ASF nu au fost, de asemenea, dispuși să aștepte informațiile solicitate. ASF a refuzat să lase conducerea Astra să finalizeze procesele necesare pentru a genera informațiile necesare pentru a face o evaluare completă sau pentru a aborda problemele identificate în Decizia 217. Mai degrabă, a pus capăt acestor procese, astfel încât (a) Astra să fi fost împiedicată să completeze procesele care i-ar proteja pe deținătorii de polițe de asigurare și (b) nu ar fi posibil să se identifice dacă există o problemă sau, dacă a existat o problemă, modul de abordare al acesteia. Astra a informat ASF și a protestat pe această bază. ASF a ignorat Astra. Rectificarea unui deficit de informații nu era în mod evident adevăratul motiv pentru a doua inspecție.
532. În plus, informațiile prezentate în Raportul 5577 sunt insuficiente pentru a susține constatările sale. De exemplu, în ceea ce privește "*primele vechi*", adică primele pe care Astra le-a contractat, dar pe care nu le mai putea colecta, nu s-a efectuat nicio analiză de recuperare. În schimb, raportul 5577 pare să elimine primele datorate a peste un milion și optzeci de mii de polite pe baza unui eșantion de doar opt polite - dintre care niciuna nu a arătat nici măcar o problemă semnificativă. Aceasta este o mărime a eșantionului de 0.00000741%. Nu este nevoie de un statistician care să știe că aceasta este o bază nevalidă pentru o decizie extrem de consecventă.⁷⁶⁰ Acest lucru era în mod special inexplicabil dat fiind faptul că, așa cum a explicat în scris Astra în acel moment, a pus în aplicare noi politici pentru această problemă și s-a aflat în mijlocul creării unui inventar al politicilor de îmbătrânire, astfel încât să poată lua o decizie mai informată pe care, să le poată abroga.⁷⁶¹ Mai mult, în evaluarea creanțelor vechilor prime, ASF nu a făcut distincția între datoriile vechi legate de politele pe termen lung și datoriile restante pentru polițele cu plăți restante. FSA a evaluat toată această categorie de "*prime vechi*" aplicând o perioadă de grație de 45 de zile. Cu toate acestea, potrivit legislației UE, există o perioadă de grație de 90 de zile pentru datoriile restante.
533. În februarie 2014, ASF a plasat Astra sub administrația specială, cea mai drastică măsură corectivă disponibilă în acel moment. Decizia 42 - ordonanța pentru Administrația Specială - a fost vagă și nu a clarificat sursa informațiilor sale. De asemenea, a fost incoerent în comparație cu procesul-verbal ASF semnat cu o zi în urmă cu privire la Administrația Specială, care părea să justifice Administrația Specială, în primul rând pe baza cazului CNDNAR ⁷⁶². Ca angajat al ASF, la acea vreme, a explicat: "*ASF aștepta să obțină rezultate care ar ajuta guvernul să lupte împotriva lui AA de la familia Adamescu*".⁷⁶³
534. La fel ca și în cazul lui Pope & Talbot, o serie de denaturări, omisiuni și lipsă de onestitate în comunicare, precum și lipsa de a fi în avans în legătură cu scopul și conținutul comunicării relevante constituie o încălcare a transparenței și a TE-ului.⁷⁶⁴ ASF nu a fost nici în avans și nici direct. Mai mult, România avea obligația pe care nu a reușit să o îndeplinească.

760

761

762

763

ASF's Report No. 5577 on the Unscheduled Audit Performed against Astra, 10 February 2014, **Ex. C-23**.

See above at ¶213(e)

"Given the foregoing, taking into account the findings of the specialized division... We propose: Initiation of the Company's financial recovery procedure through special administration": ASF Internal Note No. DSS 944, 17 February 2014, pp. 8-9, **Ex. C-702**.

Second Witness Statement of ASF Witness, p.
3.

136

535. Prin urmare, un administrator special a fost numit fără nicio discuție cu Astra, fără a se adresa preocupărilor sale și fără a-i da ocazia să-și prezinte opiniile cu privire la cine ar fi administratorul special. De fapt, nu există nicio transparență nici astăzi în legătură cu modul în care administratorul special a fost ales în domeniul de aplicare al mandatului său. Cu toate acestea, Martorul ANAF răspunde în mod definitiv la această întrebare: KPMG a fost numit Administrator Special nu pentru că ar fi cel mai bun loc de muncă, ci pentru că ar urma instrucțiunile ASF.⁷⁶⁵ Această decizie a fost pur arbitrară, "bazată pe ... discreție, preferință personală "și" luată din motive diferite de cele invocate de factorul de decizie, și luată în deplină nerespectare a procedurii corecte și a procedurii corespunzătoare ".⁷⁶⁶
536. KPMG a fost apoi instruită să investigheze problemele din cadrul companiei și, în câteva săptămâni, a găsit ajustări negative în valoare de 990 milioane RON. KPMG i-a spus lui John Cutts că ASF le-a spus să "depășească provizioanele", adică să cedeze activele care existau în realitate.⁷⁶⁷ De fapt, lui KPMG i s-a cerut să găsească numerele care să-i justifice mandatul și astfel să priveze pe Nova de drepturile Asociații cu proprietatea.
537. Chiar dacă problemele identificate de ASF erau, de fapt, adevărate, FSA ar fi putut adopta măsuri mult mai puțin extreme. Proportionalitatea în exercitarea competențelor de reglementare este inerentă în TE. În *MTD v Chile*, tribunalul s-a referit la un aviz al judecătorului Schwebel, care precizează că FET este "un standard extins și larg acceptat, care cuprinde standarde fundamentale, cum ar fi bună-credință, proces echitabil, nediscriminare și proporționalitate" .⁷⁶⁸ Cu toate acestea, ASF a adoptat cea mai drastică măsură de reglementare corectivă disponibilă. Principiul 11 de bază IAIS, clarifică faptul că administrarea specială este o ultimă soluție și că autoritățile de reglementare în domeniul asigurărilor au obligația de a acționa proporțional. ASF a refuzat să ridice Administrația Specială chiar și atunci când KPMG însăși a propus acest lucru ca parte a planului de redresare al Astra.⁷⁶⁹
- 538 Acțiunile ASF au fost, de asemenea, discriminatorii. Tratatul impus Astra a fost mai rapid și mai drastic decât măsurile impuse concurenților Astra în circumstanțe similare în perioada relevantă, și anume Carpatica și Euroins.⁷⁷⁰ Nu exista o justificare rezonabilă pentru tratamentul diferențiat.⁷⁷¹ Martorul ANAF constată că el /ea "Nu a mai văzut niciodată un astfel de atac vicios concertat împotriva unei mari instituții financiare" .⁷⁷² A fost cea mai drastică măsură corectivă disponibilă la vremea respectivă.

764

765 766

767 768

769

770

Pope & Talbot Inc. v. The Government of Canada, UNCITRAL, Award on Merits of Phase 2, 10 April 2001, ¶¶ 175 *et seq.*, Ex. CL-144.

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 3.

Lemire v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/06/18, Decision on Jurisdiction and Liability, 14 January 2010, ¶ 262, Ex. CL-11 (quoting Professor Christoph H. Schreuer).

First Witness Statement of John Cutts, ¶ 60.

MTD Equity Sdn. Bhd. and MTD Chile S.A. v. Republic of Chile, ICSID Case No. ARB/01/7, Award, 25 May 2004, ¶ 109, Ex. CL-145.

Report of Special Administrator, KPMG Advisory SRL, 25 March 2014, p. 74, Measure 10, Ex. R-13.

See Section III above.

539. Acțiunile ASF în timpul Planului de redresare au fost la fel de iraționale, opace și arbitrare.
540. În pofida aprobării Planului de redresare, ASF a continuat să se asigure că pașii cheie din planul de redresare au eșuat. Cu excepția unui singur pas: acționarii să injecteze capital suplimentar în companie. Acesta a fost capitalul pe care Acționarii l-au pierdut atunci când Astra a intrat în lichidare.
541. Preluarea AXA a fost aprobată ca parte a planului de redresare.⁷⁷³ Dar, ca și în 2013, ASF a refuzat apoi să aprobe acordul.⁷⁷⁴ Ca parte a unui model evolutiv, deciziile ASF au fost din nou caracterizate de o lipsă de transparență și iraționalitate. De ce s-ar valorifica Axa afacerea, fără certitudinea de vânzare? Managementul Astra, AXA însasi și chiar KPMG au stat în spatele contractului AXA. Cu toate acestea, ASF nu ar oferi nici măcar o aprobare informală, deși pur și simplu această acțiune ar fi ținut afacerea în viață.
542. ASF era conștient de importanța preluării de către AXA nu numai pentru îmbunătățirea bilanțului Astra, ci și pentru un alt aspect al planului de redresare, și anume acela de a găsi un investitor strategic. Cu toate acestea, ASF a luat măsuri repetate și deliberate pentru a sabota acest pas, de asemenea:
- a) În ajunul majorării de capital, a doua etapa, FSA a emis Decizia 999 pe baza informațiilor incorecte și, prin urmare, a subminat substanțial capacitatea Astra de a câștiga noi venituri.⁷⁷⁵
 - b) ASF a subcitat acordul cu Fosun când era într-o etapă avansată. Negritoiu *"și-a concentrat cumpărătorul asupra căutării înapoi, mai degrabă decât a căuta în viitor. Ca fost bancher de investiții, Negritoiu ar fi știut că nu a fost calea de a vinde vreo afacere "*.⁷⁷⁶ Fosun și-a schimbat complet poziția imediat după întâlnirea cu Negritoiu și apoi s-a retras de la acord.⁷⁷⁷

771

772 773

774

775 776 777

Saluka Investments B.V. v. The Czech Republic, UNCITRAL, Partial Award, 17 March 2006, ¶ 498, **Ex. CL-87**.

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 3.

ASF's Decision No.117 on the Report of the Special Administrator of Astra, 7 April 2014, **Ex. C-34**.

ASF's Decision No.159 regarding Astra's takeover of Axa Life insurance S.A., 30 April 2014, **Ex. C-35**.

See Section III above.

First Witness Statement of John Cutts, ¶ 106.

First Witness Statement of John Cutts, ¶¶ 86-113..

- c) Negritoiu a emis o cerere de faliment împotriva Astra (conform deciziei 2034) și apoi a refuzat să se angajeze cu PZU, un alt potențial investitor.⁷⁷⁸
543. După cum explică John Cutts, Negritoiu era hotărât să se asigure că cei doi Adamescu nu au beneficiat de această afacere, indiferent de cost "Subminarea intenționată" a unei investiții reprezintă o încălcare clară a FET.

c. Acuzațiile penale rău-intenționate și continue destinate să pună presiune asupra investitorului

544. De asemenea, România a încălcat FET prin folosirea procesului penal pentru incriminarea lui Dan Adamescu - în cele din urmă pentru totdeauna - și pentru a profita de restul activelor Nova.
545. După cum a fost evident în Inspekția secundară atentă și opacă și în revizuirea făcută de KPMG înaintea raportului din martie, căutarea dovezilor împotriva Astra și Adamescu era un pilon cheie al campaniei politice. "O aplicație evidentă a noțiunii de bună-credință este datoria de a acționa pentru cauză și nu pentru motive pur arbitrare ale politicii interne".⁷⁸⁰
546. Cu toate acestea, România nu a fost deranjată dacă aceste dovezi erau adevărate sau obținute prin mijloace rezonabile. Martorul ASF mărturisește că ASF căuta "lacune inexplicabile în bilanțul AA sau alte dovezi puternice care sugerează că familia A utilizează ilegal activele AA".⁷⁸¹ Căutarea unei găuri în bilanț a servit unui scop dublu în urmărirea planului elaborat în cursul anului 2013: justificarea administrației lui Astra și aducerea unei reclamații împotriva celor doi Adamescu.

*"Pentru mine, [REDACTAT DE CATRE RECLAMANT] a fost destul de evident pe parcursul anchetei că conducerea DNA-ului căuta dovezi incriminatoare împotriva obiectivelor și nu era interesată de date pozitive / neutre cu privire la ținte. Secțiunile din rapoartele noastre, [REDACTAT DE CATRE RECLAMANT] care nu conțineau informații negative asupra obiectivelor nu au atras niciun interes din partea controlorilor de probe și am fost instruiți să renunțăm la aceste linii de anchetă."*⁷⁸²

547. Nu existau garanții normale de probe în jurul cazului: idealul a fost acela de a găsi "deturnarea ilicită a fondurilor Astra pentru alte interese de afaceri ale proprietarilor, în special mass-media".⁷⁸³ Orice dovezi care nu i-au incriminat pe cei doi Adamescu sau care au oferit un mijloc de a distruge Astra, nu au prezentat niciun interes.

778 779 780

First Witness Statement of John Cutts, ¶¶ 120-125.

781 782 783

First Witness Statement of John Cutts, ¶¶ 70, 107.

R. Dolzer, "Fair and Equitable Treatment: Today's Contours," 12 Santa Clara J. Int'l L. 7, January 17, 2014, p. 17, Ex. CL-136., citing to *Eureko B.V. v. Republic of Poland*, Partial Award, 19 August 2005, ¶ 233.

Second Witness Statement of ASF Witness, p.

3.

Second Witness Statement of DNA Witness, p.

3.

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 2.

548. SRI și probele sale au jucat un rol important în colectarea dovezilor falsificate: "Cred că SRI a fost folosit de Cabinet ca un instrument principal de colectare a dovezilor incriminatoare împotriva lui Astra și a proprietarilor ..." ⁷⁸⁴. Martorii explică de asemenea modul în care SRI a folosit aceste dovezi pentru a submina cursul justiției. ⁷⁸⁵
549. În ciuda încercărilor statului de a strânge probe prin orice mijloace (legale sau de altă natură), nu ar fi putut. Dan Adamescu a fost condamnat pentru luare de mită pe baza dovezii directe a unui singur martor compromis, Daniel Onuțe, care a avut un motiv să-l implice pe Dan Adamescu. ⁷⁸⁶ Pe parcursul procedurii, prezumția de nevinovăție era în mod special absentă. ⁷⁸⁷ Alți martori nu îi menționează pe cei doi Adamescu, sau doar așa, ca să fie, bazat pe ceea ce le-ar fi spus domnul Onuțe. În plus, probele admise ale martorilor nu au fost obținute în conformitate cu legile aplicabile în materie penală din România.
550. Toate acestea au fost dovezile pe care DNA le-ar fi putut găsi. În ciuda colectării nenumăratelor ore de supraveghere, DNA-ul nu putea prezenta nicio dovadă incriminatoare împotriva celor doi Adamescu. Niciuna dintre transcrieri nu l-a implicat pe Dan (sau pe Alexander) Adamescu în presupusa escrocherie. De fapt, doar 0,8% din 994 de transcrieri identificate în dosarul de urmărire penală au făcut referire și la Dan Adamescu și niciuna la Alexander Adamescu, clarificându-le irelevanța față de presupusa escrocherie. Nu a existat nimic care să sugereze aprobarea de mită, așa cum susține DNA-ul, în procentul de 0,8%.
551. Curțile românești nu au efectuat o verificare efectivă a urmăririi penale. Ele au ignorat prezumția de nevinovăție, de exemplu declarând, chiar și la un stadiu pre-proces, că Dan Adamescu era vinovat. ⁷⁸⁸ Au bazat deciziile mai degrabă asupra percepției publice decât asupra legii. În cele din urmă, instanțele au adoptat argumentele DNA-ului ca fiind deciziile lor. ⁷⁸⁹ Acest lucru poate fi înțeles în contextul scrierilor surselor autoritare, precum dovezile martorilor că DNA-ul folosește SRI pentru a influența judecătoria. După cum explică un martor, "SRI poate și va aborda un judecător într-un caz pe care SRI îl interesează și va solicita o decizie favorabilă pentru agenda SRI". ⁷⁹⁰
552. În plus, utilizarea abuzivă a procesului penal nu s-a oprit la condamnarea lui Dan Adamescu. De asemenea, a inclus:
- Încarcerarea lui Dan Adamescu a condus la moartea sa;

784 785 786 787

788

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 2.

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 2.

789

See Section IV above.

790

See 'The abusive breaches in the Dan Adamescu, case study at the Council of Europe', România Liberă, 24 May 2016, Ex. C-64. See also ¶407 in Section IV above.

See 'The abusive breaches in the Dan Adamescu, case study at the Council of Europe', România Liberă, 24 May 2016, Ex. C-64. See also ¶407 in Section IV above.

"40 of the 45 pages in the judgment were a copy/paste of pages 1 to 59 of the DNA Report on the Proposal of the Remand in Custody.", said

with regard to: DNA Proposal for preventative arrest, 25 March 2016, **Ex. C-731**; Witness Statement of Bogdan-Alexander Adamescu, regarding Decision of Bucharest Tribunal gran-

ting arrest warrant, 4 May 2016, ¶ 457, **Ex. C-83**.

First Witness Statement of ANAF Witness, p. 2.

- Abuzul de acuzații în serviciu pentru a confiscă activele rămase ale Novei; și
 - Nerespectarea de către România a deciziei de măsuri provizorii a Tribunalului.
553. Neregularitățile similare au fost considerate o încălcare a TE de către tribunalul Rompetrol / România.⁷⁹¹ Managerii uneia dintre investițiile Rompetrol au fost supuși unui tratament similar celui aplicat celor doi Adamescu. Unele dovezi ale comportamentului procuraturii considerate relevante de către tribunal sunt strâns legate de experiența lui Dan și a lui Alexander Adamescu, de exemplu, procurorii au amenințat martori în timpul interviurilor și au instruit adesea stenograful să nu înregistreze porțiuni din interviu. Tribunalul a găsit dovezi ale procurorului "*animus și ostilitate*" din cauza comportamentului procurorului, inclusiv atașarea a 5,4 milioane de acțiuni din investiția.⁷⁹²
554. În plus, ca și în cazul Veteran Petroleum v. Federația Rusă, "*acuzățiile de hărțuire și intimidare ... fac parte din matricea factuală a reclamațiilor reclamanților că statul și-a încălcat obligațiile*". Tratatamentul lui Adamescu se încadrează "în sfera de competență a Tribunalului de a examina acuzațiile de hărțuire și intimidare, deoarece acestea fac parte din matricea factuală a reclamațiilor reclamanților că Federația Rusă și-a încălcat obligațiile în temeiul [BIT]" ⁷⁹³. Încălcarea BIT în acest caz făcea parte, de asemenea, dintr-un plan coordonat, rău intenționat și hotărât.
555. Procedura penală împotriva lui Dan și a lui Alexander Adamescu relevă lipsa de independență, lipsa unui proces echitabil și hotărârea de a refuza nevinovăția, chiar și atunci când dovezile nu se adaugă unei condamnări. Toate acestea susțin încheierea unui atac împotriva investițiilor Nova, care încalcă "inima" FET.

B. AFECTAREA, PRIN MĂSURI INCORECTE SAU DISCRIMINATORII A FUNCȚIONĂRII, ÎNȚREȚINERII, UTILIZĂRII, POSEDĂRII SAU DISPUNERII DE INVESTIȚII DE CĂTRE ACEI INVESTITORI

556. În timp ce unele tribunale au citit această protecție ca parte a FET, includerea formularii specifice (fără dovezi contrare) sugerează că părțile doreau să includă o protecție independentă și suplimentară, cu diferite cerințe. De exemplu, BIT nu are nevoie de "deteriorare" ca o Condiție prealabilă pentru încălcarea FET.⁷⁹⁴ Măsuri nerezonabile sau discriminatorii care "afectează" o investiție constituie astfel, de asemenea, o încălcare a articolului 3 alineatul (1) din BIT. Tribunalul Perenco / Ecuador a constatat că obligația de a nu "împiedica" dreptul unui investitor la FET *de jure sau de facto* era o protecție independentă, separată de FET.⁷⁹⁵

791

The Rompetrol Group N.V. v. Romania, ICSID Case No. ARB/06/3, Award, 6 May 2013, ¶ 279 Ex. CL-20.

792

793

The Rompetrol Group N.V. v. Romania, ICSID Case No. ARB/06/3, Award, 6 May 2013, ¶ 245, Ex. CL-20.

794

Veteran Petroleum Ltd v. The Russian Federation, PCA Case No. AA 228, Award, 18 July 2014, ¶ 765, Ex. CL-147.

See, for example, *Pope & Talbot Inc. v. The Government of Canada*, UNCITRAL, Award on Merits of Phase 2, 10 April 2001, Ex. CL-144,

and discussion of the same in AP Newcombe
and L Paradell, *Law and Practice of Investment
Treaties: Standards of Treatment* (Kluwer Law

International, 2009), p. 262, Ex. CL-148.

La Lauder / Republica Cehă, FET și protecția împotriva deprecierii au fost cuprinse în subclauze separate ale aceluiași articol. Tribunalul a discutat cele două standarde ca și cum ar fi protejate separat în atribuirea sa.⁷⁹⁶ În acest caz, pot fi aplicate principii interpretative similare.

557. "Dezavantajul" este definit ca: "face mai puțin eficient sau mai slab; devalorizează; dăunează, rănește; devine mai puțin eficient sau mai slab; deteriorează; suferă un prejudiciu sau o pierdere".⁷⁹⁷ Nu există nicio îndoială că măsurile nerazonabile și discriminatorii ale României au avut capacitatea de a distruge, răni abilitatea lui Nova să opereze, să gestioneze, să întrețină, să utilizeze, să se bucure sau să dispună de investițiile sale în România.
558. Măsurile infraționale ale României sunt descrise detaliat în secțiunea precedentă. Aceste fapte arată în mod convingător că România a slăbit și a stricat dreptul lui Nova de a opera, gestiona, menține, utiliza, beneficia sau distruge investiția sa. De exemplu, prin impunerea unei Administrații Speciale nejustificate pentru Astra, România a luat complet dreptul lui Nova de a opera, gestiona, întreține, utiliza și beneficia de investiția sa în Astra. Prin descurajarea cumpărătorilor strategici pentru Astra, România a devalorizat capacitatea Nova de a dispune de investiția sa în Astra, la fel cum a făcut prin înghețarea altor investiții ale Nova.
559. Prin urmare, România a încălcat articolul 3 alineatul (1) din BIT, determinând Nova să sufere pierderi semnificative.

C. NERESPECTAREA OBLIGAȚIEI DE A ACORDA INVESTIȚIILOR PROTECȚIE ȘI SECURITATE COMPLETĂ

560. Acțiunile și omisiunile României încalcă, de asemenea, obligația de a asigura investițiile Nova cu protecție și siguranță deplină. Articolul 3 (1) din BIT prevede în partea relevantă: "Fiecare parte contractantă acordă acestor investiții o securitate și o protecție fizică deplină".
561. În timp ce BIT conține o protecție care prevede "securitate și protecție fizică completă", articolul 3 alineatul 2 din BIT prevede că România nu va oferi investitorilor din Țările de Jos un tratament "*mai puțin favorabil decât cel acordat ... investițiilor făcute de investitorii oricărui stat terț*". În consecință, investitorii olandezi au dreptul să se bucure de aceleași drepturi ca și investitorii altor state și, prin urmare, să beneficieze de protecția și securitatea deplină fără nicio limitare. Articolul 2 (2) din BIT România-Regatul Unit, de exemplu, prevede în partea relevantă:

"Investițiile resortisanților sau societăților fiecărei Părți Contractante vor beneficia în orice moment ... de o protecție și siguranță deplină pe teritoriul celeilalte Părți Contractante ..."

562. Alte tratate românești conțin o protecție similară, de exemplu, articolul 6 din BIT Kuwait-România și articolul 1 (2) din BIT România-Coreea.

795 796 797

Perenco Ecuador Ltd. v. The Republic of Ecuador, ICSID Case No. ARB/08/6, Decision on Remaining Issues of Jurisdiction and on Liability, 12 September 2014, ¶ 554, Ex. CL-149.

19: Ronald S. Lauder v. The Czech Republic, UNCITRAL, Final Award, 3 September 2001, ¶ 219, Ex. CL-97. Shorter Oxford English Dictionary,

(6th Ed., Oxford University Press,
2007), p. 1333, Ex. CL-150.

142

563. Un asemenea angajament de protecție integrală și de securitate ("FPS") impune unui stat să asigure nu numai integritatea fizică a unei investiții, ci și securitatea sa juridică și de reglementare.
564. Obligația unui stat gazdă de a exercita puteri de poliție pentru a proteja străinii și proprietatea străină a făcut de mult parte din dreptul internațional cutumiar și este fundamentală în reglementarea dreptului internațional a relației dintre statele gazdă și străini. În Cazul ostaticilor de la Teheran, CIJ a considerat că Iranul este responsabil de omisiunea sa de a oferi o astfel de protecție străinilor prin tratatul său de prietenie, comerț și navigare ("FCN") cu SUA.⁷⁹⁸ În ELSI, ICJ a procedat pe baza faptului că acțiunile din sistemul judiciar ar putea fi prinse de garanția unei protecții și a unei securități constante (în contextul unei clauze cuprinse într-un tratat FCN dintre Italia și SUA).⁷⁹⁹
565. Diferitele formulări ale acestui principiu, deseori încadrate ca FPS sau o protecție constantă și de securitate, au fost codificate și interpretate de numeroase tratate de investiții (și tratatele FCN înaintea lor) și de tribunale care interpretează aceste tratate. Deși legea internațională obișnuită s-a dovedit a fi influentă în interpretarea de către tribunalele de investiții a FPS, standardele incluse de obicei în BIT nu sunt identice.
566. În prima atribuire internațională de investiții, Tribunalul din AAPL / Sri Lanka a constatat că eșecul statului de a lua măsuri de precauție pentru a proteja investiția a constituit o încălcare a protecției și a securității depline: "Respondentul prin inacțiune și omisiune a încălcat obligația de diligență care necesită adoptarea tuturor măsurilor posibile care ar putea fi în mod rezonabil preconizate pentru a împiedica eventuala asasinare și distrugerea proprietății".⁸⁰⁰ În cazul lui *Biwater Gauff / Tanzania*, tribunalul a constatat o încălcare a FPS, în care acțiunile întreprinse de *statul însuși*, de exemplu, înlăturarea conducerii și confiscarea spațiilor (fără a folosi forța) erau "inutile și abuzive". Tribunalul a subliniat că standardul "*implică garantarea unui stat de stabilitate într-un mediu sigur, fizic, comercial și legal*".⁸⁰¹
567. În acest caz, prejudiciul nu este cauzat de terți, ci de actorii statului: prim-ministru, ASF, instanțele judecătorești, DNA-ul, SRI, autoritățile din penitenciare etc. Tribunalul din *Biwater Gauff* a declarat:
- "Tribunalul Arbitral nu consideră, de asemenea, că standardul de securitate integrală "se limitează la faptul că un stat nu reușește să prevină acțiunile unor terțe părți, ci se extinde și la acțiunile organelor și ale reprezentanților statului însuși".⁸⁰²

798 See *Case Concerning United States Diplomatic and Consular Staff in Iran*, Judgment, [1980] ICJ Rep. 1., Ex. CL-151.

799 *Electronica Sicula SpA (US v Italy)* [1989] ICJ Rep 15, ¶¶ 111-112, Ex. CL-152. See conclusions in AP Newcombe and L Paradell, *Law and Practice of Investment Treaties: Standards of Treatment* (Kluwer Law International, 2009), ¶ 6.45, Ex. CL-148.

800 *Asian Agricultural Products Ltd. v. Republic of Sri Lanka*, ICSID Case No. ARB/87/3, Final Award, 27 June 1990, ¶ 85(b), Ex. CL-153.

801 *Biwater Gauff v Tanzania*, ICSID Case No. ARB/05/22, Award, 24 July 2008, ¶¶ 729, 731, Ex. CL-154.

568. Aceasta este atât poziția majorității, cât și o viziune mai bună asupra domeniului de aplicare al protecției FPS.⁸⁰³ Numărul mic de tribunale care au respins această abordare, în general, au făcut acest lucru pe baza faptului că acțiunile statului ar fi acoperite de FET. Totuși, această poziție ignoră acordul Statelor de a include două protecții distincte. După cum scrie Christoph Schreuer:

*"Ca o chestiune de fond, conținutul celor două standarde se distinge. Standardul FET constă în principal în obligația statului-gazdă de a renunța la un comportament inechitabil. În schimb, prin asumarea obligației de protecție și securitate deplină, statul gazdă promite să furnizeze un cadru factual și legal care să acorde garanții și să ia măsurile necesare pentru protejarea investiției împotriva acțiunilor adverse ale persoanelor private și ale organelor de stat. În special, acest lucru necesită crearea de căi de atac împotriva acțiunilor adverse care afectează investițiile și crearea mecanismelor de apărare efectivă a drepturilor investitorilor."*⁸⁰⁴

569. Tribunalele au precizat că protecția se extinde la prejudiciul suferit de indivizi, și anume persoanele asociate cu investiția. Tribunalul PSEG / Turcia a subliniat faptul că standardul FPS "s-a dezvoltat în contextul siguranței fizice a persoanelor și a instalațiilor", iar tribunalul Sempra împotriva Argentinei a declarat că "nu există nicio îndoială că istoric acest standard a fost dezvoltat în contextul protecției fizice și al securității oficialilor companiilor, angajaților și facilităților unei companii".⁸⁰⁵
570. Tribunalul din AAPL / Sri Lanka a constatat că, în cadrul FPS, acest element era mai imperios decât protecția proprietății. Acesta a luat act de faptul că statul nu a luat măsuri de precauție pentru a elimina "toate persoanele suspectate din ferma Serendib înainte de lansarea atacului ..." și a examinat dovezile că nerealizarea măsurilor s-ar putea datora legăturilor suspectate dintre anumiți indivizi prezenți su asociați cu investițiile și LTTE guerrillas. Circumstanțele deceselor:

802

803

Biwater Gauff v Tanzania, ICSID Case No. ARB/05/22, Award, 24 July 2008, ¶¶ 730, Ex. CL-154.

804

See also: Asian Agricultural Products Ltd. v. Republic of Sri Lanka, ICSID Case No. ARB/87/3, Final Award, 27 June 1990, Ex. CL-153; *American Manufacturing & Trading, Inc. v. Republic of Zaire*, ICSID Case No. ARB/93/1, Award, 21 February 1997, Ex. CL-155; *Wena Hotels Ltd. v. Arab Republic of Egypt*, ICSID Case No. ARB/98/4, 8 December 2000, Ex. CL-156, in which the Tribunal considered the actions of the State in the context of an FPS protection.

805

C Schreuer, *Full Protection and Security*, Journal of International Dispute Settlement, Vol. 1, No. 2 (2010) p. 366, Ex. CL-157.

196

PSEG Global Inc. and Konya Ilgin Elektrik Üretim ve Ticaret Limited Sirketi v. Republic of Turkey, ICSID Case No. ARB/02/5, Award, 4 June 2004, ¶ 258, Ex. CL-135; *Sempra Energy International v. Argentine Republic*, ICSID

*"Exprimă îndoieli serioase cu privire la capacitatea forțelor de securitate care au preluat controlul asupra fermei lui Serendib să ofere **standardele de protecție necesare în prevenirea pierderilor umane** sau a fortiori a distrugerii proprietății, ceea ce este de departe un obiectiv mai puțin imperativ."* ⁸⁰⁶ .

571. După cum s-a discutat în secțiunea VI.B, faptele privind hărțuirea și intimidarea persoanelor asociate cu investiția fac parte integrantă din analiza tribunalului cu privire la existența sau nu a presupuselor încălcări ale unui tratat de investiții. În acest caz, cum sunt, de exemplu, în *Parteneriatul Veteran*, aceștia fac parte din aceeași "matrice factuală". În acest caz, campania împotriva investiției și a persoanei sunt legate în mod inextricabil.
572. După cum a subliniat tribunalul Biwater Gauff / Tanzania, protecția FPS se extinde la securitatea juridică și reglementară și nu doar la protecția fizică. Acest lucru ar fi în concordanță cu raționamentul ICJ în cadrul ELSI, discutat mai sus. ⁸⁰⁷ Tribunalele au constatat că "*disponibilitatea garanțiilor legale*" face parte din obligația de a asigura protecția și securitatea deplină. ⁸⁰⁸ Trebuie să existe o viabilă judiciară (independentă și imparțială).
573. Tribunalele au constatat, de asemenea, că acțiunea de reglementare a încălcat FPS, în cazul în care a afectat stabilitatea juridică și normativă a unei investiții. Tribunalul din CME / Republica Cehă a constatat că: "Statul gazdă este obligat să se asigure că nici prin modificarea legilor sale, nici prin acțiunile organelor administrative ale acestuia nu este aprobată securitatea și protecția investițiilor investitorului străin retrase sau devalorizate". ⁸⁰⁹
574. În cauza *Azurix Corp. v. Republica Argentina*, ⁸¹⁰ Argentina a fost descoperită că a încălcat FPS intervenind în regimul tarifar acordat investitorului. Reclamantul a pretins că Argentina a încălcat standardul prin faptul că nu a aplicat cadrul normativ și contractual, distrugând astfel garanția furnizată prin acestea.
Interdependența celor două standarde indică faptul că protecția deplină și securitatea pot fi încălcate chiar dacă nu se produce nicio violență fizică sau daune așa cum s-a întâmplat în Occidental v. Ecuador...

806

Asian Agricultural Products Ltd. v. Republic of Sri Lanka, ICSID Case No. ARB/87/3, Final Award, 27 June 1990, ¶ 85(d), Ex. CL-153.

807

Electronica Sicula SpA (US v Italy) [1989] ICJ Rep 15, ¶¶ 111-112, Ex. CL-152. See conclusions in AP Newcombe and L Paradell, *Law and Practice of Investment Treaties: Standards of Treatment* (Kluwer Law International, 2009), ¶ 6.45, Ex. CL-148.

808

809

Gleider I. Hernández, "The interaction between investment law and the law of armed conflict in the interpretation of full protection and security clauses", referring to *ELSI* (supra note XX) in Freya Baetens, *Investment Law within International Law: Integrationist Perspectives* (2013) supra note XX., Ex. CL-159.

810

CME Czech Republic B.V. v. The Czech Republic, UNCITRAL, Partial Award, 13 September 2001, ¶ 613, Ex. CL-146, where Czech Republic was found in breach of the standard following amendments to a broadcasting law - quoted with approval in *Compañiá de Aguas del*

Aconquija S.A. and Vivendi Universal S.A. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 20 August 2007, ¶ 7.4.16, **Ex. CL-162**.

Azurix Corp. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/01/12, Award, 14 July 2006, ¶¶ 406, 408, **Ex. CL-160**.

... că protecția și securitatea completă au fost înțelese ca depășind protecția și securitatea asigurată de poliție. Nu este vorba numai de securitate fizică; Stabilitatea oferită de un mediu de investiții sigur este la fel de importantă din punctul de vedere al investitorului

575. De asemenea, standardul a fost încălcat în situațiile în care statul a inițiat renegocierea unui contract acordat unui investitor pentru a-și reduce propriile costuri,⁸¹¹ după rezilierea unei concesiuni,⁸¹² ca urmare a unei modificări a tratamentului fiscal și a cererilor de rambursare a reducerilor fiscale anterioare⁸¹³ și în cazul în care statul a retras garanțiile acordate investitorilor în cadrul programelor de privatizare.⁸¹⁴
576. În acest caz, România a încălcat toate aspectele FPS: de reglementare, juridice și fizice.
577. Atacul asupra Astra prin utilizarea unor măsuri de reglementare severe, haotice și în continuă schimbare a privat Astra de stabilitatea și predictibilitatea pe care le-ar furniza o reglementare rezonabilă. Înainte de 2013, autoritatea de reglementare a avut o relație de reglementare rezonabilă cu inspecțiile conducerii Astra, care cooperează pentru abordarea problemelor etc. De la sfârșitul anului 2013, Astra s-a confruntat cu o abordare rigidă și inflexibilă și cu măsuri de reglementare iraționale. ASF a refuzat să ia în considerare eforturile substanțiale ale companiei de a implementa reforme și noi proceduri și, deși aceste eforturi erau în curs de desfășurare, au făcut cerințe imposibile asupra Astra pentru a produce informațiile pe care ASF le-a solicitat. ASF a impus o Administrație Specială care a eliminat consiliul de administrație (vezi Biwater Gauff) și controlul Nova asupra viitorului investiției sale. Administrarea specială a fost ulterior justificată apoi prin ajustări opace.
578. ASF a aprobat apoi un Plan de redresare și a procedat la sabotarea punctelor cheie de acțiune. De exemplu, a aprobat, ca parte a Planului de redresare, achiziția de către Astra a unei AXA recapitalizate. Odată ce părțile erau pregătite să încheie tranzacția, ASF și-a schimbat rapid mintea și a refuzat să aprobe tranzacția.⁸¹⁵ ASF și-a luat angajamentul public de a găsi un investitor strategic care să ajute la recapitalizarea Astra.

811 812 813 814 815

Siemens A.G. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/02/8, Award, 17 January 2007, ¶ 303, **Ex. CL-161**.

Compañía de Aguas del Aconquija S.A. and Vivendi Universal S.A. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 20 August 2007, ¶ 7.4.15, **Ex. CL-162**.

Occidental Exploration and Production Company v. The Republic of Ecuador, LCIA Case No. UN3467, Final Award, 1 July 2004, ¶ 187, **Ex. CL-163**.

National Grid plc v. The Argentine Republic, UNCITRAL, Award, 3 November 2008, ¶ 190, **Ex. CL-164**.

200

See Letter from Misu Negritoiu to KPMG, 25 July 2014, **Ex. C-683**; A KPMG Reply to Negritoiu, 28 July 2014, **Ex. C-684**.

Cu toate acestea, nu numai că nu a aprobat acordul AXA, care a fost "central" pentru a atrage un investitor, dar în ajunul ofertei de acțiuni pentru a ridica capitalul necesar pentru ridicarea administrației speciale, ASF a emis Decizia 999, pentru a scrie noi afaceri.

579. Astra nu s-a bucurat de stabilitate, protecție și previzibilitate în materie de reglementare în contrafacerea directă a FPS (a se vedea CME v Czech Republic la ¶ 613). În acest caz, iraționalitatea regulată a fost motivată de dorința de a suprima stabilitatea regulată.
580. Atacul împotriva lui Astra a fost, de asemenea, un atac juridic și fizic asupra liderului Astra (Oficial și în percepția publică). Dan Adamescu a fost arestat și umilit foarte public. El a fost reținut în condiții care erau degradante, ceea ce a agravat sănătatea sa deteriorantă și nu a făcut casa buna cu dizabilitățile pe care le avea. El a suferit chiar în condițiile în care România a respins în mod voit mulțumiri multiple de la cei care au asistat la suferința sa și a cerut României să o ajute să o amelioreze. Și, desigur, a murit în custodia României, bolnav și singur.⁸¹⁶
581. În orice privință, aceasta a fost o încălcare gravă a nucleului FPS: o obligație să ia măsuri de precauție pentru a proteja investitorii și investițiile din pericolul fizic și daune (*a se vedea Bernhard von Pezold v Zimbabwe*). Prin urmare, România a încălcat toate diferitele dimensiuni ale FPS.

D. ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIEI DE A NU EXPROPRIA ALTFEL DECÂT CONFORM ARTICOLULUI 5 DIN BIT

582. Articolul 5 din BIT interzice exproprierea unei investiții protejate sau orice măsuri cu efect echivalent, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite anumite condiții în mod expres și cu atenție, de către statele părți la BIT, și anume, atunci când aceste măsuri sunt: (i) în interesul public; (ii) luate sub proces; (iii) nu sunt discriminatorii; (iv) nu contravin niciunei întreprinderi realizate de statul expropriator; și (v) în temeiul plății de *justa* compensare. Articolul 5 prevede:

"Niciuna dintre părțile contractante nu va lua măsuri, cum ar fi naționalizarea, exproprierea, rechiziționarea sau alte măsuri cu efect similar, privând investitorii celeilalte părți contractante de investițiile lor, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) măsurile sunt luate în interes public și în conformitate cu procedurile legale;

(b) măsurile nu sunt discriminatorii sau contrar oricărei întreprinderi pe care partea contractantă care ia măsurile respective le-ar fi dat;

*(c) măsurile sunt luate împotriva compensării echitabile ... "*⁸¹⁷

816 Witness Statement of Adriana Cosntantinescu, 21 July 2017, ¶¶ 40-51; Witness Statement of Constanze Calinescu, File No. 257/P/2017, 7 February 2017, Ex. C-766.

817 Article 5, Agreement on Encouragement and Reciprocal Protection of Investments Between the Government of the Kingdom of the Netherlands and the Government of Romania, signed on 19 April 1994 and in force since 1 February 1995, Ex. C-1, 147

583. După cum rezultă explicit din modul de redactare al articolului 5 din BIT, exproprierea cuprinde atât exproprierea directă, cât și pe cea indirectă. Predicatul factual este bazat pe efecte și, astfel, este punctul central al analizei. Tribunalele internaționale au recunoscut de mult timp că o măsură reprezintă o expropriere indirectă atunci când conduce la o privare substanțială a valorii sau efectiv neutralizează exercitarea unei investiții, indiferent dacă măsura era sau nu în beneficiul statului.⁸¹⁸

584. *Tribunalul de la Santa Elena v Costa Rica, încă din anul 2000, a subliniat că "există o autoritate amplă pentru propunerea că o proprietate a fost expropriată atunci când efectul măsurilor luate de stat a fost acela de a priva proprietarul titlului, deținerea sau accesul la beneficiile și utilizarea economică a proprietății sale ..."*⁸¹⁹ (citată cu accent în *Vivendi v. Republica Argentina*).⁸²⁰

585. În *AIG Capital v. Kazahstan*, de exemplu, tribunalul a considerat că:

*"Exproprierea ("sau măsuri echivalente cu exproprierea") includ nu numai preluarea deschisă, deliberată și recunoscută a proprietății (cum ar fi sechestrarea directă sau transferul formal sau obligatoriu al dreptului de proprietate în favoarea statului-gazdă), dar și o interferență clară sau incidentală cu utilizarea bunurilor care are ca efect să-l priveze pe proprietar în întregime sau în mare parte din folosință sau să se aștepte în mod rezonabil să beneficieze de proprietate, chiar dacă nu neapărat în beneficiul evident al statului-gazdă".*⁸²¹

586. De asemenea, în cauza *Alpha v. Ucraina*, tribunalul a observat că:

*"Este recunoscut în dreptul internațional că măsurile luate de un stat pot interfera cu drepturile de proprietate într-o asemenea măsură încât aceste drepturi sunt atât de inutile încât trebuie considerate ca fiind expropriate, chiar dacă statul nu are intenția de le expropria și titlul legal al proprietății rămâne în mod oficial la proprietarul original. . . . Pentru a stabili o astfel de expropriere indirectă, este necesar să se demonstreze că investiția a fost lipsită de o parte semnificativă din valoarea sa."*⁸²²

818

819

820

821

822

See, e.g., AIG Capital Partners Inc. v. Republic of Kazakhstan, ICSID Case No. ARB/01/6, Award, 7 October 2003, ¶ 10.3.1, Ex. CL-14.

Compañía del Desarrollo de Santa Elena v. The Republic of Costa Rica, ICSID Case No. ARB/96/1, Award, 17 February 2000, ¶ 77, Ex. CL-165 (citing *Tippets, Abbet, McCarthy, Stratton v. TAMS-AFFA*, Award No. 141-7-2 (June 22, 1984), reprinted in 6 *Iran-U.S. Cl. Trib. Rep.* 219, 226 (1986); citing 8 *Whiteman, Digest of International Law* 10006-20; G. Christie, *What Constitutes a Taking Under International Law?* 38 *Brit. Y.B. Int'l. Law* 307 (1962)).

20:

Compañía de Aguas del Aconquija and Vivendi Universal v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 20 August 2007, ¶ 7.5.15, Ex. CL-162.

AIG Capital Partners Inc. v. Republic of Kaza-

khstan, ICSID Case No. ARB/01/6, Award, 7 October 2003, ¶ 10.3.1, **Ex. CL-14** (footnote omitted).

Alpha Projektholding GmbH v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/07/16, Award, 8 November

2010, ¶ 408, **Ex. CL-167** (quoting *Starret Housing Corp. v. Iran*, 4 Iran-United States Cl. Trib. Rep. 122, 154 (1983)) (emphasis added, footnote omitted).

587. Astfel, nici forma, nici intenția măsurii nu sunt determinante; ceea ce este important este impactul obiectiv. În cauza Vivendi / Argentina, Tribunalul a subliniat: "... efectul măsurii asupra investitorului, nu asupra intenției statului, este factorul critic ... [S] tatele pot realiza exproprieri în alte moduri decât prin decret formal; adesea în moduri care ar putea încerca să înfrunte comportamentul expropriativ cu un factor de legitimitate. "⁸²³
588. În Tippetts, Abbet, McCarthy, Stratton împotriva TAMS-AFFA, Tribunalul Iran-SUA de revendicare a stabilit:
- "În timp ce asumarea controlului asupra proprietății de către un guvern nu justifică automat și imediat o concluzie că proprietatea a fost luată de guvern, solicitând astfel o compensație în temeiul dreptului internațional, o astfel de concluzie este justificată ori de câte ori evenimentele demonstrează că proprietarul a fost lipsit de Drepturile de proprietate și se pare că această privare nu este doar efemeră. Intenția guvernului este mai puțin importantă decât efectele măsurilor asupra proprietarului, iar forma măsurilor de control sau de intervenție este mai puțin importantă decât realitatea impactului lor. "⁸²⁴ (Accentuarea a fost adăugată).*
589. Cu toate acestea, în timp ce intenția nu este determinantă, unde intenția de expropriere este arătata, este relevant pentru analiză: "in timp ce intenția declina în favoarea indicării unei măsuri de expropriere, aceasta nu este o cerință, deoarece efectul măsurii asupra investitorului, și nu asupra intenției statului, este factorul critic. "⁸²⁵
590. Expropriere nu trebuie să rezulte dintr-un singur act al unui stat. De asemenea, preluarea poate fi "târătoare", adică are loc printr-o serie de măsuri care, luate împreună, au efect de expropriere. Trăsătura definitivă a unei exproprieri târătoare este, prin urmare, temporală, ⁸²⁶ iar măsurile luate într-o perioadă de timp trebuie examinate holistic.
591. Argumentarea tribunalului de la Santa Elena împotriva Costa Rica (menționată mai sus) a capturat, de asemenea, esența unei exproprieri târătoare:

"După cum se știe, există un spectru larg de măsuri pe care un stat îl poate lua în exercitarea controlului asupra proprietății, extinderea de la o reglementare limitată a utilizării sale la o privațiune completă și formală a titlului legal al proprietarului. De asemenea, perioada de timp implicată în proces poate varia -

823

Compañía de Aguas del Aconquija and Vivendi Universal v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 20 August 2007, ¶ 7.5.20, Ex. CL-162.

824

Tippetts, Abbet, McCarthy, Stratton v. TAMS-AFFA, Award No. 141-7-2, 22 June 1984, reprinted in 6 Iran-U.S. Cl. Trib. Rep. 219, 225-226 (1986), Ex. CL-168.

825

826

Compañía de Aguas del Aconquija SA and Vivendi Universal SA v. Argentina, Award, ICSID Case No ARB/97/3, IIC 307 (2007), 20 August 2007, ¶ 7.5.20, Ex. CL-162.

204

See, for example, Generation Ukraine, Inc v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/00/9, Award, 16 September 2003, ¶ 20.22, Ex. CL-93.

- de la o preluare imediată și comprehensivă la una care doar treptat și prin pași mici atinge o condiție în care se poate spune că proprietarul a pierdut cu adevărat toate atributele de proprietate. Cu toate acestea, este clar că o măsură sau o serie de măsuri pot însuma în cele din urmă o preluare, deși etapele individuale ale procesului nu presupun în mod oficial că reprezintă o preluare sau un transfer de titlu. Ceea ce trebuie identificat este măsura în care măsurile luate au privat proprietarul de controlul normal asupra proprietății sale. "⁸²⁷

592. În plus, în conformitate cu principiul substanței (efectul global) asupra formei, nu există cerința ca măsurile care contribuie la expropriere să fie ilegale: "*Etapa [într-o expropriere târâtoare] trebuie să aibă un efect advers însă ea însăși nu poate fi semnificativă sau considerată o faptă ilegală*". ⁸²⁸ O declarație specifică pentru presă, de exemplu, poate să nu fie ilegală în sine, însă ea poate face parte dintr-o serie de măsuri care conduc la o lipsire de valoare.
593. Acțiunile și deciziile României care încalcă FET, așa cum sunt detaliate mai sus, au condus la expulzarea târâtoare a investițiilor Nova, așa cum este descris în detaliu în secțiunile anterioare. Aceste măsuri au dus la o privațiune deplină a valorii drepturilor acționarilor în Astra.
594. Nu există nicio îndoială că auditurile de reglementare, ajustările și acțiunile de remediere pot constitui sau pot contribui la o expropriere ilegală. Tribunalele examinează modul și contextul în care sunt exercitate funcțiile clasice de reglementare pentru a determina legitimitatea. Tribunalul de la Rosinvest v Rusia a constatat că Rusia a expropriat investiția lui Rosinvest în temeiul unui regim ilegal care implica exercitarea puterilor fiscale ale Rusiei - în ciuda faptului că "decizia sa privind răspunderea nu va lua în considerare o expropriere prin impozitare, ci o expropriere printr-o combinație cumulată de măsuri ... "⁸²⁹. (Sublinierea a fost adăugată.) Rusia a afirmat că acțiunile sale de expropriere au fost legale, deoarece Yukos s-a angajat într-o schemă de minimizare a impozitelor.
595. Tribunalul Rosinvest a subliniat că "*tratamentul lui Yukos și al domnului Hodorkovski (directorul executiv al Yukos) s-a schimbat dramatic după ce acesta a criticat în mod public administrația lui Putin ...*" ⁸³⁰ A examinat o "*combinație cumulativă a unui model general de tratament*" în momentul adoptării deciziei sale și anume următoarele măsuri: (i) Yukos a făcut obiectul unui "re-audit de trei săptămâni" la doar 8 luni după ce autoritățile fiscale au încheiat un audit de 6 luni, în cazul în care acesta din urmă a constatat doar "*pasive*". Re-auditul a avut loc la două luni după arestarea domnului Khordovsky (CEO al Yukos); (ii) raportul de reevaluare referitor la urmărirea penală a directorilor executivi ai Yukos ca bază de răsturnare a bazei de bună credință acordată în mod obișnuit contribuabililor;

827

828

829

830

Siemens A.G. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/02/8, Award, 6 February 2007, ¶ 263, **Ex. CL-169**.

Rosinvest Co. UK Ltd. v. The Russian Federation, SCC Arbitration V (079/2005), Final Award, 12 September 2010, ¶ 27, **Ex. CL-17**.

Rosinvest Co. UK Ltd. v. The Russian Federation, SCC Arbitration V (079/2005), Final Award, 12 September 2010, ¶ 614, **Ex. CL-17**. 150

(iii) s-au efectuat audituri ulterioare care au condus la evaluări de TVA "eșuând" și "incoerente"; (iv) amenzile au fost percepute pe baza unor comportamente anterioare auditului fiscal; (v) scrierile politice ale domnului Khordovski au fost menționate în corespondența dintre ministrul adjunct al impozitelor și taxelor din Federația Rusă către Yukos, legând politica și evaluările fiscale; (vi) evaluările fiscale au condus la licitația Yukos; și (vii) caracterul ofertanților. Tribunalul a luat act de aplicarea discriminatorie (mai strictă) a legilor fiscale acordate societății Yukos în comparație cu companiile similare, precum și de "numeroasele abateri" de la aplicarea anterioară a legii de către Rusia.⁸³¹

596. La fel ca la RosInvest, asocierea din partea României a lui Dan Adamescu cu România Libera și cu Băsescu a provocat represalii împotriva lui Dan Adamescu și a activelor sale. România a folosit puterea ASF pentru a "îmbrăca comportamentul expropriativ cu o furnică de legitimitate", dar exercitarea puterilor sale a fost orice altceva decât bună-credință.
597. În acest caz, măsurile care constituie o încălcare a FET [detaliat în secțiunea VI.B] au condus la o expropriere indirectă și târătoare a Astra. Între anii 2002 și 2012, Astra a devenit lider de piață, "bijuteria" industriei de asigurări din România. Până la sfârșitul anului 2015, ca urmare a campaniei României împotriva lui Astra și a celor doi Adamescu, Astra a fost în lichidare. Pentru a-și menține partea din Planul de redresare, Nova a investit 65 milioane de lei în Astra la sfârșitul anului 2015. Acesta este un capital suplimentar de care Nova a fost lipsită ca rezultat al acțiunilor iraționale și arbitrare ale ASF.
598. După cum s-a menționat în secțiunea VI.B, tribunalul Vivendi II a constatat că campania "nelegitimă" distructivă inițiată de stat împotriva unei investiții a încălcat FET. Aceste măsuri "au lovit în continuare în inima economică și au stricat" investiția reclamantului,⁸³² constituind o expropriere. O campanie de stat împotriva unei investiții care folosește puterea mass-media, precum și puterea de reglementare de stat, a încălcat în cele din urmă FET și interzicerea expulzării ilegale. Desigur, în CME / Republica Cehă, o serie de acțiuni de stat deliberate, luate cu încălcarea FET, au privat CME de valoarea investiției sale.
599. Exproprierea României de la Astra nu a respectat condițiile cumulative prevăzute la articolul 5. Acesta nu este cazul unei exproprieri deschise a proprietății în scopuri publice și în care statul se angajează cu un investitor cu bună credință în legătură cu pierderea sa. Dizolvarea lui Astra a fost, așa cum a arătat însuși Negritoiu, "un lucru rău pentru deținătorii de polițe, rău pentru țară, rău pentru piață".⁸³³
600. Dimpotrivă, acest caz prezintă antiteza unei exproprieri legale. Departe de a avea un scop public, distrugerea lui Astra a fost "un rău pentru polițiști, rău pentru țară, rău pentru piață".⁸³⁴

831

See Rosinvest Co. UK Ltd. v. The Russian Federation, SCC Arbitration V (079/2005), Final Award, 12 September 2010, ¶614-621, Ex. CL-17.

832

833

Compañía de Aguas del Aconquija and Vivendi Universal v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 20 August 2007, ¶7.5.25, Ex. CL-162.

834

200 First Witness Statement of John Cutts, ¶ 25.

First Witness Statement of John Cutts, ¶ 25.

Departa de a oferi compensații, Negritoiu i-a spus lui John Cutts (și probabil Fosun) că Nova nu putea beneficia de vânzarea lui Astra, chiar și ca parte a unei tranzacții care să-l salveze.⁸³⁵ Departa de următorul proces, distrugerea lui Astra a rezultat dintr-un proces irațional, inconstant și din norme de reglementare ne-transparente.

601. România a expropriat investiția Nova în Astra, dar nu a respectat condițiile necesare prevăzute la articolul 5 din BIT. România a încălcat, prin urmare, această protecție.
602. Cazul de expropriere se referă nu numai la Astra, ci și la alte investiții: dacă Medien este pusă în lichidare, Nova va fi lipsită de valoarea acțiunilor sale în baza unor măsuri arbitrare și de dorința de a reduce la tăcere România Liberă.
632. .

